

REFERENDUMI / FRONTA ZA DA DOKAJ NEENOTNA

Volilna kampanja postaja bolj vroča

Na kampanjo vpliva tudi afeta s podkupninami

VOJIMIR TAVCAR

RIM - Kampanja za referendum postaja vse bolj vroča z ostrim soocanjem med kriloma za DA in NE, obenem pa tudi z razklenjevanjem stališč znotraj posameznih skupin. To velja se zlasti za sile, ki se opredeljujejo za DA in ki vsaka po svoje tolmačijo pomen in doseg svojega pristanka. Segnjev DA postaja tako povsem različen od DA-ja strank socialistične internacionale, slednji pa se razlikuje od Da-ja krščanske demokracije.

A pojdimo po vrsti. Včeraj sta uradno začeli kampanjo za NE Mreža in Stranka komunistične prenov. Leoluca Orlando in Diego Novelli sta skupaj z upravnim tajnikom stranke Rinom Piccitellom na obiskani tiskovni konferenci obrazložila svoja stališča in

utemeljila svoj NE referendumu, ki naj bi spremenil volilni zakon za senat iz proporcnega v večinski. Orlando, ki je bil med podpisniki referendumskega dogovora, sedaj pa se odločno opredeljuje za nasprotno stališče, je svoj preokret utemeljil s trditvijo, da je bil referendum na začetku vzvod, ki bi lahko razbil partitokratski sistem, sedaj pa se je spremenil v sredstvo, ki zagotavlja obstoj strankam. Zakaj? Po referendumu bi moral se referenčni parlament nujno pripraviti novi volilni zakon, nato zacrtati volilna okrožja, nato... V bistvu bi se mandat sedanjega parlamenta nadaljeval. Novelli pa je to misel dopolnil z ugotovitvijo, da o volilnem sistemu ne mo-

rajo odlocati sile, ki bi po zadnjih javnomnenjskih raziskavah zbrale komaj 30 odstotkov glasov. Zaradi tega in zaradi podkupninske afere Mreža zahteva takojšen razpust parlamenta, to pa je mogoče le ob zmagi NE.

Podobna razmisljanja je med zborovanjem v nekem rimskem kinematografu razvil predsednik SKP Armando Cossutta, ki je dejal, da bi zmaga DA na referendumu prispevala k razbitju enotnosti Italije. Misovski voditelj Gianfranco Fini pa je v zagovarjanju za NE poudaril predvsem razdvojenost nasprotnih sil in njihove različne opredelitve do volilnega sistema. Zato je zagovarjal glas NE na referendumu,

ker le »zmaga NE bi jih vse odpravila«.

Toda referendumska kampanja ni samo soocanje stališč med zagovorniki DA in NE. Zaradi napete situacije, ki jo podkupninska afeta zaostruje, je referendumska kampanja tudi naglasi, da s svojimi strupi lahko okuži vejo ali celo drevo. Tako je referendumski lider Mario Segni včeraj izročil sodnikom dosje anonimnega avtorja, ki ga prikazuje kot prijatelja vrha tajne fra-mazonske lože P2. In prav ta dosje je bil izhodišče za razmisljanje republikanske glasila »La voce repubblicana«, ki v podtalnih strupih in manevrih vidi »rovarjenje fronte, ki teži k ustvarjanju neke ruske situacije v Italiji z izzivom spopada med oblastmi kot edino sredstvo proti praznini politične avtoritete«. Ta fronta se po mnenju republikancev poslužuje klevet na račun najvišjih institucionalnih predstavnikov in »srdite kampanje, ki teži spreminjanju upravičenega protesta ljudi v upor«. Zato PRI po eni strani odločno napada Orlando, Finija in Libertinija ter njihovo referendumsko kampanjo, obenem pa poziva sile, ki so se opredelile za DA, naj se ne razdvajajo. »Vse kaže namreč,« zaključuje republikanske glasila, »da obstajajo mracne sile, ki so pripravljene na skoraj vse, da bi preprečile dogovor o reformi volilnih pravil in oblikovanje take vlade, ki bo omogočila nadaljevanje zakonodajne dobe«.

BALKAN / SRBI PRISTALI NA POGAJANJA

V nedeljo opoldne premirje?

Ameriški predsednik Clinton je sprejel bosanskega predsednika Izetbegovića

Razdeljena Bosna in Hercegovina

Načrt OZN predvideva, da bi bila Bosna in Hercegovina razdeljena na 10 pol-autonomnih provinc:

1. Bihać (Muslimani), 2. Banjaluka (Srbi), 3. Odžak (Hrvati), 4. Bijeljina (Srbi), 5. Višegrad (Muslimani), 6. Tuzla (Srbi), 7. Sarajevo (Muslimani), 8. Mostar (Hrvati), 9. Zenica (Muslimani), 10. Tomislavgrad (Hrvati in Muslimani)

Vir: OZN

AP/Karl Gude

NEW YORK, BEOGRAD, SREBRENICA - Potem ko sta predstavnik bosanskih Muslimanov in Hrvatov Izetbegović in Boban podpisala izpopolnjen mirovni načrt lorda Owna in Cyrusa Vancea, se je v balkanski vojni po dolgem času vendarle premaknilo, ceravno to se zdalec ne pomeni, da je vojne konec.

Poveljniki Unproforja so po četrtkovih pogovorih s srbskim predsednikom Miloševićem dosegli, da je poveljnik srbske vojske v Bosni general Mladić v petek zvečer pristal na premirje, ki naj bi začelo veljati v nedeljo opoldne, in na sestanek predstavnikov bosanskih Muslimanov, Hrvatov in Srbov, ki naj bi ga organizirali sestega aprila (ob obletnici vojne v Bosni) na sarajevskem letali-

šču. O premirju in o sestanku na visoki ravni v Sarajevu se morajo predstavniki Združenih narodov dogovoriti se z bosanskimi Muslimani in Hrvati. Kot je sporočil poveljnik Unproforja v nekdanji Jugoslaviji general Wahlgren, so bosanski Srbi na pogovori v Beogradu pristali tudi na to, da bodo že danes ob osmih jutraj dovolili odhod konvoja s človekoljubno pomočjo proti Srebrenici. Poveljnik Unproforja v Bosni, francoski general Morillon, ki je tudi sodeloval na pogajanjih z generalom Mladićem, je povedal, da so srbske cete samo dva kilometra oddaljene od Srebrenice, kamor bodo danes peljali dvajset tovrstnikov pomoči, potem pa odpeljali ranjence, ženske in otroke, »ki bodo hoteli oditi«. General Mladić je po po-

gajanjih vendarle kritiziral OZN, čes da je priznala Slovenijo, ne prizna pa srbske države v BiH, čeprav je bosanskih Srbov več kot Slovencev.

Opazovalci ocenjujejo, da je včerajšnje srbsko popuščanje posledica pritiskov iz New Yorka (kjer je VS OZN pozdravil Izetbegovića in Bobanov podpis Vance-Ownovega načrta, obsodil pa Karadžića in Srbijo), pa tudi pritiskov iz Washingtona, kjer je ameriški predsednik Clinton sprejel bosanskega predsednika Izetbegovića. Srečanje je sicer trajalo samo pet minut (Clinton je Izetbegovića sprejel med sestankom z nemškim kanclerjem Kohlom), razlagajo pa ga kot pomemben pritisk na Beograd. (Agencije)

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Italijansko-slovenski posvet o zaščiti beguncev

Na tržaški univerzi se je včeraj popoldne začel triidnevni italijansko-slovenski posvet o mednarodni zaščiti beguncev in pribežnikov, ki se ga udeležujejo številni strokovnjaki in predstavniki humanitarnih in vladnih organizacij z obeh strani meje. Po uvodnih posegih predstavnikov deželnih in krajevnih oblasti in tržaške univerze, so bili včeraj na vrsti trije strokovni referati o normativnih vidikih mednarodne zaščite beguncev, ki so jih podali delegat Visokega komisarata OZN za begunce v Italiji Michel Dupolzat, docent mednarodnega prava na tržaški univerzi Giorgio Conetti in generalni sekretar evropske posvetovalne ustanove za begunce in pribežnike ECRCE iz Londona Philip Rudge.

stran 4

V Benetkah simpozij o nekdanji SFRJ

V Benetkah so včeraj predstavili novo revijo Limes, ki je posvečena tragediji v bivši Jugoslaviji. Ob predstavitvi je bil tudi zanimiv posvet.

stran 5

Na Tržaškem vedno manj zaposlenih

Predstavniki CGIL Giorgio Ubini nam je posredoval podatke, ki kažejo, da se je zaposlenost v tržaški pokrajini lani občutno zmanjšala v primeri s predlanskim. To bo tudi eno osrednjih vprašanj, o katerih bo govor na sindikalnih zborovanjih med vsedržavno štiriurno splošno stavko, ki bo 2. aprila.

stran 6

RUSIJA / DEVETI KONGRES POSLANCEV

Jelcin in Hasbulatov iščeta kompromise

Kongres bo šele danes glasoval o izhodu iz krize

MOSKVA - Predsednik Rusije Boris Jelcin, ki naj bi ga včeraj odstavili, in parlamentarni predsednik Ruslan Hasbulatov, ki pooseblja njegove nasprotnike, se na

devetem zasedanju kongresa poslancev (vrhovne zakonodajne oblasti v Rusiji) nista spopadla za življenje in smrt, cesar so se vsi bali, ampak sta začela iskati kom-

promise, kar opazovalci ocenjujejo kot pomembno Jelcinovo zmago. Kongres poslancev bo sicer o resoluciji za razpis predčasnih predsedniških in parlamentarnih volitev glasoval danes. Če bodo resolucijo izglasovali, bodo volitve že to jesen. Odposlanci »ljudstva« na zasedanju niso jasno in glasno zahtevali odstavitve predsednika, kot so napovedovali ves teden. Razpravo je odločilno preobrnili Jelcinov podpredsednik general Aleksander Ruckoj, ki bo v rešnici tudi v prihodnje predsednikov najvernejši nasprotnik. Ruckoj je podprl razpis plebiscita o podpori predsedniku, ki ga je Jelcin prejšnjo soboto sklical za 25. april, vendar je hkrati ostro kritiziral neuresničevanje reform. Za vzdusje na kongresu je bilo zelo pomembno Jelcinovo »priznanje«, da je gresil pri vodenju gospodarske reforme, in njegov pristane na sestavo koalicijske vlade. Predsednik ni sprejel predlogov o razpisu predčasnih volitev, oziroma je že v petek jutraj odločno izjavil, da je »kompromisov konec«. (R. S.)

Jelcin in Hasbulatov ostajata vsak na svojem bregu (Telefoto: AP)

VIDEM / POLITIKA

Potres v deželni PSI Podtajnik Colautti napovedal odstop

VIDEM - Dezelna PSI je ostala brez političnega vodstva. Podtajnik Alessandro Colautti, ki je dejansko vodil stranko, je po prejemu jamstvenega obvestila zaradi ilegalnega finansiranja stranke napovedal ne samo odstop iz vodstva, ampak tudi iz same PSI. »Dokler ne bo sodstvo pojasnilo vse te afere se samoizključujem iz stranke«, je Colautti dejal sinoci novinarjem in to svoje stališče kasneje ponovil na seji dezelnega strankinega vodstva.

Sodniki ocitajo Colauttiju, da je ilegalno finansiral dezelno PSI. Točna utemeljitev jamstvenega obvestila ni znana. Sam podtajnik je vsekakor povedal, da je pred dvema letoma dobil od rimskega vodstva stranke 40 milijonov lir, ki jih je takoj posredoval dezelnim strankinim organom. V afero so vsekakor baje vpletene še nekatere druge vidne osebnosti dezelne PSI in zato ni izključiti novih

presenečenj.

Prihodnji teden bodo preiskovalci zaslišali tudi videmskega zupana Piera Zanfagninija, ki je bil svojcas dezelni sekretar PSI. Zaslišali ga bodo kot prico. V kratkem bodo sodniki zaslišali tudi nekdanjega predsednika videmske trgovinske zbornice in bivšega dezelnega tajnika socialistične stranke Giannija Brava. Tudi on je dobil jamstveno obvestilo. Govori, da je izsiljeval podkupnine.

V dezelni in furlanski PSI je v teku pravi notranji potres. Zanfagnini je večkrat javno povedal, da je na tem da zapusti stranko in da prispeva svoj delež k oblikovanju skupne skupne levicarske liste. V Pordenonu so nekateri pristasi bivšega predsednika pokrajinske uprave Valvassorija že zapustili stranko in napovedali vstop v avtonomistično gibanje, ki ga vodi nekdanji beneski zupan Rigo.

RIM / MINISTRSKI SVET

Vlada ukinja posege na Jugu

Odslej za va nerazvita področja

RIM - Italijanska vlada ukinja izredne posege na Jugu in namesto teh uvaja redne posege za vsa nerazvita področja. Tako je sklenil včeraj ministrski svet in pripravil odlok, ki ga je poslal pristojnim parlamentarnim komisijam za predpisano mnenje. Z včerajšnjim odlokom je ukinitve ministrstva za posege na Jug dokončna. Poleg tega ukrepa je vlada sprejela se vrsto sklepov, ki zadevajo preureditev finančne strazne, imenovanje novega sefa koordinacije obveščevalnih služb Cesis in začela preučevati stanje v zaporih. Ni pa začela z razpravo - za kar je vladalo največje pričakovanje - o morebitnih ukrepih, ki naj bi omejili letni državni primanjkljaj, ki bo kot vse kaže, presegel predvidenih 150 tisoč milijard lir.

Vzrok za to je dejstvo, da je zmanjkalo poročilo o makroekonomskih indikatorjih, ki jih vsako leto pripravlja državni statistični urad na osnovi

katerih proračunski in zakladni minister pripravita poročilo o »zdravstvenem stanju« italijanskega gospodarstva. Kaze, da bo ta pregled pripravljen v nekaj dneh in da bo vlada o njem govorila na prihodnji seji, ki je predvidena za sredo.

Nekaj podatkov o tem, kako je z državno blagajno in državnim proračunom pa bo najbrž navedel že danes zakladni minister Barucci. Toda vse kaže, da bo morala vlada nekaj ukreniti in dopolniti novembrski maneuver, kako ni se jasno, čeprav marsikdo izključuje nove davke. Nasprotno naj bi jim zlasti finančni minister Franco Reviglio, ki ocenjuje, da je davčni pritisk na meji znosnega. Po podatkih, ki jih je včeraj objavil Center za gospodarsko raziskovanje Cer, bo letos državni primanjkljaj dosegel 167 tisoč milijard lir, prihodnje leto pa 197 tisoč milijard lir. (V.T.)

Župan ali "podestà": reforma javnih uprav

Neposredna izvolitev županov in predsednikov pokrajin bo sprožila pravi potres tudi med slovensko manjšino. Tržaški zupan Staffieri je medtem sinoči napovedal odstop.

stran 6

Zapis o novi premieri v gledališču Verdi

Tržaška operna hiša je ponovno postavila na oder priljubljeno Donizettijevo opero Lucija Lammermoor, v kateri tokrat nastopajo pretežno mladi, vendar dobri interpreti. V tržaškem Kulturnem domu pa je na pobudo slovenskih skavtov in tabornikov RMV iz FJK na ogled zanimiva razstava o slovenskih gozdovnikih, ki jo je pripravil Muzej narodne osvoboditve iz Maribora.

stran 20

V Planici finale sezone

V Planici bo danes moštveni finale 14. svetovnega pokala v smučarskih skokih. Na treningu je najdaljši skok - rekordnih 140 m - dosegel Japonec Kasai. Slovenci računajo na uvrstitev okrog 6. mesta.

stran 19

NOVICE

Predsednik zanikal premiero-ve izjave

MINSK - Beloruski predsednik Stanislav Suskevic je zanikal izjavo beloruskega ministrskega predsednika Vjaceslava Kebica. Kebic je namreč v nekem intervjuju izjavil, da bo Belorusija ponudila Rusiji sklenitev konfederalne pogodbe. Suskevic je mnenja, da bi to pomenilo okrnitev beloruske suverenosti, saj bi se beloruska usoda odločala v Moskvi. Poleg tega Suskevic ne ve, s kom v Rusiji naj bi Belorusija sklenila konfederalno pogodbo: z Jelcinom, z rusko vlado ali s parlamentom. (Rosija)

Sprejem ob izidu romanov Cankarjeve založbe

Foto: A. Pavletic - TRIO
LJUBLJANA - V Modrem salonu hotela Union je bil sinoči (po dopoldanski tiskovni konferenci) svečan sprejem ob izidu prvega, spomladanskega paketa "romanov našega življenja", zbirke XX. stoletje. Urednica Ksenija Dolinar, direktor Cankarjeve založbe Janez Stanic in Majda Stanovnik, predsednica Društva slovenskih književnih prevajalcev, so predstavili ta velik, za današnje case s 50 naslovi gotovo tvegan projekt, in pozdravili goste, med drugimi tudi predstavnike držav Joycea, Rasputina, Calvina, Bernharda in Burroughsa, velikih imen svetovnega romana. Tudi prigrizek je bil posrečeno usklajen s svetovljskimi segami. Vec o romanih na 3. strani. (T. D. V.)

Rolke

SKOFJA LOKA - Čeprav je pesnica Neža Maurer zanesljivo navajena že vsega hudega v slovenski kulturi, če bi malce hudomušno dejali, je otvoritev sinocne razstave v osrednji skofjeloski galeriji na Mestnem trgu izpeljala presenetljivo hitro. Skofjelocani so ob že tako pestri programski politiki omenjene galerije spet bogatejši za novo pronicljivo izkusnjo. Ze vhod v prostor, ki zadnje dni zaradi povsem drugih razlogov razburja tamkajšnje kulturno srenjo, je pravzaprav označil njeno vsebino. Tako prvi, večji, kot drugi, manjši, prostor so v celoti zasedli rolkarji. SK 8 muzej, kot so razstavo poimenovali, obiskovalcem ponuja na ogled okrog 15 rolk različnih namembnosti. Snovalci razstave so v programski listic zapisali, da se je ideja porodila ob narascanju rolk, s tem pa je tudi rasla potreba po njihovi muzealizaciji, podrobnejši obdelavi in katalogizaciji. (V. B.)

Zasanjan pogled na turizem ni mogoc

LJUBLJANA - »Slovenski turizem je le ena od gospodarskih panog, ki se glede na izgubo tržišca in kakovost ponudbe ne more brez nobenega približati avstrijskemu ali italijanskemu,« je včeraj povedal minister za gospodarske dejavnosti Maks Tajnikar, ki je javnosti prvič predstavil svoje poglede na omenjeno panogo. Med drugim je poudaril, da se je njegovo ministrstvo kljub dejstvu, da turistični sektor se vedno nima sekretarja, že zelo poglobljeno ukvarjalo z nekaterimi konkretnimi zadevami s področja turizma: dva smucarska centra naj bi do prihodnjega leta opremili z napravami za umetno zasneževanje, minister pa bo vodil glavni odbor za Leto turizma 93/94, kamor je pritegnil se nekatere ministre, med njimi Boga Umeka, Sergija Pelhana in Slavka Gabra. Glede na to, da v proračunu ni posebej predvidenih sredstev za turizem, je Tajnikar povedal, da bodo za prestrukturiranje podjetij in nekatere investicije koristila sredstva iz sklada za razvoj malega gospodarstva, za promocijo pa je za letosnje leto na voljo 250 milijonov tolarjev. V procesu nastajanja je se vedno visoka sola za turizem, ni pa se znano, kje naj bi bila, pa tudi glede programov se prihaja do nesoglasij. Natasa Perovic

NESREČA AMERIŠKEGA LETALA

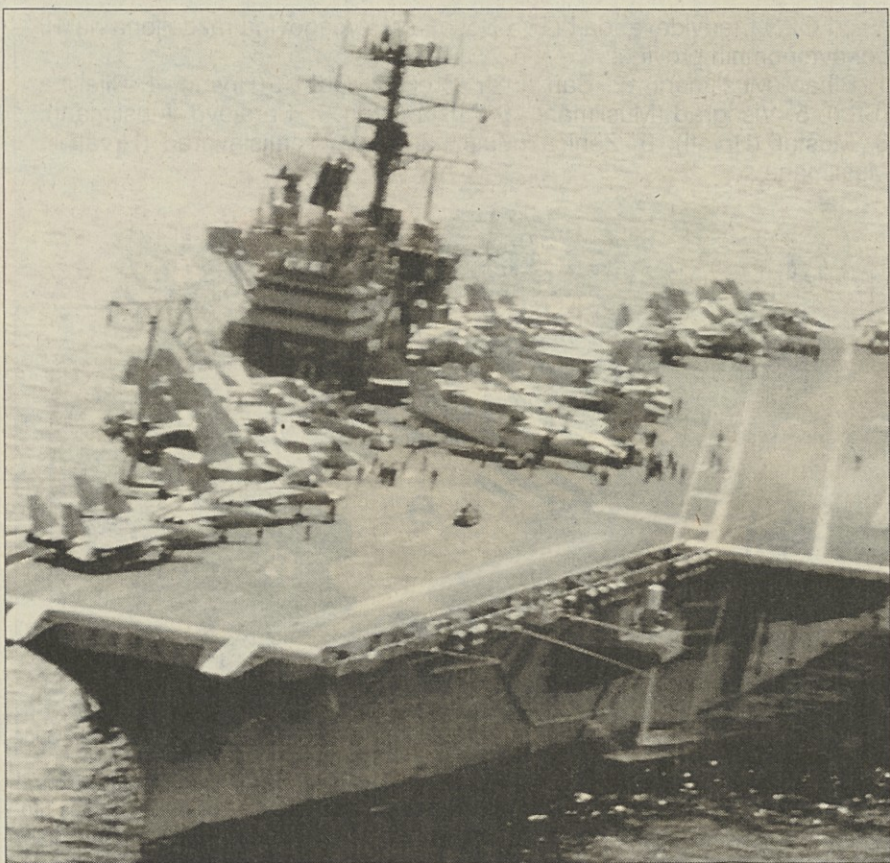
Hawkeye se je zrušil v Jonsko morje

Izvidnik je strmoglavil 2 km pred pristankom

WASHINGTON - Ameriško izvidniško letalo, ki je včeraj nadzorovalo odmetavanje pomoči s padali v Bosni, je ob vrnitvi na svojo letalonosilko Theodore Roosevelt strmoglavilo v Jonsko morje. V letalu je bilo 5 članov posadke, sporoča Pentagon. Letalo je padlo približno dva kilometra daleč od

letalonosilke v četrtek ponoči ob enih po lokalnem času, precizira Pentagon. Vzroki nesreče zaenkrat se niso znani. Akcijo iskanja in reševanja morebitnih preživelih vodijo s pomočjo helikopterjev, vendar za enkrat se brez rezultatov. Avion tipa E-2C Hawkeye je izvidniško letalo ameriške morna-

rice, ki v svoji zadnji verziji lahko avtomatično in hkrati prepozna kakih 2000 tarč. Ameriška mornarica pravi, da dogodka ne povezujejo z nikakršnimi sovražnimi obstreljevanji iz nekdanje Jugoslavije in da bodo nadaljevali raziskavo, da bi ugotovili vzrok nesreče. Reuter, AFP

Niti največje letalonosilke niso varne v slabem vremenu (arhivski posnetek)

ZDA / KOLIKO VELJA ČLOVEŠKO ŽIVLJENJE

Za peščico dolarjev vas rešijo soproga/e

JACK O'HARA/ WASHINGTON

WASHINGTON - Ubiti zeno ali moža je v ZDA dostopno vsem, saj je za »cisti posel« dovolj že 2000 dolarjev (manj kot 4 milijone lir). »Cena« je seveda nekoliko višja, če je treba »posel« opraviti v tujini. Cenik »najemniških revolverasev« je po zaslugi številnih sodnih procesov postal prava javna tajnost.

»V glavnem je vse izredno poceni«, trdi narednik washingtonske policije Scott Kessler. Pod drobnogledom sodstva so se tako znašli poklicni morilci, ki jih najemajo boječi ljudje, da bi zanje likvidirali zdogocasene zakonce, nepravilne poslovne in življenjske tekmece, preradovedne delovne kolege... FBI ne vodi računov o teh »profesionalcih«, med preiskovalci pa se vedbo bolj siri shrljivo prepričanje, da je teh primerov iz dneva v dan več. V enem mesecu so samo v Washingtonu odkrili tri

primere.

»Ni bil kdove kako uspešen zakon«, je v opravičilo svojemu sogovorniku rekel Harold O'Flaherty, ko mu je pokazal zenino sliko pred Belo hiso. »Si prinesel predujem«, je ta grobo vprašal. Ko je 52-letni uradnik iz listnice povlekel 500 dolarjev, so ga aretirali. Najeti morilec je bil namreč policijski agent. »Takih primerov je na ducate«, potrjuje Kessler. Si jezen na zeno, ker noče shujšati? Kevin Wilson iz Memphisa je brez pomisleka segel po »razporoki na italijanski način«. Zene, pozor na neznance, ki vam prinašajo rože. Lita Sullivan, boljša polovica nekega milijarderja, je tako končala svoje življenje pred pragom doma na Floridi.

»Nekoč je bilo drugače«, se z obžalovanjem spominja teksaski novinar Carleton Stowers, »če ti je

sel sosed na jetra, si preskoci plot in se z njim pretepel.« Teksas je v samem vrhu neuradne lestvice »najemniških revolverasev«. V Dallasu je toliko primerov, da ima javna knjižnica posebno kartoteko o tem vprašanju. Zadnji primer se je pripetil pred slabim mesecem, ko je neka najstnica ponudila »kup denarja« da bi se znebila prevsiljivega sosolca.

Kljub precejšnji ponudbi poklicnih revolverasev so »cene« v Teksasu precej visoke. Neki dallaski gradbenik je za glavo svoje zene ponudil kar 45 tisoč dolarjev. Pravberaske pa so cene v Ohiju, kjer je rokohitr Le Roy Hullinger ponudil morilcu 400 dolarjev in rabljeno mikrovalovno pečico. Njegova zena je se živa, njega pa so obsojili na 25 let zapor. Varčevanje se v tem primeru ne obrestuje...

HRVAŠKA / PRIVATIZACIJA

Spori glede privatizacije družbene lastnine

Mesić proti Šeksu

GORDANA GOJAK / ZAGREB

ZAGREB - Preoblikovanje in privatizacije družbene lastnine je kot ena od tem maratonskega zasedanja hrvatskega sabora pokazala, da je med poslanci celiko nasprotujočih si stališč glede te tako pomembne problematike. Medtem ko del poslancev zahteva, da se pretvorba družbeno-državne lastnine v zasebno nadaljuje po obstoječih zakonih, večina predstavnikov opozicijskih strank zahteva zaustavitev tega procesa. Razpravljali so tudi o zlorabljanju t. i. menedžerskih kreditov bank, ki kupujejo delnice podjetij, ki dobro poslujejo, izrabljajo lastništvo hotelov in drugih dragih zgradb.

Skozi razpravo je vzporedno ob tem v hrvatski javnosti prvič med vladavino HDZ pronicnila vest o sporih med funkcionarji vladajoce stranke.

Na eni strani je z nekaterimi ministri, ki so člani upravnega odbora zavarovalnice Croatia, predsednik hrvatskega parlamenta Stipe Mesić, na drugi pa podpredsednik vlade Vladimir Seks z, kot se govori, desnim krilom HZD.

Seks je namreč upravni odbor Croatiae obto-

žil, da izrabljajo svoj položaj za kupovanje delnic in donosne posle zavarovalnice. Tem obtožbam na račun Stipeta Mesića se je pridružil tudi tednik ST, ki navaja, da je krivolovec, ker je v četrtek z govorniškega odra med sejo sabora te obtožbe zanikal, češ, da nikdar v življenju ni bil krivolovec.

Čeprav se ni znano, kako se bo ta spor med pomembnimi funkcionarji HDZ razrešil, se že siri napovedi, da bo pometa z nekaterimi ministri: Ivanom Majdkom, ki je zadolžen za kmetijstvo in Ivico Crnićem, ministrom za upravo in pravosodje.

V palamentarnih kulorijah krožijo govorice, da je ta spopad samo del razkola v širši razseznosti med HDZ-jevsko levico in desnico, oziroma med tistimi, ki so antifasistično usmerjeni in tistimi NDH-jevskimi. Razplet teh sporov bi po mnenju poznavalcev lahko imel vpliv na celotno uradno politiko Hrvatske.

Kar pa se tiče načina privatizacije, je trenutno še vedno HDZ-jevska večina v hrvatskem parlamentu odločna, da je s tem procesom po sedanjih zakonodaji treba nadaljevati.

KOMENTAR

Muha enodnevnica

IVANKA MIHELČIC

Poslanske strasti, povezane z usodo poslanskih plac, so se očitno v noci s četrta na petek dodobra ohladile, k treznejšem razmisleku, predvsem k pravnji drži poslancev, pa je pripomogel tudi odločen poseg v razpravo prvega moza državnega zbora Hermana Rigelnika. V treh mesecih delovanja novega slovenskega parlamenta Rigelnik ni nikoli nastopal v vlogi poslanca in tako skušal prepricati svoje poslanske kolege v pravilnost te ali one odločitve. Do včeraj. In zdi se, da je izbral pravi trenutek, saj je z avtoriteto svoje osebnosti, predvsem pa z drzo človeka, ki ve, kaj dela, znova naravnal kompas in povrnil vsaj delček nekoliko nacetege ugleda predstavnikov najvišjega organa slovenske oblasti.

Rigelnik jim je nazorno pokazal, kako mora ravnati poslanec, ki je sicer le človek, nič manj in nič bolj krvav pod kožo od drugih. Tisto, po čemer se vendarle razlikuje od drugih, je dejstvo, da so ga volilci postavili na višje mesto, mu zaupali odločanje v njihovem imenu in si pridržali pravico, da o njegovem ravnanju razmislijo javno, tudi naglas, če menijo, da je to potrebno. Postal je njihova javna last, če mu je to vsek ali ne, kar je le grenak davek poklicu, ki so se mu (menda pri polni zavesti) zapisali. Zato je zadnje, kar poslanci lahko pričakujejo od javnosti in od drezavih, sitnih, raziskovalno (baje) napacno usmerjenih novinarjev (?), ljubi mir, navkljub vulgarnostim, ki so si jih nekateri javno privosčili za poslanskim odrom, z željo, da bi opozorili, da gremo z drezanjem vanje vsi predalec.

»Prisli smo v fazo, ki pomeni prelom z dosedanjim prakso,« je včeraj dejal Herman Rigelnik. Opozoril je, da se zategovanju pasu tudi poslanci ne morejo in ne smejo izogniti, kajti ravno oni so prvi, ki morajo dajati zgled za vztrajanje na poti odpiranja novih razvojnih možnosti. To pa zato, da bi vsem - torej tudi njim - bilo jutri bolje. Izhod je v sklepanju kompromisov in strpnem sodelovanju, je dejal Rigelnik, s tem pa nazorno pokazal, da je to edini način »vračanja udarcev«, ki so ga nekateri razgreti poslanci zahtevali dan prej, prizadeti zaradi javne polemike glede višine njihovih plac. Ta hip je Rigelnikova beseda zalegla; omajane mu ugledu parlamenta se je povrnil delček izgubljenega blisca. Od nadaljnjih delovanj poslancev pa bo odvisna ocena, ali je tokrat slo le za muho enodnevnico ali za trajnejšo vrednoto, ki bi ji navsezadnje morali slediti v izogih eroziji lastnega ugleda.

ŠVEDSKA / EPILOG ŽIVLJENJSKE ZGODBE

Na Švedskem izšolani vohun dobil priznanje

Evald Hallisk je po rodu Estonec

STOCKHOLM - Kot je včeraj povedala predstavnik švedske vlade za stike z javnostjo, je na Švedskem izšolani vohun, ki so ga prijeli v rodni Estoniji leta 1950 in poslali v Sibirijo, končno dobil priznanje in 500.000 kron (65 tisoč USD) placila od švedske vlade.

Evalda Halliska, ki je sedaj star 67 let, je švedska obveščevalna služba poklicno izurila in ga poslala na delo na drugo stran Baltika, kjer naj bi deloval kot agent in kot organizator odpora v Estoniji, ki je bila devet let prej priključena k Sovjetski zvezi.

Toda sovjetski protioveščevalci so ga takoj odkrili. Bil je aretiran, preživel je 15 let v sibirskih taborišcih, potem pa se je vrnil v Estonijo, kjer je živel v revščini in ob sikanah KGB. Po razpadu Sovjetske zveze je Hallisk lansko leto prišel na Švedsko.

Njegova zena je že zdavnaj umrla, nasel pa je živega sina, ki ga je videl zadnjik, ko je bil se čisto majhen.

Hallisk je zahteval 5,1 milijona kron (660.000 USD) kot odškodnino za leta, ki jih je prebil v zaporu, in pa zato, ker švedska vlada ni poskrbela za preživljanje njegove

družine. Ministrstvo za obrambo se sklicuje na švedsko nevtralnost in trdi, da ga niso nikoli zaposlili in mu tudi niso nicesar obljubili, prizna pa, da so ga urili kot prostovoljca in opremili za misijo v Estoniji.

Sedaj se je desnosredinska vlada odločila dati Hallisku placilo »iz humanitarnih razlogov«, je dejala predstavnica obrambnega ministrstva. Švedska tiskovna agencija TT pa poroča, da je Hallisk izjavil, da se se ni odločil, ali bo sprejel denar ali se bo boril za več. REUTER

GLOSA

Nevarna bližina Italije

MIHA NAGLIC

Zadnje case se nenavadno veliko govori in piše o naših odnosih z Italijo. Sestajajo se slovenski in italijanski diplomati in zdi se, da so nekatera vprašanja spet »odprta«. Ker je pisec teh vrstic doma iz krajev, po katerih se je v preteklosti že večkrat stegnila roka Italije, bi rad znova ozivilenim zadevam na rob pripisal nekaj besed. Čeprav jih bo mogoče kdo označil za »provincialno goslarjenje«.

Gre za pogled iz zgor-njega konca Poljske doline in iz Zirov, ki le-

zijo ravno pod hribovito razvodnico med Jadranskim in Crnim morjem, med Posočjem in Posavjem. Ta naravna zemljepisna ločnica je že od rimskih časov tudi zgodovinska ločnica, do katere je segal pohlep naših zahodnih sosedov. Po njej je tekla meja med senatno Italijo in senatno provinco Panonijo, ob njej se je pozneje zaustavil vpliv Langobardov. Ko so se v začetku 16. stoletja (1508-16) Benicani udarili z Avstrijci za idrijski merkur, so, denimo, požgali vseh sedem gruntov v vasi Leskovi-

pod Blegošem in šest domacij v Ledinah nad Zirmni.

Se bolj usodna so bila dogajanja ob koncu prve svetovne vojne. Med njo so ljudje zaskrbljeno poslušali grmenje topov na soski fronti. Ob koncu pa so se pri Kobaridu tepeni Italijani kar naenkrat pojavili v hribeh ob naši razvodnici. In v njih po Rapallu tudi ostali. Od zirovske občine je bilo takrat odrezanih 13 vasi, ki se vanjo niso nikoli vrnile!

Res pa je, da so ljudje tudi ob krivični meji kmalu našli način, kako

jo preseči: s kontrabantom! Z jugoslovanske strani so na italijansko tihotapili tobak, živino, konje, razna živila (meso, jajca, moko), ki so bila na tej strani bistveno cenejša. Z druge strani pa so prinašali kavo, riz, tekstil, južno sadje, vino in se kaj.

Posebno pestro je bilo aprila 1941. Italijani so najprej dva dni nazigali s topovi po Zirovskem vrhu, kjer pa ni bilo nobene jugoslovanske vojaka več. Na veliki petek

pa so se zbrali toliko korajže, da so priropotali v dolino. »Pred farno cerkvijo so imeli zbor, na katerem so jih njihovi komandanti pohvalili za veliko junastvo. Ze drugi dan so italijanski casopisi poročali, kako ogorčen boj se je bil na Dobracevi pri Zireh. V resnici ni pocila nobena puška. Ti vojaki so se nam zdeli kot solarji. Bili so namreč majhni in drobni, le redki med njimi so bili postavnejši. Mnogi skoraj niso mogli verjeti, da

bi bili to naši okupatorji. Pescica petokolonasov in starih avstrijkarjev je bila zelo razocarana, ker Zirov proti njihovem pričakovanju niso zasedli Nemci. Stare in pobozne zenice pa so modrovali: Prisli so iz Rima in so nase vere ... Hodili so po hisah, kupovali ali kradli jajca in kokosi, zato so jih ljudje kmalu imenovali le se kurja vojska.« (Vinko Govekar, Loški razgledi XIII, 1966, str. 11-12).

Italijane so Nemci ze

cez nekaj dni poslali nazaj na rapalsko mejo. Partizanom na cast pa je treba zapisati, da italijansko-nemške razmejitve niso spostovali. Enote IX. korpusa so operirale od Triglava do Trsta, ki so ga naposled tudi zasedle. Nevarna bližina Italije je učinkovala se naprej. Posebno zaradi Trsta. V Zireh je bilo takrat precej vojastva in nova sola, ki so jo gradili, je bila projektirana tako, da bi jo lahko cez noc spreminili v kasarno.

Danes lahko zapise-mo, da se je vojna sicer končala, spoprijem z Ita-

lijani pa se je nadaljeval, povrnenj na področju ekonomije in politike. Pred letom 1954 se je hotela Jugoslavija »prikupiti« prebivalcev cone B, ki je bila zato dobro zalozena z različnim blagom in Zirovci so radi zahajali po nakupih v Idrijo. Pozneje smo hodili v Trst in Gorico.

Danes se marsikdo od crnomorskih Slovencev obregne ob italijanske pokojnine, ki jih prejemajo njegovi znanci ali sorodniki na jadranski strani. Nedavno sem bil sam priča pogovoru dveh župnikov, ki sta se

strinjala, da so te pokojnine prinesle med ljudi več slabega kot dobrega. Koliko družin se je skregalo, ko niso vedele, kako razdeliti ta italijanski blagoslov!

Mnogi so se sprasevali, kakšen »račun« ima Italija, ko deli te pokojnine. Zdaj, ko zahteva vrnitev premoženja svojim »optantom«, na račun katerih kot država ze prejema omesno odškodnino, so stvari ze bolj pregledne. In ce se bo nekoč v hribeh med Idrijo in Zirmni spet pojavila »kurja vojska«, ne bo to pravzaprav nič cudnega.

GLEDALIŠČE / POGOVOR Z METO HOČEVAR

Ko prostor postane zgodba

V torek se je na gradu Tivoli Andrej Inkret pogovarjal s scenografko in režiserko Meto Hočevar - Povzemamo najzanimivijša razmišljanja

Meta Hočevar (Foto: Aleš Pavletić/TRIO)

Med poznavalce in kritične opazovalce slovenske scenografije nedvomno sodi tudi teatrolog Andrej Inkret, ki je že pred dobrim desetletjem opozarjal, da govoriti o odski arhite-

kturi Mete Hočevar ne pomeni govoriti o scenografiji v tradicionalnem pomenu besede. Prav nasprotno: O tej odski arhitekturi je mogoče govoriti na adekvaten način le tako, da

jemljemo skupaj s scenografijo v misel tudi izvršne in temeljne, to je konstitutive vzgibe gledališkega izraza samega. V tokratnem srečanju v gradu Tivoli je v pogovoru z Andrejem

Inkretom Meta Hočevar razmišljala o odnosu med scenografijo in arhitekturo, o njeni funkciji v celotnem likovno-verbalnem sklopu gledališkega izražanja, o režiji ter odski iluziji.

Najlaže opredelim arhitekturo v odnosu do scenografije in scenografijo v odnosu do arhitekture z odnosom prostor-cas oz. s pojmom kronotopos. Arhitektura je topos, scenografija je kronotopos. Vpliv casa na prostor pri scenografiji programiramo, vemo zanj, arhitekturo pa ustvarjamo za dalj casa ali za večno.

Dramski prostor ustvarjamo za natanko določen namen in določeno dolžino gledanja, za določeno število pogledov. Ko se lotevamo scenografije, natanko vemo, koliko casa bomo zrlji v prostor odra. Seveda je čas samo ena od razlik. Na odru oblikujemo prostor dogodka z ustvarjanjem atmosfere. Vedno gre za odnos med figuro in prostorom, če govorim samo o tem vizualnem delu, in ne o verbalnem, saj gre tudi za odnos beseda - prostor, zvok-prostor. Odnosi med dogodkom in prostorom tvorijo gledališko predstavo. Skratka, če je arhitektura prostor sprave, je scenografija prostor konflikta. Ni dramskega dogajanja, ni dramskega dejanja, ni drame, če ni konflikta. Nekaj se mora zgoditi in vsa napoved, vsa zgodba tega dogodka je pravzaprav že uje-

ta tudi v samem prostoru in mora biti ujeta v samem dogodku drame, v scenografiji. Scenografija mora sprožiti ta konflikt, ga mora omogočiti in po svoje tudi napovedovati. Prostor postane zgodba. Po drugi strani pa s scenografijo ali s predstavo v celoti ustvarjam neke iluzije. S predstavo in predvsem s scenografijo ustvarjamo pogoje za neko iluzijo, ki si jo bo ustvaril gledalec sam. Mislim, da je iluzija izrazito individualna pravica posameznika, gledalca, njegova lastna dograjena zgodba, ki jo na odru zastavimo, ne pa nekaj, kar mu ponudimo kot paket. Skratka, na odru ustvarjam videz stvari, videz realnosti, videz nekega stanja, ki v gledalcu povzroči odtis in se v njegovi glavi sestavi v verjetno, konkretno in resnično. Po drugi strani bi scenografijo lahko definirala kot laboratorij arhitekture. Mislim, da se prav na odru lahko preizkusijo stvari, ki se sicer teže. Tu lahko preverjamo odnose med prostorom in človekom in njune medsebojne vplive. Zato jo po svoje razumem tudi kot laboratorij za resničnost, za življenje.

V režiji mi gre predvsem za to, da raziskujem napre, da se ne za-

dovoljim samo z oblikovanjem prostora, ampak, da skozi ta prostor pomagam bivati, da igralca tudi vodim skozi ta prostor. Tisti trenutek, ko začnem tako razmišljati o prostoru, pridem avtomatično do bistvenega elementa oblikovanja prostora, do selekcije, ki je eden izmed osnovnih in najpomembnejših ustvarjalnih postopkov pri oblikovanju. Z odra je potrebno stvari odnasedati, ne pri-nasati.

To obliko selektivnega postopka uporabljam, odkar se ukvarjam z gledališcem, kar je preneseno s področja arhitekture in ni stvar novejšega datuma. Vendar pa je ob ukvarjanju z režijo postal ta postopek očitnejši, saj marsikaj, kar lahko prevzame scenografija, lahko prevzame tudi režija in marsikaj, kar lahko prevzame režija, lahko prevzame prostor. Zame je osnovna točka uprizoritve dramaturgije, dramaturška točka, režija je koncept, nekaj, kar stvari združuje, povezuje, usmerja in razvija in nekaj, kar ima svoj kreativni postopek. Je tista, ki tehta med smerni, med gibanji, glasbo, likom, dogodkom, svetlobo, vizualnim, verbalnim in določa te odnose ter jih nekako ritmizira,

je sama po sebi popolnoma neoprijemljiva. Osebnost me ne zanima zgolj estetika, ker mislim, da je estetika sama po sebi zgolj sredstvo za izražanje neke misli, izraza. Slovenski teksti so mi bistveno bližji, ljubši, bolj domači kot vsi tuji. Ti teksti so vpeti v ta prostor, ne glede na to, o čem govorijo, ne glede na to, če so časovno ali prostorsko oddaljeni; jaz sem seveda del tega prostora. Moram reči, da mi ogromno pomeni delati tukaj, mnogo več, kot pa delati zunaj, čeprav je doma včasih bistveno teže. Mislim, da je prostor Lepe Vide, prostor Grumovega Dogodka v mestu Gogi, prostor Smoletove Antigone, Strnisevega Samoroga naš prostor, to je ta v nekem smislu zaprti svet. Samorog, Goga, Antigona imajo neke stične točke, ki jih niti ne znam definirati, vendar so mi domače. Verjetno ne bi znala rezirati Shakespeara, ne vem zakaj, toda neke stvari so mi blizu kot druge. Če vzamem Zajcevo Kalevala, ki mi je zelo drag tekst in ga imam v lepem spominu, je kot nekakšen finski ep, je nekeje zunaj nas, godi se drugje, vendar je nekeje zadaj, nekeje spodaj - verjetno nas. In v resni-

ci me zanima tisto, kar je spodaj, kar je zadaj. Zdi se mi, da se mi ta svet tem bolj razpira, globlje ko kopljem po njem.

Dunajski Wienerfestwochen me je povabil, da v njihovi produkciji zreziram in napravim scenografijo ene predstave za letošnji festival. Ko sem iskala besedilo, ki bi bilo zanimivo za uprizoritev na Dunaju, nikakor nisem mogla mimo nekaterih zelo zanimivih slovenskih tekstov. Smoletov tekst je v svojem poetičnem jeziku in svoji dramatičnosti izjemem, vendar pa sem se v določenem trenutku vrnila k Sofoklu. K sodelovanju sem povabila Dusan Jovanovića, da napiše dialoge, to sodelovanje pa je preraslo v pravo novo dramo, v novo besedilo. Moram povedati, da mi je velikokrat pred oči sara-jevski stadion Zetra, kjer sem delala scenografijo za zimske olimpijske igre 1984 in kjer je nekdanji blisc olimpijskega zamenjalca množično grobišče. Danes vprašanje Antigone ni več, ali se sme zakopati Polineika ali ne, temveč se vprašanje glasi, kam naj zakopljem Polineika; kjerkoli skopljem grob, namreč že nekdo leži. Občutek imam, da postajam hud cinik. (M.T.)

MEHKO IN TRDO

Nekakšni novi berači

SLAVENKA DRAKULIĆ

Prisla je pomlad, ki jo prepoznam po neznih zelenih lističih, po ko-

stanjevanjem drevoredu moje ulice, po sopkih trobentic, ki so se pojavile na trznici, in po beračih. Ne gre za cinizem; odkar je postalo topleje, jih je vse več. Pravzaprav ne verjamem, da jih je več, preprosto so se pac pojavili, sonce jih je zvalo na plan in postali so bolj vidni. Prejšnjo soboto sem jih med dvajsetimi nutnem sprehodu po mestu in med polurnim sedenjem v kavarnici nastela deset, hapej pa jih ni imelo smisla več steti. A ze na prvi pogled je mogoče opaziti, da bi jih lahko razvrstili v nekaj kategorij. Prvi so tisti, ki jim je to posel, profesionalci, navadno Gijani (pozor, gre za ugotavljanje dejstva, ne za predsodek od kakšnega naroda!). Drugi so invalidi, in tudi te zlahka prepoznamo, ker sedijo v vozčkih ali pa razkri-vajo pohabljen dele telesa. Zacei so se pojavljali pred nekaj leti, ko je začel življenjski standard strmo padati in je postalo očitno, da je nemogoče preživeti z bedno invalidsko pokojnino. Tretja kategorija so begunci. Pršli so nekako lansko jesen. Obicajno gre za čisto mlade ženske z majhnimi otroki ali pa za starke. Samo sedijo, molčijo in v stegnjeni roki držijo begunski karton. Vse drugo je samo po sebi umevno - izguba hiše, mogoče družine, izguba identitete. Na krizišču pri bolnišnici za nalezljive bolezni že več dni srečujem begunko iz Slavonskega

Broda. Bila je cistilka, cakala je na pokojnino. Nikogar od družine nima, ko pa so ji porušili hišo, je odpotovala v Zagreb. A tu ni dobila begunskega kartona. Stanuje v neki kleti in dobi-va samo pomoč v hrani. Ko sedi na pločniku z iztegnjeno roko, si obraz zakriva z ruto. »Pocutim se kot, da sem... nič,« mi reče.

To pomlad pa so se prvič pojavili tudi nekakšni novi berači. Pred kratkim me je na ulici v centru ustavila dobro oblečena ženska srednjih let. Pomislila sem, da me bo vprasala za kakšen naslov. Niti na kraj pameti mi ne bi padlo, da bo prosila za denar. A vseeno mi je rekla, da je pravkar ostala brez dela, da se pocuti grozno, da je čisto brez denarja... Na prvi pomladni dan je nekdo že zgodaj zjutraj pozvonil na moja vrata. Odprla sem. Pred vrati je stal moški pri sedemdesetih, v tvidastem suknjicu, s prav takšno kapo, v zametnih hlačah in rumenih usnjenih čevljih. Z desno roko se je opiral na palico. Deloval je kot profesor v pokoji. Moja prva misel je bila seveda, da se je zmotil in pozvonil na napačna vrata. Ker se mi je za odditavanje stevala ali za pobiranje televizijske naročnine zdel prestar. »Oprostite, upokojenec sem, zadela me je možganska kap in potrebujem denar za zdravlila in sem vas hotel prositi, če bi mi pomagali - ce lahko.«

Nič več ni rekel, a ze to je bilo dovolj ponizujoče. Ves njegov videz je govoril, da sicer pripada (ali pa je mogoče treba govoriti ze v preteklem casu: da je pripadal?) srednjemu razredu, ki se v novi hrvaški državi topi kot snezna zaplata na soncu - in to, kar pravkar pocne, pocne prvič v življenju. Ne vem zakaj, a težko mi gre z jezika: prosjaci. Raje bi rekla: prosji za pomoč. In ker nima koga drugega, ker so tudi tiste ustanove, ki bi mu utegnile pomagati, prisle na beraško palico, pac nagovarja neznance.

Vse to ni povod za lamentacijo nad Hrvasko, ki z vrtoglavo naglico izgublja srednji sloj, medtem ko je jez med bogatimi in revnimi iz dneva v dan večji, niti nad gospodarstvom, v katerem kapitalizem in berači prihajajo z roko v roki. Mogoče v tej državi, ki je na robu vojne, sploh ne pomeni velikega stvila beračev - roko na srce -, svobodno trizisce se ni ravno razmahnilo. Mimogrede receno, nisem čisto prepričana, da nova oblast ne bi smela prislunhiti navetu ameriškega ekonomista J. K. Galbraitha, ki je se pred nekaj leti opozarjal vlade postkomunističnih držav, da morajo nove države s socialnimi ukrepi ublažiti prehod iz komunističnega gospodarstva v kapitalizem, saj dramatično zaostrena brezposelnost lahko pripelje do socialnih nemirov in nevarne

destabilizacije države. Gre za povsem praktično raven problema: kako vsak dan ravnati z berači? Vprašanje se morda zdi naivno, morda tudi neumno, a preprosta resnica je, da se, ko smo živeli v komunistični državi, nismo imeli priložnosti navaditi na to. Pustimo zdaj, ali so za te ljudi prej res boljše poskrbeli, ali jih je preganjala policija, ali je bilo prosjačenje večja sramota, ali pa gre preprosto za to, da je za vse (tako za dobro kot za zlo) poskrbela država, dejstvo je, da se nam ta dilema ni vsiljevala. Ali potemtakem pogledati na drugo stran in jih prežreti ali pa jim dati denar? In če, ali samo otrokom, ali invalidom, beguncem ali samo ženskam? In koliko, saj je normalen državljan tudi sam reven, tako da mora tudi tukaj izbirati. Ali morda skusati kaj spremeniti? Pravim morda, ker ni izključeno, da je pojem socialne pravčnosti povsem izumrl ali pa je v postkomunističnih državah preprosto postal ilegalen.

Ko sem prvič prisla v New York in videla vse tiste brezdomce, ki sredi zime spijo po pločnikih, in vse tiste berače v podzemnih železnicih, sem se vprasala, kako lahko ljudje sploh gledajo okrog sebe tolikšno bedo? Moja prijateljica, Newyorčanka, je preprosto rekla: »Navadiš se!« Bojim se, da se nam prav to dogaja. Bojim se prav tako, da nimamo nobenega razloga, da bi bili na to ponosni in si pri tem mislili, da je prav to - Evropa.

IZŠLO JE... / KNJIGE

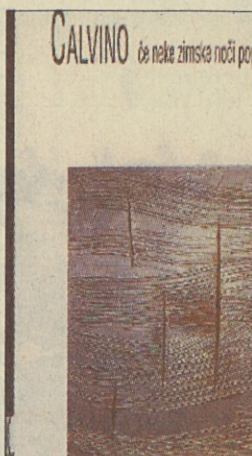
Prvih 5 romanov Zbirke XX. stoletja Cankarjeve založbe

Včeraj so se na tiskovni konferenci spomladanskega paketa in zbirke, ki bo izhajala pet let, predstavili prevajalci in avtorji spremnih besed

James Joyce: Ulysses (1922), prevod in komentar Janez Gradišnik. Zbirka XX. stoletje. Platno z zascitnim ovitkom. CZ: Ljubljana, 1993

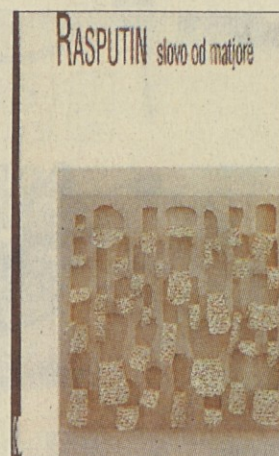
»Končno!« velja vzkliniti v en glas z vrsto studentov komparativisti in literarnih sladokuscev, saj je bilo Ulysses zadnja leta (v Slovenscini je izšel anticnega leta 1966) dobiti - in preveriti, ali gre res za največji roman stoletja - v knjižnicah in antikvarnicah samo po slepi sreči. Dopolnjeni prevod Janeza Gradišnika (po Penguinovi izdaji iz 1987) tokrat se koherentneje opisuje misli enega dneva starih dublinskih junakov: Bucka Mulligana, Stephena Dedalus, Leopolda Blooma in njegove žene Molly (ob katere znamenitem monologu bodo tudi nove generacije bralstva postavljale vzdržljivostne rekorde). Novemu prevodu so dodani zemljevid Dublina s konca dvajsetih, obsezen komentar z opombami prevajalca in spremna predavanja Aleska Pogacnika. (T. D. V.)

Italo Calvino: Ce neke zimske noci popotnik (1985), prevod Jase Zlobec. Zbirka XX. stoletje. Platno z zascitnim ovitkom. CZ: Ljubljana, 1993

Pred osmimi leti (v letu izida) umrli italijanski pisatelj Italo Calvino je napisal tekst, ki se mu ne more izogniti nobena zarnska ali novejša literarna teorija nasploh, saj gre za eno temeljnih del postmodernistične književnosti, kar hkrati pomeni, da je gladko berljivo in prijetno tudi »nestrokovnjakom«.

Enajst poglavij romana je prav toliko vaj v slogu in vsebini, saj junak pada iz zana v zana, iz ene življenjske izkušnje v drugo... in enega začetka pripovedi v drugega. Gre za preverjeno najbolj metafizijski roman pisatelja, ki smo ga Slovenci spoznali postopoma: najprej kot družbeno angazirane pisca (Steza pajkovih gnezd), nato kot pravljicarja, v zadnjih letih pa po Gradu prekrizanih usod in Nevidnih mestih. Spremono besedo je napisal Srečko Fiser. (T. D. V.)

Valerij Rasputin: Slovo od Matjore (1975), prevod in spremna beseda Janez Stanic. Zbirka XX. stoletje. Platno z zascitnim ovitkom. CZ: Ljubljana, 1993

Iz ruske književnosti v prvi letnik Romanov 20. stoletja prihaja duhovno znacen avtor (ceprav ne gre za znamenitega predhodnika istega imena), saj je Rasputin »eden najbolj nadarjenih predstavnikov kmeckega vala ali vaskе proze, ki je v šestdesetih letih močno zaznamovala literaturo tedanje Sovjetske zveze«, kot na zavihku piše Janez Stanic.

Usoda zakotne sibirskе vasi, ki jo ogroza Razvoj, je simbol propadanja kulture druge polovice stoletja v SZ. Slovo od Matjore je potemtakem srečanje s tistim delom ex-sovjetske književnosti, ki je (razen obeh skrajnosti - »pravovern« in »disidentske«) nismo imeli priložnosti spremljati, zato prihaja na slovenski knjižni prostor kot izjemem izziv. (T. D. V.)

William Burroughs: Goli obed (1959), prevod Miha Avanzo. Zbirka XX. stoletje. Platno z zascitnim ovitkom. CZ: Ljubljana, 1993

Med beatniško generacijo so najbolj izstopali Allen Ginsberg, Jack Kerouac in William Burroughs, med bolj ali manj naslednike pa lahko šteje mo tako različne avtorje, kakršna sta Charles Bukowski in Raymond Carver. In Goli obed (*Naked Lunch*) je ena kulturnih knjig beatniške literature, saj je postvietnamski in novokulturni koncept predstavljen na neposreden in mestoma grob način. Zgodba o narkomaniji in iskanju izhoda iz nje je bila sprva v ZDA prepovedana, tako da se je kulturni pohod začel v Evropi. Spremono studijo je napisala Majda Stanovnik, kakor pri Rasputinu pa velja nenatančne bralce opozoriti na to, da Burroughs ni gospod z istim imenom in primkom, a z »med-imenom« Rice, enako znameniti oče Tarzana in njegovih prigrd. (T. D. V.)

Thomas Bernhard: Secnja (1984), prevod in spremna beseda Jani Virk. Zbirka XX. stoletje. Platno z zascitnim ovitkom. CZ: Ljubljana, 1993

Z avstrijskim avtorjem smo se v zadnjih letih seznanili dokaj obirno. Secnja pa velja za njegovo najodmevnejše prozno besedilo. Bernhard skupaj s Handkejem sodi v tisto avstrijsko pisateljsko generacijo, ki je pomagala ustvariti novo identiteto nemške literature v celoti. Hkrati gre v Secnji za »klasično slovenski« motiv tujstva, saj gre za roman o pisatelju, ki se po dolgih letih življenja v Londonu vrne na Dunaj in se tam vključuje v kulturniške kroge. Vracanje je opisano z veliko mero ironije in groteske, očitno pa tudi realizma, saj je avtorja ob romanu zaradi zalitve casti tozilo kar nekaj dunajskih kulturnikov.

Spomladanski paket 1. letnika stane 15.498 Sit (v enkratnem znesku 10 odstotkov ceneje), knjig pa v posamični prodaji - dokler v knjigarnah ne razbijejo kompletov - ni. (T. D. V.)

NOVICE

V Trstu predstavili
velesejem v Gradcu

TRST - Na mednarodnem pomladnem sejmju v Gradcu, ki bo od 1. do 9. maja in je najstarejša tovrstna manifestacija v Avstriji, bo sodelovalo tudi kakšnih deset podjetij iz Furlanije-Juljske krajine. Kakor sta ponazorila na včerajšnji predstavitevni novinarski konferenci pri Trzaski trgovinski zbornici predstavnika tega sejma Karl Robausch ter Ingrid Pichler Marsoner, bo prireditev zaobjemala več specializiranih razstav, od gradbeništva in kmetijstva pa do gastronomije. Razstavljalec bo vsega skupaj okoli 2.000 iz 40 držav (Italija bo v tem pogledu na drugem mestu), obiskovalcev pa naj bi bilo več kot 350.000.

Micheleja De Miho
bodo izpustili iz ječe

BOLOGNA - Sodnik za predhodne preiskave Leonardo Grassi je sporazumno z javnim tožilcem Liberom Mancusom odredil izpustitev iz zapora podjetnika Micheleja De Miho, ki so ga aretirali 1. marca v zvezi z nepravilnostmi pri popotresni obnovi v Iripini in ga obdolžili združevanja v zločinske namene, goljufije pod obtežilnimi okoliščinami ter izdajanja ponarejenih faktur. Izpustitev obtoženca, ki je brat krcsancodemokratskega veljaka Ciriaca De Miho in lastnik gradbenega podjetja, sta zahtevala odvetnika Vincenzo Siniscalchi in Franco Bricola, enako zahtevo pa so pred časom sodniki zavrnili, češ da bi utegnili škoditi preiskavi o dokaznem gradivu. Poleg De Miho so 1. marca aretirali še enajst ljudi.

Občuten porast
cen na debelo

RIM - Statistični zavod Istat je izračunal, da so se cene blaga v prodaji na debelo januarja povisale za 0,3 odstotka nasproti decembru 1992 in za 4 odstotke v primerjavi s lanskim januarjem. Proizvodne cene pa so medtem narasle za 0,8 odstotka oziroma za 2,9 odstotka.

DSL / VSEDRŽAVNA SKUPŠČINA

Trenja v DSL
glede izbir na
referendumu

D'Alema za demokracijo
izmeničnosti, Ingrao za NE

RIM - Achille Occhetto se je z nasmeškom nastavljal fotografom, ko je izročil zadolženemu funkcionarju ček za milijon lir kot prispevek k nabirki za finansiranje stranke. In tudi drugi udeleženci vsedržavne skupščine DSL so rade volje segli v zep, tako da se je sinoci v strankini blagajni nabralo že okoli 100 milijonov lir (k temu je izdatno prispeval priletni španski borec, ki je poslal 50 milijonov). Toda uspešnost nabirke ni mogla prikriti različnih dš stranke, ki je sklicala vsedržavno skupščino, da bi razpravljala o organizacijskem ustroju, dober del razprave pa posvetila političnim vprašanjem in referendumu. In to je samoumevno, saj sta tako organizacijska struktura kot izid referendumov tesno povezana s perspektivami države, perspektivami leve in torej s politiko.

Med najbolj kritičnimi diskurzi je bil nedvomno priletni Pietro Ingrao, ki se je opredelil za NE na referendumih. »ker bi preizobila zmaga DA omogočila oblikovanje nesprejemljivega večinskega zakona« in politični monopol oblastnikom Segnigevu gova. Ingrao je očital vodstvu, da daje prednost

prav dialogu s Segnijem, La Malfo in tudi Bosijem, namesto da bi iskalo stik z družbenimi silami in se zlasti s tistimi, ki so angazirani v brezplačnem prostovolnem delu in v organizacijah.

In medtem ko je v imenu reformistov Emanuele Macaluso kritiziral »zamude, nejasne izbire in neskladje med programi ter sestavo strankinega vodilnega kadra«, je načelnik poslanske skupine Massimo D'Alema nakazal izbiro za DA kot opredelitev za »demokracijo izmeničnosti, ki je odprta združevanju subjektov izmeničnosti«. Seveda pravila ne zadostujejo za oblikovanje demokracije izmeničnosti, so pa njen bistven predpogoj. Potrebna pa je tudi enotnost leve, ker je razdeljena leviča obojena na poraz. Kot cilj za DSL je D'Alema nakazal središčno vlogo v združenju naprednih reformističnih in živih sil italijanske družbe, ki sodelujejo v oblikovanju skupnega političnega projekta. In pri tem opozoril, da je za tak cilj treba oblikovati tako strankino vodstvo, ki naj bo odraz dogovora med strukami in ki naj združi levičarje in tiste, ki so za DA.

RIM / PRIPRAVE NA LJUDSKO GLASOVANJE

Skupno stališče
levičarskih strank

PSI, DSL in PSDI za Da na skorajšnjih referendumih

VOJIMIR TAVCAR

RIM - »Mi bomo glasovali DA na referendumu o volilnem zakonu za senat. Prepricani smo, da samo kreпка zmaga DA lahko odraza ljudsko željo po reformah in lahko odpre pot novemu obdobju italijanske demokracije.« Tako se začne proglas, ki so ga večeraj naslovile volilcem italijanske stranke, članice socialistične internacionale. Prvi podpisniki poziva so socialistični tajnik Giorgio Benvenuto, tajnik DSL Achille Occhetto in tajnik PSDI Carlo Vizzini.

Proglas pa se ne omejuje samo na poziv volilcem, naj volijo DA, pač pa poudarja in pogloblja skupno voljo treh strank za reformo volilnega sistema v večinskem smislu, z glasovanjem v dveh krogih po francoskem vzorcu in s proporcno korekturo. Ta sistem, po mnenju podpisnikov (poleg tajnikov treh strank so poziv podpisali tudi tajnik CGIL Bruno Trentin, politolog Giovanni Sartori, Pierre Carniti in drugi) najboljše zadosca nujnostim »demokracije predstavništva, jasnega tekmovanja med alternativnimi skupinami, jasnemu razlikovanju vlog večine in opozicije ter stabilnosti in odgovornosti vlad«. Prav zaradi tega podpisniki poudarjajo,

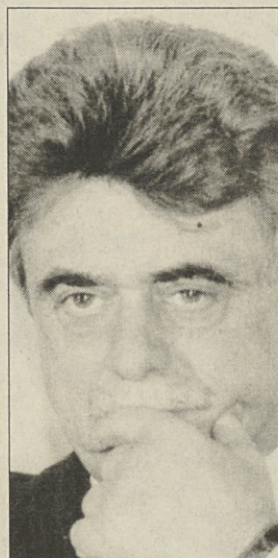
da referendum po svojem značaju samo nekaj odpravlja in nima propozitivne vloge in dodajajo, da ne soglasajo z večinskim volilnim sistemom v enem samem krogu po britanskem vzorcu.

Tri članice socialistične internacionale so nasle skupen jezik tako glede referenduma kot tudi glede reforme volilne zakonodaje, ki mora biti homogena za oba domača parlamenta. Poziv je po eni strani odgovor voditelju Severne lige Umberto Bossiju, ki se zavzema za to, da bi bil sedanjí parlament razpuščen in volitve razpisane takoj po referendumu, po drugi strani pa želijo tri stranke poudariti jasno razliko z referendumskim liderjem Mariom Segnijem, ki poudarja pomen zmage DA, a se ne opredeljuje glede volilnega sistema. Levice se hoče na ta način zascititi pred interno opozicijo, ki se nagiba k NE in ki zagovarja nikom nasprotnega mnenja očita, da se »poplitvili in prilagodili idejam reakcionarja Maria Segnija«.

Razkorak v fronti za DA se torej pogloblja. Tudi zaradi tega se je Demokratično zavezništvo,

ki združuje dokaj širok lok pripadnikov od KD do DSL, v odgovoru na nedavno Occhetto pismo zavzelo, naj DA strne svoje vrste, predvsem pa naj ima različen odnos do Maria Segnija, ker »povsem zastopa želje tistega dela Italije, ki si zeli sprememb«. Toda ta poziv bo najbrz naletel na gluha usesa, tudi ker se medtem poglobljajo razlike glede pravkar sprejetega volilnega zakona za krajevne uprave. Mario Segni meni, da bi morali kljub novemu zakonu imeti referendum, ki teži k uveljavitvi večinskega volilnega sistema v vseh občinah, medtem ko so ostali prepricani, da ta referendum ni več potreben, ker je novi zakon vnesel velike spremembe in je jasen znak pekitiv z dosedanjim praksom.

Skupni poziv je usmerjen k referendumu in k oblikovanju novega volilnega zakona in po Occhetovih besedah nima drugačne politične valence, medtem ko je socialist Michele Achilli izrazil upanje, da bo tudi »pomemben začetek dialoga, ki bi presegel referendum in bi tako nakazal zavezništvo na prihodnjih upravnih vo-

litvah.

Medtem pa je klima referendumske kampanje vse bolj zastrupljena. Mario Segni je včeraj opoldne rimskemu javnemu tožilcu izročil dosje, s katerim ga anonimni obtoževalec dolži, da je imel stike z vrhom tajne framažonske lože P2 in da je bil celo delničar banke, ki jo je nadzorovala ta skupina. Segni je odločno zavrnil »to klevetanje, ki je umazan poskus iztirjenja teške referendumske kampanje«.

Italijanska politika je v teh prelomnih casih vse bolj podobna strupenemu jabolku. Vprašanje, ki si ga marsikdo postavlja je, ali ne bo nagliti sadež okuzal celotnega drevesa.

Obresti
sedaj
še ni
možno
znižati

RIM - Zdaj ni pogoj za znižanje diskontne mere in bancnih obresti. To izhaja iz poročila o ceni denarja, ki ga je objavil včeraj evropski raziskovalni center CER. Takšen ukrep bi moral biti trajen in verodostojen, kar pa sprico zdajšnjih gospodarskih razmer in nekaterih spreminljivk v Italiji, kakor sta na primer inflacija in javni dolg, ni mogoče. Strokovnjaki CER so tudi mnenja, da se ne bo mogla lira tako kmalu povrniti v evropsko menjalno kosarico, ob čemer omenja rizicnost odnosa med uradnimi menjalnimi tečaji in obrestnimi merami: drastično znižanje diskontne mere naj bi namreč prispevalo k dodatnemu dejanskemu razvrednotenju lire. CER je tudi skeptičen glede razmerij med kreditnimi stroški na eni ter investicijskimi ukrepi in ravni zaposlenosti na drugi strani. Skratka, treba bi bilo strogo nadzorovati inflacijo in hkrati uveljavljati dosledno davčno politiko.

TRST / ITALIJANSKO-SLOVENSKI SEMINAR O MEDNARODNI ZAŠČITI BEGUNCEV

Normativne razlike in nizka kultura
azila za vojne begunce v Evropi

Strokovni posvet na tržaški univerzi se bo nadaljeval še danes in jutri

VLASTA BERNARD

TRST - »V Evropi, ki je postala prava trdnjava, je azil vse težji, zato je eden od temeljnih namenov tega seminarja nakazati obstoječe možnosti za zatocisce in perspektive za dostojni sprejem in zascito, ki jo omikani svet dolguje vojnim beguncem. Kulturo azila smo dolžni se posebej razvijati na obmejnih območjih, kakšno je naše in na katerem se srečujejo Italija, Avstrija in mlada republika Slovenija, pa tudi elitni svet Evropske skupnosti in njegovo zaledje.« To je ena od pomenljivih uvodnih misli, ki jo je ob včerajšnjem začetku tridnevnega italijansko-slovenskega posveta o mednarodni zasciti beguncev in pribežnikov v Trstu izpostavil predsednik deželne sekcije Katoliških združenj delavcev (ACLI) za Furlanijo-Juljsko krajino Tarcisio Barbo. Ta organizacija je skupaj z Italijanskim svetom za begunce (CIR) tudi pobudnica in sodelovanju z Rdečim križem Slovenije, s slovensko Karitas in z Visokim komisariatom OZN za begunce - tudi prirediteljica seminarja, medtem ko sta pokroviteljica Univerza v Trstu in Dežela FJK.

Seminarja na trzaski ekonomski fakulteti (na sliki - foto Ferrari) se udeležuje veliko izvedencev, članov voluntarističnih in humanitarnih organizacij in vladnih predstavnikov z obeh strani meje, kar je

nedvomno najboljši dokaz, kako perec je problem vojnih beguncev in pribežnikov na sploh, še zlasti pa v teh casih krvavega obracunanja na delu ozemlja bivše jugoslovanske federacije. Zbrane so poleg Barba uvodoma pozdravili predstojnik medicinske fakultete prof. Bratina v imenu trzasko univerze, predstavnik italijanskega zunanjega ministristva Maurizio Lo Re, odbornik Bruno Longo v imenu deželne uprave FJK in odbornica za socialno skrbstvo Rossana Poletti v imenu trzasko občinske uprave.

Ze iz teh uvodnih posgov, katerim so nato sledila tri poglobljena studijska poročila o normativnih vidikih pojava beguncev in azilantov, je izšel velik poudarek na problematiki vojnih pribežnikov, proizvodov tim. vojne patologije, kot jo je označil prof. Bratina in poudaril, da je tem beguncem treba zagotoviti polno pravico do pribežališca. Predstavnik italijanskega zunanjega ministristva pa je postregel s stevilkami, po katerih je trenutno v Italiji več kot 1800 beguncev iz bivše Jugoslavije, k čemur je treba pristeti še 250 oseb, za katere skrbijo občine in dežele in več tisoč dovoljen za bivanje, ki so bila izdana iz humanitarnih razlogov. Skupno število državljanskih bivašev jugoslovanske federacije na italijanskih tleh je pred izbruhom sovražnosti znasalo okrog

20 tisoč, medtem ko jih je sedaj okrog 40 tisoč, vključno s tistimi, ki se v Italijo mudijo iz delovnih, študijskih ali turističnih razlogov. O vlogi Dezele Furlanije-Juljske krajine pri reševanju problema balkanskih beguncev je govoril odbornik Longo, medtem ko je trzaska občinska odbornica Poletti jeva opozorila, da je Občina pred kratkim obnovila konvencijo z združenji ACLI za oskrbovanje beguncev, medtem ko je namestitev mladoletnih pribežnikov zaupala slovenskemu dijaškemu domu Srečko Kosovel.

O problemih, s katerimi se na tem področju srečujejo v Sloveniji, smo se ob robu seminarja pogovarjali z gene-

ralnim sekretarjem Rdečega križa Slovenije Mirkom Jelenicem, ki je kot največji trenutni problem postavil upadanje mednarodne pomoči za begunce v Sloveniji, za katere so splahnele tako zaloge hrane kot higienskih potrebščin. Mlada država trenutno gosti več kot 60 tisoč pribežnikov, od katerih jih je nekaj manj kot 40 tisoč registriranih, okrog 12 tisoč evidentiranih, a brez statusa beguncev, vsaj se enkrat toliko pa jih je - na crno.

Od izbruha oboroženih konfliktov se je v Sloveniji mudilo skupaj okrog 180 tisoč beguncev, istosčasno pa jih je bilo največ 85 tisoč. Danes so begunci nastanje-

ni v 40 zbinih centrih in pri družinah, po pogodbi z Visokim komisariatom OZN za begunce, ki je bila sklenjena za prvih šest mesecev letos, pa te družine prejmejo pakete hrane in denarno pomoč v znesku 5 dolarjev mesečno na begunce.

Rdeči križ Slovenije, ki steje komaj nekaj več kot 30 poklicno zaposlenih oseb, pa se ne ukvarja samo s skrbjo za begunce - je poudaril Jelenic - ampak tudi za domače socialno ogrožene družine (redno pomoč nudi kar 40 tisoč družinskih jedrom), katerih število v tej gospodarsko težki fazi hitro narasca, saj je število brezposelnih v Sloveniji doseglo že 120 tisoč oseb.

CATANIA / MAFIJA

Pod udarom družina Pulvirenti
Prišli sina bossa Giuseppeja

Gre za 26-letnega Salvatoreja, sina Giuseppa Pulvirentija, ki se skriva že od leta '83 in ki vodi eno od najbolj krvoločnih družin

CATANIA - V okolici Belpassa, kraja približno 30 kilometrov stran od Catanie so agenti letkega oddelka in posebne protizločinske službe prijeli Salvatoreja Pulvirentija, 26-letnega sina mafijskega bossa Giuseppa. Tudi Salvatoreja dolžijo združevanja v mafijske namene, ista obtožba pa bremeni 36-letnega Orazia Caudulla in 30-letnega Filipa Malvagno, ki so ju prijeli skupno z mladim Pulvirentijem. Trije mafijci so se skrivali v kmečki hiši v vasi Timpa Columbo in so se po začetni reakciji predali agentom. V poslopju, ki so ga odkrili s sodelovanjem tajnih služb Sismi, so našli tri neprobojne jopice, tri pistole, štiri radijske oddajnike in prejemnike, ki so

bili naravnani na valove oddajanja policije, tri daljnogledne in 15 milijonov lir.

Giuseppe Pulvirenti, ki ga isčejo od leta '83, je po mnenju preiskovalcev med najbolj krvoločnimi

mafijskimi voditelji na območju Catanie. 62-letnega bossa bremeni vrsta obtožb, dolžijo ga med drugim, da je zagrešil umor, vendar pa so ga lahko doslej obsodili samo zaradi manjših prekrškov proti

lastnini, zaradi česar so mu prisodili pet let in štiri mesece ječe. Giuseppe Pulvirenti je zaveznik bossa Benedetta Santapaola, ki je po izjavah sosesancev predstavnik Cosenostre za Catanio.

BENEŠKA SLOVENIJA

Dejavnost čedajskega Trinka

Serija tematskih večerov o aktualnih problemih

CEDAD - Kulturno društvo Ivan Trinka iz Cedadu bo pripravilo serijo tematskih večerov, na katerih bodo obravnavali nekaj aktualnih in za nas skupnost zanimivih vprašanj.

Tacas je v središču pozornosti problematika odnosov med Italijo in Slovenijo. Zacla je ze delovati mesana slovensko-italijanska komisija, ki se ukvarja tudi z nadgradnjo osimskih sporazumov. Njeno delo pa ze od prvih korakov spremljajo dolocene nevesnosti, ki so se zaostriale ob nedavni noti italijan-

skega zunanjega ministra glede vprasanja lastnine istrskih beguncev. Da bi poglobili zgodovinsko in politično ozadje, ki je botrovalo osimskim sporazumom ter vsa aktualna vprasanja z njimi povezana je kulturno društvo v svojo sredo povabilo zgodovinarja Jozeta Pirjevca, ki je na to tomo spregovoril na drustvenem sezezu včeraj.

Kot prispevek k razmisljanju in razpravi o novem volilnem zakonu, o katerem bomo verjetno odlocali ze 18. aprila na referendumu, in ki neposredno zanima tudi slo-

vensko narodnostno skupnost v Italiji, bo kulturno društvo Ivan Trinka 7. aprila pripravilo okroglo mizo. Na njej bodo sodelovali slovenski predstavniki strank Slovenske skupnosti, Demokratične stranke levice, Komunistične preno ve in Socialistične stranke.

Tretje srečanje pa se uvršca v praznovanja ob 130-letnici rojstva msgr. Ivana Trinka. Na njem bo društvo predstavilo beneskega duhovnika kot političnega delavca in predstavnika Ljudske stranke.

DIA ima
novega
načelnika

RIM - Gianni De Gennaro je novi ravnatelj protimafijskega organizma DIA. Odlok je podpisal notranji minister Mancino. De Gennaro je bil doslej podravatelj ustanove od njene ustanovitve meseca oktobra leta 1991. Njegov namestnik bo general karabinjerjev Alessio Rossetti. Gianni De Gennaro, ki ima 45 let, je opravljal vrsto nalog v raznih organizacijah, ki se borijo proti kriminalu.

BENETKE / SIMPOZIJ

Istra: ovrednotiti vso politiko sožitja

Poseg slovenskega senatorja DSL Bratine Nacionalistični izpad tržaškega župana

BENETKE - V konferenčni dvorani Atenea Veneta se je včeraj dopoldne začel dvodnevni posvet o vojni v nekdanji Jugoslaviji in o njenih učinkih na Italijo in Evropo. Pobudo za simpozij, ki se ga udeležuje več uglednih politikov in strokovnjakov na področju mednarodne politike, je dala nova specializirana revija Limes, ki jo izdaja vsedrjavna založniška hiša Espresso-Repubblica.

V razpravi, ki je bila posvečena Osimu in istrskemu vprašanju, sta se med drugim oglašila tudi slovenski senator DSL Darko Bratina (na sliki-foto KROMA) in predstavnik rovinjskega raziskovalnega instituta Loredana Boljun-Debeljuh. Oba govornika sta zagovarjala stališče o nedotakljivosti sedanjih mej ter opozorila na veliko nevarnost naraščanja nacionalistične nestrpnosti tudi v obmejnem prostoru.

V razpravi je sodeloval tudi tržaški župan Giulio Staffieri, ki je - kot vedno - zagovarjal skrajno nacionalistična in revansistična stališča. Govoril je o nacionalizmu v Sloveniji in Hrvaški, seveda pa je "spregledal" svoje sovinitivne izpade, ki so v Trstu pravzaprav na dnevnem redu. Zavzel se je za postopno spremembo morske in kopenske meje in rekel, da bi bilo treba v pogajanja o reviziji Osimu ne nek način pritegniti tudi Beograd.

V obsirni debati so se oglasili tudi predsednik tržaskih industrijcev Piero Toresella, novinar Piccola Paolo Rumiz, raziskovalec ISDEE Tito Favaretto, spediter Federico Pacorini in tržaški zgodovinar Marco Dogo. Na posvetu se je oglašil tudi albanski podminister za zunanje zadeve Arian Starova, ki je obtožil Srbijo, da sistematično krši človekove pravice na Kosovu, kjer obstaja velika nevarnost državljanske vojne.

Bruno Bottai, glavni tajnik Farnesine, je pozval Rim, Ljubljano in Zagreb naj si prizadevajo za ohranitev sedanje stopnje sožitja v istrski stvarnosti. Po njegovem je treba zascititi manjšine, Trst pa se mora konkretno odpreti svojemu vzhodnemu zaledju.

RIM / SREČANJE NOVEGA VODSTVA KD

Potrdili stališča o referendumih

Nadaljuje se polemika s Segnijem

RIM - Referendumi so pomembni, vendar pa nikakor ne morejo voditi politike: po referendumih bo namreč parlament moral sprejeti nove volilne zakone, kar pomeni, da rezultatov ne bo nihče mogel mirno samo sprejeti v vednost. In v tem po-referendumskega procesa bo polnopravno vključena tudi Krščanska demokracija. Tako piše v posebni noti, ki jo je po četrtkovem zasedanju izdalo novo vodstvo KD, na srečanju - do takrat se ni bila povsem znana usoda zakona o neposredni izvolitvi župana - so tudi potrdili že znana stališča o referendumih in zato pozvali svoje člane in so-

mislenike, da se opredelijo za "da" na vprašanje o novem sistemu volitev za senat. Po oceni vodstva KD je bil poročni sistem, ki so se ga posluževali v Italiji v teh 45 letih od sprejema ustave, povsem pozitiven z odnosom na politično-ustavni položaj v državi. Vendar pa se sedaj KD ogreva za odpravo tega sistema, ker "da vodi proti mešanemu sistemu, ki si ga zamišlja stranka".

Tudi glede večine drugih referendumov se je KD opredelila za "da" s pripombo, da gre samo za indikacijo, ki jo daje svojim volivcem. Ne soglasja pa s predlogom o ukinitvi ministrstva za

kmetijstvo in rabi mamil: v zvezi s tem vprašanjem KD pripominja, da sicer načelno zavrača uvedbo kazenskih postopkov za vse, ki užijejo tudi neznanatno dozo mamil. Vendar pa so se v vodstvu opredelili za "ne", ker predlog vnosa druge spremembe.

Nadaljujejo se tudi polemike med pobudnikom referendumov Mariom Segnijem in veljaki KD: Segni očita tajniku Martinazzoliju (na sliki), da ni izvedel politične prenovitve v vrhu stranke, izrekel pa je tudi splošno neobzornost o pogojevanju izvedbe referendumov, ki jo je notranji minister Mancino zavrnil.

Pomoč FJK manjšini onkraj meje

TRST - Dezelna vlada Furlanije-Juljske krajine je nakazala 1, 3 milijarde lir Tržaški ljudski univerzi za uresničitev kulturno-razvojnih programov v korist italijanske skupnosti v Sloveniji in Hrvaški oziroma za zascitito njenega kulturnega in jezikovnega premoženja ter za poprestritev odnosov med to manjšino in matično domovino. Program posegov v prid manjšine je bilo treba prilagoditi gospodarski krizi, družbeno-politični napetosti in spremembam zaradi meje med Slovenijo in Hrvaško. Tržaška ljudska univerza bo pomnožila stike z Unijo Italijanov, kakor tudi s slovenskimi in hrvaškimi družbeno-političnimi organizmi glede možnosti odprtja novih otroških jasli in sol za Italijane, sicer pa bo podprla manjšinski tisk in odpiranje knjižnic, strokovno pomagala učnemu osebju, širila italijansko gledališko kulturo in prirejala poučne izlete manjšincev v Italijo.

NOVICE

Stavka prevoznikov

TRST - Prevozniki deželnih podjetij - tako javnega kot zasebnega sektorja - so včeraj stavkali stiri ure, in sicer od 9. do 13. ure. Stavko so oklicale sindikalne organizacije Filt-CGIL, Fit-CISL in Uiltrasporti, ker dezelna in pokrajinske uprave niso se sprožile preverjanja o javnem krajevnem prevozu, kakor so se bile dogovorile s sindikati na videmskem srečanju 8. februarja. Istocasno pa sindikalne organizacije odločno zavračajo predloge o krčenju uslug in števila zaposlenih, ki so jih iznesla posamezna pokrajinska podjetja. Zato sindikati zahtevajo začetek pogajanj na pokrajinski ravni, oklicali pa so tudi še eno stavko, tokrat celodnevno, ki bo 5. aprila.

Seminar o spremembah v zdravstveni službi

TRST - Na pobudo deželnega vodstva zdravstvenih služb bo v ponedeljek popoldne v Villi Manin seminar o spremembah, ki jih zakonski dekret št. 502 z dne 30. decembra '92 vnasa v vsedrjavni javni zdravstveni sistem. Gre za precej zaznavne posege v dosedanj upravnii ustroj te pomembne službe, zato je po oceni deželne uprave nujno prisluhniti izkušnjam znanim strokovnjakom. V ponedeljek bo namreč v Villi Manin govoril prof. Girolamo Sirchia, ki je direktor priznanega centra "Nord Italia transplant".

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaskga tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publistel
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Italija: podružnice SPI
Slovenija: Studio Vista - Ljubljana
tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT,
financi in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglosi
850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.200 LIT - 40 SIT

Naročnina za Italijo: letna 315.000 LIT

za Slovenijo: mesečna 1.200 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-75373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ITALIJA-SLOVENIJA

Zaskrbljenost ob ohladitvi odnosov

Skupne pobude za proslavljanje obletnic

LJUBLJANA - Na srečanju med delegacijama Slovenske kulturno gospodarske zveze iz Furlanije Juljske krajine in Republiškega odbora Zveze združenj borcev Slovenije je prišla do izraza zaskrbljenost, da se pogovori med Italijo in Slovenijo ne bi odmakali na nevarne stranske poti, zaradi izsiljevalnih manevrov, ki so se pokazali na italijanski strani.

Tako predsednik ZZZB Ivan Dolnicar kot predsednik SKGZ Klavdij Palcic, ki sta delegaciji vodila, sta podčrtala izjemen pomen in občutljivost meddržavnih pogovorov med sosedom, ki imata priložnost ustvariti novo raven odnosov, če bo v njihovem ospredju dejanski interes za dolgo-

ročno politiko ustvarjalnega sožitja v obojestransko korist. V takšen nacrt pa očitno ne sodijo nikakršna pogrevanja pretenzij in pritiskov do Slovenije, ki prihajajo predvsem, vendar ne samo, iz obmejnih italijanskih nacionalističnih krogov in pred katerimi italijanska država ne bi smela kloniti. Nacelo pometanja pred lastnim pragom bi morala italijanska država dosledno upoštevati se zlasti pri reševanju vprašanja zascite Slovencev v Italiji, ki se ne more vleci v nedogled, z restriktivnimi tolmačenji, značilnimi za vso povojno dobo.

Zveza združenj borcev in SKGZ sta se na srečanju tudi dogovorili o skupnih pobudah za pro-

slavljanje pomembnih obletnic, ki potekajo v letosnjem letu. Gre za vrsto petdesetletnic glede na dogodka, ki so bili v NOB v letu 1943 ključnega pomena. SKGZ se vključuje v vse osrednje pobude ZZZB v Sloveniji, s posebnim poudarkom na obletnico padca fasizma in splosne vstaje na Primorskem in 50-letnico rojstva Partizanskega dnevnika, za kar je v pripravi vrsta pobud. Izrecno je bila poudarjena potreba po tem, da se obeležitev tako pomembnih dogodkov iz zgodovine NOB slovenskega naroda ne omeji na ritualno proslavljanje, ampak mora biti to priložnost za učinkovito sporočilo, ki naj v veliki meri vključuje predvsem mlajše generacije.

RDEČI KRIŽ

Tovornjaki pomoči prebivalcem bivše Jugoslavije

TRST - Sest tovornjakov Rdečega križa je včeraj zjutraj preslo italijansko-slovensko mejo pri Fernetich: gre za pomoč, ki so jo zbrali na pobudo mednarodne službe pri Rdečem križu za prebivalce bivše Jugoslavije. Pobuda sodi pod pokroviteljstvo OZN, uresničujejo pa jo v kraju Lugo di Romagna (Ravenna), od koder je odpotovalo že več podobnih odprav. Tokratni tovor, ki obsega zdravila, oblačila, hrano in bolniške postelje, je namenjen v Beograd in Novi Sad.

OSIMO / IZJAVA DEŽELNE KONFERENCE SSK

Proti nestrpnosti in za razumevanje

Tvegamo, da se vsi skupaj najdemo v nevarnem območju nestrpnosti

TRST - Dezelni odbor Konferencie Svetovnega slovenskega kongresa za Furlanijo-Juljsko krajino je na podlagi sklepa javnega posveta z naslovom »Kam s Svetovnim slovenskim kongresom«, ki je bil v domu na Brdini na Opčinah, sprejel izjavo, v kateri pravi, da je omejen javni posvet med drugim izpostavil veliko zaskrbljenost zaradi pritiskov, ki se stopnjujejo v obmejnem javnem mnenju v zvezi z obnovljenimi pogajanj o določilih osimskega sporazuma. Gre namreč za enostransko izpostavljanje

problemov italijanske manjšine na ozemlju bivše Jugoslavije, pri čemer slovenska manjšina sploh ni omenjena oziroma imenovana. Govori se nadalje le o problemu italijanskih beguncev, kot da slovenskih beguncev ni bilo. Pri vsem tem zaskrbljuje dejstvo, da se tovrstna stališča obmejnega dela večinskega naroda polagoma spreminjajo v uradna državna stališča, k čemur je pred nedavnim prispevalo italijansko zunanje ministrstvo s povsem enosmerno skrbjo za nepremicnine, ki naj bi na ozemlju bivše Jugoslavije

pripadale italijanskim beguncem. Pritiski na Republiko Slovenijo ter seveda na slovensko manjšino v Italiji se na ta način kopičijo in tukajšnje predvolilno obdobje jih utede v prostoru ob meji samo se okrepi. V kolikor bi se takšen trend nadaljeval, bi bile nemara lahko postavljene pod vprašaj sicer ugodne razmere v tem delu Evrope, gotovo pa bi bile ogrožene vse tiste, nikakor ne zadovoljivo uveljavljene pravice Slovencev v Italiji, ki so trenutno dosežene. V kolikor pa bodo stališča, ki včasih tudi nerazsodno resujejo

le problem enega samega naroda v tem občutljivem delu Evrope, prevladala v se večji meri, se lahko vsi skupaj znajdemo v nevarnem območju nestrpnosti in nepotrebnega zaostrovanja. Zato pozivamo vse dejavnike v Italiji, ki so pokazali več kot pozitivno stališče do osamosvajanja Slovenije, predstavnike italijanske in slovenske manjšine, da zastavijo vse svoje sile za vzpostavitev odgovarjajočega odnosa do razumnega in razumevaljivega mednarodnega in meddržavnega sodelovanja.

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO
DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. marca 1993 in zapadlostjo 1. marca 2000.

■ Obresti so izplačljive ob koncu vsakega polletja. Prvi obrok, 6,50% bruto, bo izplačan 1. septembra 1993. Vsota nadaljnjih obrokov se bo spreminjala na osnovi bruto donosa enoletnih obveznic. BOT s povikom premije 0,50 na semester.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim finančnim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Prvi šestmesečni realni čisti donos znaša 11,70% letno v primeru, da se izklicna cena istoveti z nominalno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Zasebni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih zavoda Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne 29. marca.

■ Obveznice CCT se koristijo s 1. marcem; ob vplačilu (1. aprila) bo treba doplačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do takrat dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudijo banke.

Prvi manifestaciji o referendumih

V Trstu sta bili sinoči prvi večji javni manifestaciji o aprilskih volilnih referendumih. V gledališču Miela so se zbrali pristasi NE, ki so oblikovali mestni odbor. V njem sedijo tudi predstavniki Stranke komunistične prenovalne in gibanja Rete-Mreza. V bližnjem hotelu Savoia pa so zborovali pristasi gibanja COREL poslanca KD Maria Segnija, ki je dalo pobudo za referendum za izvolitev senata in občinskih uprav. Obe strani napovedujejo se druge pobude o ljudskem glasovanju.

Prometne omejitve v Ricmanjih

Trzaska občina je odredila vrsto prometnih ukrepov na ricmanjskih cestah zaradi del, ki zadevajo napeljavno zemeljskega plina med Ricmanji in Opčinami. Za določen čas bo odsek od državne ceste 202 do plinske postaje pri Ricmanjih zaprt za promet za vsa vozila, po njej pa se bodo lahko vozili le domaćini. Če pa se bodo na tem odseku pojavile težave, bodo zacasnno vzpostavljeni normalni pogoji.

Nabrežinska godba prispela v Antwerpen

Nabrežinski godbeniki so se sinoči oglasili iz Antwerpna v Belgiji, kamor so srečno prispeli po skoraj 24 urah naporne vožnje in kjer bodo danes nastopili na mednarodni reviji pihalnih orkestrrov. Vsi so bili seveda utrujeni, a zadovoljni nad edinstveno izkušnjo, ki jih čaka v Antwerpnu. Prenočili bodo v mestecu Malin, danes ob 11. uri pa bo napovedani sprevid po antwerpenskih ulicah v družbi kar dvajsetih drugih godb iz vseh celin sveta.

Prometna nesreča pri Grljanu

Na obalni cesti v višini Hotela Riviera je včeraj popoldne nekoliko po 17. uri prišlo do prometne nesreče, v kateri je bila ranjena 66-letna Giulia Batich, rojena v Kopru. Batičev je podrl avtomobil, pri čemer si je pesakinja zlomila nogo. Takoj so jo prepeljali v bolnišnico na Katinaro, kjer so jo sprejeli na ortopedski oddelek, predvidoma se bo morala zdraviti 60 dni.

Nekoliko prenapet družinski spor

Med priletnima zakoncema Flego, ki stanujeta v Ul. Barbariga, se je včeraj vnel precej oster spor, ki je imel se ostrejši zaključek: 65-letni Marcello se je namreč moral zateči po prvo pomoč v glavno bolnišnico, ker ga je žena oplazila z nožem. Konec dober, vse dobro: moskega v bolnišnici niso zadržali, zdraviti pa se bo moral sedem dni.

KRIZA / PRED DRUGOAPRILSKO SPOŠNO STAVKO

Število zaposlenih zaskrbljivo upada

Pod udarom je predvsem industrija

DRAGO GASPERLIN

Te dni so sindikalisti močno zaposleni - blizu se pac drugoaprilsko stiriurna vsedržavna stavka. Gre za manifestacijo, ki se uokvirja v evropski protest delavcev sprico rastoče brezposelnosti in bo torej odraz splosne družbeno-gospodarske stiske na celinski ravni in s tem interakcijske značilnosti zastoja, ce ze ne celo recesije. Italija je z Anglijo v tem pogledu na najslabšem, a med najbolj prizadeta območja na Apeninskem polotoku sodijo nekatere sredine v Furlaniji-Juljski krajini, zacetni pri Trzaskem. »Tega sta kriviti tudi nesposobnost gotovih krajevnih podjet-niskih krogov in demago-gija, ki je povezana z bližnjimi volitvami,« je poudaril Giorgio Ubioni, ki je generalni tajnik sindikata uslužbencev zavarovalniških in kreditnih ustanov FISAC v pokrajini in obenem odgovorni za politiko dela v dežel-nem sklopu CGLL. »Po-lozaj se neprestano zao-struje, nujna je solidarnost celega mesta, potrebna nam je tako imenovana obvezna solidarnost,« je pribil Ubioni, ko smo se obrnili nanj, da bi nam posredoval podatke o ne-zaposlenosti v trzaski pokrajini. Njegove besede so izzvenele v očitek tistim podjetjem, ki samo finančni izjemajo javne strukture, od Ezita pa do deželne vlade, in se pe-hajo za sredstvi, ki se do-doljujejo v korist zazidlj-vih površin, namesto da bi vlagala denar v nove,

Arhivski posnetek delavske manifestacije (f. KROMA)

vsestransko koristne naložbe. Ubioni, ki se zavzema tudi za poseben nacrt v prid zaposlovanja od-slovljenih delovnih mo-ci, je prepričan, da tici bodočnost Trsta in njego-vega zaledja v vnovic-nem razmahu pristanis-kih, pomorskih in ladje-delniskih dejavnosti, ki bi vili svezelega kisika tudi prepotrebni terciarni poslom, od carinskih in bancniških do zavaroval-ninskih in spediterskih. Toda ozirom se po sta-tističnih podatkih, iz ka-terih se zrcali zaskrb-ljujoca podoba zaposle-nosti na Trzaskem oziroma stevilo vpisanih v seznime tistih, ki isčejo službo in ki zadevajo stanje ob koncu decem-bra 1992 (v oklepaju po-lozaj konec leta 1991).

KMETIJSTVO: 16 (8) moskih in 3 (4) ženske - skupaj 19 (12).

INDUSTRIJA: 1.010 (907) moskih in 312 (320) žensk - skupaj 1.322 (1.227).

DRUGE DEJAVNOSTI: 733 (650) moskih in 2.163 (1.951) žensk - skupaj 2.896 (2.601).

NEOPREDELJENI: 1.921 (1.476) moskih in 3.248 (3.242) žensk - skupaj 5.069 (4.718).

SKUPNO: 3.580 (3.041) moskih in 5.726 (5.517) žensk - skupaj 9.306 (8.558).

Iz druge razpredelnice pa lahko razberemo, da se je stevilo vseh zaposlenih (moskih in žensk) samo v enem letu dejansko skrcilo za 1.349, od tega za 1.344 v industriji in za 340 na drugih področjih (brez kmetijstva in javnih uprav).

Iz gornjega je jasno videno postopek deindustrializacijev trzaski pokrajini.

TRST / NA PRAGU KRIZE

Župan napovedal odstop Kdaj »Lista za Italijo«?

Lista za Trst izkrošča nemoč zaveznikov v koaliciji Seghene morda danes res na začasni prostosti

Lista za Trst hoče za vsako ceno tudi predca-ne sporazumele, da bo aretiranega Segheneja v odboru nadomestil njegov strankarski somisljenik Ladi Minin, ki je nacelnik stranke svetovalske skupine. Večinski partnerji pravijo, da gre le za »tehnično zamenjavo«, opozicijske stranke pa niso tega mnenja. V Staffierjevo upravo bodo najbrž vstopili tudi liberalci, ki so doslej v glavnem podpirali tristransko koalicijo. Tako imenovano zunanjo podporo so Staffieriju večkrat nudili tudi neofasisti.

Melonarji hočejo torej na najboljši način izkoristiti veter v jadrih in to na osnovi volilnih anket, ki jim pripisujejo volilni uspeh. Cember, Gambasini in Staffieri se očitno pripravljajo na oblikovanje velikega nacionalističnega bloka, s katerim bodo nastopili na volitvah. Nova volilna lista naj bi se imenovala »Lista za Italijo«.

Pristojni sodnik bo medtem danes najbrž odločil o začasnih prostostih ali najverjetneje o hišnem priporu za aretiranega Segheneja. Njegov odvetnik je namreč prepričan, da ni več razlogov za pripor bivšega odbornika.

Preiskovalci so včeraj zaslislali gradbenika Maria Cividina, ki je - podobno kot Seghene - vpleten v afero o gradnji zavejske čistilne naprave. Cividin je v hišnem priporu.

Večinske stranke LpT, PSI in KD so se popoldne sporazumele, da bo aretiranega Segheneja v odboru nadomestil njegov strankarski somisljenik Ladi Minin, ki je nacelnik stranke svetovalske skupine. Večinski partnerji pravijo, da gre le za »tehnično zamenjavo«, opozicijske stranke pa niso tega mnenja. V Staffierjevo upravo bodo najbrž vstopili tudi liberalci, ki so doslej v glavnem podpirali tristransko koalicijo. Tako imenovano zunanjo podporo so Staffieriju večkrat nudili tudi neofasisti.

Melonarji hočejo torej na najboljši način izkoristiti veter v jadrih in to na osnovi volilnih anket, ki jim pripisujejo volilni uspeh. Cember, Gambasini in Staffieri se očitno pripravljajo na oblikovanje velikega nacionalističnega bloka, s katerim bodo nastopili na volitvah. Nova volilna lista naj bi se imenovala »Lista za Italijo«.

Pristojni sodnik bo medtem danes najbrž odločil o začasnih prostostih ali najverjetneje o hišnem priporu za aretiranega Segheneja. Njegov odvetnik je namreč prepričan, da ni več razlogov za pripor bivšega odbornika.

Preiskovalci so včeraj zaslislali gradbenika Maria Cividina, ki je - podobno kot Seghene - vpleten v afero o gradnji zavejske čistilne naprave. Cividin je v hišnem priporu.

Danes poteka na Pedagogski fakulteti v Ljubljani vseslovensko tekmovanje v znanju materinske, ki se ga udeležujejo tudi nekateri dijaki naših srednjih šol, ki so se najbolje uvrstili na področnem tekmovanju v Trstu 6. marca letos, in sicer: Tjasa Gruden, Dunja Fabjan, Bostjan Starc in Nina Taha za 1. stopnjo, Luka Pieri, Darjan Gorela, Natasa Zubalic in Sara Brezigar za 2. stopnjo ter Marija Mamolo za 3. stopnjo.

Tekmovanje, ki ga na Trzaskem prireja Slavistično društvo Trst, v Sloveniji pa SD v sodelovanju z Zavodom za solstvo, želi vzpodbuditi jezikovno bolj nadarjene dijake, da se poglabijo v studij slovenskega jezika

Pertot, Damjan Hlede in Marko Budal. Dva studenta sta z Goriskega in studirata v Trstu, eden od dobitnikov stipendije pa studira na videmski univerzi.

Podpore v znesku enega milijona lir so prejeli: Marko Ozbic, Pavel Dimarcantonio, David Savron in Masa Bandelj. Nagrade v obliki treh zlatnikov pa sta za svoje ucne uspehe in kot priznanje za vsestransko aktivnost prejela se Tamara Raseni in Andrej Maver. Kratka družabnost je zaključila ta lep večer. (N.L.)

Trzaska občinska palača: tudi tukaj se napovedujejo velike upravne in politične novosti (foto Ferrari/KROMA)

SANDOR TENCE

hče od kandidatov ne doseže takega uspeha je dva tedna potem predvidena balotaza med kandidatom, ki sta prejela največ glasov. Izvoljen je tisti, ki se uvrsti na prvo mesto. Predsednikova lista bo v trzaskem pokrajinskem svetu dobila 14 svetovalskih mandatorov, opozicija pa deset, ki bodo porazdeljeni po tradicionalnem proporcionalnem sistemu.

Se odprto je vprašanje razdelitve volilnih okrožij. Občina Trst ima sedaj na razpolago kar 21 kolegijev in le trije pripadajo okoliskim občinam (Miljam, Dolini in le eden kraškimi upravam). To je v kricečem nasprotju z državnim zakonom, ki ne dovoljuje, da ima glavna občinska uprava v pokrajini več kot polovico mandatov v svetu. Trst

je glede tega izjema. Dekret tedanjega vladnega komisarja Palamare je direktno naperjen proti slovenski manjšini, ki očitno "ne sme" izvoliti preveč svojih predstavnikov. Stranka Slovenske skupnosti je zoper to diskriminacijo vložila priziv na Deželno upravno sodišče in zanimivo bo videti, kaj bo iz tega nastalo.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in razhajanj. Mnogi se namreč bojijo, da bo sedanji župan pravzaprav postal "podestà" iz fasističnih časov in da bo torej imel pretirano oblast.

Do popolnega preo-

brata pa bo prišlo tudi v občinskih upravah. Zakon določa neposredno izvolitev županov, ki bodo imeli po novem več dolžnosti, a tudi več pristojnosti in bodo dobivali večje finančne odškodnine za opravljeno delo. Zadeva je sporna in bo gotovo se predmet polemik in

TRST / 30. OBČNI ZBOR SPDT

Važnost planinstva za vzgojo mladine

Prisotnost številnih gostov potrdila vlogo društva

ALEKSANDER ŠIRK

Tržaški planinci so v četrtek, v Gregorčičevi dvorani, kjer je bil redni občni zbor Slovenskega planinskega društva - Trst, podali obracun svojega bogatega dela v minulem letu in začrtali smernice za nadaljnje delo. Občnega zbora so se udeležili številni gosti, predstavniki kulturnih in sportnih društev, med katerimi naj omenimo predsednika Planinske zveze Slovenije Andreja Brvarja in predsednika ZSSDI Jurija Kuferšina.

V svojem poročilu je predsednik SPDT Lojze Abram orisal vlogo društva, ki je že od samega začetka imelo jasne ideje in nacrt, kako zascititi slovenske gore pred nasilnim prodramem nemških hribo-lazcev, ki so si lastili prelepi slovenski planinski svet. Ze v tistih letih je SPDT, kot družnica ljubljanskega planinskega društva, doprineslo svoj delež k razcvetu slovenskega planinstva, katerega stoletni jubilej praznujejo letos.

Predsednik Lojze Abram pa je v svojem poročilu tudi ugotavljal, da se je delovanje društva v zadnjih casih nekoliko izpalo. Menda je zaslo

Z občnega zbora SPDT v Gregorčičevi dvorani (foto M. Magajna)

v določeno krizo, kot hudo posledico okostenosti, kalupne miselnosti, pomanjkanja sve-zine, idej in odprtosti. Sicer pa je društvo izpeljalo nekatere zastavljene cilje in skrbelo za dvig društvene dejavnosti. Vse, kar bi bilo treba storiti, se ni bilo narejeno, ker voditelje društva nekako »uspava« prepricanje, da je vendarle vse dobro, kar je bilo narejenega, ker društvena dejavnost itak zadostca potrebam in zahtevam članstva ter sirse planinske javnosti. Premalo truda je bilo vlozenega v vzgojo novih kadrov, za potrebe mladih, ki se morda spopadajo s krizo

svoje identitete in idej in s težavo isčejo pot v skladno družabno življenje. Cuti se namreč velika potreba po prenovi, po pomladitvi, zaradi cesar je bilo v odbor povabljenih nekaj predstavnikov mlajše generacije v upanju in prepričanju, da se bodo navezali na društvo in da bo končno zavel osvezu-joci veter z novimi idejami in pobudami. Društvo je sicer v lanskem sezoni pozelo pomemben uspeh z zgodovinsko razstavo na tržaskem velesejmu; gojilo je stike in prijateljske odnose s sorodnimi planinskimi društvi. Dejstvo pa je, da so ostala še številna ne-

rešena vprašanja. Jalovi so bili vsi poskusi za pristop v vsedržavno italijansko planinsko zvezo CAI. Se vedno je odprto vprašanje odgovornosti pri vodenju izletov in tecajev; zataknilo pa se je tudi pri problemu ureditve društvenih prostorov. V jubilejnem letu slovenskega planinstva pa društvo caka, da pripravi 22. srečanje obmejnih planinskih društev. O vseh teh specifičnih nalogah je bil govor v poročilih raznih sekcij. Naj se dodamo, da so na občnem zboru podelili priznanja zaslužnim članom: zlato značko sta prejela Ervin Gombac in Zarko Vekjet, srebrne značke pa Mario Milic, Angelo Kermec, Pavel Fachin, Franc Armani in pa dolgoletni predsednik Pino Rudes.

Vsekakor gre poudariti, da je občni zbor dobro uspel. Članstvo je pokazalo veliko navezanost na društvo in pa pripravljenost do sodelovanja, da bi pac trzasko Slovensko planinsko društvo še naprej opravljalo vlogo, ki jo opravlja od ustanovitve do današnjih dni.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
27. marca 1993
RUPERT

Sonce vzhaja ob 5.54 in zatone ob 18.26 - Dolžina dneva 12.31 - Luna vzhaja ob 7.30 in zatone ob 23.00.

Jutri, NEDELJA,
28. marca 1993
BOJAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9,2 stopinje, zračni tlak 1014,6 mb pada, veter 20 km na uro vzhodnik severovzhodnik, burja s sunki 58 km na uro, vlaga 32-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 8 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI
IN OKLICI

RODILI SO SE: Michele Petrini, Alessia Serli, Monica Benoli, Elena Giulia Sceusa, Thomas Zuppini, Yoel Leonardi, Matteo Zucca, Annalisa Benci.

UMRLI SO: 91-letni Giovanni Roma, 70-letna Olimpia Pedroni, 89-letna Rosa Gravisi, 92-letna Anna Pellegrini, 68-letni Marcello Ghernig, 97-letna Giovanna Neumueller, 83-letna Giuseppina Delost.

OKLICI: uradnik Corrado Bassanese in uradnica Irene Volpe, uradnik Claudio Acampora in uradnica Alessandra Crante, delavec Marco Benedetti in frizerka Diana Marussi, postajenacelnik Sergio Smolars in upravnik Marina Zorzenon, delavec Giorgio Pangoni in uradnica Lorraine Sylvia Adam, tehničar uradnik Paolo Valentini in knjigovodja Alessandra Decleva, zobozdravnik

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV
v sodelovanju z Zadrujo Kulturni dom,
zenskim in moskim pevskim zborom s Proseka
in Kontovela

PRIMORSKA POJE 93

danes, 27. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu
na Proseku

Nastopajo: Kvintet Sonček s Pivke
Moski oktet Godovic
DPZ Grlica iz Budanj
Komorni zbor Amadeus s Pivke
MePZ Rupa - Pec
MePZ Primorec - Tabor

KD Kraski dom Repentabor in Uredniški odbor knjižne zbirke
»Zivljenje na Krasku« vjudno vabita na predstavitev prve knjige te zbirke

SVET NA MEJI - REPENTABOR

avtorice NADE MORATO
Predstavitev bo v Kulturnem domu na Colu jutri,
28. t. m., ob 16. uri.

V kulturnem programu bodo sodelovali ucenci
osnovne sole A. Gradnik z Repentabra in ucenci osnovne
sole Dutovlje.

PD SLOVENECE vabi

danes, 27. t. m., ob
20.30 v Srenjsko hiso
v Borst na gostovanje
dramske skupine Do-
movina iz Ospa s
Hirstovo komedijo

TETA NA KONJU

IZREDNA RAZPRODAJA Tržaska knjigarna

Ul. sv. Franciska 20
Obišcite nas, ne
bo Vam zal!

TRŽASKE KNJIGARNE

Bernik, Galic, Debenjak, Manzù,
Music, Makuc, Hozo, Apollonio,
Males in drugi.
Obišcite nas, ne bo vam zal!

Angelo Vulcano in umetnostna zgodovinarica Ulrike Lankenfeld, voj. castnik Alessandro Senesi in uradnica Patrizia Cadore, uradnik Andrea Brandi in uradnica Roberta Sgubin, diplomirani bolnar Vincenzo Papi in trg. pomocnica Patrizia Giovannini, delavec Sebastiano Zera in trg. vajenka Consuelo Hrovat, delavec Paolo Kainradl in trg. pomocnica Francesca Pulini, delavec Riccardo Papagna in blagajnicarka Alice Jelich, delavec Gianpiero Zoppolati in univ. studentka Maria Giuresi, podcastnik karabinjerjev Claudio Callegari in uradnica Claudia Tolotti, univ. student Lorenzo Bossi in univ. studentka Erica Dellavalle, financni podcastnik Massimo Domenico Antonio Mallardi in gospodinja Francesca Abbondanza, uradnik Maurizio Lestan in uradnica Laura Peres, uradnik Stefano Marzi in brezposelna Miriana Radanich Pertic, trg. pomocnik Andrea Di Bert in trgovka Lia Santoro, instalater Alessandro Villier in uradnica Ariella Alessandrini, uradnik Roberto Uboldi in uradnica Cinzia Marchi, uradnik Alessandro Petrovino in restauraterka Donatella Amaranto, trgovec Roberto Sincovich in uradnica Roberta Rodella.

Na trzaski univerzi
je diplomiral iz poli-
tichnih ved

Gabrijel
Raseni

Ob pomembnem
zivljenjskem uspehu
mu iskreno cestita
SK Kras

Na trzaski univerzi
je 25. marca letos diplo-
miral iz politichnih ved

Gabrijel
Raseni

Ob zivljenjskem
uspehu iz srca cestitajo
novopečenemu doktorju
mama, oce
in brat Massimo
z zeno Marino

Danes stopata na
novo zivljenjsko pot

Vera Lukman
in Boris Škerk

Ob priliki jima
zelijo vsa srca in obilo
razumevanja
Romana, Egon,
Stefanija in Pavel

Baiamonti 50, Milje - Maz-
zinjeve drevoce 1.
SESJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Ul. Baiamonti 50 (tel.
812325).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 - TE-
LEVITA

Urad za informacije KZE-
USL - tel. 39911.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. -
tel. 39911.

Zdravstvena
dežurna služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 7761, predprazni-
cnica od 14. do 20. ure in
praznicna od 8. do 20. ure.

KINO

ARISTON - 16.00,
18.05, 20.10, 22.15 »Som-
mersby«, r. Jon Amiel, i.
Jodie Foster in Richard Ge-
re.

EXCELSIOR - 17.00,
18.45, 20.30, 22.15 »Il
grande cocomero«, r. Fran-
cesca Archibugi, i. Sergio
Castellito.

EXCELSIOR AZZURRA
- 16.30, 19.15, 22.00 »Pro-
fumo di donna«, r. Martin
Brest, i. Al Pacino in Chris
O'Donnell.

NAZIONALE 1 - 16.00,
18.00, 20.10, 22.15 »Arriva
la bufera«, i. Diego Aban-
tano.

NAZIONALE 2 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Trau-
ma«, r. Dario Argento, i.
C. Rydell, A. Argento.

NAZIONALE 3 - 16.15,
18.05, 20.00, 22.00 »Fuga
dal mondo dei sogni«, i.
Kim Basinger.

NAZIONALE 4 - 15.30,
17.45, 20.00, 22.15 »Gli
spietati«, i. Clint East-
wood, Gene Hackman,
Morgan Freeman, Richard
Harris.

GRATTACIELO - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Eroe
per caso«, i. Dustin Hoff-
man, Geena Davis, Andy
Garcia.

MIGNON - 17.00-, 18.45,
20.30, 22.15 »2013 - La

fortezza«, i. Christopher
Lambert in Loryn Locklin.
EDEN - 15.30, 22.10
»Analitica bagnata« - Mo-
na Pozzi, jesskim in Mar-
co, porn., prepovedan
mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20,
20.15, 22.00 »Sister Act,
una svitata in abito da
suora«, i. Whoopi Gold-
berg.

LUMIERE - 16.00, 18.00,
20.00, 22.15 »Mario, Ma-
ria e Mario«, r. Ettore Sco-
la.

ALCIONE - 16.00, 18.00,
20.00, 22.00 »Al lupo, al
lupo«, r. Carlo Verdone, i.
Carlo Verdona, Francesca
Neri in Sergio Rubini.

RADIO - 15.30, 21.30
»Olinka ... i trans e le be-
stie«, porn., prepovedan
mladini pod 18. letom.

PRIREDITVE

SLOVENSKA SKAVT-
SKA ORGANIZACIJA in
ROD MODREGA VALA
vabita na ogled razstave
SKAVTI IN GOZDOVNIKI
NA SLOVENSKEM v Kul-
turnem domu v Trstu.
Razstava je odprta vsako
soboto od 10. do 12. ure in
od 17. do 19. ure, ob
predstavah in po dogovo-
ru z organizatorji. Sole se
lahko dogovorijo za voden
obisk z organizatorji (tel.
st. 215086 za SZSO in
632663 za RMV).

V SLOVENSKEM KUL-
TURNEM KLABU (ul. Do-
nizetti 3) bo danes, 27. t.
m. arheologinja Katja Kju-
der s pomočjo diapozitivov
predstavila KOREJO - PO-
TOVANJE PO DEŽELI BU-
DISTICNIH TEMPLJEV,
RIZEVIH POLJ IN PRIJAZ-
NOSTI. Zacetek ob 18.30.
Vsi prisrčno vabljeni!

SKD BARKOVLE - Ul.
Cerreto 12 prireja jutri,
28. t. m., ob 17. uri gosto-
vanje dramske skupine
pedagoškega liceja A. M.
Slomsek. V režiji Draga
Gorupa bodo uprizorili
pravljeno igr KRALJEVI
SMETANOVI KOLACKI.
Vabljeni otroci, mladina
in odrasli.

SKD TABOR - Openska
glasbena srečanja - jutri,
28. t. m., ob 10.30 v Pro-
svetnem domu na Opci-
nah koncert TRIA EKOS,
ki ga sestavljajo klarinet-
ska Lee-I-nin, celistka
Anthea Scott-Mitchell in
pianistka Chiara Migliari.
Na sporedu Beethoven,
Bruch in S.K. Tzeng.

ZVEZA SLOVENSKE
KULTURNIH DRUŠTEV
pod pokroviteljstvom Gor-
ske skupnosti Kanalske
doline vabi na koncert
PRIMORSKA POJE '93 ju-
tri, 28. t. m., ob 17. uri v
Beneski palači v Naborju-
tu. Nastopajo: Vinarski
kvintet, kvintet Sumus iz
Vipave, MoPZ Akord iz
Podgore, ZPZ I. Grbec iz
Skednja, MoPZ Iskra iz
Bovca, MoPZ V. Vodnik iz
Doline, MePZ Podgora.

DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV v
Trstu vabi v ponedeljek,
29. t. m., ob 20.30 v Peter-
linovo dvorano na okroglo
mizo na temo »Osimo
1975 - Osimo 1993 - Kaj
pa slovenska manjšina?«.

Sodelovali bodo delzeli
svetovalec Ivo Jevnikar,
obcinski svetovalec v Tr-
stu Samo Pahor in odv-
etnik Peter Mocnik.

SLOVENSKI KLUB vabi
na javno razpravo na temo
SLOVENSKA TELEVI-
ZIJA: KDAJ IN KAKO v to-
rek, 30. t. m., ob 20.30 v
Gregorčičevi dvorani (ul.
sv. Franciska 20).

GM TRST - SOLA M.
KOGOJ IN DRUSTVO
GLASBENIH PEDAGO-
GOV PRIMORSKE vabita
na ZAKLJUCNI VECER
MLADIH KONCERTAN-
TOV v petek, 2. aprila, ob
20. uri v Prosvetnem do-
mu na Opčinah.

SKD CEROVLJE-
MAVINJE priredi v so-
boto, 3. aprila, ob 20.30 v
gostilni Al Carso v
Mavhinjah KULTURNI
VEČER ob gostovanju
dramske skupine KD Re-
pentabor z dramskim de-
lom Stane Milic-Lazar
KDO JE KRIV. Vjudno va-
bljeni!

OBVESTILA

Vabljeni na predavanje
v Prosvetnem domu na
Opčinah danes, 27. t. m.,
ob 17. uri z naslovom Z
NARAVNIMI METODAMI
PREMAJAMO GIPO IN
PREHLAD. Predavala bo
profesorica Helena Bizjak.

Nadaljevanje jutri v domu
na Brdini s praktično de-
lavnico ob 9. uri.

SLOVENSKI DIJASKI
DOM SRECKO KOSOVEL
sporoča, da je v teku vpis-
ovanje za poletno sre-
disce v Trstu, za letovanje
v Ptuju in v Zelenem cen-
tru v Vrhpoljah. Poletno
sredisce bodo lahko obi-
skovali otroci od 3. do 14.
leta starosti, letovanje na
Ptuju od 6. do 17. leta sta-
rosti in letovanje v Vrh-
poljah od 6. do 14. leta sta-
rosti (tel. 573141).

IZLETI

KD KRASKI DOM orga-
nizira od 9. do 12. aprila
1993 izlet v Emilijo Roma-
gno. Prostih je se nekaj
mest. Za informacije pok-
ličite na tel. st. 327124.

SK BRDINA sporoča, da
jutri, 28. t. m. odpade av-
tobusni izlet v Sappado.
Zamejsko smucarsko pr-
venstvo je preneseno zara-
di pomanjkanja snega.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE
SOLE obvesca profesorje
nižjih in višjih srednjih
sol, da so od 25. t. m. na
solskem skrbništvu
objavljene lestvice sol-
nikov, ki so v dopolnilnem
organiku (DOA).

Interesenti lahko vložijo
morebitne pismo pritožbe
v roku petih dni po objavi
lestvice.

MALI OGLASI

OSMICO je odprl Alojz
Milic v Repnu st. 49. Toci
belo in teran.

OSMICO je odprl Jurij
Stubelj v Sempolju.

OSMICO ima Ivan Anto-
nic, Cerovlje 34. Toci belo
in crno vino.

OSMICO je odprl Ladi
Kocjan v Dolini st. 147.

OSMICO je odprl Milic v
Zagradcu.

BERTO TONKIC je v Do-
berdobu na Trzaski ulici
st. 25, odprl osmico. Toci
belo in crno vino ter nudi
domac prizgizek.

DOBRO BELO VINO iz
kontovskega brega pro-
dajam po ugodni ceni. Tel.
st. 225304.

NISSAN PATROL td v
odličnem stanju prodam.
Tel. st. (040) 220722.

PRODAM vespo 125 px,
letnik '85 z dodatno opre-
mo, zelo malo km za
1.300.000 lir. Tel. st.
212635 ob uri kosila.

PRODAM stanovanje v
Ul. Flavija, 60 kv. m. Tel.
st. 229234 ali 383713 v
večernih urah.

V SREDISCU OPCIN
dajem v najem prostor ca
40 kv.m, primeren za skladi-
sche ali garazo. Tel.
211043.

MEHANICNA DELAV-
NICA IN KAROSERIJA
GUSTIN - Ul. Carsia 45
isce izkusenega in resnega
avtolicarja. Tel. 214522.

KUPIM prostore primer-
ne za ambulanto v sredi-
scu Trsta v blizini želez-
niske postaje v visjem
nadstropju z dvigalom, tu-
di zasedeno. Najem ne
pride v postev. Tel. na st.
225530.

ISCEN baby sitter. Tel.
st. (040)220688.

POSTENO in marljivo
22-letno dekle isce delo
pri slovenski družini v Tr-
stu ali na Opčinah za
opravljanje raznih gospo-
dinjskih del ter varstvo
otrok. Sprejem kakrs-
nokoli delo. Tel. s.
(003867) 31270.

SUKANEC za kvackanje
in se kaj nudim pridnim
zenskim rokam. Tel. st.
(0481) 533960.

SLOVENIJA - Bohinj.
Nudimo apartma do osem
oseb. Tel. st. (064) 723212.

PRISPEVKI

V spomin na Borisa Zoba-
ca darujejo družine Zoba-
ca in Perich 100.000 lir za
PD Slovenec, 100.000 lir
za MPZ Upokojencev z
Brega in 100.000 lir za Od-
delek za ozivljanje v bol-
nišnici na Katinari.

Namesto cvetja na grob
Vide Pahor vd. Werk daru-
jeta KD in ZPZ Ivan Gr-
buc iz Skednja 100.000 lir
za Združenje ANED - bivše
deportirance v nacističnih
taborišcih in 100.000 lir za
Združenje aktivistov in in-
validov NOB.

V pocastitev spomina Vi-
de Pahor vd. Werk darujeta
Dragica in Ramiro 25.000
lir za Dijsko matico.
V poc. spomina Marije

Valencic darujeta Dragica
in Ramiro 25.000 lir za SZ
Bor.

Namesto cvetja na grob g.
Savrin daruje Zoran Mala-
lan z družino 50.000 lir za
SKD Tabor.

V spomin na Saskinega
oceta Emila Sosica daru-
jeta Anica, Berta, Dorica,
Magda, Marija in Renata
30.000 lir za SKD Tabor.

V spomin na Barbaro
Kralj Gregoric daruje
družina Pavlica 50.000 lir
za SKD Barkovlje in 50.000
lir za pomoč otrokom iz
BiH.

Namesto cvetja na prera-
ni grob Barice Kralj-Grego-
ric darujeta Ivanka in
Alenka Colja 30.000 lir za
SKD Barkovlje. V isti na-
men darujeta Danica in Ra-
dovan Semec 30.000 lir za
SD Primorje.

V spomin na g. Vido
Pahor daruje Rosanda Go-
dina 25.000 lir za KD Ivan
Grbec.

V spomin na Ivanko Gri-
lanc, Karla Rustja, Toma
Grilanca in Alojzija Skrka
daruje Ivanka Pirc 30.000
lir za SK Kras in 30.000 lir
za KD Rdeca zvezda.

V spomin na pok. Marija
Sosica daruje družina
150.000 lir za MoPZ Vasilij
Mirk.

V spomin na Andreja Re-
genta darujeta družina
Sonja Stoka 20.000 lir za
MoPZ Vasilij Mirk.

Namesto cvetja na grob
Andreja Regenta darujejo
Vida, Sonja in Rado 45.000
lir za MoPZ Vasilij Mirk.

V spomin na Barbaro
Gregoric daruje družina
Cepar-Gregoric 30.000 lir
za otroke iz BiH, 30.000 lir
za Center za rakasta obo-
lenja, 40.000 lir za Sklad
Mitja Cuk in 30.000 lir za
SKD Barkovlje.

V spomin na prijatelja
Borisa Zobca daruje družina
Abrami (Borst) 50.000
lir za Visokosolski sklad
Sergij Toncic.

Namesto cvetja na grob
Borisa Zobca darujejo Ve-
ra, Ici, Nivea in Zofija
40.000 lir za PD Slovenec
in 40.000 lir za Oddelek za
ozivljanje na Katinari.

V spomin na Borisa Zoba-
ca darujeta Marjan in
Sonja Kosmac 20.000 lir za
PD Slovenec.

Namesto cvetja na grob
Borisa Zobca daruje družina
Mauri (Borst 149)
10.000 lir za vzdrževanje
spomenika padlim Borst-
Zabrezec.

V spomin na dragega Pe-
tra Deponteja daruje brat
Pino 100.000 lir za SKD
Slavec in 100.000 lir za PD
Slovenec.

Ob boleci izgubi dra-
gega Gilda Susla izraza-
ta globoko sozale sinu
in družini

svakinja Vida in Paolo

ZAHVALA

Gabrijela in svojci

Franca Ozbiča

se zahvalujejo vsem, ki
so na katerikoli nacin
pocastili njegov spomin.
Borst, 27. 3. 1993

27. 3. 1992 27. 3. 1993

Ob prvi obletnici

smrti drage

Nadje Kriščak

se je z neizmerno lju-
beznijo spominjajo

mama

in vsi, ki so jo imeli

radi

Barkovlje

NOVICE

Nocoj 4. goriška rock noč

Na koncertu rock glasbe, ki bo nocoj ob 21. uri v telovadnici UGG na Battistijevem trgu, bo predvidoma nastopila tudi pevkica Orijana Dimitrijević iz Mostarja. Organizator je mesecnik "Informatore della vista", izkupicek pa bodo namenili v dobrodelne namene. Naj omenimo, da so udeležbo na večeru doslej že potrdili številni znani in manj znani ansambli iz Gorice, nekaj pa bo tudi gostov iz sosednjega območja. Program bodo letos dopolnili tudi z izvolitvijo Miss Gorica Rock '93. Vstopnice so v predprodaji na sedežu časopisa "Informatore della vista" v ulici San Giovanni 5 ter v raznih trgovinah ter v potovalnem uradu Appiani.

Koncert dua Bregant-Feri

Koncertna sezona Agimus ponuja danes ob 17.30 v dvorani pokrajinskega muzeja na gradu četrti koncert, na katerem se bosta predstavila kitarista Mauro Bregant in Marko Feri. Oba sta odlična kitarista in ob briljantnem nastopanju na koncertnih odrih poučujeta glasbo, prvi na soli drustva Lipizer v Gorici, drugi v soli Marija Kogoja v Trstu.

Razstava v grajskih zaporih

Zapori na goriškem gradu bodo nenavadno prizorišče likovnega dogodka. Ta prostor je namreč goriška slikarka Annibel Cunoldi izbrala za predstavitev razstave »Zeitfeuer« (Ogenj casa). Razstavo bodo odprli na gradu danes ob 18. uri v sodelovanju z občinskim odborništvom za kulturo. Na ogled bo do 9. maja.

Ronke: skupščina v Alenii

Delavci tovarn Meteor in Alenii v Ronkah so večeraj na skupščini zavzeli kritično stališče do vsedržavnega sporazuma o presežni delovni sili. Sporazum, kot smo poročali, ne bo imel pozitivnih učinkov za obrata v Ronkah, kjer ostaja na preprihu 64 delovnih mest. Večina delavcev je svoje pomsle izrazila z vzdržanjem, manjšina pa je glasovala kar proti sporazumu.

Nesreča pred stolnico

Na Trgu sv. Hilarija pred goriško stolnico se je večeraj težje ponesrečila 84-letna Luigia Premrl, ki živi na istem trgu. Hodila je med avtomobili na parkiršču, ko jo je zbila z avtomobilom Alessandra Sossou. Premrlovo so zaradi zlomov desne noge in rebra sprejeli na 60-dnevno zdravljenje v ortopedskem oddelku.

Nova vozila za Rdeči križ

Pri spominskem parku bodo danes ob 11.30 izročili prostovoljskima skupinama Rdečega križa iz Gorice in Palmanove, vozila, ki so jih nabavili s prispevkom Dezelne službe za civilno zaščito. Po krajši slovesnosti bo se srečanje na sedežu Rdečega križa v Codellijevi ulici.

REFERENDUMI / TRIJE TEDNI DO GLASOVANJA

Javna razprava se še ni razgrela

Predsinoči se je predstavil odbor za DA

MARKO MARINCIC

Le se dobri trije tedni nas ločijo od 18. aprila, ko bomo poklicani na volišca, da se izrečemo kar na desetih referendumih. Zelo verjetno je, da se bo to število do takrat nekoliko zmanjšalo, saj bo kassacijsko sodišče v prihodnjih dneh preverjalo, ali nekateri zakoni, ki jih je odobril parlament (tak je primer zakona o novem volilnem sistemu za krajevne uprave), ustrezajo ciljem pobudnikov referendumov in bi torej ljudsko glasovanje bilo odveč. Kakorkoli že pa lahko predvidevamo, da bo vsekakor večina referendumov ostala in da se bomo morali izreči o kopici vprašanj.

Kljub temu lahko tedi dni ugotavljamo, da je referendumska kampanja se presenetljivo mlacna. Na Goriškem smo lahko sele predsinoči zabeležili tiskovno konferenco odbora, ki se zavzema za DA na referendumih o volilnem sistemu, to pa je tudi vse, kar se je doslej dogajalo v zvezi z bližnjim glasovanjem. Res je po drugi strani, da pomanjkanje javnih srečanj se ne pomeni pomanjkanja delovanja: tako stranke kot družbene sile se opredeljujejo do

posameznih vprašanj in se povezujejo v odbore za DA ali NE na posamezne referendume. Če torej doslej ni bilo se zunanjih znakov volilne kampanje (kot dokazujejo se skoraj povsem prazne table za lepljenje propagandnih lepakov), lahko pričakujemo, da se bo razprava razgrela že v prihodnjih dneh zlasti kar zadeva volilna referenda, ki jima stranke pripisujejo največji pomen.

Kot rečeno so se pristasi večinskega volilnega sistema, ki se ogrevajo za DA na teh referendumih, predstavili predsinoči. Odbor za DA je predstavil Mauro Perissini, član vodstva ACLI in pristasi Segnivevega gibanja. Ob njem so bili se predsedniki DSL, PSI, PRI in, ceprav ne izrecno kot predstavnik stranke temveč kot predsednika dveh kulturnih krozkov, vidna moza iz vrst KD, deželni odbornik Mario Brancati in deželni svetovalec Alberto Tomat.

Govorniki so vsak iz svojega zornega kota utemeljili opredelitev za večinski sistem. Perissini je uvodoma poudaril, da je odbor odprt vsem, ki želijo sodelovati v njem in da povezuje raznolike

v njem prisotne politične sile prepričanje, da je izhod iz sedanje politične krize mogoč le s prehodom na večinski sistem.

Precejšnje pozornosti je bil deležen pokrajinski tajnik PSI Stacul, ki je povedal, da ta stranka na Goriškem uradno pristopa v odbor za DA. To izbiro, ki jo je predstavnik PRI Pecorari pozdravil kot dokončno premostitev starih logik v socialistični stranki, je Stacul utemeljil z željo, da bi tudi mimo vrtičarskih interesov pospešili proces reforme volilnega sistema.

Brancati, za katerega sicer ne moremo trditi, da pooseblja novo v politiki, se tudi sam ogreva za večinski sistem in pri tem zavraca očitke fronte za NE, čes da se skušajo sedanje oblastniške strukture resiti prav s prehodom na večinski sistem. Pritrdil mu je Tomat, ki meni, da je večinski sistem prvi korak na poti novih demokracijskih izkušenj. Predstavnik DSL Massimo Jurich pa je poudaril pomen okoliščine, da vse največje stranke v državi kljub razlikam glede podrobnosti danes soglasajo s potrebo po uvedbi večinskega volilnega sistema.

Ronke: posvet API o varnosti na delu

Dobro poznavanje in vestno izvajanje vseh za posamezne dejavnosti predvidenih varnostnih predpisov lahko bistveno pripomore k omejevanju števila in posledic nezgod na delu. To je bil zaključek na posvetu, ki ga je priredila v Ronkah skupina mladih podjetnikov članov zveze API v sodelovanju z goriškim sedežem zavarovalnice RAS. Na posvetu so poleg predsednika mladih goriških podjetnikov Diega Fioreja spregovorili dr. Edoardo Behmann, o pomembnosti varnosti na delu iz zornega kota podjetij, nadalje dr. Tina Zanin od goriške KZE in inz. Egone Fabian od KZE v Trstu, ki sta predstavila delovanje zdravstvenih ustanov na tem področju, odv. Giuseppe Campais pa je predstavil zakonsko plat zadeve s predpisi in sankcijami za neupoštevanje pravil o varnosti na delu. Posvet je zaključil dr. Lucio Gruden z goriške RAS, ki je predstavil ponudbo a tudi poglede zavarovalnice, ki imajo ves interes, da se preprečijo nezgode.

DOBERDOB / PO SPORU IACP S CERKVIJO

V kratkem začetek del na Josevi hiši

Zavod za ljudske hiše je moral okrniti prvotni načrt in upa, da drugih ovir ne bo

MARKO JARC

O obnovi Joseve hiše v Doberdobu smo pisali že pred časom. Tokrat dodajamo epilog zadeve, ki je dolgo časa razburjala duhove v Doberdobu. Ustanova za ljudske hiše IACP je po sporu z doberdobskim župnikom spremenila prvotni načrt in naj bi v kratkem začela s predvideno obnovo. Po tej rešitvi bodo po eni strani prikrajšani najemniki starih novih stanovanj, ki bodo imeli na razpolago manjše prostore, po drugi strani pa tudi tisti, ki so si zeleli sredi vasi veliko asfלטno plosčo.

O zadevi smo se pogovorili z zupanom Lavrencicem, ki nam je povedal, da je bil načrt prirojen novim razmeram in nam potrdil, da ni več ovir, da bi začeli z deli. Načrtovalec, inz. Lutterotti od IACP iz Gorice pa nam je povedal, da se je telefonsko pogovoril z goriškim škofom, ki pa ni hotel posegati v spor krajevnega značaja. Lutterotti je tudi dejal, da so kljub vsem oviram našli rešitev, ki pa iz njihovega zornega kota ni zadovoljiva, kot je bila prvotna. IACP je za spremembo načrta izgubila čas in denar (izdelava novega načrta je stala 12

Joseva hiša z dvoriščne strani (foto Jarc)

milijonov lir). Vsekakor je bila dražba za dodelitev del komaj opravljena in bi morali začeti z obnovo starega poslopja predvidoma že 3. aprila. Stanovanja bi morali oddati predvidoma čez eno leto, seveda če ne bo

prislo do novih težav s sosedi. Predstavnik IACP meni, da je zakon na njihovi strani in da del ne bo mogel nihče zaustaviti, seveda pa si ne zeli pravičnosti, ki bi pomenilo zamude in porast stroškov.

SOVODNJE / IZJEMEN GLASBENI DOGODEK

Vrhunske izvajalke Tria Ekos ponudile kakovosten koncert

Posojilnica je za to priložnost darovala društvu Sovodnje klavir

Predsinoči je v Sovodnjah nastopila mednarodna komorna skupina Trio Ekos, ki jo sestavljajo kitajska klaviristka Lee I-Nin, avstralska celistka Anthea Scott-Mitchell in italijanska pianistka Chiara Migliari. Publika je pozorno sledila kvalitetnemu nastopu tria in ga ob koncu nagradila z dolgim aplavzom. Na programu je bil Trio op. 38 (iz Settimina op. 20) L. van Beethovna, Nostalgija I in II kitajskega skladatelja Shing Kwei Tzenga in Trio op. 83 M. Brucha. Izvajanje skladb je bilo na visoki kakovostni ravni. Koncert so priredili Kulturni dom Gorica, Glasbena matica Gorica, ZSKD in KD Sovodnje pod pokroviteljstvom sovođenjske občinske uprave, domače posojilnice ter pokrajinskega odborništvaja za solstvo in mladinsko problematiko.

Četrtek koncert je bil za Sovodnje pomemben iz več razlogov, kakor je v pozdravu poudarila predsednica KD Sovodnje Alenka Florenin. Poleg ugotovitve, da se s skupnim trudom več organizatorjev gotovo nudi ljudem kvalitetnejše predstave, gre podčrtati dejstvo, da so take prireditve na glasbenem področju v Sovodnjah prava redkost in to v glavnem zaradi tehničnih težav. V sovođenjskem Kulturnem domu namreč do četrtka niso razpolagali s primernim klavirjem. Tega problema ni več in za to gre zahvala posojilnici v Sovodnjah ter bančni sekciji pri SDGZ, ki sta z nakupom novega klavirja

Trio Ekos na koncertu v sovođenjskem Kulturnem domu (foto Studio Reportage)

izpolnili dolgoletno željo sovođenjskega društva in Glasbene matice. To je velika pridobitev, ki bo prav gotovo prispevala k razvoju sovođenjskega kulturnega življenja, na glasbenem pa tudi na pevskem področju. Ravnatelj Glasbene matice Gorica Silvan Krizmančič je v imenu GM in drustva Sovodnje podaril predsedniku sovođenjske posojilnice Hmeljaku zahvalni plaketi za posojilnico in za bančno sekcijo SDGZ.

Skratka nastop Tria Ekos je bil izjemen tudi zaradi tega dogodka. Skoda le da se naše radijske postaje niso odzvale vabilu organizatorjev, da bi ta koncert posnele. Tega problema ni več in za to gre zahvala posojilnici v Sovodnjah ter bančni sekciji pri SDGZ, ki sta z nakupom novega klavirja

PRETURA / MED TREMI OBTOŽENCI TUDI BIVŠI ŽUPAN SCARANO

Začel se je proces zaradi upepeljevalnika

Krajani so včeraj pričali o nevšečnostih in boleznih med stanovalci zraven objekta

Proces zaradi onesnaževanja iz goriškega upepeljevalnika, ki se je začel včeraj na peturi, se bo nadaljeval 18. maja. Na zatožni klopi so bivši goriški župan Antonio Kovac, takratni ravnatelj upepeljevalnika Gian Franco Sforzina in predsednik družbe Saspi Pasquale Montano.

Do procesa je prislo na podlagi ovadbe, ki so jo v začetku leta 1989 vložili predstavniki sovođenjskega odbora proti upepeljevalniku in drugi krajani, ki so se prijavili kot zasebna stranka zaradi skode, ki jo povzroča

upepeljevalnik. Prav pričevanjem krajanov je bila skoraj v celoti posvečena večerajšnja obravnava. pred pretorjem so se zvrstili Bogdan Butkovic, Franc Kovac, Gabrijela Devetak, Romano Tomasi, Dario Figelj, Emil Tomsic, Milenko Petejan in drugi stanovalci iz okolice upepeljevalnika. Povedali so marsikaj o nevšečnostih in tudi hujših težavah za zdravje. Govor je bil o sajah, ki so se nabirale na terasah in avtomobilih, o nadležnem dimu, a tudi o nadpovprečnem številu rakastih

obolenj med prebivalci na območju upepeljevalnika, četudi boleznih ni moglo neposredno pripisati onesnaževanju. Res pa je, kot je med drugim izjavil Butkovic, da so analize, ki jih je naročila sovođenjska občina svojčas pokazale prisotnost dioksinov in drugih strupenih snovi v dimu. Novost z večerajšnje obravnave je tudi problem skladiščenja pepela na odprtem, kar bi lahko razširilo obtožnico. Proces se bo kot rečeno nadaljeval maja, ko bodo poslušali poročila izvedencev.

Scarano na zatožni klopi

MANJŠINE / POVRATNI OBISK V PIRANU

Goriški Slovenci gostje pri Skupnosti Italijanov

Po četrtkovni okrogli mizi se danes srečanje nadaljuje z razstavo bratov Bevcar in nastopom zbora Skala

Decembra lani je v Gorici svoj kulturni utrip predstavila Skupnost Italijanov iz Pirana. Ta teden pa goriški Slovenci vračajo obisk s prikazom svoje življenjske in svojega delovanja v Piranu. V četrtku je bila v prelepi Tartinijevi palači v Piranu okrogla miza, na kateri so gostje z Goriškega stevilnemu občinstvu posredovali širši prikaz organiziranosti in prizadevnosti Slovencev v zamejstvu s posebnim poudarkom na goriško problematiko.

Predsednik goriške ZSKD Rudi Pavsic, ki je eden glavnih pobudnikov srečanja, je v otvoritvenem posegu podrobno orisal življenje in kulturno razvejanost

goriških Slovencev, pa tudi probleme, s katerimi se pripadnik manjšine vsakodnevno srečuje. Vili Princic je v imenu ZSSDI podal podrobno sliko o zgodovinskem razvoju in trenutnem stanju telesne kulture in sporta v zamejstvu, tajnik SKGZ Boris Peric pa je svoj poseg usmeril na gospodarska vprašanja. Niz posegov je zaključil predsednik goriške SKGZ Karlo Devetak, ki je govoril o prisotnosti Slovencev na političnem področju ter o stikih slovenske narodnostne skupnosti z javnimi upravami. Razvila se je živahna debata z obojestransko željo po se tesnejših stikih, zlasti pa se po izmenjavi izkušenj na raznih področjih.

Kulturno srečanje se nadaljuje danes ob 18. uri z otvoritvijo razstave goriških umetnikov, bratov Nadje in Silvana Bevcarja, nakar bo sledil koncert moskega zbora "Skala" iz Gabrij, pod vodstvom Rozine Konjedić. Obe kulturni prireditvi bosta na sporedu v prostorih Tartinijeve palače v Piranu. V mesecu maju pa je predvideno gostovanje kotalkarjev KSD "Vipava" s Peci, ki bodo s kotalkarsko revijo nastopili na glavnem pirsanskem trgu, ki je idealno prizorišče za podobne prireditve. (vp)

PRIREDITVE

TRŽASKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR bo nocoj nastopil na shodu, ki ga prireja SKP v Pierisu. Prireditve bo ob 20. uri v občinski telovadnici. Govorila bosta predstavnik VZPI-ANPI za Goriko in senator Stojan Spetic. V STMAVRU bo jutri, 28. t.m., gostovala dramska skupina "Order 90". V prostorih nekdanje osnovne sole bodo ob 18. uri zaigrali igro Mati. Gostovanje prireja PD Sabotin.

OBVESTILA

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV prireja tradicionalni velikončni izlet v ponedeljek, 12. aprila, z obiskom vojne muzeja v Kobaridu, nato kosilo in zabava v Fojdi (Faedis). Vpisovanje pri poverjenikih in ob sredah na sedezu do srede, 7. aprila.

SLOVENSKI CENTER
ZA GLASBENO VZGOJO
EMIL KOMEL

GLASBENA
MATICA

GORICA

KONCERTNA SEZONA 1992-93

Georg Friedrich Händel

Mesija

Oratorij za soli, zbor in orkester

VERONIKA FINK, *sopran*
BERNARDA FINK, *alt*
JANEZ LOTRIC, *tenor*
MARKO FINK, *bas*

Slovenski komorni zbor
in Slovenski komorni orkester

Dirigent MIRKO CUDERMAN

CERKEV SV. IGNACIJA NA TRAVNIKU
danes, 27. 3. 1993, ob 20.30

Vstop prost

Danes si obljubita
večno ljubezen

Vera in Boris

Svoji odborniki
in njenemu izvoljencu
zeli obilo srečnih
trenutkov in lepih
skupnih doživetij

Kulturno društvo
Sovodnje

KINO

GORICA
VITTORIA 17.30-21.00
»Malcolm X«. Rezija
Spike Lee. Igra Denzel
Washington.

CORSO 18.00 - 20.00 -
22.00 »2013 - La fortaleza«. Igra Christopher
Lambert.

VERDI 18.00 - 20.00 -
22.00 »Sommersby«. Igrata Richard Gere in
Jodie Foster.

TRZIC
COMUNALE 18.00 -
20.00 - 22.00 »Diario di
un vizio«. Rezija Marco
Ferreri, igrata Jerry Calà
in S. Ferilli.

EXCELSIOR 17.30-
19.45-22.00 »Dracula«.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA
V GORICI
D'UDINE, Trg S. Fran-
cesco 4 - tel. 530124
DEŽURNA LEKARNA
V TRZICU
CENTRALE, Trg Repu-
blike 26 - tel. 410341
DEŽURNA LEKARNA
V DOBERDOBU
LEKARNA PRI JEZE-
RU, Vrtna ulica - Via
Giardino 2 - tel. 78300.

POGREBI

Danes v Gorici ob 9.30
Amalia Bukovec vdova
Chersovani iz bolnišnice
svetega Justa v cerkev sv.
Justa in na glavno pokopališče, ob 13.15 Valentin
De Santa iz splosne
bolnišnice v Forni di Sopra.

VROČA TURISTIČNA PREDSEZONA

Bernardin
na razpotju

ROBERT RAKAR

PIRAN - Hoteli Bernardin so v zadnjih dneh medijso zelo zanimivi. Ze nekaj casa je, odkar smo dobili nepodpisano pismo delavcev, ki je bilo polno obtozb na racun direktorja Cedomila Vojnice. Sporen naj bi bil ze njegov prihod v Portorož pred dobrimi stirimi leti, v casu svojega vladanja pa naj bi intenzivno "hrvatiziral" podjetje, zaposloval "preizkuse" in zveste kadre. Delavci trdijo, da naj bi bil direktor vpleten pri kraji sluzbenega vozila, ki naj bi koncalo pri prijateljih na Hraskem, trenutno pa naj bi se vozil v avtomobilu, ki naj bi bilo glavna nagrada lanske no-voletne loterije, vendar ni bil nikoli izzreban. Direktor Hotelov Bernardin Cedomil Vojnic omenjenega pisma "ni zelel komentirati, saj "ni dolzan dajati nikakrsnih odgovorov".

Hotelski kompleks Bernardin se razteza na 24 hektarih in je bil v do-brisih starih casih slovenskega turizma eden od njegovih vseb: dobrih de-set odstotkov vseh nocitev so zabe-ležili, letno blizu 300 tisoč, od tega kar 90 odstotkov tujih. Najemanje kreditov in nerentabilno poslovanje podjetja v zadnjih letih pa so pri-peljala do tega, da se sooca s pogosti-mi blokadam ziro racuna, saj se je dolgov nabralo za priblizno 20 mi-lionov mark. Vecinski lastnik podjetja je Sklad za razvoj, ki skusa najti ucinkovite resitve, ki bi morala delovati takoj. Pogovori so obrodili nekaj konkretnih dogovorov, najdlje pa sta zagrizli portoroško turisticno gospodarstvo in novogoriški HIT. Partnerji naj bi ustanovili podjetje, ki bi prevzelo Hotele Bernardin v upravljanje.

Vendar se partnerji nikakor ne morejo dogovoriti o delezu zacetnega

kapitala. Iz zacetnega vložka bi nam-reč izhajale upravljaljske pravice in ker je letosnji nacrtovani prihodek 15 milijonov mark, je apetitov ve-liko. V razvojnih nacrtih "malega mesta pod soncem", kot Bernardin opisuje televizijska reklama, je pred-videna tudi izgradnja sportno-rekrea-cijskega kompleksa in igralnice. Prav za slednje se je vnel boj med porto-roškim Casinojem in HIT-om. Vme-sala se je tudi piranska občinska skupščina, ki je na eni od svojih sej sprejela sklep, po katerem "je v regiji le en nosilec igralniske dejavnosti."

Novogoricani so uvideli, da so bitko za igralnico izgubili, zato so jo elegantno prepustili Casinoju, sami pa predlagali svoj upravljaljski kader novega podjetja. Zacetni vložek ima znacaj kredita, ki je zavarovan s hi-poteko. V primeru nezmoznosti od-placila bi tako Hitu pripadel dolocen lastninski delež v Bernardinu...

V teh dneh sta odprta oba največja hotela, Emona in Bernardin, ki sta dobro zasedena, saj imata kakih 800 gostov. Nasploh je predsezona v Ber-nardinu zelo dobro prodana, slabše kaže za glavno turistično sezono. Ve-sti s turističnih borz ne dajejo veliko upanja. Se vedno je glavni razlog od-povedi blizina vojne. Vendar ni se nič zamujeno. Turistični delavci z Obale racunajo predvsem na indivi-dualne in domače goste.

Ponedeljek bo za usodo Bernardi-na zelo pomemben dan. Na Skladu naj bi namrec dokončno sklenili po-godbe z zainteresiranimi o podjetju, ki bo upravljalo s kompleksom Ber-nardin. Ce bo slo po napovedih, po-tem so poslovni partnerji znani. Na-lozba vodi v skupino zelo rizičnih, prav tu pa so profiti najvišji.

IGRALNIŠTVO NA SLOVENSKEM / ZAČETEK V PORTOROŽU

Ruleta je neskončno
privlačna a nevarna igra

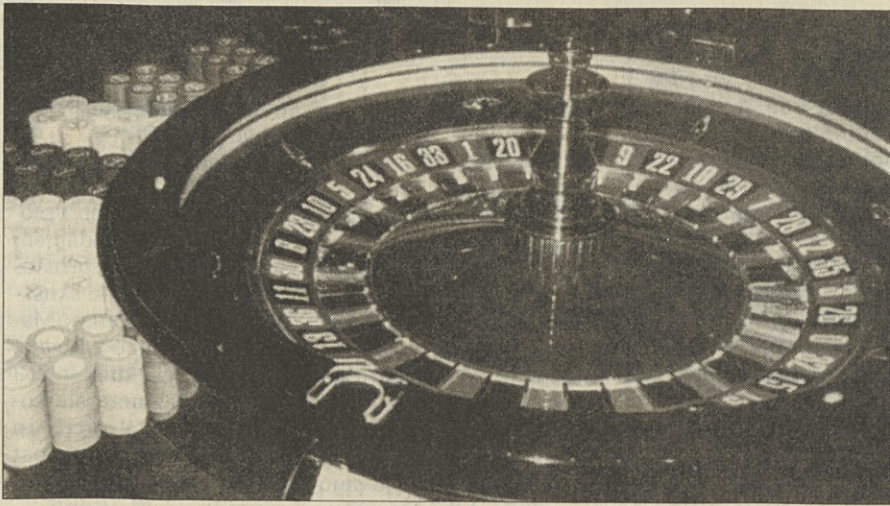
Enes Lojo: V Portorožu se nismo mudili s preoblikovanjem podjetja, Čakamo na zakon o igrah na srečo.

ANDREJ ŽNIDARČIČ

PORTOROŽ - Letosnje leto pomeni med drugim tudi okroglo obletnico zacetka igralništva na nasih tleh, natančneje prav v Portorožu se je vsa stvar nekako zacela dogajati. Za uvod v praznovanje 80-letnice igral-ništa v Portorožu je Ca-sino, Turisticno podjetje Portorož, p.o., priredilo tiskovno konferenco, ki so se je udeležili vodilni delavci nedavno reorga-niziranega podjetja.

Generalni direktor Enes Lojo je povzel ne-kaj zgodovinskih dejstev igralništva v Portorožu, ki se je zacelo v letu 1913, ko se je v vili Lo-renzzo zacela vrteti "ne-skončno privlačna in hkrati nevarna kroglica..."

kot je v posebej za to pri-liko izdelani in izdani brošuri z naslovom "Zgodba o ruleti in Por-torožu" napisal letosnji Presernov nagrajenec slovenski pisatelj Drago Jančar. Iz neznanega vz-roka so Italijani delo-vanje igralnice leta 1926 ustavili - Casino (z opre-mo vred) pa je romal v Benetke. Sele leta 1964 je Zavod za turizem Pi-ran v hotelu Palace de-javnost ponovno obudil. Mnogi se spominjajo prostora, ki je bil podne-vi restavracija, ponoči pa igralniški salon. Leta

Neskončno privlačna a nadvse nevarna igra z ruleto... (Foto: TRIO)

1972 se je Casino prese-lil v zdajšnje poslopje na Vesni. Pomemben mej-nik je tudi ustanovitev enote v Lipici leta 1989.

Zdajšnji družbenopo-litični trenutek je pac-tak, da se o marsičem se ne more govoriti s goto-vostjo. Zaradi cakanja na zakon o igrah na srečo je družba izvzeta celo iz

splosnega projekta pri-vatizacije. Ta proces bo tu (ce bo do njega sploh prislo) daljši kot drugod. Kot je nadaljeval Enes Lojo, pa se niso prav nič mudili s preoblikova-njem dosedanjega pod-jetja v kapitaliske družbe. Krovna družba se po no-vem imenuje Casino, tu-risticno podjetje Porto-rož in je stoođtostni last-nik hčerinskih družb (Aerodrom-Letalisce, Marina in Casino-Ig-ralnica, slednjega z enota-ma v Portorožu in Lipi-ci). Po domače poveda-no, sleherni od imeno-vanih družb bo odslej razmišljala z lastno gla-vo, krovna družba jim bo zagotavljala profesional-no podporo. Omenimo da ima družba poleg tega kar zajetne kapitaliske

deleze se v Avditoriju, v družbi Palace internatio-nal ter ljubljanskem Ca-sinoju, kapitalsko pa so povezani tudi s so-sednjim hotelom Metro-pol.

Tudi v prihodnosti bodo tako kot doslej na-daljevali z dosedanjjo prakso vlaganja v turi-zem, v turisticno infra-strukturo ter sploh v raz-voj regije. Vse občinske skupščine, ki sodijo v obalnokraski okvir, so to že potrdile kot pravilno usmeritev.

Ob pripravi zakona o igrah na srečo se ne bo mogoce izogniti vročim razpravam o tem, kam se bo stekal denar, ali bo ostajal "doma" ali ga bo pozrla država. To pa je že druga zgodba, o kateri bomo se pisali.

NOVA KRIZA / PROMET V NEVARNIH VODAH

Razmere v podjetju in zunaj
njega so takšne, da lahko pride
vsak hip do stečaja

Direktor in njegov pomočnik pa sta na dopustu...

ROMAN BRIC

IDRIJA - O idrijskem prevozniskem podjetju Promet smo v našem ca-sopisu pisali pred ne-tako dolgo casa. Spom-nimo naj vas, da gre za tisti idrijski delovni kolektiv, kjer so pred kratkim razresili prej-snjega direktorja Marka Hvala, postavili na nje-govo mesto komerciali-sta Marka Kogejja in na-knadno spet Hvalo ime-novali za njegovega po-moćnika. Tako so morali baje narediti, ker je tako zahtevala banka. No, v teh dneh so naenkrat ostali brez obeh vodilnih moz v firmi. Oba sta namrec na dopustu. To sicer ni nič narobe (vsak delavec ima pravico do dopusta), ce ne bi bilo zadreg prav na podro-čjih, ki jih morata obvla-dovati prav direktor ali njegov pomoćnik. Posli, ki jih ta cas vodi v.d. di-rektorja podjetja Ydra Vojko Božić (Ydra je Prometovo "by pass" podjetje), pa bodo brzcas usli iz rok, ce se položaj v vodstvu ne razresi.

Tako razmišlja sin-dikalist Veri Krajnik. Svoje pogoje pa ta cas postavlja tudi banka, ki je zaradi prezadolženo-sti podjetja prevzela la-stništvo nad vsemi Pro-metovimi objekti. Za jamstvo zahteva tudi hi-poteko nad Prometovi-mi 53 vozili, v glavnem tovornjaki. »Užaljeni bivši direktor Hvala, ki je po mojem mnenju prevec trmasto vztrajal na svo-jih principih, si je očitno našel novo službo, «pravi Krajnik,

Veri Krajnik, predsednik sindikata v Prometu (Foto:RB)

njegov nesojeni nasled-nik Kogej, pa tudi baje zeli na svoje. V tem trenutku bi bilo se najbolj, ce bi vodenje podjetja prevzel Vojko Božić, ki je v teh, za Promet izjemno hudih casih, pokazal veliko mero str-pnosti in treznosti. Ce hocemo izplavati pa ne bo slo brez skrajnih uke-pov, kot so zma-njšanje stevila zaposlenih s se-danjih 135 na priblizno 80 in drugih ukrepov ra-cionalizacije. To bo sin-dikat podprl. Ce ne, bo-mo zdaj zdaj na cesti vsi, podjetje pa bo slo v stečaj.

Taksen bi bil po Kra-jnikovem mnenju naj-slabši možni razplet se-danje krize v idrijskem Prometu, ki naročila svojih poslovnih part-nerjev se vedno striktno in v zadovoljstvo zlasti slednjih izpolnjuje. S

tekocim prilivom sred-stev in avansi pa zal krijejo le sprotne stroške prevozov. Po be-sedah Verija Krajnika, delavci januarske place se niso dobili. To seve-da spet dviga tempera-turo med delavci. Razu-meti je treba tudi njho-ve mrke poglede in hu-de besede, meni sin-dikalist Veri Krajnik. Kaksen bo nadaljnji raz-plet v idrijskem Prome-tu, si tudi sindikalisti niso na jasnem. Vsekakor pa prvotni razlog v sporu z vodst-vom, to je razresitev bivšega direktorja ko-mercialno-tehničnega sektorja, Alojza Veharja, ki naj bi po šestmeseč-nem odpovednem roku iz podjetja odšel, ni vec sporen. Koliko bo ta ko-rak sedaj podjetju res pomagal, pa je seveda drugo vprašanje.

KNJIŽNE NOVOSTI / PESNIŠKA ZBIRKA VIDE MOKRIN PAUER

Besede, zavite v opojne
rožne vonjave pomladi

Intimni svet pesnice v Zbirki z naslovom Narcisa v vodi

MARJANA REMIJAS

NOVA GORICA - Po knjigah "Mik", "Jezik v usesu" in "Pasti v slasti" je "Narcisa v vodi" na-daljevanje pesniške ero-tično nabite in besedno bogate ustvarjalnosti Vi-de Mokrinove Pauer, ki se je pricela spocenjati lansko zimo, ko ji je, kot je sama dejala, »racunal-nik zacel sproti, pregled-no sevati v razmislek vse, kar si je prej na dol-gih progah obetalo moje vztrajno, spreletavo upe-snjevanje«.

Njena nova knjiga je popisana z dogodki ob-čajnega življenja, vendar se avtorica z njimi poi-grava, zavija jih v rafale besednih mehko obarva-nih refleksij, ki iz dne-

vov naredijo "lepe dne-ve", iz ljubezni "crne ljubezni" in rizev "po-ročne rize" skratka, pronicljivi kamenki barvne slovnice nagnetenosti

Cetrkova predstavitev pesniške zbirke, ki je izšla pri založbi Lumi d.o.o. in ki jo je finančno podprl Sekretariat za družbene dejavnosti ob-cine»Nova Gorica, je mi-nila v nekoliko okrnjeni izvedbi brez gostov ve-cera, ki niso mogli priti zaradi dežja. Kljub temu sta udeležencem večera za socno in zarece spremljanje knjige na pot, poleg prof. Marije Mercine poskrbela igralka Alenka Vidrih in troben-tar Milos Rijavec.

Večer s pesnico Vido Mokrin Pauer (Foto: O'Hara)

Darilo beguncem

DRAGICA PROSEN

ILIRSKA BISTRICA - V cetrtek je v tukajšnjem zbirnem centru potekala slovesnost, v kateri je vodja mednarodne federacije Rdečega kriza in Rdečega polmeseca za Slovenijo, Stefan Baumgartner je sekretarju slovenskega Rdečega kriza Mirku Jelincicu simbolčno predal v uporabo novo kuhinjo. Gospa Vida Koren Holm, predstavnica švedskega RK, je povedala, da je celotna investicija, v katero sodijo nova kuhinja in obnovljeno ogra-jevanje in sanitarije, vredna milijon nemških mark.

Nova kuhinja je za bistrski zbirni center velika pridobitev, saj, kot je povedala Metka Atelsek z Urada za begunce in priseljivanje, nekateri izmed 40 begunskih centrov v Sloveniji nimajo niti kuhinje niti urejenih sanitarij. Bistrski begunski center prenavlja praktično že od naselitve prvih beguncev v bivšo vojašnico maja lani. Projektiranje kuhinje ter ureditve centralnega ogrevanja in sani-

tarij (begunci so zdaj docakali tuse s toplo vodo) je vodil Milan Kovac.

Vsi govorniki so beguncem zazeleli, da bi se v prenovljenih prostorih dobro pocutili, ceprav jim zelijo, da bi se lahko cimprej zaceli vracati na svoje domove. Sekretar slovenskega RK Mirko Jelincic pravi, da so se z adaptacijo prostorov v bistrskem begunskem centru povečale njegove kapacitete, te pa prav gotovo ne bodo ostale dolgo neizkoriščene, saj se je včeraj že prijavilo nekaj deset novih begun-cev iz Hrvaske.

Prireditve je s kulturnim programom popestrila kulturna skupina iz bistrskega zbirnega centra, ki je pravkar izdala casopis Runolist. Mimogrede se to, da se je stevalo beguncev v zdajnjem casu neko-liko zmanjšalo (trenutno sta v centru 202 begunca), saj je skupina 33 beguncev zapustila center in se vrnila v Mostar.

NOVICE

Galebova Hranilno-kreditna
služba se je preoblikovala

IZOLA - Iz nekdanje Galebove Hranilno-kreditne službe nastaja posojilnica in hranilnica Val. Gre za nekatere statusne spremembe, saj bodo pri Valu lahko poslovali tudi občani, ki imajo odprte racune pri drugih bankah. Osnovni kapital hranilnice je 300 tisoč nemških mark, vendar pa se bo kmalu dokapitalizirala. Novi vložki bodo pršli iz večjih obalnih podjetij, med njimi sta tudi Adriatic in Istrabenz. Zaenkrat Val opravlja le storitve, ki jih je lahko opravljal kot Galebova HKS, saj nekateri pa-pirji iz Ljubljane se niso pršli. Na nekatere ključne dokumente kakaj o nekaj mesecev, podatek pa zgovorno prica o pocasnosti državnega kolesja. V Izoli pričakujejo, da bodo z razširjenim poslo-vanjem priceli pred zacetkom turistične sezone, ko si obetajo veliko tudi od menjalnice, ki bo delala znotraj Vala. Nova hranilnica ima prostore v po-slovno-trgovskem centru v Jagodju. (R.R.)

Mobilcelova oddajnika bosta
zadostovala za vso občino

TOLMIN - Kot kaže bo PTT že do poletja v Bovcu in Tolminu zgradila oddajnika za mobilni, ki bosta s signalom prekrivala vso občino. Na ta način bo tudi za Breginjski kot, Trebušo in Zago na področju telefonije vendarle narejen korak naprej k reše-vanju perečih razmer. V zvezi z gradnjo telefonskih povezav povejmo, da so ustanovili gradbeni odbor, ki se bo po pripravljeni projektni dokumentaciji, iz katere bodo razvidni tudi stroški, pogovarjal s PTT o nadaljnjem sodelovanju. Ze sedaj je jasno, da manj kot 4000 mark ne bo stal noben priključek. Zato bodo morali v Breginju malo pocakati. Kabel med Starim selom in Breginjem so sicer že položili, naslednji korak pa bo ureditev breginjske centrale z 280 priključki. V tem vmesnem casu pa naj bi va-sem brez telefonskih priključkov zacasno omo-gocili zveze tudi s pomoćjo omenjenih mobilelo-vih zvez. (M.M.)

Srci v času

NOVA GORICA - Pevca, pisca besedil, duhovna ucitelja, povezovalca živega z živim, cloveskega z rastlinskim in zivalskim, duha in telesa, prerojevalca in koncertanta Shirlye Roden in John Christian sta se pred kratkim spet odzvala povabilu novogoriskega Kluba 2001 in nastopila pred nabito polno malo dvorano Kulturnega doma. Cetrkov koncert je bil samo del njune dvodnevnih delavnice, s kate-ro sta skušala sodelujoćim odkriti pomene življenj-skih preizkusenj. Ob simpatičnem simultanem pre-vajanju Branke Božić je koncert stekel skozi pesmi in besede, ki so odkrivalle avtorjeva druga stanja za-vesti in v klaztere se je sodelujoće občinstvio skušalo vriniti. Kontrast Johnovi komični interpe-raciji pesmi je bila Shirlye, ki jo večina pozna kot uspešno rock pevko izpred nekaj let, s svojo grobo in hkrati cutno senzualno zenskostjo, ki se je preli-vala v njeni pesmi, naslonjena na zlate ameriske in angleske legende, ki nosijo v sebi življenjske soko-ve. Na sliki: Umetnika med novogoriškim nasto-pom. (M.R., Foto: O' Hara)

Tekmovanje mladih Primorcev v
znanju o kmetijstvu

AJDOVSCINA - Kmetijska svetovalna služba pri Kmetijsko veterinarskem zavodu Nova Gorica, je organizator regijskega tekmovanja mladih kmeto-valcev. Tekmovanja, ki bo potekalo danes, v sobo-to, 27. marca od 10. ure dalje v prostorih ajdovske-ga hotela Planika, se bodo udeležile ekipe mladih tekmovalcev iz severno in južno primorskih obcin. (M.R.)

Še o razmerah v Lipi

AJDOVSCINA - Družbeni branilec samou-pravljanja Republike Slovenije je poslal aj-dovski občinski skupščini mnenje glede razmer, ki so nastale v Tovarni pohistva Li-pa. Po njegovem (pismo je podpisal namest-nik Franc Vode) je novi delavski svet v to-varni izvoljen nepravilno, ker je bil izvoljen z javnim namesto s tajnim glasovanjem. Za-to je tudi nelegitim. Iz poročil, ki jih je prejel družbeni branilec samoupravljanja tudi ni razvidno, ali je bil prejšnji delavski svet odpoklican ali ne. Ce to ni bil, je se vedno povsem legitimni organ upravljanja v podjetju. Enako je tudi z direktorjem in drugimi vodilnimi organi, ki so se vedno dolžni naprej opravljati svoje delo. Ce druž-beno podjetje nima z zakonom predpisanih organov upravljanja, je po mnenju pravo-branila samoupravljanja podan razlog za uvedbo likvidacijskega postopka.

Popravek

V včerajšnjem članku o strunjskem zdravilišču je bil natisnjen napacen podatek o številu zaposlenih; teh seveda ni 10 ampak jih je 107. Za napako se opravičujemo.

Iz Radeč v Anglijo vozijo papir, od tam v Slovenijo pa tolarske bankovce

Podjetje Radece papir se lahko pohvali z dolgoletno tradicijo. Prve papirje z vodnimi znaki so izdelali že okoli leta 1750. Zadnje case pa se lahko pohvalijo s tem, da so na njihovem papirju natisnani tudi slovenski tolari. Izdelujejo posebne brezlesne vrste papirja, vrednostne zascitene papirje, kamor sodi tudi papir za denar, specialne premazne kartone, samolepilne papirje in magnetne kartice, ponujajo pa tudi graficne storitve. Njihova mesečna realizacija znaša med 5 in 7 milijoni mark ali okoli 80 milijonov mark letno. V tovarni je danes zaposlenih skoraj tisoč delavcev. V nasprotju z večino slovenske industrije so tehnološko sodobno opremljeni, saj so v letih 1986-89 vložili v posodobitev proizvodnje in računalniško opremo blizu 35 milijonov mark, kar so večino tudi že poravnali. Z generalnim direktorjem Janezom Zahrastnikom smo se pogovarjali o minulih casih, recesiji v svetovnem papirncarstvu, priznanjih, ki jih zanjejo za sodelovanje pri izdelavi domače valute in njihovih nactih.

Ali se tudi pri vas križa v domaćem papirncarstvu in tej panogi naplošno močno pozna?

Seveda se pozna, in to zelo. Nasa edina prednost je razmeroma dobra tehnološka opremljenost. Križa seveda ne vlada samo v slovenski papirniški industriji, ampak je ta le izraz križe, ki je navzgor v papirniški industriji Evrope. To nam povzroca strahovite težave; pravzaprav vsa slovenska celuloza, papirniška in papirniško-predelovalna industrija ob tem doživlja prave travme.

Bili ste edini proizvajalec papirja za jugoslovanske dinarje, potem pa ste cez noc izgubili naročnika Narodno banko Jugoslavije.

Izguba jugoslovanskega trzišca je v našem primeru specifična. Izgubili smo trzišče vrednostnih in zascitenih papirjev, kamor sodi tudi in posebej papir za denar, ker je njegova cenovna velikost najbolj zanimiva. V zadnjem letu normalnih odnosov smo za Narodno banko Jugoslavije izdelali za 35 milijonov mark papirja. Leta 1980 smo ob sofinanciranju NBJ zgradili poseben obrat z novo tehnologijo in pozneje v tesnem sodelovanju s tiskarno denarja na Topčiderju proiz-

vedno ponovno posodobili. Potem pa je prišlo do znanih dogodkov, ki so pomenili izgubo trgov, in v tem je tudi osnovni vzrok za izgubo, prvo v nasi zgodovini, ki smo jo pridelali leta 1992, ko je nasa proizvodnja tovrstnih papirjev tekla le štiri mesece. Prvic nismo ustvarili akumulacije, ki nam je prej omogočala naložbe. Izpad dohodka je bil ogromen, namesto običajnih 25 do 35 milijonov realizacije s prodajo papirja za denar, smo pri tem zaslužili le med 5 in 7 milijonov mark. Izpada dohodka je bilo za več kot 20 milijonov mark. Kajti papir za denar se prodaja drago, tudi po nekajkrat dražje od nasih drugih specialnih papirjev.

Izdelali ste tudi papir za slovenske tolare. Ali ta posel ni bil tako obsežen, da bi vam nadomestil izpad dohodka iz Beograda?

Prejšnji trg je imel približno 24 milijonov, slovenski pa le ima 2 milijona prebivalcev. Naredili smo tudi papir za makedonski denar, toda tudi ta je namenjen samo poldrugemu milijonu ljudi. Poleg tega je apoenška struktura bankovcev dragocena. Manjša država potrebuje manj bankovcev in potemt-

kem pol manj papirja za denar. Nektanja jugoslavija je naročala desetkrat večje količine. Naklade so zdaj torej manjše, tehnološka priprava pa enako zahtevna, kar bistveno povečuje stroške na enoto proizvoda.

Toda slovenski tolari, ki so bili tiskani v Angliji, vam obenem dajejo v tujini dobre reference.

To smo pričakovali in smo tega zelo veseli. Prepricani smo, da bomo s svojo tehnologijo, znanjem in vestnostjo nasih ljudi uspeli tudi v prihodnje. Sposobni smo na-

Vrniva se se malo k do nedavnega vašemu največjemu naročniku Narodni banki Jugoslavije oziroma Zavodu za izdelavo bankovcev in kovancev v Beogradu. Vam je NBJ do prepovedi trgovanja z zdajšnjo ZRJ poravnala vse račune?

Da. V preteklosti smo ob njihovih naročilih dobivali avanse, ko so bili izčrpani, pa nova predplačila. Ker so imeli v tiskarni denarja na Topčiderju težave s premalo ulezanim papirjem, smo se leta 1984 dogovorili, da je NBJ tu, v Radečah, financirala postavitev trezorja za papir, ki bi se tako lahko pred dostavo v Beograd pravilno ulezal. Tako smo imeli zanje v zalogi vedno okoli 150 ton papirja za denar in druge potrebe. V trenutku, ko je prišlo do prepovedi trgovanja s Srbijo oziroma ZRJ, je bila pri nas še določena količina njihovega že plačanega papirja za denar, ceke, znamke... Nekaj smo ga uporabili za druge namene, del pa je se danes pri nas. Verjetno jim ga bomo dostavili, ko bo embargo odpravljen, ce bo seveda zanje se uporaben, saj kot nam je znano, v ZRJ spreminjajo podobo denarja.

Torej jih vi zdaj ne oskrbujete s papirjem za denar? Ne.

BRANE PIANO

rediti najzahtevnejši papir za denar. Saj papirja za bankovce nismo delali le za slovenski talar.

Naredili ste tudi papir za slovenske bone.

Da. Ko smo nekako pred poldrugim letom dobili naročilo celjskega Cetisa, nismo vedeli, za kaj bodo papir potrebovali. Naročili so le papir z določenimi lastnostmi, ki pa niso značilne za denar. Sele pozneje smo izvedeli, da je to namenjeno bonom »za intervencijo na slovenskem trgu«. Ko pa so se boni pojavili kot denar, ko so torej nadomestili jugoslovanske dinarje, smo opozorili, da je lahko trajnost papirja vprašljiva zaradi svetlobe, vlage in spojin v zraku. Toda takrat smo že vedeli, da bo Slovenija kmalu nadomestila bone s praviimi tolari, saj so nam naročili izdelavo papirja zanje.

Ali računate tudi na

odpravo embarga pri trgovanju z ZRJ?

Seveda. Ta trg bi radi spet pridobili. Čeprav bo manjši kot prej, bo vseeno največji v nekdanjem jugoslovanskem prostoru. Obdržati bomo skušali seveda Slovenijo, Makedonijo; kaj bo z Bosno, ne ve nihče, tudi v ZRJ se bodo razmere slejko-prej morale umiriti in mednarodna skupnost bo dovolila trgovanje z njimi.

Prej ste rekli, da bo Radece papirju vsakekor uspelo. Kaj menite, s katerim delom vase proizvodnje? Ste mislili predvsem na papir za denar?

Dandanes izvozimo 80 odstotkov proizvodnje skoraj izključno na konvertibilna trzišca držav evropske skupnosti, nekaj malega pa tudi na Srednji in Daljni vzhod. Ta trzišca ohranjamo, ceprav zaradi že omenjene recesije v celulozi in papirni industriji v svetu ne dosegamo zazelenih učinkov. Ce država ne bo zavarovala domače papirne industrije, ta ne bo preživela. Kaj vse so v zadnjih mesecih naredili Avstrijci, da bi zavarovali svojo tovrstno industrijo! Poravnavajo ji del izgube, odpisujejo ji obresti, postavljajo zascitne carine, določajo kontingente... K nam v Slovenijo pa lahko kdorkoli uvaža, kolikor hoče. Na evropskih trgih so največjo zmedo naredili Finci, ko je država izvedla 45-odstotno devalvacijo domače valute in uvedla izvozne spodbude, da bi rešila svojo celulozo in papirno proizvodnjo. Danes je Slovenija preplavljena s finskim papirjem. Celo Madžarska je

za uvoz papirjev določila kontingente, Slovenija pa iz Madžarske uvaža neomejene količine. Uničujejo nas z nizjimi cenami, pa tudi z nizjo kvaliteto.

Nekatere ukrepe bi bilo torej treba sprejeti na državni ravni. Kaj ste doslej storili papirnicarji, da bi preprečili oblast v nujnost taksnih ukrepov?

Imeli smo kar nekaj posvetov v našem združenju Slovenija papir, v zbornicnem združenju slovenske celuloze in papirniške industrije, kjer smo na to opozarjali. Ce ne bo državnih ukrepov in varstva, bomo v Sloveniji papirnice preprosto zaprli. Poglejte, tudi Papirnica Vevče, ki je v tujih rokah, zatrjuje, da v razmerah, v kakršnih dela slovenska papirniška industrija, ni mogoče delati uspešno. Jasno je, da bo v Evropi preživelo recesijo le določeno število proizvajalcev papirja na račun drugih, ki bodo morali umreti. Obenem pa se obeta, da bo v drugi polovici leta 1994 povprasevanje po papirju že začelo narastati.

Toda rekli ste, da v Evropi ni veliko izdelovalcev vrednostnih in zascitenih papirjev.

Da. Hvalezni smo Banki Slovenije, ki nas kot proizvajalce predstavlja, kjer le more. Te reference s slovenskim talarjem, makedonskim denarjem in s nekaterimi valutami, za katere smo prispevali papir, nam veliko pomagajo. Toda tovrstni trg je v svetu že dolgo razdeljen po območjih nekdanjih imperijev. Anglez, Francozi, Nemci, Nizozemci in Italijani držijo ta trzišca. Ker imajo

Janez Zahrastnik (Foto: Brane Piano)

precejšnje proizvodne zmogljivosti, pa so zdaj vsi obrnili oči proti mladim državam na Vzhodu, ki se tudi denarno osamosvajajo. Sami na

novih trgih težko nastopamo, saj potrebujemo akreditivne, od nas zahtevajo vnaprejšnje financiranje, kompenzacije, ceesar ne zmorejo niti Rade-

ce papir niti slovenska država. Zato se vključujemo v ponudbe večjih tujih proizvajalcev, obenem pa tudi sami iscemo naročila.

Madžarska in Bolgarija bosta podpisali sporazum z Evropskim združenjem za svobodno trgovino

BUDIMPESTA - Madžarska in Bolgarija sta se pripravljene, da se bosta pridružili tedni pridružitvi mozaiku con proste trgovine, ki povezuje Evropo, ceprav ekonomisti pravijo, da sporazum ni zveljavno zdravilo za njuni opetokajoci se gospodarstvi.

Obe državi bosta podpisali sporazum s sedemčlanskim evropskim združenjem za svobodno trgovino (Efta) v ponedeljek v Zenevi, ki bo pomagal, da se njuni ekonomiji postopoma približata Zahodu in znebita trgovinskih zapor. Sporazum obsega zivilske izdelke, ribe in druga morske sadeže, obcutljivo temo kmetijskih pridelkov pa prepusca bilateralnim dogovorom.

Efta, ki povezuje Avstrijo, Finsko, Islandijo, Liechtenstein, Norveško, Svedsko in Svico, se ima sporazum o svobodni trgovini s Cesko in Slovasko, Romunijo in Poljsko in je razpravljala tudi o podobnem sporazumu s Slovenijo.

Madžarski minister za mednarodne ekonomske odnose Bela Kadar je prejšnji teden dejal, da je to velika sprememba v pogojih delovanja ekonomskega sistema, saj se majhna država otresa svojih okovov.

Ta dogovor sledi lanskoletnemu približevanju Madžarske Evropski skupnosti ob pomoči podobnega dogovora. Ko ga bo Madžarska v ponedeljek podpisala, bo 70 odstotkov svoje trgovine plasirala v državah, s katerimi ima dogovor o svobodni trgovini. Države Efte so lani sprejele 15 odstotkov madžarskega izvoza, nanje pa pride 21 odstotkov madžarskega uvoza. Zdaj bodo lahko podjetja proizvajala za ves evropski trg, ki šteje skoraj 400 milijonov ljudi, ne pa le za državo s komaj 10, 3 milijona porabnikov. Tudi Bolgarija, ki je prejšnji mesec z Evropsko skupnostjo podpisala sporazum o asociaciji, ki ji bo olajšal trgovanje, pričakuje, da bo dogovor z Efto spodbudil njeno trgovino. V lanskem izvozu so bile države Efte udeležene v 3, 5 odstotka bolgarskega izvoza, njen izvoz v Evropsko skupnost pa je dosegel 30 odstotkov celotnega izvo-

za. Biserka Beniseva z bolgarskega ministrstva za trgovino pravi, da si Bolgarija veliko obeta od sproščene dostopa do trgov Efte, ki ga bo pridobila, ko bo zacei veljati sporazum.

Judit Kis, ekonomistka z Instituta za svetovne raziskave madžarske akademije za znanost pravi, da bo sporazum z Efto Madžarski nedvomno omogocil, da otipa tuje trge. Sprasuje pa se, koliko bo Madžarska sposobna to izkoristiti in opozarja, da je boleca obnova madžarskega diriganega gospodarstva zelo poslabšala industrijsko učinkovitost, ostri viharji so prizadeli kmetijstvo, proizvodni stroški pa narasajo. Po njenem mnenju sporazum sorazmerno velikodusno obravnava industrijske izdelke, kar bo za gospodarstvo zelo privlačno, bolj skeptična pa je glede izvoza kmetijskih pridelkov. V državah Efte so kmetijski pridelki sedemkrat bolj subvencionirani kot na Madžarskem. Poleg tega bodo najbrz države Efte uporabile določile o svobodni trgovini, da bi pospešile svoj izvoz na Madžarsko in v Bolgarijo, zlasti ce bodo zahodnoevropski trgi ostali v recesiji. Dodala je se, da ni mogoče prodreti na zahodnoevropske trge zaradi recesije in pa agrarne politike Evropske skupnosti - subvencije domačim pridelovalcem so namrec zelo mocne, zato države Efte vidijo vzhodno Evropo kot možnost za razširitev svojih trgov.

Po drugi strani pa se utegne zgoditi tudi, da bo sporazum z Efto odprl poti za izvoz iz vzhodne Evrope skozi tretje države, ki lahko zagotovijo finančna sredstva in proizvode za kupce, ki jih sicer ne bi mogli kupiti, dodaja Kiseva. Avstrija, Liechtenstein in Svica so vodilni partnerji Madžarske v tem trgovinskem trikotniku, ki ji je pomagal izvažati v glavnem kmetijske pridelke v nekdanjo Sovjetsko zvezo in Českoslovasko, Jugoslavijo in Romunijo. Po njenem mnenju bo pričujoči sporazum z Efto, ki Madžarski odpira dostop v države proste trgovine, pravzaprav utrdil opisano obliko trgovanja prek posrednikov. (Reuters)

»Prelevmani, ki jih je sprejela vlada, so prenzikli!«

»Zadružna zveza Slovenije in Slovenska kmečka zveza sta nezadovoljni s sklepi vlade,« je včeraj za Republiko povedal Leo Frelih, predsednik Zadrune zveze Slovenije. Zadovoljni so, da so se kmetijska vprašanja začela reševati, vendar vlada po njihovem mnenju ni upoštevala argumentiranih stališč, s katerimi so jo soocili na srečanju s predsednikom Drnovskom. Vladni sklepi, je povedal Frelih, niso ustrezni, ker ne upoštevajo resničnega stanja pri uvozi zasciti in skode, ki jo je doslej vladna uvozna politika povzročila proizvajalcem in potrošnikom. Tako nizki prelevmani v absolutnih zneskih pomenijo posamezni zascitni politiki, kakršno so predlagali.

»Predsednik Drnovsek je na sestanku tudi obljubil, da bo minister Osterc pred predstavitvijo ukrepov vlade poskrbel se za eno srečanje med nami in pripravljali sklepe za zascito kmetijstva, vendar tega srečanja se ni bilo,« je poudaril Frelih. Za-

to se bodo pri Zadrzni zvezi in Slovenski kmečki zvezi se naprej prizadevali za korekcijo vladnih odločitev in nadaljnje dogovarjanje, od zastavljenih dejavnosti pa ne bodo odstopili. V ponedeljek bo Zadrzna zveza vladi poslala tudi protestno noto, v kateri bo zahtevala povračilne ukrepe zaradi zaprtja italijanske in avstrijske meje. Zahtevali bodo zaustavitev uvoza vseh mlečnih in mesnih izdelkov iz teh dveh držav. »Vlada bi morala del sredstev iz proračuna nameniti za izvozne stimulacije, omogociti pa bi morala tudi preusmeritev na druge trge. Ce do torka ne bo pomoči, bo na kmetijah ostalo 140.000 litrov mleka,« je povedal Leo Frelih, predsednik Zadrzne zveze Slovenije. V nasprotju s predstavnikmi Zadrzne zveze Slovenije so v stranki Slovenskih krcsancih demokratov zadovoljni z ukrepi vlade in jih presoajo kot odgovor na prizadevanja stranke in ministra za kmetijstvo dr. Slavka Osterca.

SLOVENIJA / LETALSKI PREVOZI

Adria bo na Hrvaško letela trikrat v tednu, vendar najbrž le do konca junija

LJUBLJANA - Slovenski letalski prevoznik Adria Airways bo v naslednjih sedmih mesecih s šestimi letali povezoval Ljubljano z vsemi pomembnimi evropskimi središci - Frankfurtom, Londonom, Parizom, Moskvo, Münchnom, Dunajem, Zürichom, Tirano. Poletni vozni red, ki bo stopil v veljavo 28. marca in bo veljal do 30. oktobra, kot so na včerajšnji tiskovni konferenci povedali predstavniki te letalske družbe, prinaša dve pomembni novosti: 14. maja Adria z dvema poletoma tedensko uvaža redno linijo v Manchester, od 4. maja pa bo Ljubljano dva-

krat tedensko povezana z Rimom. Dvema poletoma v Pariz so po novem dodali se tretjega, dosedanjim trem poletom na Dunaj pa cetrtega. Adria Airways ima tudi redne carterse polete v Turcijo, Grčijo in na Cipar, ki so vezani na poletno poletniško sezono. S svojo turistično agencijo (Adria Inclusive Tours Department) je Adria pripravila celovito ponudbo poletniških letovanj v Turciji, na Cipru in Krfu, pri cemer uvaja možnost obročnega placevanja. Iz turističnih panoramskih poletov je pri Adriji nastal zametek nove poslovne ponudbe aerotaxi s sedežem

na Brniku. Cas poslovnih ljudi je namrec zdaj veliko bolj cenjen kot vcasih. Ker se niso uspeli dogovoriti s hrvaškimi oblastmi, je Adria prekinila polete v Split, zdaj pa je dobila nacionalno soglasje za tri polete tedensko v to hrvaško mesto, kar pa velja le do 28. junija. Se vedno pa nimajo prodajnih pravic, da bi delimo v Splitu lahko prodajali vozovnice za polete po svetu. To je posledica tega, da se ni podpisal meddržavni dogovor o zračnem prevozu. Adria bo imela se naprej redno dnevno povezavo med Ljubljano in Skopjem. (M. C.)

Podjetnost in kariera

BLED - Podjetnost in kariera je naslov dvodnevnega izobraževalnega seminarja, na katerem se je zbralo okrog 30 slovenskih podjetnic in menedžerk. Projekt je pripravila fundacija Pharos skupaj z Uradom za zensko politiko in Društvom Manager. Kot nam je povedala organizatorica Barbara Kranjc, (Foncadcija Pharos) bodo v bodoce na takse seminarje vabili tudi moske. Za izključno zenske udeleženke so se tokrat odločili zaradi vse večjega uveljavljanja zensk tudi v poslovnem svetu. (V. B.)

C E N T E R
CENTER BRDO, SKLAD ZA RAZVOJ MANAGEMENTA d.o.o.

Ze enajstič ponavljamo pettedenski seminar VODENJE POSLOVNIH PROCESOV v angleškem jeziku, ki poteka v treh časovnih modulih (deset dni v aprilu, deset dni v juniju in teden dni v oktobru). Seminar zagotavlja temeljit in celovit vpogled v vsa funkcionalna področja menedžmenta in pripravlja udeležence za vodenje v mednarodnem okolju. Na seminarju boste navezali stike z menedžerji s podobnimi izkušnjami iz Slovenije in tujine in se učili od profesorjev iz najbolj znanih šol v Evropi.

Letos bodo predavali naslednji profesorji:

Dr. Patrick Kehoe - direktor znane konzultantske hiše TDI iz Irske in njegov sodelavec Michael Shields - strokovnjak za vprašanja marketinga, Dr. Richard Mischak strokovnjak za finance iz Avstrije, Dr. Aleksander Bergmann - profesor za organizacijo in industrijske odnose na univerzi v Lausannu, Svica, Dr. Arnold Walravens - profesor na Tehnološki Univerzi Delft, Nizozemska in Dr. Andrej Vizjak - konzultant pri A.T. Kearney, Nemčija ter nekateri uspešni domači poslovneži.

Po uspešno opravljenem seminarju in zagovoru projektne naloge udeleženci dobijo diplomu iz Vodenja poslovnih procesov, ki jim omogoča direkten vpis na podiplomski študij menedžmenta (MBA), ki ga organizira Center.

Center Brdo razpisuje za ta seminar pet stipendij!

Prijave sprejemamo na naslov CENTER BRDO, Brdo pri Kranju, 64000 Kranj, tel. 064 221 761, fax: 064 222 070

Preverjanje znanja iz angleškega jezika in intervjuji s profesorji bodo na sporedu 29. marca in 5. aprila 1993.

MENJALNIŠKI TEČAJI

26. marec 1993

	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIT)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
menjalnica						
A Banka	65,00	65,98	9,18	9,30	6,68	6,84
Avtohisa	65,20	65,90	8,90	9,50	6,20	6,75
Azur Grosuplje	65,30	65,90	9,20	9,40	6,62	6,87
Banka Vipra	65,11	65,89	9,18	9,29	6,63	6,81
Bobr Fužine	65,50	65,90	9,25	9,50	6,60	7,00
Bobr Trzin	65,50	65,90	9,25	9,50	6,60	7,00
BTC terminal Sezana*	64,50	65,70	9,15	9,35	6,65	6,78
BTC d.d. Ljubljana*	64,90	66,70	9,10	9,45	6,50	6,90
Burin Moste	65,40	66,00	9,20	9,48	6,62	6,88
Burin Center	65,50	65,90	9,22	9,45	6,65	6,85
Come 2 Us*	65,40	65,95	9,20	9,40	6,50	6,90
Dom Kaffe Domžale	65,60	65,90	9,30	9,40	6,60	6,85
Dom na trgu	65,41	65,79	9,23	9,32	6,70	6,79
Emona Globtour	65,30	66,50	9,22	9,47	6,55	6,70
Eros Ljubljana	65,50	65,80	9,20	9,40	6,70	6,80
Eros Kranj	65,40	65,80	9,20	9,40	6,70	6,80
Euroservis Sezana	65,35	65,75	9,15	9,35	6,70	6,78
Eurotours International	64,50	65,60	9,05	9,30	6,75	6,90
Fiba	65,15	65,95	9,05	9,36	6,64	6,79
Firadas	65,30	66,18	9,15	9,38	6,50	6,80
Gallileo - Kozina	65,00	65,80	9,00	9,20	6,70	6,80
Golfurist Ljubljana	65,25	66,00	9,17	9,40	6,50	6,85
Golfurist Domžale	65,00	65,90	9,20	9,50	6,65	7,00
Hida	65,60	65,70	9,28	9,33	6,75	6,80
Hranilno kreditna služba	65,30	65,99	9,19	9,39	6,72	7,05
Hram Rožice	65,50	65,70	9,30	9,40	6,75	6,85
Idila Sečovlje	65,30	66,15	9,25	9,50	6,62	6,95
Ilirika Ilirska Bistrica	64,50	66,10	9,00	9,34	6,50	6,77
Ilirika Slovenj Gradec	65,46	65,98	9,23	9,29	6,66	6,80
Ilirika Postojna	65,35	65,85	9,15	9,30	6,65	6,77
Ilirika Sezana	65,37	65,78	9,18	9,50	6,69	6,78
Klub Slovenijales	65,30	65,90	9,25	9,43	6,70	6,90
Komercialna banka Triglav	65,21	66,36	9,15	9,41	6,60	6,93
Kompas Hertz Celje*	65,50	66,00	9,20	9,40	6,50	6,80
Kompas Hertz Velenje*	65,50	66,00	9,20	9,40	6,50	6,80
Kompas Hertz Idrija*	65,50	66,00	9,20	9,40	6,50	6,80
Kompas Hertz Tolmin*	65,50	66,00	9,20	9,40	6,50	6,80
Kompas Hertz Novo Mesto*	65,50	66,00	9,20	9,40	6,50	6,80
Kompas Hertz Krško*	65,50	66,00	9,20	9,40	6,50	6,80
Kompas Hertz Bled*	65,50	66,00	9,20	9,40	6,50	6,80
Kompas Holidays	65,50	65,80	9,20	9,35	6,60	6,90
Ljubljanska banka d.d. LJ.	65,15	67,00	9,21	9,52	6,55	6,84
LB Dolenjska banka d.d.	65,00	66,40	9,20	9,45	6,60	6,90
LB Banka Zasavje Trbovlje	64,50	66,00	9,17	9,38	6,45	6,74
LB Komercialna banka NG	64,10	66,80	9,01	9,50	6,44	6,84
LB Splošna banka Celje d.d.	65,10	66,20	9,10	9,40	6,49	6,75
LB Splošna banka Koper d.d.*	63,56	66,30	8,92	9,39	6,25	6,78
LB Kreditna banka Mb d.d.*	64,50	66,50	9,10	9,44	6,40	7,20
MA Vir	65,40	65,90	9,00	9,35	6,70	7,00
Madaj*	65,30	65,80	9,20	9,40	6,73	6,80
Media*	65,50	65,95	9,20	9,40	6,70	6,80
Niprom I	65,50	65,80	9,30	9,38	6,50	6,80
Niprom II	65,40	65,70	9,28	9,38	6,65	6,90
Optimizem Lož*	65,30	66,80	9,20	9,45	6,58	6,80
Otok Bled	65,11	65,63	9,24	9,33	6,63	6,76
Petrol	65,50	65,80	9,25	9,40	6,65	6,85
Pigal Solkan Nova Gorica*	65,20	65,90	9,22	9,35	6,72	6,80
Pigal Kobarid*	65,20	65,90	9,22	9,35	6,72	6,80
Pigal Obutek*	65,20	65,90	9,22	9,35	6,72	6,80
Pigal Diskont*	65,20	65,90	9,22	9,35	6,72	6,80
Poštna banka Slovenije*	63,00	65,60	8,96	9,29	6,10	6,79
Probanka d.d. Maribor	64,30	65,95	9,10	9,30	6,40	6,90
Publikum Ljubljana	65,50	65,65	9,24	9,35	6,76	6,88
Publikum Celje	65,50	65,74	9,20	9,29	6,58	6,79
Publikum Dobova	65,10	66,10	9,08	9,40	6,39	6,80
Publikum Kostanjevica	65,10	66,10	9,08	9,40	6,39	6,80
Publikum Krško	65,10	66,10	9,08	9,40	6,39	6,80
Publikum Maribor	65,30	65,80	9,20	9,28	6,30	6,79
Publikum Metlika	65,60	66,20	9,20	9,35	6,55	6,82
Publikum Mozirje	65,50	66,40	9,20	9,45	6,60	6,95
Publikum Novo Mesto	65,50	66,20	9,00	9,30	6,55	6,75
Publikum Piran	65,20	66,05	9,15	9,30	6,55	6,75
Publikum Tolmin	65,55	65,96	9,21	9,34	6,65	6,79
Publikum Sevnica	65,60	66,05	9,25	9,40	6,45	6,79
Publikum Sentilj	65,30	65,99	9,22	9,32	6,30	6,79
Publikum Sentjur pri Celju	65,46	65,79	9,21	9,31	6,58	6,80
Publikum Trebnje	65,15	66,35	9,20	9,38	6,45	6,79
Publikum Zagorje	65,30	65,89	9,17	9,32	6,55	6,73
Publikum Zalec	65,50	65,79	9,24	9,32	6,55	6,79
Shalaby Koper	65,15	65,90	9,00	9,40	6,64	6,85
Sit - on	65,20	66,20	9,12	9,42	6,20	7,00
SKB d. d. Ljubljana* **	65,45	65,80	9,30	9,35	6,72	6,85
Sl. hranilnica in posojilnica Krarj	65,40	65,70	9,18	9,30	6,70	6,90
Slovenijaturist Jesenice	65,10	66,00	9,16	9,26	6,67	6,80
Slovenijaturist Ljubljana	65,45	65,80	9,30	9,37	6,73	6,85
Slovenijaturist zel. postaja Mb.*	65,30	66,00	9,20	9,30	6,10	6,75
Slovenijaturist zel. postaja LJ.*	65,45	65,75	9,18	9,38	6,62	6,85
Slovenska investicijska banka*	65,50	66,30	9,20	9,40	6,40	6,88
Sonce	65,50	65,90	9,25	9,40	6,60	6,88
SKB	65,30	65,99	9,19	9,39	6,72	7,05
Tartarus Postojna	64,72	66,06	9,07	9,35	6,57	6,79
Tentours Domžale	65,30	65,90	9,10	9,40	6,70	7,00
Tori*	65,40	66,00	9,20	9,45	6,65	6,95
Tourist service Portoroz	64,65	66,45	8,90	9,40	6,50	6,90
Trias*	65,50	65,70	9,20	9,30	6,65	6,80

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

MENJALNICA HIDA

Pokrita trznica Ljubljana

MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANKI, KRONI, FUNTE, IN GULDNE
VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVASKI DINARJI

Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 60 z dne 26. marca — Tečaji veljajo od 27. 3. 1993 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	73,6880	73,9097	74,1314
Avstrija	040	šiling	100	902,5712	905,2871	908,0030
Belgija	056	frank	100	308,0758	309,0028	309,9298
Kanada	124	dolar	1	83,4301	83,6811	83,9321
Danska	208	krona	100	1653,1051	1658,0793	1663,0535
Finska	246	marka	100	1753,4472	1758,7234	1763,9996
Francija	250	frank	100	1866,4909	1872,1072	1877,7235
Nemčija	280	marka	100	6350,7687	6369,8783	6388,9879
Grčija	300	drahma	100	—	46,7804	46,9207
Irski	372	funt	1	—	154,8517	155,3136
Italija	380	lira	100	6,5000	6,5196	6,5392
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	7,0000	—
Japonska	392	jen	100	89,1965	89,4649	89,7333
Nizozemska	528	gulden	100	5648,6912	5665,6883	5682,6854
Norveška	578	krona	100	1494,3359	1498,8324	1503,3289
Portugalska	620	escudo	100	68,4613	68,6673	68,8733
Švedska	752	krona	100	1334,9316	1338,9484	1342,9652
Švica	756	frank	100	6858,8302	6879,4686	6900,1070
Velika Britanija	826	funt sterling	1	154,9587	155,4250	155,8916
ZDA	840	dolar	1	103,8922	104,2048	104,5174
Evropska Skupnost	955	ECU	1	123,2303	123,6011	123,9719
Španija	995	peseta	100	88,9108	89,1783	89,4458

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 27. MARCA 1993

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1)BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10.JUNJA 1993:					1,000,000	622,996	627,258	1,250,254
73		124,5992	125,4517	125,0254	100,000	62,300	62,726	125,025

MENJALNI TEČAJ ZA HRD

26. MAREC 1993	v SLT za 100 HRD	
menjalnica	nakupni	prodajni
Azur	6,50	7,90
Hida	6,00	7,80
Idila Sečovlje	6,00	8,00
LB Banka Zasavje Trbovlje	6,00	10,00
LB Kreditna banka Maribor	6,00	9,00
Ma Vir	6,00	9,00
Otok Bled	3,96	8,48
Slovenijaturist	8,00	8,50
Sonce	6,00	8,30
Tentours Domžale	6,00	10,00
TORI*	6,00	8,00

Tečaj velja danes: *, Zračunavajo provizijo: **;

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

26. MAREC 1993	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1580,00	1620,00
nemška marka	966,00	987,00
francoski frank	283,00	291,00
holandski gulden	855,00	880,00
belgijski frank	46,50	48,00
funt sterling	2335,00	2400,00
irski sterling	2335,00	2400,00
danska krona	250,00	258,00
grška dramma	6,60	7,50
kanadski dolar	1270,00	1305,00
japonski jen	13,30	13,90
švicarski frank	1043,00	1065,00
avstrijski šiling	136,70	140,00
norveška krona	226,00	233,00
švedska krona	202,00	208,00
portugalski escudo	10,00	10,80
španska peseta	13,00	13,90
avstralski dolar	1120,00	1150,00
madžarski forint	10,00	15,00
slovenski tolar	14,50	15,00
hrvaški dinar	0,75	1,20

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

26. MAREC 1993	v LIRAH	
država	banka	nakupni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	10,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	10,30
Avstrija	Posojilnica Borovlje	10,25
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	10,30
Avstrija	Posojilnica Ločilo	10,00
Italija	Kmečka banka Gorica	14,50
Italija	Tržaška kreditna banka	14,50

DEVIZNI TRG BEOGRAD

26. MAREC 1993	v LIRAH	
država	valuta	enota
Avstrija	šiling	100
Francija	frank	100
Nemčija	marka	100
Italija	lira	100
Švica	frank	100
ZDA	dolar	1
V. Britanija	funt	1

Opomba: povzetje po Reuterju.

MEDPODJETNIŠKI TRG

Tečajna lista Ljubljanske banke d.d. za obračun
deviznih prilivov in odlivov podjetij
Tečaji veljajo od 27. marca 1993 od 00.00 ure dalje

ZA DEVIZE				
država	valuta	enota	nakupni	prodajni
Avstrija	šiling	100	942,9662	945,8086
Francija	frank	100	1950,0265	1955,9045
Nemčija	marka	100	6635,0000	6655,0000
Italija	lira	100	6,7909	6,8114
V.Britanija	funt	1	161,8940	162,3820
ZDA	dolar	1	108,5420	108,8691

Opomba: Tečaji so okrojeni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje glede na trenutne tečaje na trgu deviz oz. poseben dogovor.

NOVICE

Ubite tri ženske

DURBAN - Ostrostrelec je v južnoafriškem mestu Durban ubil tri, ranil pa štiri ženske. Do tega zločina je prišlo ob obracunu med tremi ostrostrselci v neki hiši v crnskem predmestju Durban. Tiskovni predstavnik durbanke policije je izjavil, da policija zaenkrat se nima nobenih informacij o tem, kdo je zagrešil pobjo teh žensk. Provinca Natal je sicer znana po oboroženih obracunih med pripadniki Afriskega nacionalnega kongresa in zuluiske stranke Inkhatha. (Reuter)

Protestanski skrajneži priznali zločine

BELFAST - Pripadniki skrajne protestantske teroristične organizacije Borci za svobodo Ulstra (UFF) so v sporočilu za sredstva javnega obveščanja prevzeli odgovornost za šest katolikov, kolikor je bilo ubitih v tem tednu. Poudarili so tudi, da bodo nadaljevali in se zaostri boj proti IRL. Tiskovni predstavnik Sinn Feina, političnega krila IRE, pa je izjavil, da bo se IRA »krvavo mascevala za vsakega cloveka, ki ga bodo ubili protestanti«. (Reuter)

Walensa se skuša približati ljudem

VARSAVA - Poljski predsednik Lech Walensa se je odločil, da bo uvedel posebno telefonsko linijo, prek katere bo dosegljiv tudi preprostim ljudem. Tiskovni predstavnik poljskega predsednika je pojasnil, da si Walensa tako želi približati slehernemu državljanu Poljske in njegovim vsakodnevnim težavam. (Reuter)

Japonska pomoč Vietnamu

TOKIO - Vietnamski ministrski predsednik Vo Van Kiet je koncal tridnevni uradni obisk na Japonskem. Na tiskovni konferenci ob odhodu je pozval japonska podjetja k vlaganjem v vietnamsko gospodarstvo. Njegova vlada si namreč prizadeva, da bi izvedla obsežne gospodarske reforme, ki naj bi to revno državo in Indokini približale njenim sosedom. Povedal je tudi, da mu je japonski premier Mizajawa obljubil 391 milijonov ugodnih posojil. Kiet je prvi vietnamski komunistični voditelj, ki je obiskal Japonsko. (Reuter)

RUSIJA / ODMEVI

V notranje zadeve Moskve se ne bi smeli vmešavati

Ostaja upanje, da v Rusiji ne bo državljanske vojne

MOSKVA, RIM, VARSAVA, DUNAJ, KÖLN - Morebitna odstavitev ruskega predsednika Borisa Jelcina bi pomenila, da bi morali odpovedati vrhunsko ameriško-rusko srečanje, ki naj bi potekalo 3. in 4. aprila v kanadskem Vancouvru, je izjavil ruski veleposlanik v ZDA Vladimir Lukin. Če bi kongres sprejel sklep o odstavitvi predsednika Jelcina, bi Rusija vzstopila v izredno težavno obdobje, je poudaril Lukin.

Združene države Amerike naj bi oblikovale načine za pomoč Moskvi, s tem pa bi pomagale tudi sami sebi, meni Lukin. Italijanski tisk piše, da se svet ne bi smel vmešavati v ruski spor. Rešitev spora naj bi poiskali ruski politiki. Najbolj idealno bi bilo, da bi se Rusija z glasovanjem odločila, ali hoče referendum za novo ustavo in predsedniške ter parlamentarne volitve. Kot meni italijanska La Repubblica, lahko svet le upa, da se bo Rusija izognila državljski vojni in avtoritativni rešitvi.

Pred vmešavanjem v ruski spor opozarja tudi poljski tisk. Ustavni spor je zelo zapleten in bolje bi bilo, da Varšava ne bi objavila svojega uradnega stališa.

Hasbulatov in konser-

vativni komunisti so spoznali, da lahko upajo na podporo ljudstva ter vojske in zato računajo, da bo Jelcin, če ne prej, porazen na volitvah. Vseeno pa kaže, da se bodo Rusi odločili za strmo, upanja polno smer v demokracijo in tržno gospodarstvo, ugotavlja nemški tisk. Nürnberg Nachrichten ugotavlja, da ruski spor postavlja pod vprašaj prihodnjo državno reformo. Jelcin je predlagal referendum, Hasbulatov

pa tega ni hotel. Ali torej skuša Hasbulatov doseči politično preusmeritev predsednika ali pa Jelcin pripravlja nove temelje za gospodarske reforme in demokracijo, se sprašuje Nürnberg Nachrichten.

Jelcina podpirajo tudi na Hrvaškem. Hrvaska vlada je namreč izrazila popolno podporo demokraciji in izvoljenemu predsedniku Rusije, so zapisali v uradnem sporočilu. »Spori v jedru političnih oblasti Ruske

federacije pomenijo nevarno breme za svet, grozijo z nadaljevanjem polarizacije in s prekinitvijo procesa demokratičnih reform,« je zapisala v sporočilu hrvaska vlada. Hrvaski predsednik Franjo Tuđman je že v sredo pred parlamentom izjavil, da je v interesu Zagreba, če Jelcin ostane na čelu Rusije.

Kongres ljudskih poslancev je na dnevni red zasedanja uvrstil tudi odpravo cenzure za rusko televizijo, ki jo je

Jelcin v ponedeljek prevzel pod svoj nadzor. Predlog za razpravo o tem je dal nacionalistični poslanec Avstafijev, ki je zatrdil, da je gorec zagovornik sedanje ustave. »Če bo potrebno, jo bom branil z orožjem,« je izjavil.

Ruska tiskovna agencija Interfax je sporočila, da je predsednik Jelcin s posebnim odlokom zamenjal ministra za gospodarstvo Andreja Necaeva, ki naj bi prevzel nove dolžnosti.

Demonstracije v podporo predsedniku Jelcinu (Telefoto: AP)

RUSIJA / G7

Japonsko povabilo

Sedmerica najrazvitejših za pomoč Jelcinovim reformam

TOKIO - Ruski predsednik Boris Jelcin, ki se doma bojuje za položaj, je dosegel manjšo zmago na tujem včeraj - namreč sedež za visoko mizo svetovnih vodij letošnje poletje. Japonska je sporočila, da je povabila Jelcina v Tokio na julijski letni sestanek na vrhu skupine sedmih najrazvitejših držav sveta (G7). Hkrati so povedali, da bodo organizirali tudi sestanek zunanjih in finančnih ministrov držav sedmerice 14. in 15. aprila, da bi se dogovorili, kako pomagati Rusiji, da bi iz usmerjenega gospodarstva presla v tržno.

Na aprilski sestanek naj bi bil povabljen visok ruski funkcionar, najbrž namestnik premiera Boris Fjodorov ali pa zunanji minister Andrej Kozirjev.

Najnovejše poteze so sledile tednom posvetovanj med državami G7 o tem, kako podpreti Jelcina v njegovem boju s konservativnim parlamentom v Moskvi. Ravno ko je Japonska objavila to novico, je vrhovna zakonodajna oblast Rusije, namreč kongres ljudskih poslancev, obravnavala, ali naj odstavi Jelcina, ki ga obtožujejo, da je prekršil ustavo in da si želi zagotoviti monopol nad oblastjo.

Jelcin je jasno razložil, da namerava vztrajati pri referendumu 25. aprila o novi ustavi in o zaupanju v njegovo predsedništvino.

Tokijski sestanek zunanjih in finančnih ministrov

bo sledil srečanju Jelcina in ameriškega predsednika Billa Clintona 3. in 4. aprila. Clinton je slovesno obljubil, da si bo prizadeval za podporo ruskemu predsedniku tako doma kot po svetu. Kot je Reuter izvedel v washingtonskih monetarnih krogih, so ZDA predlagale, da bi Mednarodni denarni sklad podprli z več kot 10 milijonov ameriških dolarjev za pomoč Rusiji.

Včeraj je finančni minister Mamoru Ozaku rekel, da se bo mogoče skupina G7 dogovorila o novem načinu pomoči za Rusijo na aprilskem srečanju, ni pa povedal, kaksna naj bi bila ta pomoč. Japonska politika do Rusije bo ostala v tem pogledu nespremenjena, vendar bo se prilagajala globalnemu mednarodnemu dogovoru, je dejal Ozaku.

V Tokiu ne bi zeleli bistveno povečati dvostranske gospodarske pomoči Moskvi, dokler ta ne bo vrnila starih oddaljenih pacifiških otokov, ki so jih sovjetske enote zavzele ob koncu druge svetovne vojne. Tudi Jelcinova nagla odpoved že dogovorjenega obiska v Tokiu lani oktobra, in to samo štiri dni pred napovedanim datumom, je omajala japonsko zaupanje Moskvi.

To bi bil za Jelcinov drugi sestanek s sedmimi najrazvitejšimi; udeležil se je namreč tudi lanskega v Münchnu. (Reuter)

VELIKA BRITANIJA

Bela knjiga o prihodnosti britanskega premogovništva

ALJA KOSAK / LONDON

LONDON - Britanska vlada je objavila belo knjigo o prihodnosti premogovne industrije in napovedala, da bo od 31. premovalnikov, ki naj bi jih prvotno zaprli, s kratkoročnimi subvencijami rešila 12 premovalnikov. Obe nem je napovedala tudi cimprenjsko privatizacijo premogovne industrije in zdaj se zdi, da je s to revizijo prvotnega nacrta pomirila nezadovoljne poslance konservativne stranke. Pri tem je minister za trgovino in industrijo Michael Heseltine dejal: »V skladu z ekonomsko realnostjo in omejitvami, ki jih narekujejo zakoni, sem storil vse, kar sem mogel, da bi povečal možnosti za britansko premogovno industrijo. O izidu pa bodo odločali drugi.«

Pri prvem poskusu lani oktobra je minister Heseltine povedal, da bodo zaprli od 31 od 50 britanskih premovalnikov, s čimer naj bi 30.000 rudarjev izgubilo delo. Temu pa se ni uprla le opozicija, ampak so se pod ogorčenim pritiskom javnosti nasprotovale tudi nekateri poslanci konservativne stranke. Po petmesečni reviziji prvotnega nacrta se je vlada zdaj odločila, da bo od 31 ogroženih premovalnikov dvanaest ostalo odprtih. Deset, ki so jih oktobra že zaprli (in s tem odpustili 80.000 rudarjev), ostaja zaprtih. Poleg tega bodo zaprli se dva delujoča premovalnika in enega, ki je v izgradnji. V dodatnih šestih premovalnikih bodo prenehali obratovati, toda vzdrževali jih bodo naprej, da bi jih lahko takoj odprli, če

bi bilo potrebno.

Uprava premogovne industrije predvideva, da bo zaradi novega nacrta v kratkem treba odpustiti 5.800 rudarjev. Opozicija pa ogorčeno obtožuje vlado, da je bela knjiga »mešanica kratkoročnih subvencij in dolgoročnega izdajstva«. Minister za trgovino in industrijo v senici Robin Cook je tudi dejal, da novi predlog mor-

da zadostuje za pomiritev poslancev konservativne stranke, vendar pa »narod ne bo oprostil vladi, ker je obrnila hrbet najbogatejšim premovalniškim rezervam v Evropi«. Bela knjiga sicer govori o kratkoročnih subvencijah za 12 premovalnikov, koliko pa naj bi znašala ta subvencija, ni jasno. Rečeno je le, da se bo vlada opirala na predlog parlamentarnega

odborna, ki je menil, da bi bilo za pet let potrebnih približno 5000 milijonov funtov. Dvesto milijonov funtov pa vlada že obljublja za podporo področjem, ki jih bodo zaprti premovalniki najbolj prizadeli.

Vladna strategija temelji na kratkoročnih subvencijah, s katerimi naj bi celo britanski (podzemski) premovalniki spravili na ra-

ven svetovnih cen, in sicer v upanju, da bo največji britanski potrošnik premoga, to je električna industrija, raje kupoval doma kot pa uvožen premog. Drug temelj pa je privatizacija premogovne industrije z zakonom, ki naj bi po možnosti že jeseni prišel v parlament.

Toda kritiki poudarjajo, da bela knjiga ne pove, kolikšne bodo subvencije; vlada tudi ni nicesar storila, da bi 12 premovalnikov, ki jih s subvencijami rešuje, zagotovila trg. Tudi novi nacrt temelji na istih drastično zmanjšanih dogovorjenih odkupnih količinah premoga, ki so bile vzrok za prvotni nacrt zaprtja 31 rudnikov. Micheal Heseltine je namreč napovedal, da bo britanske elektrarne v naslednjih petih letih po pogodbi, ki naj bi jo podpisali konec meseca, odkupile od domače premogovne industrije 160 milijonov ton premoga. To pomeni, da je odkup zmanjšan od 65 milijonov ton letno na 40 milijonov v prihodnjem letu (ki se začne aprila) in nato le po 30 milijonov ton vsako leto za naslednja štiri leta. Zato ostaja odprto veliko vprašanje, kam bodo odvečni premog prodajali premovalniki že čez dve leti, ko bodo zacele obratovati nova jedrska in plinske elektrarne.

Sindikati se namreč bojijo, da bodo v treh do štirih letih morali zapreti vseh 31 ogroženih rudnikov in predsednik kongresa britanskih sindikatov Willis je dejal, da novi predlog prikriva resnico in ni nič več kot le trik za pridobitev zaupanja.

Teden pod povečevalom

SOBOTA - Dolgo trajajoč spor med ruskim predsednikom Jelcinom in predsednikom parlamenta Hasbulatovom je konec tedna doživel še en vrhunec. Jelcin je med 25-minutnim televizijskim govorom objavil posebne ukrepe, s katerimi je prevzel vso oblast do izvedbe referenduma 25. aprila, kot je napovedal in kot se je vnaprej posvetoval z zahodnimi politiki. S tem si je pridobil nekaj prednosti pred svojim tekmecem Hasbulatovom, vendar pa boj za oblast se zdalec ni bil končan. Z resnimi težavami se otepa tudi nekaj znani in priljubljeni sovjetski zunanji politik in sedanjí gruzinski predsednik Sevardnadze. V Abhaziji so namreč spet izbruhnili spopadi med gruzinsko vojsko in abhazijskimi uporniki. »Država se bo z vsemi sredstvi uprla separatizmu,« je napovedal Sevardnadze. V spopadih gruzinskih oboroženih sil in upornikov je v tednu dni umrlo več kot 500 ljudi.

NEDELJA - Kot so napovedovale že javnomnenjske raziskave, to pa se je izkazalo tudi po nedeljskih parlamentarnih volitvah, je v Franciji prišlo do zasuka na desno. Z več kot 40 odstotki glasov je v prvem krogu volitev zmerno desničarska naveza golistov in liberalcev močno porazila socialiste. Tako je »salonska levica« po 20 letih, ko je obljubljala, da bo spremenila življenje in prelomila s kapitalizmom, izgubila slavo, črno usodo socialistov pa simbolizira tudi to, da je bil finančni minister Sapin izločen iz v

prvem krogu volitev. Boj za boljše prihodnost ljudi v Srebrenici je nadaljeval francoski poveljnik sil Unproforja v BiH Morillon, ki se je v Bratuncu sestel s srbskimi predstavniki. Ameriška letala so ta dan prvič odvrkla pomoč za Srebrenico, ki je bila v paketih, da bi ljudje laže pršli do pomoči, in ne v zabojnikih.

PONEDELJEK - Razmere v BiH so bile osrednja tema zasedanja držav članic Srednjeevropske pobude v Budimpešti. VS ZN je ta dan zaradi srbske ponudbe za prekinitev ognja in privolitve za vzpostavitev zračnega mostu med Tuzlo in Srebrenico preložil sprejem resolucije o pooblastitvi nadzora nad izvajanjem prepovedi poletov nad BiH in uporabo sile. Nov teden se je v Moskvi začel s ostrim protestom Hasbulatova in zahtevo, da ustavno sodišče obsodi Jelcinov razglas. Zunanji minister Kozirjev, ki se stoji ob njem, je odpotoval v Washington, kjer je z ameriškim kolegom Christopherjem nadaljeval priprave na ameriško-rusko vrhunsko zasedanje, sestal pa se je tudi s predsednikom Clintonom.

TOREK - Srbska vojska je po več kot osmih mesecih s silovitimi na-

padom na Dubrovnik in zadrsko zaledje napovedala, da ne bo odnehala, tako da je hrvaski predsednik Tuđman na maratonskem zasedanju sabora, ki je potekal v znamenju predsednikove »poslanice«, moral priznati, da bo pot Hrvške do suverenosti nad vsem njenim ozemljem še dolga. Boj za oblast v srcu nekdanje SZ je bil se vedno v središču pozornosti svetovne javnosti, pri čemer so se zahodni državniki opozorili, da bi njegovo strmoglavljenje svet lahko spet pripeljalo na rob hladne vojne in celo nove jedrske nevarnosti.

SREDA - Po uradni objavi Jelcinovega ukaza je bilo presenečenje izjemno, saj se je izkazalo, da Jelcin nikjer ne omenja uvedbe posebnega režima, svojih posebnih pooblastil ali zmanjšanih pristojnosti parlamenta. In ker je bilo vse zapisano v dekretu v skladu z ustavo, so bili sklepi parlamenta in ustavnega sodišča povsem brezpredmetni. Razmere v Rusiji so se kot rdeča nit vlekla na skoraj vseh političnih srečanjih, o njih pa sta govorila tudi ameriški predsednik Clinton in nemški kancler Kohl, ki se je mudil na obisku v Washingtonu. Izraelski knezet je ta dan izvolil

novega predsednika države. Herzog je na predsedniškem mestu zamenjal vnet zagovornik miroljubne rešitve bliznjehvodne krize Weizman.

CETRETEK - Ali se res blizu razplet krize v BiH, smo se lahko spravevali po iztebegovinevem podpisu mirovnega nacrta posrednikov Vancea in Owina. Nacrt je podpisal tudi vodja bosanskih Hrvatov Boban, srbski voditelj Karadžić pa ima za to se mesec dni časa. Po številnih zapletih je poveljniški mirovni sil v BiH Morillon le pripotoval v Beograd na pogajanja s srbskim predsednikom Milosevićem. V prikakovanju televizijskih nastopov predsednika parlamenta Hasbulatova in predsednika države Jelcina se je napetost v Moskvi stopnjevala. Pozivom k miru sta se pridružila tudi patriarh Aleksej in obrambno ministrstvo, ki je mirilo vojsko, za katero se ni jasno, na katero stran oblasti se bo postavila.

PETEK - Predsednik Rusije Jelcin ne bo odstavljen, je povedal tiskovni predstavnik ruskega parlamenta Valerij Zlobin, medtem ko je v Krenlju zasedel deveti kongres ljudskih poslancev. Po njegovih besedah bi lahko to peljalo v državljansko vojno. Svoje nezadovoljstvo z razmerami v gospodarsko propadli Srbiji so delavci izrazili s splošno stavko, na bonnskih ulicah pa so tudi nemski zelezarji, ki so svoj pohod iz Dortmundu začeli že v sredo. Ta dan so se nadaljevala pogajanja za mir v Angoli.

Jana Petkovsek

SRBIJA / PROTESTI DELAVCEV

Srbski režim organiziral stavko proti samemu sebi

Neodvisni sindikati ne želijo sodelovati v tej zrežirani fars

ZARKO RAJKOVIĆ IN REUTER

BEOGRAD - V Srbiji je vladajoca Socialistična stranka organizirala stavko proti sami sebi! V četrtek so namrec po sredstvih javnega obveščanja obvestili ljudi, da v petek ne bodo vozili avtobusi mestnega potniškega prometa, zastavljen bo tudi železniški promet. Prav tako bodo zaprte tudi sole in pekarnice, zdravstvene ustanove pa bodo poskrbele samo za nujne primere.

Celotno stavko je organiziral državni sindikat, ki ga plačuje srbska vlada. Prišlo je do paradoksalnega položaja: srbski vladi njen lastni sindikat grozi, da bodo delavci prenehali delati, če vlada ne misli uskladiti višine plač z rastjo cen. Velika večina srbskih delavcev tako ali tako nič ne dela, saj naj bi v srbski industriji delalo samo se 30 odstotkov od prejšnjega števila zaposlenih.

Delavci prejajajo tako imenovani zametni osebni dohodek, ki znaša 10 nemških mark na mesec, približno 400-odstotna mesečna inflacija pa iz meseca v mesec bistveno znižuje njegovo realno vrednost. Njihovo nezadovoljstvo in protesti tra-

jajo že mesece, vendar brez uspeha.

Zdaj se je vladajoci režim odločil, da bo obrnil delavsko nezadovoljstvo v svoj prid in zato zadržal svoj sindikat, naj organizira »stavko«. Igra je pravzaprav zelo prozorna in ne preveč zapletena: izpolnili bodo vse zahteve stavkajočih in delavci bodo dobili dvakrat višje plače, predvsem pa bo vlada imela v rokah dobrodošel izgovor za uvedbo zivilskih bonov za osnovne življenjske potrebe.

Seveda v Srbiji obstajajo tudi resnični neodvisni sindikati, ki so se distancirali od te neokusne farse, katere izključni namen je podaljšati življenje boljseviskemu režimu pod vodstvom Slobodana Miloševića.

Predsednik enega od teh sindikatov je ob tem izjavil, da gre pri vsem skupaj za sprevereno logiko: stavkajo tisti, ki nimajo razloga za kakršnokoli stavko, saj nič ne delajo, torej zahtevajo povisjanje osebnih dohodkov za svoje očitno nedelo. Neodvisni sindikati zato napovedujejo neusmiljeno vojno takim Potemkinovim stavkam.

Včerajšnja stavko beograjskih delavcev je organiziral Miloševićev režim. Na sliki demonstracije opozicije marca 1991. (FOTO: TRIO)

GRČIJA - MAKEDONIJA

Micotakis za kompromis

Opozicija trdi, da gre za poraz grške diplomacije

ATENE - Grška vlada pripravlja odgovor na načrt makedonskega vstopa v ZN, pri čemer skuša preprečiti večjo notranjo krizo. Ob hudih, skrajno nacionalističnih napadih, si premier Micotakis, ki je naklonjen kompromisu v zvezi z vprašanjem Makedonije, prizadeva pridobiti tako mnenja poslancev kakor tudi javno mnenje. V petek je zaprosil predsednika vlade Caramanlisa, naj skliče izredno sejo vodij strank, da bi uskladili dokončno besedilo odgovora Grčije VS v zvezi s sprejemom Makedonije v ZN.

V noči od srede na četrtek je Makedonija uradno sprejela načrt, ki so ga predlagale Francija, Španija in Velika Britanija. Načrt predvideva vstop v članstvo ZN pod začasnim imenom Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, kasneje pa arbitrazo, s pomočjo katere bi odločili o dokončnem imenu, ki bi ga morali sprejeti obe strani. Vodja socialistične opozicije Andreas Papandreu je znova zavrnil svojo udeležbo na taksem sestanku, saj bi po njegovem s tem »se poglubil resnost grškega diplomatskega poraza, ki se kaže v vse večjem popluskanju«.

Parlamentarna skupina konservativne stranke nove demokracije naj bi se v zvezi s tem vprašanjem

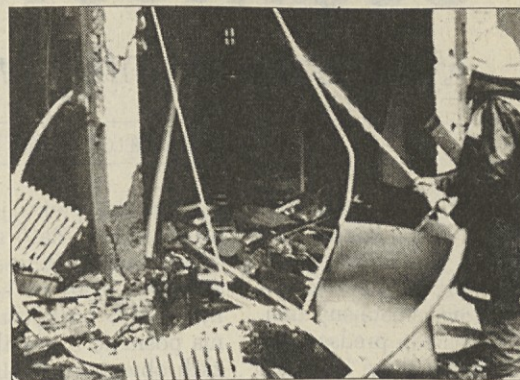
sestala v soboto. Premier si zeli proste roke za nadaljevanje diplomatskih prizadevanj za resitev problema. Grški minister za tisk in informacije Andrianopoulos je v petek izjavil, da načrt VS predvideva posredovanje po sprejemu Makedonije v ZN, in ne arbitrazo. Kot poročajo evropski diplomatski viri v Atenah, je ta izjava »korak nazaj v primerjavi z zamislami, ki so jih v Grčiji doslej razglasili v zvezi z mednarodno arbitrazo, na katero naj bi pristali obe strani«. Poleg tega se je v petek začela nova sodna obravnava zoper pet vojaških osebnosti s skrajne levice, ki so obtožene, da so izdale in razpečevale spis o makedonskem vprašanju, ki je v popolnem nasprotju z uradnim grškim stališčem.

Obtoženi, ki so člani Organizacije socialistične revolucije se bodo morali zagovarjati zoper obtožbe o razsirjanju lažnih novic za spodbujanje nacionalnega razkola in zaradi spodbujanja prijateljskih vezi Grčije s sosednjimi deželami. Pet antinacionalističnih vojaških osebnosti in šest osebnosti skrajne levice, ki so zahtevali priznanje Makedonije, je bilo že obtoženih januarja 1992 na zaporne kazni od 6 mesecev in pol do 19 mesecev. (AFP)

NOVICE

Eksplozija v Pančevu

BEOGRAD - V eksploziji v poslopju občine v Pančevu, 15 kilometrov severovzhodno od Beograda, je bila ubita ena oseba, sedemnajst pa je bilo ranjenih, od tega šest teže. Predstavniki občinskega preiskovalnega sodišča je izjavil, da je do eksplozije po vsej verjetnosti prišlo zaradi uhajanja plina, ne izključujejo pa tudi možnosti, da gre za zločin iz političnih motivov. (AFP)

Finančna pomoč za Romunijo

BUKARESTA - Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD) bo Romuniji pomagala pri obnovi infrastrukturnih objektov in industrije, je izjavil predsednik banke Jacques Attali, ki je na uradnem obisku v Bukaresti. V Romuniji se je Attali pogovarjal z romunskim premierom Vacarioujem in predsednikom republike Iliescuem. Attali je svojim romunskim sogovornikom obljubil posojila z nizkimi obrestmi, ki naj bi Romuniji pomagala prestrukturirati gospodarstvo in ga prilagoditi tržnemu sistemu. (Reuters)

Albanci se hočejo znebiti bunkerjev

TIRANA - Albanski obrambni minister Safet Zullali je izjavil, da zeli Albanija porušiti približno 300.000 bunkerjev iz obdobja Enverja Hoxhe, ki so raztreseni po vsej Albaniji. Zullali je povabil tuja podjetja, naj njegovi državi pri tem pomagajo. Albanci nameravajo material, ki ga bodo pridobili iz porušeni bunkerjev, porabiti v gradbeni industriji. (Morel)

SRBIJA / NARAŠČANJE SIVE EKONOMIJE

Na robu preživetja tri četrtine ljudi

ZORAN JELIČIĆ / BEOGRAD

BEOGRAD - Strokovnjaki Jugoslovanskega instituta za statistiko so prisli do osupljivega odkritja: lani je siva ekonomija narasla na 41, 7 odstotka registriranega družbenega proizvoda te države. Leta 1991 je bil delež sive ekonomije 31 odstotkov, 10 let prej 20 odstotkov družbenega proizvoda, tako da je naraslanje nadvse očitno in prepričljivo. Odtod tudi očne, da bo v nespremenjenih domacijih in tujih razmerah siva ekonomija preseгла polovico legalnega družbenega proizvoda se pred koncem tega leta.

Strogo vzeto, ni nobene drave na svetu brez nekakšne oblike neregularnega gospodarstva, saj med sivo ekonomijo uvr-

scajo tudi popravila v domači hiši ali stanovanju, servisiranje avtomobilov ipd. A zdaj se je siva ekonomija v ZR Jugoslaviji tako razmahnila, da jo je težko ločiti od klasičnega gospodarskega kriminala. Ali so na primer prihodki od množičnih posevkov v državnih in zasebnih gozdovih lopovščina ali siva ekonomija? Kaj je s tihotapstvom in s prepredajo blaga in denarja, kaj je z izmikanjem davčnim obveznostim, kako obravnavati nedovoljeno gradnjo ali prisvajanje in izdajanje skupnih prostorov in družbenih stavbah v zakup ...

Ni dvoma, da sta vojna in blokada jugoslovan-

skega gospodarstva vplivala na hitro rast nelegalne ekonomije, tako neposredno kot tudi posredno. V prvem primeru gre za izvoz in uvoz, ki je prepovedan, razen za hrano in zdravila. Posredne spodbude za sivo ekonomijo prihajajo predvsem iz zloma nacionalnega gospodarstva in iz osiromašenja prebivalstva.

Glavne tokove natančno ponazarja odnos prebivalstva do nacionalne valute, saj je to hkrati tudi zanesljiv kazalec zaupanja v vladajoci režim in njegovo politiko. Sredi 80. let je prebivalstvo nekdanje Jugoslavije svoje skupne prihodke razporejalo tako, da so bile

stiri petine v dinarjih, ena petina pa v konvertibilnih valutah. Zdag je ta odnos ravno nasproten, botrovala pa sta mu ne samo nezaupanje v državne banke, ampak tudi hiperinflacija. Pritisk na dinar je tolikšen, da plače niso več poglaviti viri skupnih prihodkov prebivalstva. Lani je bil delež plač samo se 28, 6 odstotka skupnih prihodkov, poglaviti vir pa so bili prihodki iz neto obresti in neto deviznega priliva - skoraj 45 odstotkov skupnih prihodkov!

Država spodbuja razcvet sive ekonomije tako s svojo politiko kakor tudi z inflacijskim financiranjem proračuna. Res je, da je po eni strani to tudi posledica ekspanzije sive ekonomije, ker nelegalno gospodarjenje državno blagajno pušca brez znatnega deleža davkov. Vlada se zato brani z visjim obdavčevanjem regularnega dela gospodarstva in z vse večjo denarno emisijo, ki je brez pokritja.

Najvišjo ceno plačujejo ljudje s srednjim in nizjim standardom. Prihodki prebivalcev iz pokojnin, invalidnin in socialnega varstva so se tako lani v primerjavi s predlanskim letom, čeprav se je povečalo število upokojencev, socialno ogroženih in zlasti beguncev, drastično zmanjšali. Strokovnjaki Instituta za statistiko ocenjujejo, da živi tri četrtine prebivalstva pod mejo oziroma na meji eksistencnega minimuma. Ta sloj v nerazvitim delu Azije zajema 49 odstotkov prebivalstva in v latinskoameriških državah pa 26 odstotkov.

Zaradi mednarodnega embarga v Srbiji primanjkuje bencina (Telefoto: Marlin)

MODRI TRAMVAJ

Smrad v tramvaju, standard na psu, da o fižolu ne govorimo

BRANKO ŠÖMEN / ZAGREB

pa!« Novinar, ki je sepal, se je vtaknil v pogovor. »Mi bomo ostali tukaj kot pokveke, drugi pa bodo odsli. Poznam mnogo mladih ljudi, ki so takoj pripravljeno oditi - v tujino!« Vključil sem se v pogovor. »Prebral sem, da ste lani izgubili dvesto osem vrhunskih znanstvenikov, strokovnjakov, univerzitetnih profesorjev. Vsi so dobili delo v tujini...« Kozja bradica je zadrla. »Pa kaj potem? Prisli bodo novi, mlajši kadri.« Novinar, ki je pisal tudi pesmi, je vprašal: »Od kod? S fronte?« Druga novinarka je skusala zasukat pogovor drugam. »Razmislijam o tem nesrečnem grahu, o hrani siromakov. V naši menzi je porcija dva tisoč dinarjev. Na mesec je to šestdeset tisoč, pol plače...« Novinarka, ki je imela doma instrukcije iz angleščine, je dodala: »Predrago. Pri nas so kisla pljučka po tisoč petsto.« Ko je to rekla, je prebledela. »Grah je posledica nizkega standarda. Zadnjič smo v Blatu dobili dunajski zrezek za tri tisočake. V Obrtniskem domu pa je bil po sedem tisoč...« Druga novinarka je pri-

pomnila, kako že mesec ni bila v lokalu. Z dvesto markami na mesec si ne more privoščiti ne casopisov ne kina, ne nogavic ne spomladanskega plašca. »Meni so zadnjič v tramvaju

ukradli uro«. Novinar s kozjo bradico je takoj dodal: »Seveda, ko pa si dovolila, da se je baraba prislonil k tvojemu osamljenemu telesu. Ti si mislila na seks, on pa na omego«. Zasmejala

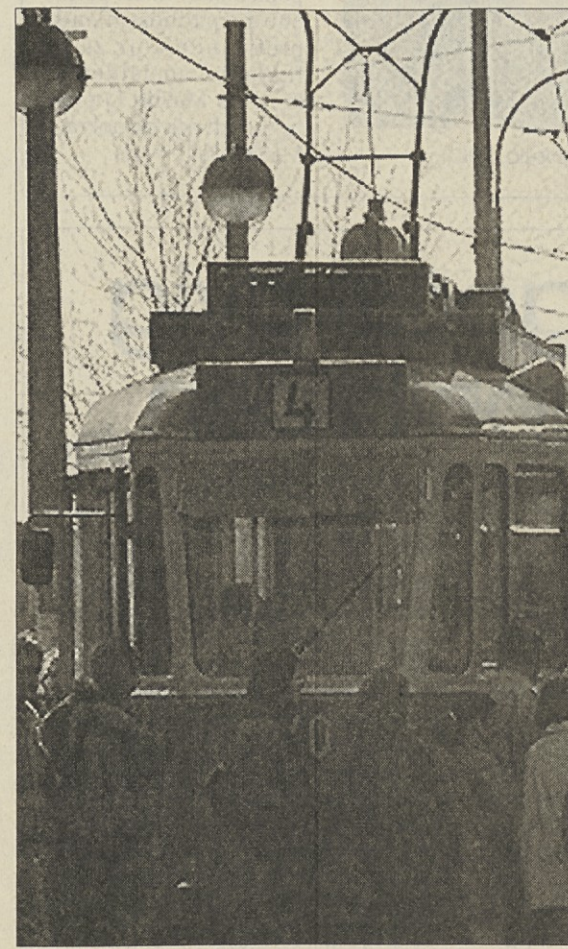

Foto: Romeo Ibršević

smo se. »To res ni tragedija,« je dodal separec, »ste brali, kako je clovek ustrelil v tramvaju cloveka? V Osijeku«. Prebrali smo. »Med vojno je nekdo streljal v Zagrebu iz avtomobila v tramvaj...« Tudi to smo preživeli. »Življenje je polno presenečenj. Ko je Tudman rekel, da se je vojna končala, smo ugotovili, da nam je prinesla zmaga polno nepotrebnih stvari. Mi živimo brez sankcij enako slabo kot oni s sankcijami ... V lokal je zapeljal invalid na vozicku. Brez nog. Novinar s kozjo bradico je hotel predstaviti cloveka kot hrvaskega domoljuba, zato ga je samozavestno vprašal: »Vukovar 91?« Invalid ga je cudno pogledal, nekaj trenutkov razmisljal, nato pa rekel: »Ne. Tramvaj 88!« Vsi smo se obrnili in se zagledali na ulico. Kozjibradeček je ostal brez besed. Njegov domoljubni koncept je padel v vodo. Invalid se je odpravil v kot bistroja, jaz sem narocil pijaco, novinarki je postalo slabo, zapodila se je skozi vrata. »Stavim, da je odšla bruhat,« je rekel separec. Stavili smo. Ko se je vrnila, je sama priznala. »Pljučka v omaki«. Njena kolegica je pripomnila: »Po tisoč pet sto...« Kozjibradeček je zaklel in nas poslal nekam dalec, v imaginarnost. V zepu sem imel letalsko vozovnico za Hollywood. Zal je bila vozovnica z natančno določenim datumom. In povratna.

DRŽAVNI ZBOR / KONČANO ŠTIRIDNEVNO ZASEDANJE

Herman Rigelnik: »Ali je bila osamosvojitev le trenutni vzgib!?!«

»Razrahljana« intervencija - Nižje plače poslancev - Povrniti zaupanje v sistem

IVANKA MIHELIC, MAJDA VUKELIC

LJUBLJANA - Državni zbor je včeraj končal štiridnevno marčno zasedanje. Dogodek, ki je nekako znamenoval včerajšnji dan, je bil nastop predsednika državnega zbora Hermana Rigelnika po sprejetju predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zamrzovanju plac in pred sprejemom dodatnega sklepa zbora o nadaljnjem 20-odstotnem znižanju poslanskih plac.

Herman Rigelnik je želel pojasniti svoje glasovanje za sprejem tega sklepa. V zvezi s tem je dejal, da njegov razmislek temelji na spoznanju, da smo prišli v tisto razvojno fazo, ki pomeni prelom z dosedanjim prakso in ki hkrati pomeni nujno zategovanje pasu, da bi si odprli nove razvojne možnosti, kjer bo prostor za gospodarjenje namenjen splošnim in znanim lastnikom. »Odgovornost poslancev v državnem zboru je ogromna. Ogromna je tudi odgovornost vlade. In ogromna je odgovornost vseh naših drugih novih institucij sistema, da ustvarimo razmere za nov gospodarski vzpon,« je dejal Rigelnik.

Opozoril je tudi na stvarnost, ki je kruta in ne izbira po željah, temveč po dejanjih, po sposobnosti ohraniti se na trgu. Kaze, da tega vsi nismo pripra-

vljeni enako sprejeti, je dejal Rigelnik. Zato se je vprašal: »Ali je bil osamosvojitveni zagon res le trenutni vzgib, brez poznavanja posledic in novih težkih obveznosti? Ali res nismo znali pravilno oceniti, kaj pomeni izguba stalnih trgov, kolikšna je cena prestrukturiranja, koliko več naporov bo potrebno, da ujamemo korak z razviti gospodarstvi? In tudi koliko odpovedovanj? Moj odgovor je, da smo nekaj pričakovali, vendar kaže, da je večina ljudi pričakovala nekaj drugega.« Rigelnik je menil, da je ugled institucij sistema krepko načet. Ostro je nastopil proti kupovanju lažne blaginje s strani države, kar demobilizira, namesto da usmerja v iskanje boljšega. Zavzel se je za javnost plac in pojasnil, zakaj se mu zdi smotno, da bo država kot »lastnik« se nekaj časa interventno posegala v gospodarsko dogajanje. Predvsem zato, ker se stroški dela glede na produktivnost čezmerno povečujejo, ker je treba sankcionirati kolektivne pogodbe, ker je treba ohraniti delovna mesta, umirati in nadzirati inflacijo. Navsezadnje zato, ker ne smemo in ne moremo porabiti več, kot ustvarimo. Porabiti moramo celo manj. »In če je to

pot, da odpravimo indoktrinacijo ljudi zoper institucije oblasti, potem moramo po tej poti tudi mi, poslanci.« je med drugim dejal Herman Rigelnik.

Za Rigelnikom ni govoril nihče. Izid glasovanja za znižanje poslanskih plac (le pet poslancev je bilo proti) je bil več kot zgovoren. Napetost, ki smo ji bili priče prejšnji večer, je izginila, poslanci pa so nadaljevali delo s preostalihimi točkami dnevnega reda. Tako so med drugim sprejeli predloge za izdajo zakonov o visokem solstvu in o varuhu človekovih pravic, po daljši razpravi pa so soglasali tudi s spremembami zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, ki ga poznamo kot moratorij na rušenje crnih gradenj v Sloveniji. Vladi so naložili, da v treh mesecih pripravi nov zakon s tega področja. Med sprejetimi osnutki zakonov kaže omeniti tudi zakon o pravicah tujecev do nepremičnin. Odločanje o zaprosilu pravosodnih organov za uvedbo in nadaljevanje kazenskih postopkov zoper poslance Zmaga Jelincica pa so preložili na aprilsko zasedanje zbora, ko naj bi opravili celovito razpravo o poslanski imunosti.

Predsednik državnega zbora Herman Rigelnik (Foto: Jože Suhadolnik /TRIO)

VLADNA KOALICIJA / KADROVANJE

Tajno društvo slovenska vlada

Vsi politični spori se razčističujejo v vladi - Bo Miha Brejc novi direktor RTV Slovenija?

TANJA STARIC

LJUBLJANA - V bolj obveščenem delu javnosti prevladuje prepričanje, da so se konflikti, ki smo jih v prejšnjem mandatu lahko spremljali v parlamentu, zdaj preselili za tesno zaprta vrata vladnih dvoran. Parlamentarna opozicija je sika, stranke, ki jo sestavljajo, pa težko sodelujejo med sabo (npr. demokrati z nacionalno ali ljudsko stranko). Vendar se ta opozicija na sejah zbora srečuje z dokaj trdnim blokom političnih strank, ki svoje (številne?) konflikte in napetosti razčističujejo (in zgledajo) za zaprtimi vrati vladnih zasedanj. Zato so parlamentarne seje nenadoma postale dogocane, dejanska razmerja sil pa nerazpoznavna in zabrisana.

Iz informacij, ki »kapljajo« iz vladnih kabinetov, je mogoče razbrati, da so usklajevanja v vladi hudo naporna zadeva. To velja zlasti za gospodarske resorje, ki so najbolj izpostavljeni. Razlike v mnenjih ministrov Maksa Tajnikarja in Davorina Kracuna so, denimo, znane se iz časov prejšnje vlade. Zato je bilo po imenovanju nove vlade precej uganj o tem, kdo bo nado-

mestil Hermana Rigelnika na mestu »prvega človeka« za gospodarstvo v vladni ekipi. Kaze, da je to funkcijo prevzel kar predsednik vlade, ki naj bi si že začel oblikovati nov krog svetovalcev. Tudi to nekaterim ministrom seveda ni najbolj po volji; včasih naj bi se počutili odrinjeni od glavnih centrov odločanja.

Iz vladnih krogov se vedno prihajajo govorice o morebitnih zamenjavih v vladni ekipi. Na prvem mestu je se vedno ministrica za delo, za katero naj bi potihem nasli »rezervno ime« v Združenju listi. ZL spekulacije te vrste odločno zanika.

Kadrovanje pa lahko v vladni koaliciji povzroči precej težav. Kot kaže, stranke vendarle niso tako natančno določile delitve interesnih področij, kot je kazalo ob podpisu koalicijske pogodbe. Nekaj zamer med liberalnimi in krščanskimi demokrati bo očitno povzročilo že imenovanje direktorja Službe družbenega knjigovodstva (liberalni demokrati so podprli Romano Logar, krščanski demokrati pa so predlagali svojega kandidata). Prav tako se vedno niso

Miha Brejc (Foto:TRIO)

dokončno dogovorjeni o »interesni« delitvi v drugih javnih službah in zavodih, na primer RTV. Na zadnji razpis za mesto generalnega direktorja RTV vladna koalicija ni predlagala svojega kandidata, čeprav to mesto zagotovo zanima krščanske in liberalne demokrate. Nasi viri sicer navajajo, da naj bi se na razpis za novega generalnega direktorja prijavil nihče drug kot dosedanj vodja Varnostno-informativne službe Miha Brejc. To bi posredno pomenilo, da bodo v igro za odločilni vpliv na državni televiziji močno vmesani tudi demokrati.

Romana Logar - nova direktorica SDK

Državni zbor je včeraj med drugim z večino glasov imenoval Romano Logar za novo direktorico Službe družbenega knjigovodstva. To imenova-

nje ni bilo lahko, saj so poslanci (zlasti iz vrst ljudske stranke in krščanskih demokratov) nastopili dokaj ostro, predvsem pa so zahtevali

odložitve odločanja na aprilsko sejo. Poslanci SDK so dopovedovali, da je bilo za kadrovanje nekoliko premalo časa, poslanci ljudske stranke pa so menili, da je bila Logarjeva v funkciji dosedanje namestnice direktorja SDK dokaj sporna oseba. Zahtevali so odgovore na vprašanja, kako je potekalo posodabljanje plačilnega prometa, izbira poslovnih partnerjev, kakšni so bili odnosi v SDK... Logarjevo je branil dosedanj direktor SDK Igor Omerza, na njeno strokovnost pa so »prisegali« tudi nekateri poslanci LDS in ZL. Ob tem so opozorili tudi na njeno nestransko pripadnost, kar je za institucijo, kot je SDK, izjemno pomembno, in na politično pripadnost njenih protikandidatov za to funkcijo, socialdemokratije Marije Lončar in narodnega demokrata Matjaža Jevševarja.

Romana Logar (Foto: Aleš Pavletič/TRIO)

SINDIKATI / ODMEV

Štavnica gre v pozabo

MIJA GACNIK

LJUBLJANA - Sindikati so se v tem tednu se za korak oddaljili od splošne stavke. Postajajo vse tišji in razmišljajo, kako bi ljudi prepričali, da delujejo konstruktivno. V ZSSS so se zato odločili, da bodo v prihodnje večji poudarek namenili varstvu pri delu. »V ihti za ohranjanje delovnih mest in boju proti zamrzitvi plac smo na to skoraj pozabili,« priznava Dusan Semolic.

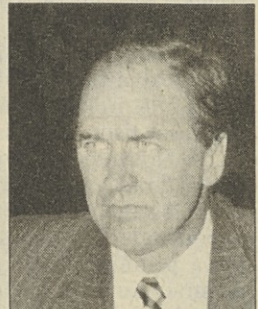
Zato v naslednjem tednu pripravljajo strokovni posvet, kasneje pa bo sledila konkretna akcija. Semolic meni, da je očitno, da so sindikati končno postali partnerji. Spominja se časov, ko so lahko v sindikatih govorili kar koli, pa jim nihče ni prislusnil. »Res da smo neprijetni partnerji, zato tudi ta občutljivost in napadi na sindikate.« Semolic očita Rigelniku in Drnovsku,

France Tomsic (Neodvisnost - KNSS)

Včerajšnje Rigelnikovo izjavo, da naj si sindikati prizadevajo za vzpostavitev trajnih mehanizmov v ekonomski politiki za odpiranje novih delovnih mest, komentira takole: »Sindikati nimamo šest tisoč zaposlenih svetovalcev, da bi skrbeli za to, kar naj bi oni.« Glede splošne stavke Tomsic pravi, da sicer se cakajo, kaj bo naredila vlada, vendar je cutiti, da so si cedalje blize. Koordinacija vseh sindikatov podpisnikov aneksa je napovedana za naslednji teden, tedaj pa naj bi tudi ocenili, ali so takojšnji ukrepi in nadaljnji koraki sploh potrebni.

Tomsic tudi meni, da bi morali sindikati podpisati memorandum, »papir, ki bi vlado spominjal na to, kar nam je obljubila na srečanju«. Ta bi vseboval datum, do katerega se vlada obveže, da bo sprejela delovnopravno zakonodajo, zakon o so- upravljanju in zakon o gospodarskih družbah.

čas da jim na neposrednih dogovorih nista povedala vseh pripomb. »To, kar se zdaj govori, je politika v funkciji obracuna s sindikati.«

PO SLOVENSKO - ITALIJANSKIH POGOVORIH

Srečanje v ozračju zavračanja izsiljevanj

Vrsto predpisov bo treba aktualizirati, druga na novo napisati

BOGO SAMSA

LJUBLJANA - Splošne sodbje o četrtkovih pogovorih v Rimu so dokaj umirjene: soocenja ni bilo, nekatere stvari pa so se razčistile. Italija trdi, da podpisa pogodb med Slovenijo in Evropsko skupnostjo ne bo preprečevala ali zavlačevala. Italijanska pogajalska skupina se je obvezala, da bo prihodnji teden sprejela predstavnike slovenske manjšine, se vedno pa vztraja pri zakonskem predlogu Macanico, ki je za manjšino nesprejemljiv.

Za četrtkov pogovore so značilna stalnica slovenskega parlamenta in odločno zavračanje izsiljevanj. Niso se dogovorili za seznam vprašanj, ki jih je treba rešiti, sporazumeli so se le, da bodo pogovore nadaljevali v Slove-

niji, in sicer na gradu Strmol.

Medsebojno veljavnih dogovorov niso aktualizirali. Po slovenski osamosvojitvi so namreč ugotovili, da so pravni odnosi med Slovenijo in Italijo neurejeni. Italija in Jugoslavija sta od leta 1920 podpisali kar 106 pogodb, dogovorov in raznih aktov. Slovenija ni imela besedil teh dokumentov. Ostali so v Beogradu. S pomočjo italijanskega zunanjega ministrstva so se pravniki prebili skozi pravi pragzd določil in ugotovili, da jih je 49 se vedno veljavnih, pomembnih za obe strani. Veljavnost so uredili na preprost način, to je z

izmenjavo not, ki jih je Italija objavila v Uradnem listu. Zdaj je treba dokumente aktualizirati, nekatere celo napisati na novo.

Za Slovenijo je pravno nesporno urejena lastnina beguncsev s sporazumom, podpisanim 18. februarja 1983. Sporazum določa odškodnino v višini 110 milijonov dolarjev, od katerih je dva obroka za leto 1990 in 1991 odplačala SFRJ. Za lansko in letosnje leto je zunanje ministrstvo predlagalo, da Slovenija vplača predplačilo italijanskemu zakladnemu ministrstvu za njen delež, saj naj bi drugi del poravnala Hrvaška. Toda slo-

venska vlada je oporekala, češ da se s tem lahko povzroči verizno reakcijo vseh slovenskih dolgov, ki bi izhajali iz sukcesije. Odprto je tudi zelo zapleteno vprašanje bremena Slovenije in Hrvaske. Naceloma naj bi veljalo razmerje 2 : 1, vendar bo to predmet dolgotrajnih pogajanj s Hrvaško.

Nasa država se je za pogajanja dobro pripravila. Posvetovala se je s strokovnjaki in s predstavniki slovenske in italijanske manjšine ter obmejnih občin. O tem je obsežno razpravljajal parlament. Izdelali so že osnutke dvostranskih pogodb o zaščiti slovenske in italijanske manjšine in osnutek dvostranske pogodbe s Hrvaško o zaščiti italijanske manjšine.

POJASNILO IVANA KRISTANA

V vašem casopisu ste 20. marca 1993 objavili komentar Nov udarec nacionalni varnosti?. Komentar se sklicuje na poročanje se se komisije za politični sistem državnega sveta, češ da je komisija predlagala ustanovitev sveta za nacionalno varnost pri predsedniku republike. Ta predlog ocenjujete kot poskus obnove starega varnostno-obveščevalnega sistema. Sprasujete se, kdo naj bi bil »naročnik tega projekta« in ali igra komisija »vlogo trojanskega konja«, ki naj bi prek parlamenta izvedel postopno korekcijo starega sistema?

Ugotavljam, da komisija za politični sistem ni dala taksnega predloga in da ga tudi državni svet na predlog komisije za politični sistem ni obravnaval. Komisija za politični sistem je na podlagi razprave na seji državnega sveta 15. januarja 1993 pripravila predlog za spremembo in dopolnitev zakona o vladi Republi-

ke Slovenije. Na seji komisije ni bil sprejet nikakršen predlog za ustanovitev sveta za nacionalno varnost pri predsedniku republike. To torej pomeni, da komisija za politični sistem, ki jo vodim, ni odigrala »vloge trojanskega konja, ki naj bi prek parlamenta izvedla postopno korekcijo starega sistema«.

To je razvidno tudi iz predlogov, ki jih je komisija pripravila za sejo državnega sveta 17. marca 1993, je v obvestilu zapisal dr. Ivan Kristan.

Pojasnilo uredništva

Iz poročila komisije za politični sistem državnega sveta sledi, da so člani komisije glede drugih predlogov za spremembo zakona o vladi, kamor sodi predlog za ustanovitev sveta nacionalne varnosti, menili, da jih ni mogoče urediti s spremembami tega zakona. Ustanovi se lahko z zakonom o obrambi ali pa »naj državni svet predlaga sprejem zakona o svetu za nacionalno varnost (sedež je lahko pri predsedniku republike)«, kot je zapisala služba državnega sveta v gradivu za predlog zakona. Iz magnetograma seje državnega sveta, na kateri so obravnavali predlog sprememb zakona o vladi, pa je razvidno, da so »druge pripombe k zakonu registrirane«, kar po našem mnenju pomeni, da se državni svet ni odpovedal predlogu, naj se sprejme zakon o svetu za nacionalno varnost.

Omogočiti dvig odkupnih cen

LJUBLJANA - Na predlog ljudske stranke so poslanci državnega zbora včeraj razpravljali o problematiki kmetijstva, s katero se je v četrtletju ukvarjala tudi slovenska vlada in ocenila, da je ta panoga v vedno slabšem položaju, kar se kaže predvsem v zmanjšani pridelavi. Cene kmetijskih pridelkov v zadnjih desetih letih se nikoli niso bile tako nizke. Samo lani so padle za več kot deset odstotkov, je pojasnila vlada.

Med odmorom se je sestel parlamentarni odbor za kmetijstvo in gozdarstvo, ki je sprejel vladno informacijo o ekonomskem položaju kmetijstva in podprl vladne ukrepe, toda le kot prvi korak za reševanje težavnega položaja kmetijstva.

V razpravi so poslanci SLS poudarili, da razprave ne bi smeli razumeti, kot da kmetijski lobi spet nekaj izsiljuje, saj so razmere dejan-

sko skrb zbujajoče. Kar je pred dvema dnevi sklenila vlada, je Ivan Oman ocenil le kot začetek reševanja kmetijskih vprašanj in dejal, da bo predlagal odstop ministra za kmetijstvo Jozeta Osterca, če ne bodo sledili novi ukrepi. Na predlog odbora za kmetijstvo in gozdarstvo je državni zbor sklenil, naj vlada do proračunske razprave, ki bo v začetku aprila, pripravi ukrepe, ki bodo omogočili dvig odkupnih cen do 80 odstotkov proizvodnih stroškov mleka in mladege pitanega goveda, s čimer pa ne sme povzročiti bistvene dviga prodajnih cen na drobno. Vladi je se naložilo, da se sprejete ukrepe dopolni s tistimi, ki bodo onemogočili neupravičen dvig prodajnih cen na drobno. V aprilu bodo poslanci obravnavali strategijo razvoja kmetijstva in zakon o posebnih dajatvah pri uvozu kmetijskih pridelkov. (M.V.)

AVSTRIJA / SCHÜLLER KRITIZIRA LÖSCHNAKA

“Avstrijske kapacitete za sprejem beguncev še niso izčrpane!”

Možnosti predvsem na javnem sektorju

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - Predsednik avstrijske Karitas Helmut Schüller (v februarju je bil predstavljen bralkam in bralcem Republike v obsevnem pogovoru) je kritiziral napoved avstrijskega notranjega ministra Franza Löschnaka, da Avstrija ne bo več sprejemala vojnih beguncev iz območja bivše Jugoslavije. Kot smo poročali, je Löschnak to izjavil po torkovem delovnem sestanku s slovenskim kolegom Ivom Bizjakom v Globasnici na avstrijskem Koroskem.

Schüller pravi, da primerjava med Slovenijo in Avstrijo za utemeljitev Löschnakove drže ni dopustljiva: Slovenija z dvema milijonoma prebivalcev je sprejela 70.000, Avstrija s svojimi skoraj osmimi milijoni prebivalcev pa samo 60.000 beguncev. Avstrijske kapacitete za sprejem večjega števila beguncev se niso izčrpane, zlasti kar zadeva možnosti javnega sektorja.

Schüller s tem v zvezi navaja aktualne podatke z marca, po katerih je 33.924 beguncev nastanjenih v privatnih bivaliscih in samo 12.000 v (javnih, državnih) masovnih kvartirih.

Predsednik avstrijske Karitas je hkrati pou-

daril, da je vrsta problemov pri obravnavanju problema beguncev v Avstriji domačega izvora, saj do zdaj niso bile uresničene in izvedene najnovejši napovedi o integraciji in posebnih ukrepih. Kot primer je Helmut Schüller navedel pogojena delovna dovoljenja za begunce. Prav tako je direktor avstrijske Karitas kritiziral drzo ostalih evropskih držav, ki niso pripravljene pomagati pri sprejemanju in preskrbi vojnih beguncev iz teritorija bivše Jugoslavije. To je kapitulacija

samovzane humanitarne Evrope, tako Schüller v svojem pozivu avstrijskim politikom, vendar to za Avstrijo ne sme biti vzrok, da se odpove pomoči ljudem, ki jo res potrebujejo in zaslužijo.

Da kapacitete za sprejemanje beguncev, predvsem na javnem sektorju, se niso popolnoma izčrpane, dokazujejo tudi trditve vidnih politikov iz drugih zveznih dežel, predvsem v zahodni Avstriji. Največ prostih mest je na Tirolskem in na Predarlskem.

Predsednik avstrijske Karitas Helmut Schüller

Sto prostih mest pri Karitas

IVAN LUKAN

CELOVEC - K aktualni diskusiji o možnostih namesnitve nadaljnjih beguncev iz BiH na Koroskem se je včeraj oglašil tudi direktor koroske Karitas Viktor Omelko. Dejal je, da ima samo koroska Karitas kapaciteto za namesnitve nadaljnjih sto beguncev, in sicer v Marijanšču v Celovcu in v mladinskem domu na Flattnitz. Prepričan pa da je, da se bodo nasli tudi se druge proste kapacitete, tako da ni moč govoriti o tem, da so v Avstriji oz. na Koroskem vse možnosti že izčrpane.

Omelko je hkrati poudaril, da je korosko prebivalstvo v letu 1992 za dobrodelne namene darovalo za 6,2 odstotka več kot leto prej, kar je razvidno iz letnega obračuna koroske Karitas. Letni račun za leto 1992 je znašal 42,8 milijona silingov, tezišča pa so bili poleg oskrbe beguncev se izgradnja otroških vrtcev, oskrba starejših ljudi ter pomoč brezposelnim.

DUNAJ / SESTANEK V PARLAMENTU

Južna Tirolska ostaja osrednja tema avstrijske politike!

Pogoji za sklenitev prijateljske pogodbe

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - V veliki dvorani ministrskega sveta so včeraj potekali - že drugi v takem okviru - južnotirolski pogovori. Poleg klubskih predsednikov avstrijskih parlamentarnih strank so se pri Aloisu Mocku in uradnikih zunanjega ministrstva sestali tirolski deželni glavar Partl, predsednik Južnotirolske ljudske stranke (SVP) Siegfried Brugger in bivši južnotirolski deželni glavar Silvius Magnago.

Beseda je tekla o perspektivah južnotirolske politike v obdobju po paketu, avstrijski-italijanski bilateralnih odnosih in nacrtovani prijateljski pogodbi med obema državama, a tudi o notranjepolitični krizi v Italiji in o italijansko-slovenski razpravi o Osimskem sporazumu.

Zunanji minister Mock je na tiskovni konferenci izpostavil pomen južnotirolskega vprašanja, ki je za avstrijsko politiko "slej kot prej eno izmed bistvenih težav". Nacelo subsidiarnosti, kot je predvideno v okviru evropske integracije, naj bi po ministrovih besedah v bodočih odnosih med Rimom, Boznom in Dunajem igralo veliko vlogo. Do sklepa prijateljske pogodbe med Avstrijo in

Zunanji minister Mock in predsednik SVP Brugger

Italijo bo se nekaj časa trajalo, tako Mock, saj gre v nasprotju z drugimi sporazumi za "zelo substancno pogodbo". Ne nazadnje Avstriji se čakajo na pristanek Rima na tako imenovani "pravosodni paket", s katerim naj bi bile izpolnjene želje Južnih Tirolcev v zvezi s pomilostitvijo in vrnitvijo vseh državljanov, ki so po večini v italijanskih zaporih. Brugger in SVP stal glede prijateljske pogodbe med Italijo in Avstrijo izpostavila naslednje - od avstrijske slednje tudi naposledno sprejete - predpogoje:

1) avstrijski status kot

zascitna sila Južnih Tirolcev mora biti jasno izpostavljen;

2) mednarodna pogodba in južnotirolskega paketa o avtonomiji mora biti mednarodno zasedrana, prav tako tudi možnost priziva pred mednarodnim sodiščem v primeru spora;

3) južnotirolska avtonomija mora biti ustavno utrjena;

4) potrebna je tudi resitev vprašanja univerze za Južni Tirol.

Glede situacije v slovensko-italijanskih pogovorih o osimskih sporazumih in bilateralnemu sodelovanju je minister Mock dejal, da gre za "normalno razčiscenje medsebojnih odnosov med dvema državama".

KOROŠKA / GOSPODARSTVO

Milijardne investicije

IVAN LUKAN/IGOR SCHELLANDER

CELOVEC - Dezela Koroska bo v letu 1993 imela na razpolago 3,4 milijarde silingov za investicije in gospodarsko pospeševanje. To sta na tiskovni konferenci sporočila namestnik deželnega glavarja Peter Ambrozij in finančni referent deželne vlade Max Rauscher. Oba socialdemokratska politika sta poudarila, da sta v pogajanjih z zvezo za Korosko dosegla podvojitev pospeševalnih sredstev.

Investicijska sredstva bodo razdeljena med Fondom za pospeševanje gospodarstva (300 mili-

jonov silingov), deželno agencijo za ustanavljanje podjetij in udeležb BABEG (30 milijonov), novi industrijski park Euronova v Podklostru ob tromeji Avstrija-Slovenija-Italija (30 milijonov), ustanoviteljski center pri Velikovcu (30 milijonov), razne zimske turistične projekte (220 milijonov, med drugim za Ankogel, Osojsko in Peco).

Subvencije na bi bila na razpolago tudi za sporne turistične projekte in za (ekološko in ekonomsko) osposarvanje izgradnje gornje Drave s hidroelektrarnami.

DUNAJ / AFERA NORICUM

“Nekaj se je govorilo ob robu kosila...”

Blecha ovrgele trditve?

DUNAJ - Osmi in zaenkrat zadnji dan v sodni razpravi o aferi Noricum: proces se bo nadaljeval v 14 dneh, in tedaj bo prišlo do konfrontacije z bremenilnimi pričami, zlasti z menedžerji in drugimi, ki so se v menedžerskem procesu v isti zadevi izjavljali, da so za ilegalno prodajo orožja Iranu v letu 1985 pravzaprav odgovorni takratni vodilni politiki.

Le-ti se po dveh tednih slej ko prej otepajo vsake krivde in vsakega poprejšnjega znanja o nacrtovani ilegalni kupciji. Državni tožilec

Sittenthaler pa se je včeraj najbolj zapicil v takratnega notranjega ministra Blecho, kateremu je dodatno očital, da je tudi v fazi raziskave skandal oviral raziskave. Blecha to vidi drugače. Zanimivo pa je dejstvo, da jenaopol ovrgele dosedanje trditve obtožbenih, čes da 11. junija 1985. leta ni prišlo do kriznega sestanka med njim, Siwowatzom in Gratzom, o zadevi naj bi bili "samo ob robu" govorili pri kosilu po zasedanju strankinega predsedstva, se zdaj spominja Karl Blecha.

KOROŠKA / PORTRET BERNARDKE INZKO-FINK

“Slovenski slavček” iz Argentine navdušil Korošce

ALOIS ANGERER

Katoliški dom prosvete v Tinjah ima velike gradbene nacрте in je v ta namen vabil na dobrotelni koncert. Pri izbiri izvajalca je imelo vodstvo izredno srečno roko, saj je mezzosopranistka Bernarda Inzko-Fink znala navdušiti poslušalce s visoko kakovostjo. Tehnično dovršen glas, ki kaže v nizkih legah posebno neznost in toploto, je prišel do ozraza v prvem delu, ko je iz velikega repertoarja samospelov izbrala Mozarta, Schuberta in Mahlerja. V drugem delu je blestela argentinska Slovenka, ko je iz srca prepevala slovenske pesmi (Skerjanc in njegova strica Gerzinka), pa malce tude, otozne in ritmično bogate zvoke južnoameriške pampes.

Po koncertu je umetnica v prijetnem pogovoru pripovedovala iz svojega življenja, o koncertni karieri, osebnih željah in o svojih pogledih na slovenstvo. Nekateri se se spominjo v Sloveniji, da je pred vojno nastopal kvartet Fink: Bernardkin oče in tri tete. Vsi so se kot mnogi drugi po vojni izselili v Argentino in v Finkovi družini je bila hiša vedno polna veselega petja, od slovenskih narodnih do klasične literature. "Včasih sem se počutila kot tukaj v Argentini, čeprav sem se tu rodila. Slovenija je bila daleč in preteklo, naša hiša je bila slovenska in okolica je bila prepojena s Slovenci."

Seveda je Bernardka tudi pela v zboru, studijsko orkestri Mozarteum Salzburg, I solisti veneti, Ceska filharmonija).

Bernarda Inzko-Fink bo danes nastopila v Novi Gorici

Veliko stevalo ploscaj priča o izredni delovni vni in visokem svetovnem priznanju njenih umetniških sposobnosti (Haendel, Julius Caesar in Amadigi, Rossini: Zelmira, Monteverdi: Il ritorno di Ulisse in patria, Bach: H-mol masa). Leto 1990 je prvič nastopila na Salzburgskem festivalu, v Mozartovem letu 1991 pa je sooblikovala Mozartove koncerte v Salzburgu, na Dunaju, v Pragi in v Tokiu.

Ze v začetku njenega glasbenega vzpona jo je Amor zadel s svojo puscico in jo vezal na Korosko.

mi orkestri Mozarteum Salzburg, I solisti veneti, Ceska filharmonija).

Uspešen avstrijski diplomat Zdravko Inzko, njen mož: "Ko sem jo prvič doživel pri nastopu in jo slisal peti, sem se zaljubil in najna usoda je bila zapечатena."

Od takrat zdruzi mlada mamica svojo povezanost na moza in na ljubka otroka (fantek je tri leta, punčka pa štiri mesece) s poklicnim delom in tako mojstrsko opravlja vse naloge. "Veliko se posvetim otrokom, da ne bi kdo trpel zaradi mojega poklicnega dela. Kadar vadam, me fantek lahko posluša. Nic ne moti, pa tudi dobro ve, da so to mamine vaje. Na vseh večjih potovanjih vzamem otroke s seboj."

Družina Inzko-Fink zivi trenutno v Pragi (Zdravko Inzko je vodja avstrijskega kulturnega inštituta v ceski prestolnici - op. ured.), se pogovarja slovensko in se najraje zateka k Zdravkovim staršem v Svece na Koroskem.

Na vprašanje o narodnosti postane Bernarda Inzko-Fink zamisljena: "Seveda sem Slovenka, moji starši so Slovenci, ampak sem tudi Argentinka. Kot otrok sem bila nasloj član slovenske družine, ko clovek odrasca, se mora sam odlocati o svoji pripadnosti. In danes sem pri sebi racistila pojme: moja domovina je Argentina in bo to tudi ostala, kjerkoli zivim. Iz narodnostnega vidika pa so moje korenine slovenske, sem Slovenka". Tako je razumljivo, da ima umetnica svojstven odnos do slovenske glasbe. Svoji repertoar je napolnila iz zapuscine

znane slovenske altistke Franjo Golob, ki je kot izseljenka zivela v Buenos Airesu. V Ljubljani je nastopila dvakrat v samostojnem koncertu samospelov (leta 1986 in 1991). Rada bi izpolnjevala svojo izbero s klasično slovensko literaturo. "Ce bi le imela vec casa za vse moje zelje: rada bi bila dobra mama, prijetne me oratorijske glasbe, ponosna bi bila, ce bi lahko nosila slovensko pesem v svet ..."

Letos je koledar ze natrpan: nastopila bo v Barceloni (Monteverdi), snemala bo dve Haydnovi masi, veseli se pa tudi ze na nastop z orkestrom "I solisti veneti" na Salzburgskem festivalu, nastopa v Innsbrucku, itd.

Slovenijo pa caka ta konec tedna poseben koncertni uzitek. Danes, v soboto, 27. marca, bo zadonel Haendljev oratorij "Mesija" v Gorici v cerkvi na Travniku; igral bo pod vodstvom prof. Cudermana slovenski komorni orkester, pel bo slovenski komorni zbor, solisti bodo tenor Lotric, bariton Marko Fink (Bernardin brat, ki zivi v Salzburgu), alt Bernarda Inzko-Fink in sopranistka Veronika Fink (prvi nastop mlajše Bernardine sestre v Evropi).

Ponovitev bo v nedeljo, dne 28. marca v filharmoniji v Ljubljani. Izvrstna prilika, da bo Slovenija spoznala izvrstno slovensko sopranistko iz Argentine, ki je osvojila glasbeni svet in nosila slovensko kulturo v najvisje kroge, si pa ob vsem slovesu ohranila clovesko prisrčnost.

Obisk iz daljne Brazilije

CELOVEC - Prihodno sredo, 31. marca, bodo kmetski strokovnjaki gospodarske zbornice brazilske drzave Minas Gerais obiskali Zvezno dvojezično trgovsko akademijo v Celovcu. Pred tremi leti ustanovljena akademija naj bi sluzila kot model za ustanovitve trgovske akademije v tej brazilske drzavi. Obisk brazilske strokovnjakov je organiziral Karel Smollec.

AVSTRIJA / PAPIRNA INDUSTRIJA

Papimici v Halleinu grozi stečaj: nad tisoč uslužbencev brez dela?

SALZBURG - Podjetju Hallein-Papier bi lahko poravnalni postopek spodletel, ce ne bo hitro prišlo do ukrepov, opozarja upravitelj v poravnalnem postopku Vavrovsky. Ponudba o poravnavi 40 odstotkov dolgov naj ne bi bila ucestna.

Papirnica v Halleinu se je pred tedni znsala v hudi krizi, vecinski nemški lastnik PWA pa je v nasprotju do manjšinskega avstrijskega lastnika (Bank Austria) namesto predlaganih reševalnih in sanacijskih poskusov uveljavil poravnalni po-

stopok. Podjetje ima obveznosti v visini treh milijard silingov.

Avstrijski politiki in domaci papirni industriji se je PWA močno zamerila, saj so ji napol očitavali, da se misli s pomočjo zakonsko dovoljenega poravnalnega postopka znebiti gospodarskega problema - kriznega podjetja - ter nato v novo ustanovljenemu holdingu prevzeti razdolžene preostanke podjetja.

Ce bi v Halleinu) zdaj prišlo do neizbežnega stečaja papirnice, bi bilo na tisoč uslužbencev brez

dela, avstrijski državni budzet pa bi to bremenilo z najmanj 40 milijonov silingov mesečno, ki bi jih morala prispevati iz fonda za brezposelne. V zadnjih dneh je zaradi dramatičnega stanja v papirnici prišlo do več kriznih pogajanj med zastopniki avstrijske papirne industrije in zastopniki zveze, da bi v zadnjem trenutku se prepričali grozoci stečaj in s tem resili večino delovnih mest v papirnici. Tudi zvezni kancler Vranitzky se je večkrat osebno vključil v pogajanja.

NOVICE

Nemški hitri vlak »ICE«
iztiril pri 60 kilometrih

BONN - Inter-City-Express, hitri vlak, ki je ponos nemških železnic, je iz še nepojasnjenih vzrokov iztiril pred železniško postajo Hanau, ko je njegova hitrost znašala le bormih 60 kilometrov na uro. Vlaki »ICE« dosežejo hitrost 250 kilometrov na uro in do sedaj se jim se ni preipetilo kaj takega. V nesreči ni bil ranjen nihče, le neka ženska je doživela živčni zlom, potniki pa so morali s svojo prtljago pesaciti do 500 metrov oddaljene postaje.

Ustava ZDA ne jamči
pravice do stranišča

WASHINGTON - Ameriška ustava ne jamči zapor-nikom pravice, da gredo na stranišče, kadar se jim zljubi. To je razsodil zvezni sodnik v Richmondu, ker je zapornik Woodrow Miles prijavil sodstvu jetniškega paznika, ki mu je dovolil na stranišče se po dvajsetih minutah, ko se je že podelal v hlaci. Miles se je v prijavi skliceval na 8. člen ustave, ki prepoveduje »ne-potrebne, neobčajne in krute« kazni. Sodnik mu bi brzkone dal prav, a kaj, ko je Miles zahteval kar 25 ti-soc dolarjev odškodnine.

Delfini osvajajo Seno

PARIZ - V Sen pri Ruenu so v zadnjih dneh opazili kakih trideset črnobelih in stiri belomodre delfine, od katerih je eden poginil in ga sedaj skrbno proučujejo v centru za morske sesalce v Rochelleu. Po prvih ugotovitvah, naj bi delfin poginil zaradi lakote, se vedno pa ni pojasnjeno, zakaj so se ti sredozemski sesalci napotili tako daleč na sever in celo v sladkovodne vode.

Potrdili brodolom
kitajske trgovske ladje

TOKIO - Japonska obalna straža je v Japonskem morju nasla 17 trupel posadke kitajske tovorne ladje Xian Ren, ki jo od petka pogresajo. Ladja je imela 29-clan-sko posadko in je bila iz japonskega pristanišča Tojohasi namenjena v Sangaj. Po vsemu sodec je Xian Ren doživela brodolom med nevihto, ki je divjala pred otokom Sikoku. Poleg trupel je obalna straža opazila dva kilometra dolg in 50 metrov širok naftni madež, sonar pa je na dnu zabeležil železno maso.

Galeb kriv smrti jockeyja

SYDNEY - Sydneyski sodnik Greg Glass je razsodil, da je za smrt 23-letnega jockeyja Noela Barkerja kriv galeb. V sodni dvorani so predvajali video posnetek, iz katerega je bilo razvidno, da je galeb prestrasil konja in vrigel s sedla jezdeca med neko dirko na hipodromu Randwick v Sydneyju. Razodba bo brzkone služila svojcem, da bodo lahko tožili upravo hipodroma, ki ima na svojem zemljišču mlako, ki privablja galebe.

Lovcem na škorpione
dajo za nagrado fizol

SAO PAULO - V južnobrazilski Santa Rosi občinska uprava da kilogram fizola za tri škorpione. S to neobčajno nagrado skušajo zaveziti invazijo teh skrajno nevarnih žuželk, ki se je začela pred kakimi 15 dnevi. Prvotno so mislili prebivalcem darovati faraonke, a so se zbal, da bi te končale v ponvi, preden bi se lotile škorpionov. Med lovci na škorpione je najuspešnejši Desivio Pimentel, ki je na 30 kvadratnih metrih svojega vrta ubil 114 škorpionov, tako da se sedaj vsa sosesčina hrani z njegovim fizolom.

Avtobus v reko:
umrlo 10 potnikov

KATMANDU - Deset potnikov je izgubilo življenje, ko je linijski avtobus strmoglavil v neko reko seerno od nepalskega Katmanduja. Med žrtvami je tudi sofer, ki je povzročil nesrečo, ker je prehitel na izredno ozki cesti.

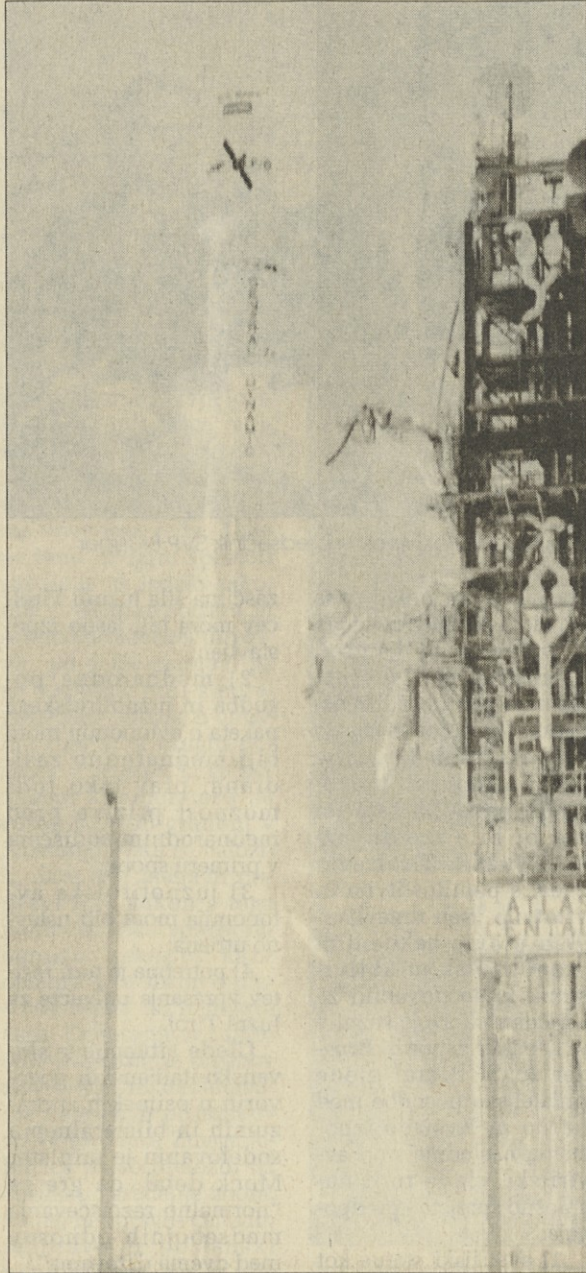
Dvajset oseb umrlo
na naftni ploščadi

MARACAIBO (VENEZUELA) - V eksploziji naftne ploščadi na jezeru Maracaibo severno od Lagunillas je v petek življenje izgubilo dvajset oseb. Gasilci iz istoimenskega Maracaiba so na kraj nesreče poslali stiri helikopterje. Po zadnjih poročilih obračun se ni dokončal, tako da bi lahko število žrtev še naraslo.

»Waco v Wall Streetu«

LOS ANGELES - Od ponedeljka je bivši predsednik in direktor podjetja Vector Automotiv Corp Gerald Weigert s skupino oboroženih sodelavcev zabarikadiran v prostorih svojega nekdanjega podjetja, tako da časopisje že piše o »Wacu v Wall Streetu«, kljub temu da se vse dogaja v Los Angelesu in ne v New Yorku. Weigert je bil na celu podjetja, ki je proizvajalo luksuzne avtomobile. Zaradi slabih prodaj, so ga lastniki odpustili, a ta se je v odgovor kot verski fanatik iz Waca zabarikadiral v svojem uradu.

ZDA / NA RTU CANAVERAL

Neuspela izstrelitev
komunikacijskega
satelita mornarice

CAP CANAVERAL - Izstrelitev komunikacijskega satelita ameriške mornarice z raketo vrste atlas je bila neuspešna. Tako so sporočili na izstrelišču Cap Canaveral, kjer so pojasnili, da satelit ni dosegel predvidene tirnice.

Kmalu po izstrelitvi, do katere je prišlo pred-sinocnim ob 22.38 po srednjeevropskem času, so ugotovili, da prvi stadij rakete satelitu ni zagotovil dovolj moči in da je bila poraba goriva previsoka. Satelit je tako začel krogiti okoli zemlje po preizkušni tirnici, da bi lahko zadoscal potrebam, katerim je bil namenjen.

To je bil prvi iz serije devetih satelitov, ki jih bo mornarica izstrelila v prihodnjih treh letih s okviru obsirnega programa, ki stane 1,6 milijarde dolarjev. Cetrkov ponesrečeni poskus je stal 138 milijonov dolarjev.

To ni prva ponesrečena izstrelitev satelita z vektorjem atlas. V zadnjem letu je prišlo že do dveh neuspešnih izstrelitev, prve v aprilu leta 1991 in druge v avgustu lanskega leta, ko je raketa eksplodirala nad Atlantikom osem minut po izstrelitvi.

Na sliki (Telefoto AP) cetrkova izstrelitev na rto Canaveral. (AFP)

JAPONSKA / SODSTVO POSTOPOMA ODKRIVA VSO RESNICO

»Cenik« podkupnin
glede na težo politika

Japonski sistem je bil bolj dovršen od italijanskega

TOKIO - Tudi japonski premier Kiici Mijazava in bivši sekretar lebe-ralno-demokratske stranke Sin Kanemaru sta bila skupaj s kakimi 120 osebnostmi vladne stranke na »placilnem seznamu« kakih dvajsetih gradbenih podjetij, ki so politikom dvakrat letno placevala mastne podkupnine v zameno za javne dražbe in druge usluge. To je včeraj zapi-

sal japonski dnevnik Mainichi, ki je posredoval dosedanje ugotovitve sodstva, po katerih se Japonski ni treba sramovati pred Italijo, saj je bil njen sistem »bolj dovršen in uspešnejši«. Sodniki so povedali, da obstaja pravi »cenik« podkupnin glede na težo in vlogo posameznih politikov.

Z aretacijo nekdanje-ga »velikega botra« ja-

ponske politike Sina Kanemaruja je sodstvo v bistvu zasadilo skalpel v pravo gnojno rano, iz katere sedaj počasi curlja na dan »gnojna resnica«. Ze slab teden sodniki isčejo dokaze v uradih 18 gradbenih podjetij, tako da je ministrstvo za javne gradnje včeraj sprožilo preiskavo, da bi ugotovilo, če je sistem podkupovan postal prava nor-

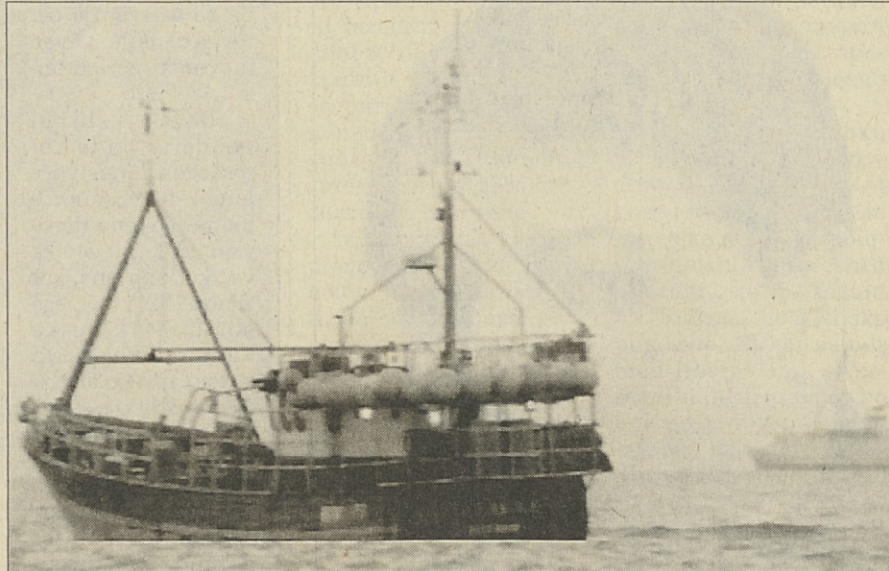
ma v gradbenistvu.

Tokisko sodstvo pa nima več dvomov. V zadnjih petih letih je sistem podkupovanja postal na japonskem nekaj povsem običajnega. Kot receno, so gradbena podjetja sestavila tudi poseben »cenik«, v katerem so poimenovali pet »kategorij« uvrstili razne politike glede na njihovo politično težo. V prvi »Super A« kategoriji sta Kanemaru in bivši premier Noboru Takesita, ki je moral leta 1989 odstopiti zaradi skandala Recruitment. Dvakrat na leto (decembra in junija) sta prejela po 10 milijonov jenov (približno 130 milijonov lir). V drugi »A« kategoriji so premier Mijazava, zunanji minister Micio Vatanabe, bivši premier Josuhiro Nakasone in bivši sekretar liberalno-demokratske stranke Icuro Ozava, ki so prejeli po 5 milijonov jenov dvakrat na leto. V »B« kategoriji je 13 politikov, med njimi tudi bivši premier Tosiki Kaifu in bivši finančni minister Tsutomu Hata.

Kjub vsem tem dokazom pa ni mogoče pričakovati pravičnega razpleta, saj tudi opozicija nasprotuje rušenju dosedanjega sistema. Vsi se ogrevajo za običajni kompromis, ki bi z zrtvo-vanjem kakega »grešnega kozla« opral japonsko.

VELIKA BRITANIJA / OMEJEVANJE RIBOLOVA

Ribiči protestirajo

Britanski ribiči so s svojimi čolni in ladjami blokirali vhod v pristanišče Plymouth, da bi protestirali proti vladnemu sklepu, ki je omeji število dni, ko lahko gredo na morje (AP)

ZDA / AMERIŠKA ZVEZDNIKA ŠE VEDNO PERETA UMAZANO PERILO PRED SODNIKI

Mia Farrow je že dolgo sumila, da ima
Woody Allen homoseksualna nagnjenja

Mia Farrow (levo) in Woody Allen (desno): nekoč ljubezenska zgodba, danes tekma v obrekovanju (Telefoto AP)

NEW YORK - Po Woodyju Allenu je bila včeraj na vrsti njegova bivša žena Mia Farrow. Sedla je na stol za pričo, da bi ponovila in se podkrepila svoje obtožbe zoper filmskega režiserja, ki ga je postavila na zatožno klop, ces da je spolno nadlegoval malo, sedaj 7-letno posinovljeno hčerko Dylan.

In že prva njena izjava je izzvenela v sodni dvorani kot pravcata bomba: dejala je, da je od vedno sumila, da ima Woody Allen homoseksualna nagnjenja, ter se je zato bala, da bi se lahko znesel tudi nad njuno hčerko Satchela. Čeprav je skupina psihologov iz univerze Yale v svoji ekspertizi zapisala, da Allen ni spolno nadlegoval hčerke Dylan, pa je Mia Farrow tudi med vče-

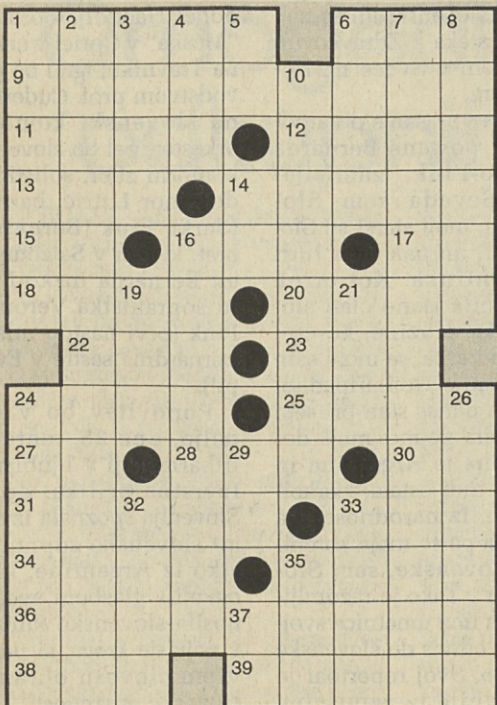
rajsnjem zaslisanju vztrajala pri svojem prepričanju. Ponovila je, da se je Woody že leta dokaj čudno obnašal do Dylan. »Med njegovo igro s hčerko je bilo nekaj spolnega,« je dejala dobesedno in dodala: »Vedno sta končali v postelji. Nacin igranja in intenzivnost dotikov sta vzbujala deklco.«

Allenov odvetnik Elkan Abramowitz je Mio Farrow vprašal, na kateri podlagi sumi, da je Allen homoseksualec. Pricevalka je odgovorila, da je o tem spregovorila že s svojim psihoanalitikom: dejala mu je, da sumi, da ima njen takratni mož spolne odnose z moskim.

Woody Allen je med svojim zaslisanjem označil svojo bivšo ženo za histerico in povsem neprimerno za materinstvo. Njegova

obrambna strategija je bila jasna: spraviti v slabo luč Mio Farrow prav zaradi »neverjetnih« obtožb o spolnem nadlegovanju hčerke. Sodnik Elliot Wilk bo moral odločiti, komu naj dodeli naravnega sina, ki mu ga je rodila Mia Farrow med njuno 12 let trajajočo zvezo, in posinovljenca Dylan in Mosesa.

Zadeva, ki je privedla na sodišče Woodyja Allena in Mio Farrow, se je začela pred meseci, ko je igralka odkrila ljubezensko razmerje med svojo posinovljeno korejskega porekla Sooy Yi in mozem. Po ločitvi je Allen zahteval, naj mu sodišče dodeli tri otroke, ki jih je imel v zakonu z igralko, Mia Farrow pa ga je takrat obtožila spolnega nasilja nad hčerko Dylan.

Vodoravno:

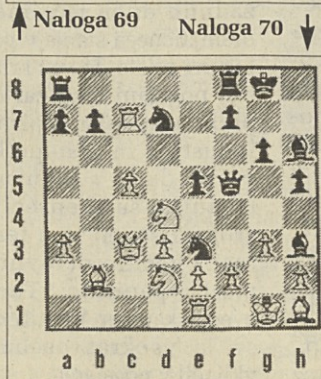
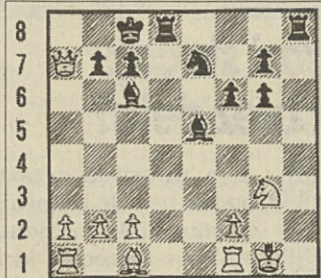
1. okusen morski rak, 6. drobiz v več skandinavskih državah, 9. drevo ali grm z luskastimi listi in vevinoma roznatimi cveti, tamarisa, 11. eden najstarejših rimskih pesnikov, 12. britanska raziskovalca polarnih področij, (sir John in sir James, nekaj prvega), 13. jezero v Turčiji, 14. italijanski naravoslovec (Paolo) (iz crk pisar), 15. avtomobilska oznaka gorenjske metropole, 16. sunkovit gib mišice, 17. zacetrnici slovenskega narodnozabavnega glasbenika Slaka, 18. mesto v Piemontu v Italiji, 20. Lavoisierjev naziv za brezbarven plin, ki je osnovna sestavina zemeljskega ozračja, 22. cima, poganjek, 23. slovenska informacijska agencija, 24. ime nekdanjega italijanskega nogometnega vratarja Zoffa, 25. ime tuje popevkarice Bush, 27. avtomobilska oznaka Voitsberga v Avstriji, 28. egipčanski bog, zascitnik rokodelcev in umetnikov, 30. nekdanji ameriški atlet Oerter, 31. nedorasel clovek, 33. ime slovenskega pesnika Mer-molje, 34. ime avstralske rockerice Jett,

35. kraj pod Frusko goro v Vojvodini, 36. najvišja znanstvena ustanova, 38. očet, 39. ime slovenskega hokejista Kontreca.

Navpčno:

1. cifra, 2. otocje v Atlantskem oceanu, prizorišče doslej najhujše letalske nesreče, ki se je zgodila na današnji dan leta 1977, umrlo pa je 582 ljudi, 3. ime ubitega libanonskega predsednika Dzemajela, 4. pomladni mesec, 5. avtomobilska oznaka Pristine, 6. kraj na hrvaskem otoku Cresu, 7. izkoriščanje, izzemanje, 8. privrženec rasnega razlikovanja, 10. prebivalca države ob Tigrisu in Evfratu, 14. kemijski znak za stroncij, 16. enota za silo in težo v tehniškem merskem sistemu, 19. kitajska utezna enota, 21. ime ubitega pakistanskega predsednika Ul Haka, 24. coln za dve osebi, 26. izbrano oblecen clovek, 29. zacetrnici slovenskega slikarja Kralja, 32. nizozemski kolešar (Jan), 33. aleksandrijski duhovnik, zacetrnik arianizma, 35. naziv, 37. ime filmskega igralca Nelsona.

azot, kal, NIA, Dima, Kate, VO, Pta, Al, otrok, Ross, Ace, Joan, Irg, akademijska, kis, Deljan
RESITEV Vodoravno: škarnp, per, lamartiska, Enji, Kr, L.S, Asti.

Sahovska naloga st. 69
Schiffers - Cigorin / Peterburg 1897

Za napad na belega kralja je črni zrtvoval damo, toda beli se je na videz uspešno ubranil in se počuti varnega. Toda črni, ki je na potezi, se ni izstrelil zadnje salve na belega kralja in pripravila novo presenečenje. Črni lovski par odtehta zrtvovano damo in v nastali poziciji odigra odločilno vlogo. Poiščite zmagovito pot crnih figur!

Sahovska naloga st. 70
O'Kelly - Defosse / Schilde 1937

Po napadu belega skakaca na črno damo je beli pričakoval, da bo po 1...ed4 2.Dd4: crni težko branil mat na polju h8, skakaca na e3 in d7. Vendar pa je črni, ki je na potezi, spoznal slabosti v beli poziciji in pogumno odigral . . . ! in s tem odprl lov na belega kralja. Kako je potekal uspešen napad črne?

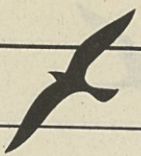
Resitev naloge st. 67

Samo z zrtvijo dame s potezo 1...Db4+! razbije črni obrambni obroč belega. Na izsiljen odgovor 2.Lb4: je črni pripravil novo presenečenje s potezo 2...Td2! Črni usmeri belo damo na polje c2.3.Dd2: Na 3.Td2: ab4 mat! Črni nadaljuje z zrtvami 3...Sc2+ in po 4.Dc2: ab4 mat! Kombinacija, ki je v ponos vsakemu shastu.

Resitev naloge st. 68

Z napadom na damo 1.Lg7! je beli tisti, ki narekuje tempo v partiji. Slabo je vablivo 1.Td8? Lf2+! 2.Kf2: Tb2+ 3.Kg1 De1+ 4.Kh2 Tg2: mat! Seveda ne 1...Dg7:, ker odloči 2.Td8+, ampak 1...Lf2+! 2.Kf1 /Na 2.Kf2: Tb2+ s prednostjo. 2...Lb5+/2...Db6 3.Le5! 3.Kf2: De2+ 4.Kg3 Dd1 5.Lh8! Dd6+ ne 5...Kh8: 6.Df8 mat! 6.Kf2 in črni se vda!

PRIPRAVILA: SILVO KOVAC

BIOENERGIJA

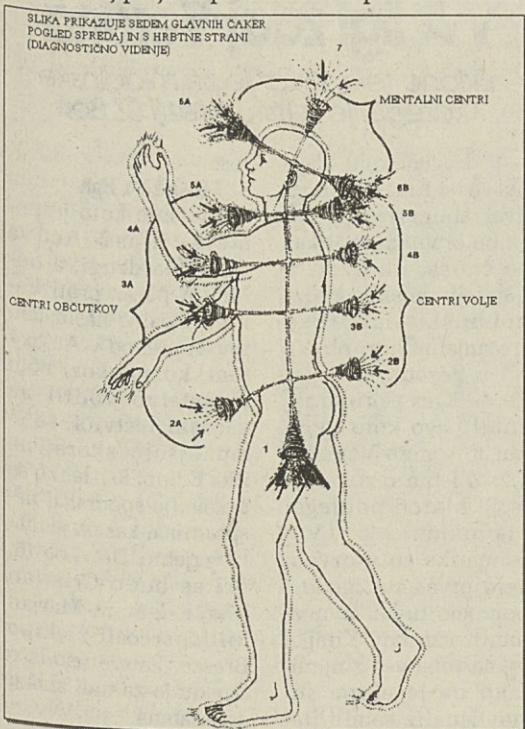
Človekova aura in njena anatomija

VESELKO TOMIČ

Človekovo energetsko polje je manifestacija univerzalne energije in je tesno povezano s človeškim življenjem. Lahko ga opišemo kot luminozno, ki obkroža in prežema fizično telo, oddaja lastne značilne zanke in je običajno imenovano avra.

Avra je tisti del univerzalnega energetskega polja (UEP), ki je povezano z objekti. Človekova avra pa je tisti del UEP, ki je povezano s človeškim telesom. Raziskovalci so, izhajajoč iz svojih opazanj, oblikovali teoretične modele, po katerih je avra razdeljena na več slojev. Te sloje oziroma nivoje lahko imenujemo telesa avre, ki se med seboj po zaporedju prepletajo in obdajajo drug drugega. Vsako naslednje telo je sestavljeno iz finjših substanc in visjih »vibracij«, glede na telo, ki ga obdaja in prežema. Avra je v resnici manjkajoči člen med biologijo, fizično medicino in psiho terapijo. V njej so spravljene vse sablone čustev, misli, spomina in obnasanja, o katerih tako nekončno razpravljamo v bioenergetski terapiji. Vse te sablone niso samo potisnjene v nas domisljijo, ampak obstajajo v prostoru in času energetskega polja. Obstaja veliko sistemov, ki so jih ljudje izpeljali iz lastnih opazanj, v želji, da bi definirali avrično polje. Vsi sistemi pa delijo avro na nivoje, ki jih opisujejo glede na lokacijo, barvo, sijaj, obliko, gostoto, fluidnost in funkcijo. Jack Schwartz je uporabljal zanimiv sistem, po katerem obstaja več kot sedem slojev avre, opisanih v knjigi (Sistemi človeške energije). Drugačen sistem je opisala in uporabljala Rosalind Bryer iz Centra za bioenergetiko v Glandalu v Kaliforniji. Govori o sedmih nivojih in jih opisuje v knjigi (Kolesa svetlobe, analiza caker). Prvi, tretji, peti in sedmi nivo imajo določeno strukturo, drugi, četrti in šesti nivo pa so sestavljeni iz substanc brez posebne strukture. Vsak naslednji nivo prežema vse nivoje pod seboj, vključno s fizičnim telesom. Tako se emotivno telo širi na eterično in v sebi zajema oba, tako eterično kot fizično telo. Natančneje povedano: vsako telo v resnici sploh ni nivo, ceprav ga mi kot takega zaznavamo. Verjetneje je, da je vsako telo širša verzija našega jaza, ki nosi v sebi druge, veliko bolj omejene oblike. Strukturirani nivoji vsebujejo vse oblike fizičnega telesa, vključno z notranjimi organi, krvnimi žilami in drugim, prav tako pa tudi dodatne oblike, ki jih fizično telo nima. Obstaja vertikalni pretok energije, ki valuje gor in dol po polju, v hrbtnici. Imenuje se glavna vertikalna tekoča moč. Vijugasti vrtinci v obliki korneta (energetski centri) se imenujejo cakra. Vrhovi caker so zaprti v glavno vertikalno tekočo moč, njihov odprt del pa se širi do roba vsakega sloja polja, v katero so locirani. Vsak sloj ima svojo lastno funkcijo in je povezan s cakro.

Prvi sloj polja in prva cakra sta povezana s fizi-

čnim delovanjem in s fizičnimi zaznacijami, kot so občutek fizične bolečine ali zadovoljstva. Ta sloj je povezan s samodejnim, avtonomnim funkcioniranjem telesa.

Drugi nivo polja in druga cakra sta na splošno povezana z emotivnim aspektom človeškega bitja.

Tretji nivo je povezan z našim mentalnim življenjem, z linearnim mislenjem.

Četrti sloj in četrta cakra sta povezana z urešnitvijo ljubezni, ne samo med dvema oseba, ampak med ljudmi naspolh. Četrta cakra metabolizira energijo ljubezni.

Peti sloj je povezan z visjo, božansko voljo. Peta cakra je povezana z močjo besed, z govornim delom bitja, s poslušanjem in prevzemanjem odgovornosti za naša ravnanja.

Šesti nivo in šesta cakra sta povezana z ljubeznijo, ki se širi nad človeške okvire in zajema celotno bivanje. Šesta cakra ohranja stanje negovanja in podpiranja v hranjenju vsega živega.

Sedmi nivo in sedma cakra sta povezana z visjo mislijo, znanjem in integriranjem nase duhovne in fizične oblike. Seveda obstajajo specifične lokacije v našem energetskem sistemu: za senzacije, misli, spomina in drugih nefizičnih izkusenj, o katerih govorimo z zdravniki in terapevti.

Z razumevanjem povezanosti fizičnih simptomov s temi lokacijami lahko razumemo fizično naravo različnih bolezni in naravo zdravljenja v bolezni. Zato je preučevanje avre lahko most med tradicionalno medicino in našimi psihološkimi težavami.

BIOKEMIJA / ZNANOST GA JE PRIPELJALA IZ ZAKAJENE BEZNICE NA GALA PRIREDITEV

Dušikov monoksid kot molekula leta

Narava nas nenehno preseneča

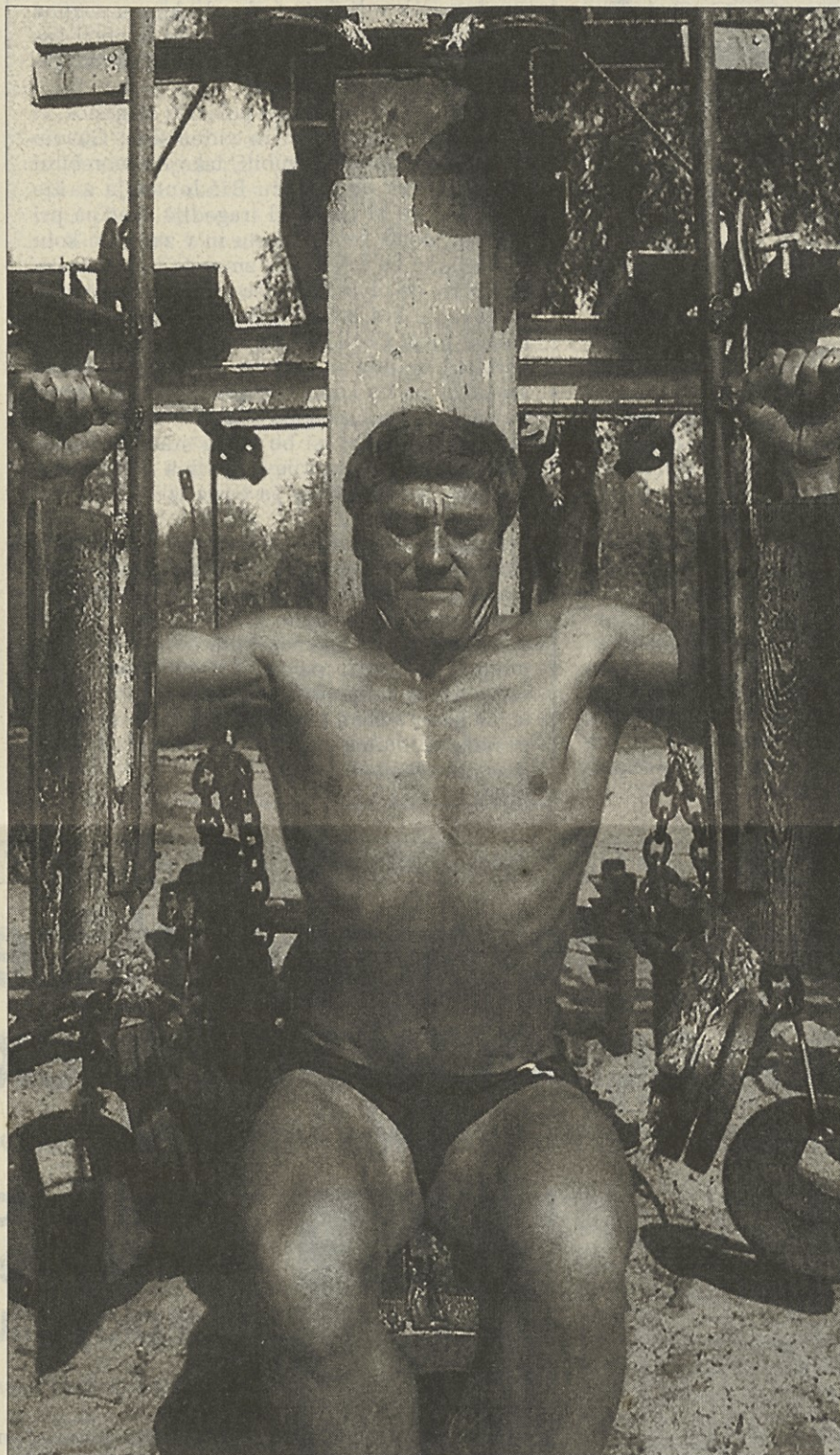
MARIJAN ERJAVEC

do lotili priprave smiselnih zdravil, ki naj bi vplivala na dogajanja.

NO nastaja na primer v endotelu, ki odpreta notranjost žilja. Pod njegovim vplivom se sprosti žilno mišičje in zniža krvni tlak. Ker bi bile motnje tega mehanizma lahko v zvezi z arteriosklerozo in hipertenzijo, so se poglani na

je tudi nevaren in lahko napada druge celicne encime, ki vsebujejo železo ter omogočajo dihanje in deljenje celic. S kisikom ustvarja NO znane proste radikale, ki so prav tako nevarni. Kaze, da je prav ta učinek NO v ozadju že stoletja starega posipanja svežega mesa s solitrom, kar ga obvaruje pred mi-

vzdolz posamezne živčne niti tečejo kot električni sunek, na sinapsah med sosednjimi nevroni dobijo kemično obliko. Celica, ki sporoča, izloči nekaj določenega nevrottransmiterja, ki se ujame na receptorju sprejemne celice kot ključ v ključavnico. V nasprotju s kemično zapletenimi nevrottransmiterji pa drobna

lov za učinkovinami, ki bi na to vplivale. Prve uspehe so že dosegli pri toksičnem soku, kjer bakterijski toksini množično sproščajo NO v endotelu žil, krvni tlak pa se usodno zruši. Takšne blokade so uporabili tudi ob zdravljenju raka z interlevkinom-2, ki sicer ubija rakaste celice, vendar obenem sprošča NO in močno znižuje krvni tlak.

Dušikov monoksid pa

krobi. Tudi v možganih je NO lahko uničevalen. V primeru kapi pride do viharja raznih nevrottransmiterjev, ki nekatere nevrone spodbode k uničevanju sosesčine s pretiranim izločanjem NO. Poskusili so kulturnih živčnih tkiv kažejo, da bi bilo mogoče tako nepotrebno morijo z zdravili preprečiti.

Sicer pa NO v možganih deluje kot nevrottransmitter. Sporočila, ki

molekula NO preprosto difundira iz ene celice v drugo in prenese potrebno sporočilo. NO zato ni izbirčen in pobudi vsako celico, s katero pride v stik.

Da pa je končni učinek vendarle sporočilo, kaže njegov vpliv na seks. Lani so neizpodbitno dokazali, da pri moškem NO preveda spolno vznemirjeno v potenco s tem, da omogoči erekcijo. Na ukaz iz mo-

zganov se iz medeničnega živčevja podedi NO, ki razširi stratesko žilje v penisu, da bi kri s svojim pritiskom lahko dvignila organ k opravi. Blokada izločanja NO je pri podganah erekcijo preprečila. Ker je impotentnih kar deset odstotkov vseh moških, se je po tej sledi zapodila že kopica raziskav.

Kot nevrottransmitter deluje NO tudi v prebavilih, kjer usklaja peristaltiko, to je ritmično krčenje in popušcanje črevesnega mišičja, ki potiska vsebino črevesa navzdol. Prav motnja v izločanju NO je kriva za smrtno nevarno hipertrofično pilorično stenozo (zoženje želodčne vratarja) pri dojenčkih.

Ce se vrnemo spet k možganom, najdemo NO na delu v procesu učenja in spominjanja. V zarišču tega je očitno krepitev sinaptičnih povezav med posameznimi nevroni. Dolgoročno krepitev povečava, kot to imenujejo, je v bistvu postopna krepitev odgovora sprejemne celice zaradi ponavljajočih se kemičnih dražljajev iz oddajne strani. Ena starejših podmen je predvidela, da sprejemna stran oddajni nekaj sporoči, naj prihodnje pošlje več nevrottransmiterja. Tako povratno sporočilo je dejansko »dihljaj« NO, kar pred dvema letoma dokazali na podganah in jim z blokado tega procesa preprečili učenje in spominjanje. Ne navadno je le, da v hipokampusu, predelu možganov, ki je poprisc teh dogajanj, niso doslej odkrili niti sledu dušikovega monoksida.

Vsa ta odkritja so se sveža in med seboj ne prav dobro povezana. Nespolno je le, da je NO del nevrokemičnega sistema. Nekateri že predejo naprej in spekulirajo, da je NO le prvi iz obsežnejše družine plinastih signalnih molekul, ki oplazijo sop celic, nato pa brez sledu izginejo. Nekaj dokazov je, da mednje sodi tudi ogljikov monoksid (CO), prav tako eden s seznama strupenih snovi. Pristasi druge smeri razmišljajo, da je prav verjetno, da bi tako preprosta molekula vodila milijardo raznih procesov in da gre verjetno za interakcijo tega plina z drugimi bolj zapletenimi biomolekulami. Tako ali drugače pa ostaja dejstvo, da je najpreprostejši plin, pravo Pepelko v razkosnem svetu biokemije, znanost privedla iz beznice, zakajene s tobacnim dimom, na gala ples, prirejen tej kraljici komunikacij in obrambe v našem organizmu. Narava nas nenehno preseneča.

IN MEMORIAM

Profesor Anton Peterlin nad časom

BRANKO ZIHERL

Kaj je pravzaprav svet? Kako in iz česa je nastal? Kaj so osnovni delci, ki sestavljajo? Kaksna je fizikalna podoba univerzuma? In kam hiti? Ta vprašanja že zelo dolgo vznemirjajo ustvarjalne duhove, in nič ne kaže, da se bomo kaj kmalu dokopali do odgovorov, ki bi dokončno osvobodili človeštvo. Zato je toliko težje slovo od človeka, cigar življenje označuje nenehno prodiranje v neznano, razkrivanje novih znanstvenih predstav o svetu.

Anton Peterlin, nestor slovenskih fizikov, je leta 1930 diplomiral iz matematike in fizike na ljubljanski univerzi. Po doktoratu leta 1938 v Berlinu se je vrnil na svojo alma mater, kjer je temeljito reformiral studij fizike. Kmalu po drugi svetovni vojni je ustanovil in nekaj časa tudi vodil Institut Jozef Stefan, ki je postal največja raziskovalna ustanova na Slovenskem. Iz političnih razlogov so se sredi petdesetih let začele prednostno izvajati raziskave, ki naj bi pospešile razvoj in uvajanje jedrske tehnologije, kar je sprožilo številna razhajanja v pojmovanjih o deontologiji fizikov. Zaradi stopnjevanja sporov o raziskovalni usmeritvi instituta in vse močnejšega hotenja po samostojnem raziskovalnem delu se je prof. Peterlin odločil, da bo odšel v tujino, najprej v ZR Nemčijo in nato v Združene države Amerike, kjer je deloval na uglednih znanstvenih ustanovah. Raziskoval je na slovitim fizikalnem inštitutu TVS v Münchnu, bil je prvi direktor inštituta za preučevanje velemolekul Camille Dreyfuss v Durhamu (Severna Karolina) in pomočnik načelnika polimernega oddelka v National Bureau of Standards v Washingtonu. Do upokojitve je predaval na tamkajšnjih univerzah.

Svoje znanstveno delo je posvetil raziskavam hidrodinamike, optiki klobčastih velemolekul v razrednih raztopinah in polimerizaciji. Rezultati njegovih teoretskih in temeljnih raziskav so pospešili razvoj tehnologije plastičnih materialov. Zadnja leta svojega znanstvenega dela se je ukvarjal predvsem s teoretskimi vprašanji. Objavil je več kot 350 znanstvenih prispevkov in publikacij. Za svoje delo je prejel mnoga visoka domača in mednarodna priznanja, bil je član treh znanstvenih akademij, častni doktor ljubljanske univerze in častni član Instituta Jozef Stefan. Morda ni odveč opomniti, da se je kot prvi doma izsolani fizik s svojim vrhunskim raziskovalnim delom uveljavil v tujini, kjer je utiral poti številnim mlajšim kolegom in promoviral slovenske znanstvene dosežke.

Posvečenost vizionarski znanosti zapisuje profesorja Antona Peterlina med tiste znamenite Slovence, katerih plodno življenje ne bo poniknilo v pozabo.

GINEKOLOGIJA

Uspehi metode Towako

MILAN KOTNIK JR.

V zadnjih nekaj letih je bil dosežen znaten predelek na področju umetnih oploditev, a problemi se ostajajo. Dandanes ni več težko dobiti jajčec za umetno oploditev, saj so metode ovarijske hiperstimulacije dobera utečene in tako lahko dobimo dovolj jajčec za invetrofertilizacijo in za embriotransfer. V zadnjih letih se je na tem področju marsikaj spremenilo, sam embriotransfer pa ostaja enak.

Uporablja se metoda transcervikalnega embriotransfera. Sam poseg ni čisto nedolzen, saj njegovi nasprotniki poudarjajo možnost okužbe z mikroorganizmi, sproščanje prostaglandinov in v redkih primerih tudi refluks embrijev v sluz materničnega vratu, to je v cervikalno sluz. Na drugi strani pa delajo težave se razne anatomske nepravilnosti cervikalnega kanala, kar vse skupaj vpliva na nizko stopnjo zanositev po tej poti. Humana medicina je dobila veliko zgledov in pobud iz veterinarske medicine, ki se posebej velja za področje reprodukcije. Veterinarji že nekaj časa prakticirajo vsaditev zarodka prek maternične stene, to je metoda transmiometrijskega embriionalnega transfera. Metoda se je izkazala za uspešno pri mnogih vrstah laboratorijskih živali in pri konjih, ovcah in kravah od domačih. Pri nekaterih vrstah se je ta metoda pokazala kot daleč najuspešnejša za doseganje nosečnosti.

Osamo Kato iz japonske klinike Towako je v sodelovanju s strokovnjaki iz Kalifornije razvil metodo transmiometrijskega embriionalnega transfera pri ljudeh, ki jo je poimenoval po ustanovi, na kateri dela Towako. Za raziskavo je izbral ženske, ki so vsaj dvakrat že poskusile zanositi po klasični metodi invetrofertilizacije s klasičnim embriotransferom. Povprečna starost sodelujočih preiskovank je bila 32 let, povprečno trajanje nezmožnosti zanositve pa 6 let. Pred posegom so vsem preiskovankam hiperstimulirali jajčnike.

Poseg sam so izvedli tako, da so sondo ultrazvočno namestili v sprednji forniks vagine in nato s posebnim, 25 cm dolgo iglo in katetrom vbizrgali zarodek, ki so ga prej dobili z oploditvijo jajčeca v epruveti. Iglo so zapicili na meji materničnega vratu in spodnjega roba mehurja. Kovinska igla jim je rabila kot vodilo, saj dobro odbija ultrazvočne valove in jo je z ultrazvokom lahko zaznali. Na to iglo so priključili kateter in prek katetra vbizrgali zarodek.

Opisane so bile tudi druge podobne metode (pristop prek trebušne stene, prek mehurja), vendar kaže najboljši uspeh prav metoda Towako. V opisanem poskusu je po tej metodi zanosilo 36,5 odstotka preiskovank. Pomembno je tudi to, da pri tej metodi ni (še ni) prislo do resnih komplikacij.

Prirejeno po: Fertility and sterility, The American Fertility Society

RADIESTEZIJA / KAKO IZMERITI SENZIBILNOST IN ZMOŽNOSTI ZA RADIESTEZIJO?

Mirne in sproščene okoliščine

TOMAZ KRISTAN

Predvsem morajo ustrežati vremenske razmere, ki morajo biti skoraj idealne:

- visok barometrijski tlak
- visoka temperatura (- vsaj nad 18° C)
- brez megle, dežja, grmenja ali celo sneženja
- brez močnega vetra (če delamo na prostem)
- pomembna je tudi oblika lune

Tudi vaše počutje, zdravstvena kondicija, vas intelektualni bioritem so odločilni za izbiro časa radiesteziranja. Tudi čas meritve naj bi ustrežal ca-

su, ko ste sicer najbolj sposobni za intelektualno delo. Delati morate v mirnem in sproščnem okolju.

Radiestezisti priporočajo, da sedete na stol, glava naj bo obrnjena proti severu. Nog ne smete prekrizati, prosto roko pa stisnite v pest. S prosto roko vzemite verzico in jo držite s palcem in kazalcem, tako da lahko nihal prosto zaniha in se ne zatika za prste ali nohte.

Roka, ki drži nihal, naj bo povsem mirna. Ne podpirajte si ene roke z drugo. Nikoli ne radieste-

tate, ki vas bodo v družbi osesili. Pri praktičnem delu na meritvah namreč ugotavljam, da je veliko ljudi nasledlo raznim »zacetnikom«, ki so jim dali popolnoma napačne nasvete in jim tako nehoti bolj škodili kot koristili. Lahko se tudi prijavite na zacetniški tečaj radiesteziije, kjer vas bodo »umirili« in vam dali osnovno znanje ter praktične izkušnje iz radiesteziije.

Ce pa ste vseeno radovedni, kako se »dela« z viskom, bom navedel nekaj osnovnih zakonitosti. Za delo z viskom so potrebni »delovni pogoji«.

domači šport

DANES

Sobota, 27. marca 1993

ODBOJKA

MOSKA C-1 LIGA

20.30 v Standrežu: Valprapor Imsa - Riviera

ZENSKA C-1 LIGA

20.30 v Trstu, sola Suvich: Bor Tombolini Drinks - Mogliano; 20.30 v Biadeneh: Biadene - Koimpex

MOSKA C-2 LIGA

18.00 na Opcinah: Sloga - Petris Tolmec; 20.30 v Gorici, Slovenski športni center: Olympia CDR - Porcia

ZENSKA C-2 LIGA

20.00 v Sovodnjah: Kmečka banka - Pellini caffè; 20.00 v Musi: Mossa - Sokol Indules

MOSKA D LIGA

20.30 v Pordenonu, Ul. Molinari: Copat - Soca Sobema

ZENSKA D LIGA

18.00 v Locniku, Ul. Venier: Sanson - Bor Friulexport; 20.30 v Spilimbergu, Ul. Tauriano: Albatros System - Koimpex

1. MOSKA DIVIZIJA

20.15 na Opcinah: Sloga - Prevenire

1. ZENSKA DIVIZIJA

19.30 na Proseku: Kontovel - Oma; 20.30 V Trstu, na Alturi: Altura - Breg Union beton

2. ZENSKA DIVIZIJA

17.30 v Gradežu: Grado - Soca Gostilna Devetak

DEKLICE

15.30 v Trstu, Ul. Zandonai: Oma - Koimpex

NARASCAJNIKI

15.00 v Trzicu: Fincantieri - Olympia

NARASCAJNICE

15.30 na Proseku: Kontovel - Virtus

NOGOMET

UNDER 21

16.00 v Fossalonu: Fossaloni - Breg

DEZELNI MLADINCI

16.00 v Gorici, Ul. Baiaumonti: Juventina - Cormonese; 16.00 v Miljah, Ul. dei Mulini: Fortitudo - Primorje

MLADINCI

15.30 v Bazovici: Zarja Adriaimpex - Muggesana

ZACETNIKI

16.30 pri Domju: Domio - Zarja Adriaimpex B

NAJMLAJSI

15.30 v Trzicu, Ul. Boito: Monfalcone - Mladost

CICIBANI

15.00 v Trstu, 1. maj: Bor Farco - San Giovanni A;

15.00 v Miljah: Fortitudo A - Primorje

KOSARKA

PROMOCIJSKA LIGA

18.00 v Trstu, sola Caprin: Santos - Breg; 20.00 v Nabrezini: Sokol Warm - Cicibona Plasteredilizia

1. MOSKA DIVIZIJA

15.30 v Trstu, na Alturi: Virtus - Prosek

DRŽAVNI KADETI

18.00 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco - Bor Radenska

NARASCAJNIKI

16.00 v Trstu, Campi Elisi: Lega nazionale - Sokol;

18.00 v Trstu, Ul. Locchi: Stefanel - Bor

HOKEJ NA KOTALKAH

MOSKA C LIGA

18.00 v Trstu, Miramarski drevored: Latus - Polet

NAMIZNI TENIS

MOSKA B1 LIGA

17.00 v Bescii: Volta - Kras Activa

JUTRI

Nedelja, 28. marca 1993

KOSARKA

MOSKA B LIGA

18.30 v Portu Sant'Elpidio, Ul. Ungheria: Porto

Sant'Elpidio - Jadran TKB

MOSKA D LIGA

11.00 v Trstu, sola Suvich: Bor Radenska - Kontovel

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Briscikih, dom Ervatti: Kontovel - Udine

Basket

DEZELNI KADETI

14.30 v Trstu, na Alturi: Santos - Breg

DECKI

9.00 v Trstu, Ul. della Valle: Libertas - Polet Zidaric

PROPAGANDA

16.00 v Briscikih, dom Ervatti: Kontovel - Bor

MINIBASKET

TROFEJA JADRAN

V Novi Gorici, telovadnica OS »M.Strukelj«: 14.00 Nova Gorica - Sokol, 15.10: Kontovel - Divača, 16.20: Polet - Postojna, 17.30: Dom - Portoroz

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

16.00 na Proseku: Primorje - Ruda; 16.00 v Varmu, Ul. Robbiani: Varno - Juventina

1. AMATERSKA LIGA

16.00 v Bazovici: Zarja - Villanova; 16.00 v San

Pier d'Isonzu: San Pier - Vesna

2. AMATERSKA LIGA

16.00 v Talmassonsu: Talmassons - Kras; 16.00 v Castionsu di Strada: Castionese - Primorec; 16.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Farra; 16.00 v Gorici, Ul. Baiaumonti: Audax - Breg

3. AMATERSKA LIGA

16.00 v Doberdobu: Mladost - Stock; 17.00 v Trstu, sv. Ivan: Union - Gaja

NARASCAJNIKI

8.30 v Trstu, Ul. Flavia: Ponziana - Primorje

NAJMLAJSI

10.30 na Proseku: Primorje A - Domio; 10.00 v Trstu, Ul. Flavia: Chiarbola - Primorje B

ZACETNIKI

10.30 v Gradiscu: Itala San Marco - Sovodnje; 10.30 v Bazovici: Zarja Adriaimpex A - Triestina

NAMIZNI TENIS

ZENSKA A LIGA

10.00 v Veroni: San Marco - Kras Corium

ODBOJKA

2. ZENSKA DIVIZIJA

10.30 v Nabrezini: Sokol - Cus

MLADINKE

MEDDEZELNA FAZA

16.00 v Feltrah: Felte - Bor Friulexport

DEKLICE

11.00 v Trzicu, Ul. Rossini: Fincantieri - Dom Imsa; 11.00 v Cornu, Ul. del Pini: VBL Cornons - Soca

NARASCAJNICE

9.30 v Trstu, na Alturi: Altura - Koimpex; 11.00 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Oma

ODBOJKA / V ŠTANDREŽU VALPRAPOR - RIVIERA

Drugič prvi?

V primeru zmage bi se valpraporovci spet povzpeli na prvo mesto vrstnega reda - V popolni postavi

Maurizio Superga

Za drevisnji domač nastop odbojkarjev Valpraporja Imsa proti Rivieri vlada na Goriskem resnično veliko pričakovanje, tako da so pri OK Val sklenili organizirati neke vrste »pomozne službe«, da bi bolje razporedili gledalce v standreski dvorani, ki bo tokrat bržkone se bolj tesna kot ponavadi.

V igri sta dva pomembna cilja: napredovanje v B-2 ligo in zasedanje primate na lestvici. Potem, ko je Riviera v prejšnjem kolu doma nepricakovano izgubila proti ekipi Nova Gens imajo namreč valpraporovci priložnost, da jo na lestvici po številu točk dohitijo, po količniku v nizih pa tudi prehitijo in se tako po dolgem času spet povzpnejo na prvo mesto, na katerem so bili vse do 9. kola. Zmaga sama po sebi briško-standreski sesterki se ne bi prinesla napredovanja, a bi pomenila lep korak naprej, predvsem pa dodatno iniekcijo navdušenja in samozvesti.

Resnici na ljubo imajo Ales Feri in tovarisi se en motiv: Rivieri se zeli oddolžiti za poraz iz prve tekme s 3:2. Seveda drevi ne bo lahko. Riviera je sicer - tako kot Valprapor Imsa - novinec v ligi, a je zelo izkušeno moštvo. Kakega posebnega skritega orožja ni-

ma, njeni igralci pa delajo zelo malo napak in to je pravzaprav njihova glavna kvaliteta.

Valprapor Imsa se bo drevi na igrišču predstavil v popolni postavi, kar pa je se bolj vazno, vsi so med tednom redno trenirali. Da bi imel trener Zamò na voljo dvanajst igralcev, je bil v postavo vključen tudi Denis Ursic, sicer član ekipe 1. divizije, seveda pa bi na igrišče stopil samo, če bi bilo res nujno, da ne bi tako prejudicialno možnosti igranja v nizji ligi.

Skratka, valpraporovci so dobro pripravljeni in srčno upajo, z njimi pa tudi zvesti navijači, da bo standresko igrišče ostalo tudi tokrat nepremagano.

ZENSKA C-1 LIGA /

Za borovke je tekma z Moglianom zelo važna

Propozicije letošnjega prvenstva v ženski C-1 ligi so res nevhvalezne. V normalnih okoliščinah bi bera 22 točk, kolikor jih šest kol pred koncem imata obe nasi sesterki - Bor Tombolini drinks in Koimpex - več kot zadostovala za mirno plovbo, a ker iz lige izpadejo stiri ekipe, posebno pa zato, ker caka desetouvrščeno podaljšek sezone z igranjem tako imenovanega play outa za obstanek v ligi, je treba do konca sezone zbrati se nekaj zmag in zato se ni napočil čas pocitnice. Pri 26 točkah je obstanek praktično gotov, treba pa do njih se priti.

Na papirju so v boljšem položaju slogasice, ki doma z Martignaccon in videmskim Cusom skorajda ne morejo izgubiti, tako da morebitni poraz danes na igrišču Biadenešja zanje vsekakor ne bi pomenil tragedije. Ker pa pri Marzoli, doma proti Camstu in v zadnjem kolu v Mogliano bo zelo težko zmagati, bi bilo seveda dobro, da bi se slogasice vrnile z danesnjega gostovanja kot zmagovalke, da ne bi postala zmaga proti Cusu (Martignacco je objektivno preslab) neljubi imperativ. Koimpexu danes vsekakor ne bo lahko. Za gostiteljice je zmaga nujna, vrh vsega pa bodo slogasice znova nastopile okrnjene. Tokrat bo poleg mnogih drugih manjkala tudi Gregorijeva, ki ima norice, Ukmarjeva in Fabrizijeva pa bosta igrali brez treninga.

Borovke lahko do konca sezone dokaj zanesljivo računajo samo na točki proti Lasalleju Romanu, gostovanja v Trentu proti Battistiju, v Vidmu proti Kennedyju, v Villorbi proti Fontanam pa niso lahka, posebno, če upoštevamo povprečno formo plavh. Zato pa morajo borovke danes doma proti Moglianu napeti vse sile, da ne bi zašle v položaj, ko bi zanje morebiti postala odločilna celo zadnja domaća tekma, prav proti Biadenešju.

ODBOJKA / V DEŽELNIH ODBOJKARSKIH PRVENSTVIH

Pomembni tekmi za obstanek za Slogo in dekleta Bora Friulexport

Dekleta Koimpexa tvegajo v Spilimbergu - Ostale naše ekipe favorizirane

ANDREJ MAVER

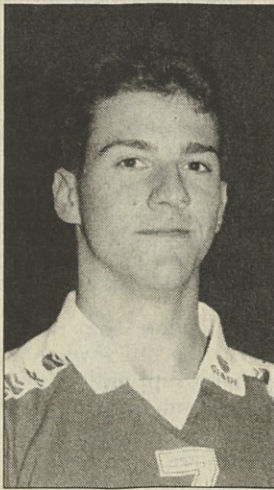
V moski C-2 ligi danes počiva Bor, medtem ko igra Sloga in Olympia CDR na domačem igrišču. Vaznejša tekma caka Slogo, ki igra proti predzadnjemu Tolmecu. Za Slogo je zmaga obvezna, da nadaljuje svojo pot proti obstanku v ligi. Žal bo tokrat odsoten Božic zaradi poškodbe kolena, medtem ko je pozitivno, da bo prisoten David Kralj, ki je med tednom dobil dovoljenje od vojaških oblasti tudi za prisotnost na treningu. Olympia CDR igra proti Porcii, ki se se bori za obstanek, zato tekma gotovo ne bo lahka. Poleg tega pa je med tednom zbolel Simon Terpin. Kljub temu Goricanci računajo na zmago, ki bi prav gotovo ustrezala tudi slogasem.

V ženski C-2 ligi lovit oba naša predstavnika cimvišjo uvrstitev na lestvici. Sokol Indules se računa na četrto mesto, saj ima v teh zadnjih šestih kolih lažji razpored tekem. Tako bo danes igrala v Mossi, ki ima na lestvici le 14 točk, vendar igra v zadnjih kolih vedno bolje, prejšnjo soboto pa je zmagala kar v Trzicu. Nasprotnika se zato ne sme podcenjevati, saj so mu zadnji uspešni nastopi vili novopanje, da dosežejo obstanek v ligi. Kljub temu pa Nabrezinke odkrito računajo na zmago. Danes ne bi smeli imeti niti težav s postavo, saj so bile na treningih prisotne vse igralke razen Skerkove.

Kmečka banka igra danes v Sovodnjah proti ekipi Pellini Ceffe iz Trzica. Ta ekipa doživlja sicer v zadnjih kolih manjšo krizo, saj je bila poražena ze trikrat zaporedoma. Goricanke zato računajo na zmago, čeprav se med tednom niso pripravili najbolje, saj je bilo na treningih odsotnih nekaj igralrk. Na današnji tekmi pa bi morale biti prisotne vse igralke razen Zbogarjeve, ki je odsotna ze vec tednov.

V moski D ligi bo danes Soca Sobema nastopila v Pordenonu proti zadnjejuvrščeni ekipi, ki je na lestvici se brez točk, tako da socani ne bi smeli imeti večjih težav. Od tega kola naprej pa ima Soca precej lahek razpored tekem, saj igra proti zadnjim stirim ekipam na lestvici, v enem kolu počiva, caka pa jo se obracun z neposrednim tekmeccem Rojalesjem. Kljub neuspešni prvi polovici povratnega dela lahko torej Soca se računa na napredovanje, čeprav je sedaj odvisno tudi od rezultatov, ki jih dosežeta Itely in Rojalesse, ki imata nekoliko težji razpored tekem od Goricanov. Zato igralci Soce se niso vrgli puske v koruzo in so se naprej prisotni vsi na treningih.

V D ligi cakata obe ekipe vazna nastopa. Bor Friulexport gostuje v Locniku proti ekipi, ki ima na lestvici stiri točke vec od borovk. Jasnno je, da je ta tekma ze skoraj odločilna za raz-

Slogaš David Kralj

plet boja za obstanek v ligi. Morebitni poraz bi namreč hudo zmanjšal možnosti borovk za obstanek. Tega se zavedajo tudi v borovem taboru. Žal pa niso niti v tem tednu trenirali najbolje zaradi odsotnosti raznih igralrk. Danes pa bosta gotovo odsotni poškodovana Tamara Vidali in Vera Stoper. Če pa igralke igrajo, kot so igralce na zadnjih tekmah proti ekipam iz zgornjega dela lestvice, lahko odkrito računajo na zmago.

Koimpex igra v Spilimbergu proti domačemu Albatrosu in bi lahko z zmago dejansko ze zaključil svoje prvenstvo. Pred cetrtoouvrščeno ekipo bi namreč imel ze osem točk prednosti. Takega naskoka pa v petih kolih ne bi mogla nadoknaditi nobena ekipa. Na današnji tekmi bo odsotna Klavdija Ferluga, medtem ko bodo druge igralke prisotne, čeprav niso vse redno trenirale.

Poraz igralcev Olympie v dodatni tekmi za nasto v play offu 1. divizije

Olympia Jestvine Pintar - Lib. Turriaco 0:3 (10:15, 4:15, 4:15)

OLYMPIA: Lutman, Seni, Bensa, Hlede, Cavdek, Feliciano, Dorni, Cevdek, Breganti, Spacapan.

Odbojkarjem Olympie je uvrstitev v finalno fazo za napredovanje v D ligo žal spodletela. V dodatni tekmi tretjejuvrščenih v obeh kvalifikacijskih skupinah so na nevtalnem igrišču v Moraru gladko podlegli pred Libertasom iz Turriaca.

Zacetek srečanja se je na obeh straneh odvijal v znamenju živčnosti. Igralci iz Turjaka so povedli kar z 10:1, a Olympia se jim je približalo do rezultata 13:10, nato pa je bilo za slovensko sesterko usodnih nekaj napak. Drugi niz je bil izenacen vse do rezultata 4:4, nato pa je v vrstah Olympie prišlo do prave blokade in set je splaval po vodi, v tretjem pa je Goricanke zajela splosna demoralizacija in tako je bilo tekme kmalu konec. Treba je se reci, da s sojenjem pri Olympii nikakor niso mogli biti zadovoljni. Zdaj jih caka nastop v tolalilni skupini od 6. do 10. mesta. (Poldo)

NA TRZASKEM

1. ZENSKA DIVIZIJA

Prevenire - Breg: 1:3 (15:9, 2:15, 13:15, 11:15)

BREG: Kocjancic, Glavina, Zeriali, Canziani, Bandi, Ota, Giorgi, Malmenvall, Kosmac, Slavec, Sturman.

Na lažjem gostovanju na soli Galilei je Bregova sesterka nepotrebno izgubila prvi set zaradi podcenjevanja nasprotnic. Da so imele Dolincanke dovolj skritih adutov prica nadaljnji potek tekme. Tudi po drugem setu, ko so popolnoma nadigrale domačo ekipo, so Brezanke držale vajeti igre, čeprav so nasprotnice predvajale dopadljivo igro. S tem zasluženim uspehom je Breg zaključil prvi del prvenstva, ze v soboto pa ga caka težje gostovanje pri vodilni Alturi. (Sain)

Kontovel - Sant'Andrea 3:0 (15:12, 15:8, 15:9)

KONTOVEL: Pertot, Cerne, Blazina, Bezin, D., E. in K. Bogatec, Superina, Pernarcich.

Kontovelke so zmagale brez težav, čeprav so denimo zaigrale slabše kot v prejšnjem kolu proti močnemu Club Alturi. S to zmago so hkrati menda tudi dokazale, da bi bile lahko na lestvici precej bolje uvrščene, če bi ne doživele nekaj nerodnih porazov.

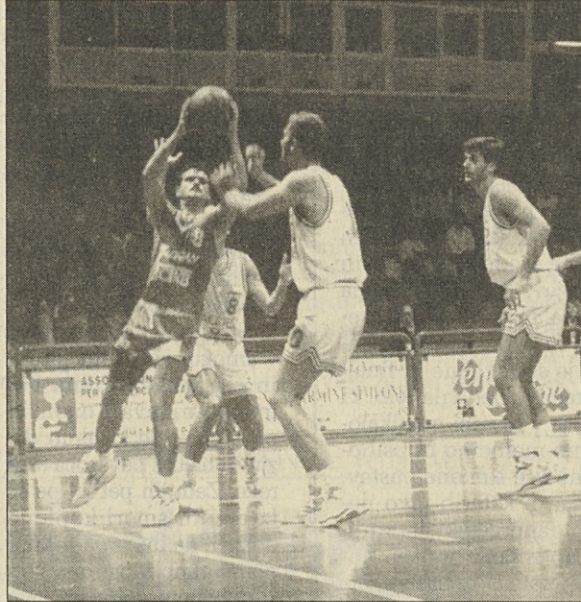
OSTALI IZIDI 11. KOLA: Altura - Killjoy 3:2, Cus - Zaula 3:0, Virtus - Club Altura 0:3, Sgt - Oma 3:2.

VRSTNI RED: Altura 20, Club Altura 18, Killjoy in Sgt 16, Oma 14, Breg Union beton 12, Cus 10, Kontovel 8, Sant'Andrea in Zaula Rabuiese 6, Prevenire 2, Virtus 0.

KOŠARKA / V PORTU SANT ELPIDIU

Za Jadran TKB ni alternativ

Klavdij Starc bo igral z zaščitno masko

Jadranovi košarkarji bodo ze drevi odpotovali v Porto Sant Elpidio, kjer se bodo jutri pomerili z istoimensko postavo. Ta cas je nasa združena ekipa na predzadnjem mestu na razpredelnici v družbi Pordenona, s katerim pa ima vsaj pozitiven »saldo« med danim in prejetimi kosi. Ta podatek pa je razveseljel samo do neke mere, saj bi, ko bi liga končala v tem trenutku, obe postavi nazadovali v nižji tekmovalni rang.

Porto Sant Elpidio je trenutno na varnem, saj ima za sabo kar nekaj moštva (San Dona, Pordenone, Jadran TKB in

San Marino). Do izteka pa bi morali košarkarji iz Mark osvojiti vsaj se zmago ali dve, zato da bi si tudi matematično zagotovili obstanek med drugoligasi. V minulem kolu je Sant Elpidio v gosteh klonil pred Meistrino (95:83), kljub izvrstni igri Gotija, ki je v nasprotnikov kos nasul kar 34 točk. Iz povedanega izhaja, da je jutrišnje srečanje za Jadran TKB skorajda življenjskega pomena: liga se namreč blizu koncu in ce je obstanek v ligi se vedno primarni cilj za Drvaricevo vrsto, potem je jasno, da je treba v predračun uvrstiti vsaj eno zmago v gosteh, ce-

ravno utegne biti tudi to premalo.

Nasi košarkarji odpotujejo v Porto Sant Elpidio se vedno v zasedbi, ki je se daleč ob optimalnosti. Delno tolazbo predstavlja prisotnost Klavdija Starca, ki bo nastopil z zaščitno masko, nasploh pa je v tem trenutku in v dani situaciji skoraj brezpredmetno razglabljati o postavi in optimalnosti zasedbe, saj si bodo jadranovci, ce bodo to lahko, obstanek v ligi zagotovili na podlagi značajnosti, upornosti in borbenosti, kajti ze zdavnaj je minil cas tehnično taktične zasnovanosti tekem. Odlocali bodo popolnoma drugacni dejavniki.

Do izteka imajo modri bojevniki na sporedu, razen jutrišnje, se eno doseljivo preizkusnjo v gosteh (Argenta) ter dve na domaćih tleh (Montecchio in Oderzo). Tekmo proti Centu izključujemo aprioristično iz kombinacije, kar se nam zdi »na papirju« nemogoča in nedosegljiva za nase košarkarje vsaj sodec po točkovni razliki obeh postav na trenutni lestvici razvrstitvi. Srečanje med postavama Porto Sant Elpidio in Jadran TKB bo jutri v Portu Sant Elpidiu v Markah s pricetkom ob 18. uri.

Igor Canciani

NAMIZNI TENIS /

Nasprotnik krasovk v boju za obstanek v A ligi zdaj Verona

Ekipno tekmovalje za mladinske kategorije v Trstu v režiji SZ Bor

V drugem kolu play-out se bo Kras Corium z dvakratnim srečanjem z ekipo iz Verone S. Marco skusal odbrzati v najvišji ženski namiznoteniski ligi. Prvo srečanje bo jutri ob 10. uri v Veroni. Kot znano, je Kras Corium izgubil prvo kolo play-out z Augere Varese s 5:2. Z istim rezultatom je S. Marco podlegel Maddaleni. Veroncanke so v prvem delu prvenstva igrale s pomočjo tujke. Iz neznanih vzrokov Kitajka ne nastopa več z njimi, tako da je ekipa sestavljena iz samih italijanskih igralrk: Pann, Dini, Avesani. Vkolikor bi krasovke premagale S. Marco - čeprav so resnici na ljubo Veroncanke boljše na papirju - bodo morale ta rezultat se enkrat ponoviti pred domačo publiko. Najmlajša postav prvenstva je v tej težavni sezoni, ko se menja sistem in bo moralo zapustiti prvenstvo kar 5 od 12 ekip, pokazala nepricakovano zre-

lost.

Moška B1 liga

Prejšnje kolo je postav Krasa Activa doživela drugi, a odločilni poraz proti Veroni. Upanje naših fanov za prehod v A2, potem, ko so skozi celo prvenstvo vodili na zacasni lestvici, se je zmanjšalo skoraj na nic. Edino, kar lahko se cakajo, je spodrsrlaj nasprotnika, kar pa je malo verjetno. Drevi ob 15. uri se bodo Cristian Mersi, Igor in Marjan Milic, srečali z ekipo Bresce, katere usoda o izpadu je ze tudi skoraj zapečatena.

Ekipne mladinske kvalifikacije

Zacenajo se ekipe mladinske kvalifikacije za državno prvenstvo, ki se bodo zaključile sredi prihodnjega meseca. Prve bodo na vrsti združene postav najboljših in starejših pionirjev. Tekmovalje bo izvedlo SZ Bor. V tej konkurenci bo nastopilo pet ekip iz FJK. Zmagovalna se bo direktno kvalificirala na DP. (J.J.)

Obvestili

PLAVALNI KLUB BOR sklicuje 6. redni občni zbor danes, 27. t.m., ob 17. uri na Stadionu 1. maj v Trstu.

SD BREG

SMUCARSKA SEKCIJA obvesca, da v nedeljo, 28. t. m. odpade smucarski izlet v Sappado, ker bo zamejsko prvenstvo sele vnedeljo 4. aprila in bo avtobusni izlet takrat. Vpisovanje bo v torek, 30. t. m. od 20.30 do 22.00 v občinski telovadnici v Dolini. Informacije tudi po telefonu 6700201 (Ales Stefancic) od 8.30 do 16.30 ali 228297 (Miran Zobec) po 20. uri.

SMUČANJE / FINALE V AAREJU

Aamodt bližje Girardelliju

AARE - Drugi dan finala svetovnega pokala v alpskem smučanju je minil po sporedu. Tako dekleta kot fantje so se pomerili v zadnjem superveleslalomu sezone, pri obeh pa sta bila najhitrejša prav ti sta dva, ki sta kandidata za veliki kristalni globus za skupno zmago v svetovnem pokalu - Norvežan Kjetil Andre Aamodt in Nemka Katja Seizinger.

Aamodtu je slo na roko, da je bil njegov glavni tekmelec Marc Girardelli, ki se pritožuje nad bolečinami v kolenu, sele 15. S tem je za las ujel 16 točk, ki se v finalu podeljujejo le do 15. mesta, medtem ko je Aamodt za zmago dobil novih 100 točk. Norvežan je tako z veliko prednostjo osvojil manjši superveleslalomski globus, v skupnem seštevku pa za Luksemburzanom zaostaja 152 točk.

Srebro v superveleslalomski razvrstitvi si je včeraj priskrbel Avstrijec Mader, bron pa Svcar Franz Heinzer, oba pa sta z vrha izrinila Norvežana Thorsna. Tomba je v skupni razvrstitvi zdrsnil s 4. na 5. mesto, za tretjim Heinzerjem pa zaostaja 91 točk.

Prisrčno se je smučarski svet poslovil od najstarejšega tekmovalca v svetovnem pokalu, 35-letnega Leonharda Stoc-

Dobitnika kristalnega globusa v super-G Seizingerjeva in Aamodt (Telefoto AP)

ka, ki je bil v vrhu kar 15 let, z včerajšnjim superveleslalomom pa je končal svojo kariero.

Pri ženskah je Katja Seizinger na prvem mestu skupnega seštevka zamenjala Avstrijko Anito Wachter, zmagala pa je že v superveleslalomskem seštevku in ima tako skupaj s smučarskim ze dva mala globusa. Wachterjeva je bila v zgornjem delu proge se hitrejša od nemške tekmičice, na koncu pa je zasedla 7. mesto. Druga je bila včeraj Avstrijka Ulrike Meier, 3. pa Italijanka Compagnoni.

Ob zmago v superveleslalomskem seštevku je bila včeraj s šestim mestom Francozinja Carole Merle, ki bo najverjetneje osvojila veleslalomski globus, lansko leto pa je

domov odnesla oba.

Danes sta na vrsti tekmovalci v veleslalomu, jutri pa v slalomu, kjer bosta na startu tudi Kosir in Hrovatova. Bosta veliki kristalni trofeji neoddani do zadnjega trenutka?

Superveleslalom - moški: 1. Aamodt (Nor) 1:07.43; 2. Mader (Avs) 1:07.49; 3. Heinzer (Svi) 1:07.51; 4. Hangl (oba Svi) 1:07.59; 5. Accola (Svi) in Ortlieb (Avs) 1:07.60; 7. Erberharter (Avs) 1:07.65; 8. Colturi (Ita) 1:07.85; 9. Locher (Svi) 1:07.92; 10. Assinger (Avs) 1:07.93... 16. Fattori 1:08.21; 18. Iezza (oba Ita) 1:08.31; ženske: 1. Seizinger (Nem) 53.07; 2. Maier (Avs) 53.21; 3. Compagnoni (Ita) 53.31; 4. Cavagnoud (Fra) 53.47; 5. Häusel (Nem) 53.54; 6.

Merle (Fra) 53.61; 7. Wachter (Avs) 53.72; 8. Zeller (Svi) 53.74; 9. Eder (Avs) 53.80; 10. Lebedeva (Rus) 53.81... 19. Morena Galizio (Ita) 54.77.

Svetovni pokal, superveleslalom - moški: 1. Aamodt 420 točk, 2. Mader 307, 3. Heinzer 301, 4. Thorsen 294, 5. Girardelli 216... 8. Colturi 181, 14. Senigagliales 117, 18. Polig 78; **ženske:** 1. Seizinger 371 točk, 2. Maier 356, 3. Merle 326, 4. Wachter 313, 5. S. Eder 263, 6. Compagnoni 230.

Svetovni pokal skupno - moški: 1. Girardelli 1319 točk, 2. Aamodt 1167, 3. Heinzer 181, 14. Mader 800, 5. Tomba 737; **ženske:** 1. Seizinger 1,216 točk, 2. Wachter 1,202, 3. Merle 986, 4. Vogt 683, 5. Maier 649.

JASNA MILINKOVIC

PLANICA - Japonec Noriaki Kasai je bil zelo nesrečen, ker je prejšnji konec tedna odpadel finala svetovnega pokala v poletih v Vikersundu na Norveškem, na stari Bloudkovi velikanki, ki ima uradno kritično točko se zmeraj pri 120 metrih, pa je 20-letni študent iz Sappora na včerajšnjem treningu pred današnjim mostvenim tekmovalcem zadel nagajati tudi veter, nekaj težav pa so imeli tudi s smučino, na kateri se je že okrušil rob, tako da so se skakalci že znatno teže vozili po njej. V kolikor se je Kasaiju prvi skok ponesrečil, saj je pristal pri 97 metrih, pa je bil v drugem in tretjem neprekosljiv. V ekstremnem skrajstem slogu, ko se popolnoma vzele na smuci, tako da jih ima gledano s profila že za ušesi, je Japonec skočil 140 in 134 m, tako da je nesporni favorit za zmago med posamezniki v nedeljo.

»Tehnično sem popravil, vendar mi je pljučnica pobrala veliko moči. V teh dveh tednih sem skusal trenirati po najboljših močeh. Ne vem, kako nam bo slo jutri. Letos smo že veliko napovedovali, pa se nato napovedi niso uresničile,« je po včerajšnjem treningu dejal Urban Franc. Samo Gostisa je bil veliko bolj optimističen: »Po

vom Sakalo, zmagovalcem svetovnega pokala v poletih, peto daljavo prve serije (126.5 m). V prvem poskusu je imel največ težav na skakalnici Svcar Sylvain Freihold, ki je na hrbtu zdrsel v iztek, vendar pa se je padec končal brez hujših posledic, nadaljnji seriji pa je Svcar raje izpustil. V drugem poskusu je tekmovalcem zadel nagajati tudi veter, nekaj težav pa so imeli tudi s smučino, na kateri se je že okrušil rob, tako da so se skakalci že znatno teže vozili po njej. V kolikor se je Kasaiju prvi skok ponesrečil, saj je pristal pri 97 metrih, pa je bil v drugem in tretjem neprekosljiv. V ekstremnem skrajstem slogu, ko se popolnoma vzele na smuci, tako da jih ima gledano s profila že za ušesi, je Japonec skočil 140 in 134 m, tako da je nesporni favorit za zmago med posamezniki v nedeljo.

»Tehnično sem popravil, vendar mi je pljučnica pobrala veliko moči. V teh dveh tednih sem skusal trenirati po najboljših močeh. Ne vem, kako nam bo slo jutri. Letos smo že veliko napovedovali, pa se nato napovedi niso uresničile,« je po včerajšnjem treningu dejal Urban Franc. Samo Gostisa je bil veliko bolj optimističen: »Po

SKOKI / FINALE SVETOVNEGA POKALA

Favoriti so Avstrijci Slovenci do 6. mesta?

Japonec Kasai na treningu skočil kar 140 metrov!

Avstrijec Rathmayr pripravlja smuč (A. Pavletič/TRIO)

daljšem premoru se mi je kar prileglo, da sem spet skakal in splojh ni bilo slabo. Tudi drugi so skakali dobro in mislim, da se lahko uvrstimo tudi do šestega mesta. Franci Petek se ni pripravljen za naporna tekmovalja, tako da bodo v nasi prvi ekipi, ki bo nastopila v konkurenci, tekmovali Robert Meglic, Matjaz Zupan, Franc Urban in Samo Gostisa. Izven konkurence bodo v drugi ekipi skakali Dejan Jekovec, Sašo Komovec, Matjaz Kladnik in

Jure Zagar, medtem ko bosta Damjan Fras in Anze Zupan tvorila ekipo z Ukrajincema Vasilijem Gribovicem in Andrejem Glivkom. Favoriti današnjega ekipnega tekmovalja, ki se bo začelo ob 9.30 s poskusnim skokom, so med 18 ekipami (v konkurenci jih bo samo 12) nedvomno Avstrijci, ne kaže pa podcenjevati niti Japoncev, Norvežanov in Čehov. V pokalu narodov so razlike na prvih treh mestih že tako velike, da sploh ne

TENIS / DAVISOV POKAL

Lanski zmagovalec ZDA že na pragu izločitve

Avstralija po prvem dnevu vodi z 2:0 - Italijani brez težav proti Braziliji - Avstrija že 0:2 proti Franciji

MELBOURNE - Zaradi pomembnih odsotnosti in neugodnih travnatih igrišč reprezentanca ZDA, ki je lani osvojila Davisov pokal, resno tvega, da bo letos izločena že v prvem kolu svetovne skupine.

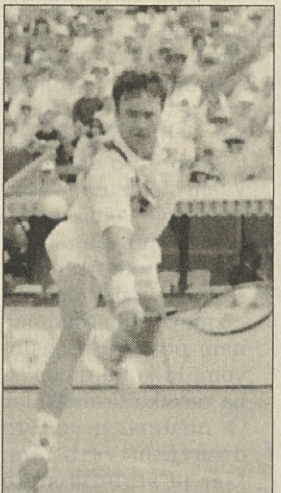
V dvoboju z Avstralci v Melbourneu se je pravi kalvarij za Američane pričel že na prvem srečanju, ko je precej živčni Brad Gilbert izgubil proti Wallyju Masuru. Le-ta je bil sicer pri servisu skoraj katastrofalen (kar šest dvojnih napak v drugem setu), to hi bo pa je nadoknadil z učinkovitimi volej-udarci in z zvrhano mero borbenosti.

S pravimi »servis-bombami« pa je na drugem srečanju Mark Woodforde odpravil Američana Davida Wheatona, ki je bil predvsem v tretjem setu brez moči.

Na Dunaju je Avstrija proti Franciji po pričakovanih brez moči. Brez svojega najboljšega igralca Thomasa Musterja po prvem dnevu že zgublja z 2:0.

Italijani. Nargisio je v prvem srečanju v dvorani uc Modeni prepričljivo ugnal 1. brazilskega igralca Oncisa, dosti več težav pa je imel favorizirani Camporese proti povzrovalnemu Mattaru. Dvoboj med tema igralcema je trajal tri ure, niti igre pa je Italijan v bistvu v svoje roke prevzel sele v tretjem setu. Italijanom se zdaj celo obeta zmaga s 5:0, v drugem kolu pa jih, kot kaže, čaka Avstralija.

Zanimivo in izenačeno je tudi na preostalih šestih igriščih.

Wallie Masur (Avstralija)

IZIDI PRVEGA DNE OSMINE FINALA
Avstralija - ZDA 2:0 (Masur - Gilbert 6:3, 6:7; 6:2; Woodforde - Wheaton 3:6, 7:6, 6:4, 6:4)

Avstrija - Francija 0:2 (Skoff - Boetsch 2:6, 6:7; 1:6; Antonitsch - Forget 4:6, 2:6, 3:6)

Indija - Švica 1:1 (Paes - Hlasek 7:5, 6:1, 6:2; Krishnan - Rosset 6:7, 6:4, 3:6, 6:7)

Italija - Brazilija 2:0 (Nargisio - Oncis 7:5, 6:2, 6:3; Camporese - Mattar 7:6, 4:6, 6:2, 6:1)

Švedska - Kuba 1:0 (Edberg - Pino 6:2, 6:2, 6:2)

Rusija - Nemčija 0:2 (Cerkasov - Steeb 6:4, 6:1, 4:6, 6:7, 4:6; Olhovski - Stich 5:7, 1:6, 6:1, 5:7)

Spanija - Nizozemska 1:1 (Bruguera - Haarhuis 3:6, 6:4, 6:4, 3:6, 2:6; Costa - Koeversmans 5:7, 6:3, 6:1, 6:1)

Danska - Češka 0:1 (Carlsen - Novacek 6:7, 4:6, 1:6)

FORMULA 1 / INTERLAGOS

Prost, seveda!

SAO PAULO - Prisotnost Senne (pri McLarnu so mu samo za nastop v Interlagosu odšteli milijon dolarjev...) brazilskih ljubiteljev formule ena ni ogrela, saj se jih je na prvem uradnem treningu pred jutrišnjo VN Brazilije na stopniščih zbralo res le peščica. Nekaj so k temu botrovala drage vstopnice, največ pa dejstvo, da Senna s Prostom oziroma z njegovim williamsom bije neenak boj. Francoz je že včeraj dal razumeti, da ga bo jutri težko kdo premagal. S casom 1:16, 809 je bil dalec najhitrejši, Senni pa zadal zaostanek dveh sekund. Premo britanskih dirkalnikov se bolj potrjuje drugi najboljši cas mladega Damona Hilla (1:17, 856), ki se v bistvu sele privaja svetu formule ena in je cisti novinec, a je bil tudi on skoraj za sekundo hitrejši od Senne (1:18; 639).

Ferrarijevec Berger je unilcil vozilo. Svojega mu je posodil Alesi (6. cas, 1:19, 260), Berger pa je z njim opravil le nekaj krogov in dosegel sedmi cas. Presene neca slab nastop Patreseja (13.), njegov tovaris in mostvu Schumacher pa je cetrti (1:19, 061).

LONDON - Sahovski kralji se rojevajo, ne nastajajo umetno. So ljudje posebnega kova, ki morajo - ne glede na okolje, v katerem se nahajajo - premagati vse težave, ki jim jih pripravi usoda, in v boju proti prav tako močnim osebnostim zmagati. V sahovski zgodovini je bilo kar nekaj izredno nadarjenih in sposobnih sahistov, ki niso nikoli uspeli postati svetovni prvaki. Poleg znanja je namreč potrebna tudi izredna psihična moč, ki v odločilnih trenutkih sprozi vse sposobnosti miselnega procesa, ki so potrebne za zmago. Samo volja ni dovolj, čeprav brez nje ni uspeha. Za sahovski prestol je torej potrebno nekaj več kot zgolj talent, volja, premetenost. Potrebna je želja in skoraj ubijalski nagon.

Med najizrazitejše predstavnike sahistov, ki so se z nezlomljivo voljo, da bi se izkazali in premagali nasprotnika, povzpeli na vrh, zagotovo sodijo Talj, Karpov, Kasparov in čudežni deček Robert Fischer. Za prve tri, nekdane sovjetske sahiste, niti ni presenetljivo, da so pri vzponu pokazali veliko psihično moč, saj je bila konkurenca in koncentracija vrhunskih igralcev v nekdanji Sovjetski zvezi zelo velika, in le najboljši so lahko prerasli anonimnost. Robert Fischer je prišel iz povsednega drugačnega okolja in v sah vnesel toliko novosti, da mu lahko ob strani stoji le še aktualni prvak Gari Kasparov. Sahovska pot »čudež-

ŠAH / BOBBY FISCHER

Težka pot čudežnega dečka iz Brooklyna

nega dečka iz Brooklyna«, kot so Fischerja pogosto imenovali, se je začela, ko je bil star sedem let. Njegov mentor Carmine Nigro je zelo zgodaj opazil, kako zelo je nadarjen, Robert pa je s predanostjo sahu delal tako velike korake v svojem razvoju, da je po znanju presegel vse podobne primere v zgodovini, od Raoula Capablance do Samuela Reshevskega. V zgodnji mladosti se je navduševal predvsem nad Paulom Murphyjem in njegovo sahovsko romantiko, kasneje pa je do slednjega prebral partije vseh sahovskih velikanih. Leta 1958 je komaj petnajstleten prišel do velemojstrskega naslova in se nato štirinajst let

boril za naslov svetovnega prvaka tako z nasprotniki kot s svetovno sahovsko zvezo. Fischerjev boj pa se ni dogajal le na 64 poljih, saj si je prizadeval za uveljavitev sahovske igre, kar mu je tudi uspelo. Sovjetska sola je imela namreč od tridesetih let dalje tako prevlado, da so njene igralce zahodni sahisti le s teza-vo ogrožali. Tekmovalni sistem turnirjev je bil številnim sovjetskimi igralcem pisan na kožo, tihi medsebojni nenapadni pakt pa je na vrh izzivalcev vedno pripeljal enega od njih. Sah je postal dolgačasen in ni privabljal pokroviteljev, ki so vnaprej vedeli, da bo zmagovalec z Vzhoda. Fischer je zadel

ze zelo mlad podirati ustaljene norme. Pri tem je bil večkrat povsem osamljen, kakor je bil popolnoma osamljen tudi pri oblikovanju svoje sahovske velicine. Lastne partije je analiziral sam, ob sebi ni imel sekundantov, ki so bili značilni za sovjetski sahovski stroj. Bil je tudi neverjetno dosleden, večkrat je zagrozil, da bo prenehal z igranjem, če sahovska zveza ne bo zagotovila sprememb, ki jih je v veliki meri izbojeval prav on in za katere lahko danes rečemo, da so »resile« saha.

Sprememba tekmovalja, ko ni več odločala turnirska zmaga, ampak pokalni sistem na izpadanje, mu je leta 1972 omogočila, da se je pomeril za naslov s svetovnim prvakom Borisom Spaskim in ga tudi premagal. Zaradi spora s svetovno sahovsko zvezo, ki ni hotela ugoditi njegovim zahtevam, pa 20 let za tem ni odigral niti ene uradne partije. Koliko je sahovska igra izgubila zaradi njegove odsotnosti, je težko ugotoviti. Svetovni prvak kot nekakšen voditelj sahovskega sveta pa mora imeti določen odnos do igre. Poleg tega mora biti idol drugim, predvsem kot iskalec novih poti, ki izzarevajo njegove ustvarjalne zamisli.

Robert Fischer se je odločil za največje zrtev: odrekel se je igri, za katero je živel, kljub temu pa ima pri popularizaciji saha velike, morda celo največje zasluze.

Iztok Golob

NOVICE

Biaggi v ospredju

EASTERN CREEK (AVSTRALIJA) - Italijan Massimiliano Biaggi (Honda) je včeraj na treningu za motociklistično VN Avstralije v rekordnem času proge osvojil prvo mesto v kategoriji do 250 ccm. V politrskem razredu je bil najboljši American Kevin Schwantz na suzukiju, v razredu do 125 ccm pa Nemec Ralf Walman na aprilii.

Do 125 ccm: 1. Waldman (Niz) 1:41, 371, 2. Bodellier (Niz) honda 1:41, 475, 3. Raudies (ZDA) honda 1:41, 809, 6. Gianola (It) honda 1:42, 499.

Do 250 ccm: 1. Biaggi (It) honda 1:32, 898, 2. Kocinski (ZDA) suzuki 1:33, 201, 3. Capirossi (It) 1:33, 754.

Do 500 ccm: 1. Schwantz (ZDA) suzuki 1:31, 243, 2. Rainey (ZDA) yamaha 1:31, 679, 3. Bittie (Avstral) honda 1:31, 929, 12. Cadorala (It) yamaha 1:34, 064.

Danes Avstrija - Francija

DUNAJ - Francija bo danes na kvalifikacijski tekmi skupine 6 za SP v ZDA proti Avstriji nastopila v okrnjeni postavi. Za francosko reprezentanco bo danes srečanje zelo pomembno za uvrstitev, saj imata Švedska in Bolgarija enako število točk na lestvici, tako da bi danes Francoze morebiten spodrsljaj danes lahko drago stal. Na trenerski klopi Avstrije bo danes imel krstni nastop Herbert Prohaska.

Cecchinijeva v 3. kolo

HOUSTON - Italijanka Sandra Cecchini se je na mednarodnem teniskem turnirju v Houstonu uvrstila v 3. kolo, s tem da je v 2. kolu odpravila Bolgarko Katerino Malejevo s 7:6, 6:0. OSTALI IZIDI: Zrubakova (Čes) - Simpson-Alter (Kan) 6:1, 5:7, 6:2; Sabatini (Arg) - Graham (ZDA) 6:0, 6:1; Tarabini (Arg) - Ruano-Pascual (Sp) 6:4, 6:1.

Hokej: štart SP skupine B

EINDHOVEN - Na Nizozemskem se je začelo svetovno prvenstvo skupine B v hokeju na ledu. Na prvenstvu sodeluje 8 reprezentanc, poleg domačinov se Poljska, Danska, Velika Britanija, Japonska, Romunija, Kitajska in Bolgarija. Igra se po ligaskem sistemu »vsak z vsakim«, mostvo, ki bo zbralo največ točk, pa se bo na koncu uvrstilo v skupino A. Pričakovati je zagrizen boj med Poljaki in Nizozemci za prvo mesto, Romuni, Bolgari in Kitajci pa se bodo skušali izogniti zadnjemu mestu, ki vodi v skupino C. Na prvenstvu lahko preseneti reprezentanca Velike Britanije, kjer hokeju v zadnjih letih namenijo izredno pozornost. (Z. L.)

Kolesarji danes na Brionih

BRIONI - Na Brionih bo danes kolesarska dirka za veliko nagrado Kvarner Expressa in za sedmo lovorniko Brionov. Sodelovali bodo kolesarji iz Hrvaške, Slovenije in Italije. Mladinci bodo vozili na 40, člani pa na 60 kilometrov. (Morel)

Se Maradona poslavlja?

BUENOS AIRES - Argentinski as Diego Armando Maradona bo skoraj zanesljivo prenehal z aktivnim igranjem ob koncu letosnje sezone, ko mu zapadepogodba s španskim klubom Sevillo.

DOKUMENTARNA RAZSTAVA / V TRŽAŠKEM KULTURNEM DOMU

Razvojna pot gozdovništva med slovensko mladino

Na pobudo slovenske skavtske in taborniške organizacije v FJK

NEVA LUKES

Vsakogar, ki zanimata dejavnost skavtske in taborniške organizacije tu pri nas, istocasno pa hoče spoznati tudi dejavnost gozdovnikov na Slovenskem, ki je nastala že v davnem letu 1925, bo prav gotovo zanimal ogled razstave, ki sta jo skupno pripravili Slovenska zamejska skavtska organizacija in taborniki Rodu Modrega vala, v sodelovanju z Muzejem narodne osvoboditve iz Maribora.

Otvoritev te pomemb-

ne razstave je bila 19. marca v vhodnem foyerju Kulturnega doma v Trstu, kjer si jo lahko vsakdo ogleda vsako soboto od 10. do 12 in od 17. do 19. ure, pred vsako prireditvijo v KD in tudi po predhodnem dogovoru z organizatorji. »Zelel bi samo z nekaj besedami opisati otvoritev te razstave« nam je v pogovoru povedal Milan Pahor, starosta tabor-

niske organizacije RMV. »Moram reči, da je bila udeležba številna ter da so bili na otvoritvi navzoči, poleg mladih tabornikov in skavtov, tudi mnogi bivši člani obeh organizacij. Prireditve smo pričeli s skavtsko in taborniško himno, nato s kratkima govoroma nacionalne skavtske organizacije Vere Tuta - Ban in mojim posegom. Spregovorili so se ravnatelj Mu-

zeja narodne osvoboditve iz Maribora Tone Znidaric, Rudi Merljak, predstavnik državnega sekretariata za Slovence v svetu in deželni svetovalec Ivo Jevnikar, ki je zastopal deželnega odbornika Antoninija. Uvodno predstavitev pri otvoritvi razstave je imela avtorica razstave Mira Grasic, celotni program s pozdravom v slovenscini in italijanscini pa je podal Marjan Kravos. Ob otvoritvi smo zavrteli se film o taborjenju gozdovnikov v Gozdu Martuljek nekaj let pred drugo svetovno vojno, ki predstavlja danes pomembno zgodovinsko vrednoto.

Tokratna razstava je prikaz nastanka skavtske in gozdovniške organizacije na Slovenskem, ki je organizator prikazal že v Mariboru in Ljubljani, pa si jo bodo v prihodnje lahko ogledali se v drugih krajih Slovenije.

Slike, dokumenti in se drugo gradivo o delovanju obeh organizacij so prikazani na 66 panojih, razni kroji in oblaci, skavtska oprema, značke, nalepke in nasivki ter celo pravi sotor pa so razstavljeni v posebnih vitrinah oziroma pred njimi.

»To je zgodovinska razstava, ki nakazuje,

kako je nastajala med obema vojnoma organizacija gozdovnikov, v Sloveniji, kako so se razvijali skavti, prikazan pa je tudi nastanek taborništv in skavtizma tudi pri nas v zamejstvu. Gre za prvo takšno razstavo, ki obravnava to temo, zato menim, da si jo je vredno ogledati, saj je po svoji vsebini kot tudi po razstavljenih eksponatih zelo zanimiva.

Zelja tukajšnjih organizatorjev je bila in je, da bi si jo ogledalo čim več mladih, ki naj bi se navdušili za načela, ki vodijo obe organizaciji.

»Naj povem, da smo se posebno zadovoljni, da je do razstave v Trstu prislo prav v času, ko se naša taborniška organizacija pripravlja na praznovanje 40-letnice svojega delovanja. To bomo slovesno proslavili meseca decembra. Na jesen bomo imeli se slavnostni občni zbor, julija srečanje bivših in sedanjih tabornikov na taborjenju v Kalu-Koritnici pri Bovcu; pripravljamo pa tudi izid nove pesmarice taborniških pesmi.« je se povedal starosta RMV Milan Pahor.

Organizatorji so poslali vabila za ogled razstave na vse naše sole ter upajo, da se bodo le-te vabilu tudi odzvale, vabilo seveda velja tudi za vse ostale.

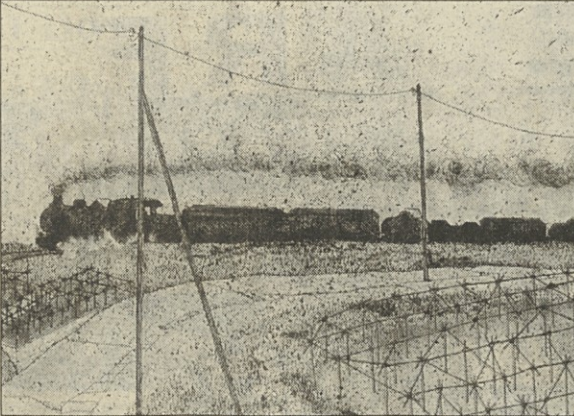

Obiskovalci na razstavi o zgodovini gozdovništva v Kulturnem domu (Foto Ferrari)

LIKOVNOST / GALERIJA TRIBBIO

Sormanijeve barve v risbi

Tržaški slikar je dal na ogled barvane risbe in tempere

Eno od razstavljenih del Tržačana Marina Sormanija

»Barva v risbi 2« je naslov razstave tržaškega slikarja starejše generacije Marina Sormanija v galeriji Rettori Tribbio 2. Kot naslov sam pove, gre za barvane risbe in tempere, ki predstavljajo predvsem pokrajine ter mestne in okoljske poglede. Figuralna in dopadljiva risba sta osnovni potezi teh del, ki jih umetnik z rahlim dodatnim barvanjem spremeni v lahkon poudarjeno vzdušje. Za zapolnitev ploskev in senčenje uporablja pikcasti nanos, ki pa izpade nekoliko plitko, ker se risba stopi v skoro slikarsko tehniko, nima pa več osnovnih karakteristik čiste risbe in njene neposrednosti. Res pride do izraza slikarjeva spretnost, a imamo občutek, da so njegova dela nekoliko ugaslena na zunanjo do-

padljivost publiki in manjšo umetniško težo. Kot bi sledil splošnemu upadanju kulturnega naboja v našem mestu, ki se je iz velikega mesta z mednarodnim značajem v začetku tega stoletja spremenilo v majhno provincialno mesto, kjer umetnost marsikdaj odraža vedno večjo ozkost splošnega stanja, v kateri se duši tudi likovno izražanje. Vračanje v preteklost v vsebinah njegovih pokrajin ne najde tiste kritične oddaljenosti od minulega, spogleduje se z lažno melanholijo, kajti številnemu občinstvu, morda navelicnemu vsestranskim in kaotičnim eksperimentiranj z moderno avantgardnim izrazom, to ugaia in tako se umetnik, ob obveznih kompromisih, znajde na poti, ki nima več uspona. (—srce—)

PUBLIKACIJE / ZBORNIK

S srečanja Mittelevropa v letih '20

MARKO WALTRITSCH

Naslov 23. srednjeevropskega srečanja v Gorici pred tremi leti je bil »Mittelevropa v dvajsetih letih: kultura in družba«. Nanj je prisla že kar običajna stotina gostov iz več držav Srednje Evrope. Pred 26. leti, ko so srečanja nastala, se je zdelo, da gre za navadno obujanje tiste srednje Evrope, ki je do 1. svetovne vojne bila uklenjena v avstroogorski državi. Na marsikaterem srečanju smo tudi zares dobili ta vtis, saj je dunajski duh prevladoval v razpravah. Marsikdaj se je zdelo, da skušajo razpravljalci obuditi tisto »Austro felix«, ki je takšna v resnici bila le za neko vrhno plast. Ko so na dnevnem red razprave prisla vprašanja, ki so sicer imela kulturni humus, temeljila pa so na konkretnih vprašanjih, smo spoznali, da nas vendarle nekaj v tej srednji Evropi združuje. Se bolj to prihaja do izraza v zadnjih letih, po nepricakovanih političnih pretresih, ki so prizadeli srednjo Evropo. Ne gre samo za politične pretrese, saj vsak dan vidimo, kaj se dogaja v nekaterih predelih nekdanje Jugoslavije. Vidimo, kako se razdružujejo Cehi in Slovaki. Vidimo, kako so med seboj sprti Slovaki in Madžari, kako se grdo gledajo Madžari in Romuni, kako tudi pri nas spet dvigajo glavo tisti, ki so bili v drugi svetovni vojni bili poraženi.

Prav zaradi tega so goriske mittelevropske razprave dandanes bolj kot kdaj aktualne. To smo videli se zlasti na lanskem decembrskem srečanju, ko je bil govor o vlogi Cerkve v tem delu Evrope, ko se je govorilo o dogodkih v tem stoletju od casov pred prvo vojno do današnjih dni.

Prav tako aktualne so bile pred tremi leti razprave na nekajdnevem posvetu z naslovom, ki je bil omenjen na začetku tega članka. O nastajanju novih državnih tvorb tam, kjer je stoletja stalo močno večnacionalno cesarstvo, so takrat govorili nekateri znani moze. Tudi Slovenci.

Zakaj omenjamo po treh letih ta posvet? Pred kratkim je bil namreč natisnjen zbornik, v katerem so zbrani posegi 36 poročevalcev in razpravljalcev na tem nekajdnevem posvetu. Iz branja teh poročil dobimo se kar precej jasno sliko o takratnem dogajanju: v Gorici in Nemci, Slovenci in Italijani, Cehi in Madžari, Slovaki in Hrvati. Govorili so v raznih jezikih, saj je na goriskih srednjeevropskih srečanjih že od vsega začetka vpeljana simultano prevajanje v italijansko, slovensko, nemščino in angleščino.

Prof. Vasilij Melik iz Ljubljane je govoril o razvoju na Slovenskem takoj po razpadu Avstro-Ogrske in o prizadevanjih Slovencev za čim večjo avtonomijo v okviru takratne države Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki se je kmalu preimenovala v Jugoslavijo. Njegova izvajanja je z nekaterimi podrobnostmi dopolnil prof. Kajetan Gantar, ki je prikazal dve nasprotujoči si tendenci v takratnem slovenskem prostoru. O goriskem eseistu in literatu Alojzu Resu je govoril pisatelj Alojz Rebula, ki je Resovo delovanje prikazal kot resnični evropski moment takoj po koncu 1. svetovne vojne, ko se je morda zdelo, da bo zavladal zdrav razum. Zgodovinar dr. Branko Marušić je govoril o dogajanju na Goriskem na začetku dvajsetih let, se zlasti o živahnem kulturnem delovanju naših ljudi v mestu, ki je bilo središče velike dežele, v kateri je slovensko prebivalstvo bilo v večini. Tudi goriski likovni kritik prof. Giulio Monai je omenil slovensko prisotnost v mestu. Govoril je o skupnih pobudah slovenskih in italijanskih likovnikov, ki so imele velik odmev.

Vse lepo in prav. Vsa ta poročila so tiskana v zajetnem zborniku. Ob tem velja nekaj povedati. Receno je bilo, da na srečanjih deluje brezhibna prevajalska služba. Zaradi tega je cisto razumljivo in tudi pravilno, da slovenski predavatelji, isto velja tudi za druge, govorijo v svojem jeziku. Ni pa najbolj pravilno, da so predavanja v zborniku tiskana le v tistem jeziku, v katerem so bila podana. Saj je konec koncev eden izmed razlogov za prisotnost naših predavateljev na teh srečanjih ta, da druge udeležence, se zlasti pa tujkajnsje Italijane, seznanijo s slovensko problematiko. Zal so ta izvajanja silili v prevodu samo tisti, ki so bili prisotni na srečanju. Kdor bi dobil v roke omenjeni zbornik in ne pozna slovenscine, ne bo nič izvedel o tem, kar so povedali Melik, Rebula in Marušić. Razumel bo le to, kar je povedal Gantar, ker je njegov spis objavljen v italijanscini, kar kaže, da je na posvetu najbrž govoril v italijanscini. Trije prej omenjeni spisi pa so objavljeni le v slovenscini.

Zal je bila na tak način izgubljena priloznost seznaniti se italijanske bralce s tujkajnsjo slovensko tematiko. Zaradi tega, ker v institutu za srednjeevropska srečanja očitno nimajo prevajalcev (isto kar smo povedali o slovenskih posegih velja tudi za tiste, ki so bili podani v drugih jezikih), bo najbrž v bodoče prav, da slovenski predavatelji na teh goriskih srečanjih svoje eseje preberejo v slovenscini, institutu pa, poleg slovenskega originala, izročijo tudi italijanski prevod. Le na tak način bodo italijanski bralci te zbornikov (ti izhajajo leto za letom) seznanjeni tudi s slovensko problematiko. V nasprotjem slučaju pa bodo nase zadeve ostale domena nas samih.

OPERA / NOVA PREMIERA V DVORANI TRIPCOVICH

Prepričljiva izvedba Donizettijeve opere Lucija Lammermoorska z mladimi pevci

Topel aplavz občinstva je zlasti šel bplgarski sopranistki Alexandrini Pendachanski

JOZE KOREN

»Pleme« Mau Mau v Trstu

Ob koncertu vitalistične glasbene skupine Mau Mau iz Turina, ki je nastopila v tork zvečer v gledališču Miela, se vsiljuje vprašanje, ali se neustavljivo blizu koncu zmagoviti pohod ljudske pesmi. Zdelo se je, da je bolj elitistični poskus v sedemdesetih letih, s silovitim vdorom zlasti afriških glasbenih vzorcev v rockovsko glasbo pa je v zadnjih letih nastala nova glasbena zvrst, ki doživlja veliko uspeha in daje upati, da smo se dokončno izognili nevarnosti popolnega poenotenja popularne glasbe, ki je postala nepogrešljiva zvočna kulisa našega vsakdana in je prevzela vlogo ljudskih pesmi iz ne tako oddaljene preteklosti.

»Akustično pleme« Mau Mau je izrazita priča te nove težnje vračanja k koreninam, ki obsegajo bodisi okcitansko ljudsko glasbo iz neposredne bližine, bodisi poudarjeni ritmi temperamentnih andaluzijskih motivov in za nas neobičajno ritmično Bližnjega vzhoda. To težnjo k ljudskosti se dodatno poudarjajo uporaba naravnih, nekakšna robota neposrednost njihove protestniške naravnosti in celo malo nedodelani nastop. (vat)

Donizettijeva opera »Lucija Lammermoorska«, za katero je napisal libreto izkušeni libretist Salvatore Cammarano po zgodovinski romanu Walterja Scotta o sovrastvu med dvema škotskima plemskima družinama in tragicni ljubezenski zgodbi dveh njunih mladih članov, zavzema v repertoarjih tržaškega gledališča Verdi ugledno mesto. Od prve postavitve leta 1837 se jih do konca druge svetovne vojne nabralo kar 17, po zadnji vojni pa je tokrat na sporedu že šest. Samo v teh povojnih letih so v tržaških uprizoritvah nastopala zelo ugledna imena italijanskega in tujega opernega »belcanta« od Renate Scotta do Luciane Serre, od Giuseppea Campore do Giacinta Prandellija, od Joseja Carrerasa do Beniamina Priorja.

V cem je torej mik tega Donizettijevega dela, da je po več kot 150 letih se vedno tako pogosto na repertoarjih in da ga današnje občinstvo se vedno radevolje sprejema? »Lucija Lammermoorska« velja po svoji melodramski fakturi in muzikalni poetičnosti za najbolj romantično melodramo italijanskega »ottocenta«, za predhodnika oper zrelega Verdija, obenem pa tudi za najbolj »moderno« v smislu značajskega izrisavanja njenih akterjev. Pomembna odlika Donizettijeve partiture je namreč prav v tem, da je glasba - kljub svoji neprekinjeni melodičnosti - izrisavanje duševnih stisk in drame

njenih nosilcev tja do znamenitega prizora blaznosti in da je v glasbi sami ze od vsega začetka nakazana vsebina zgodbe.

Nosilec melodične konstrukcije je vseskozi orkester s svojim zvočnim koloritom, v katerem so ob ključnih prizorih in spevih izstopajoče vloge zaupane posameznim instrumentom od pavk in rogov v uvodnih taktih namesto običajne simfonice uverture, preko harfe kot preludija k ariji Lucije »Regnava nel silenzio«, bronasto odmevajočega recitativa, ki uvaja Edgardove pojave, dramatičnega orkestralnega izrisavanja perfidnega Enrica, bolečih zvokov oboe preko znamenitega seksta, ki se

takorekoc izdajava iz celote po svoji fakturi, pa tja do slovitega prizora blaznosti, ko postane flauta intimen soizpovedovalec Lucijine drame, in do Edgardovega samomora, ki sklene to melodramsko mojstrovino.

Seveda pa ni nič manjša teza kot na orkestru tudi na pevcih in njihovih sposobnostih vokalnega in psihološkega vzvijaanja tako v posamezne vloge kot v celovitost zgodbe in sposobnost ustvarjanja mrakobnega vzdušja z orkestralno partituro, čeprav je tudi res, da je ves čas vodilna osebnost Lucija in da je prav na njej največje breme in s tem tudi največja

odgovornost za uspeh predstave.

Tokratna tržaška izvedba v dvorani Tripco-vich, zaupana stalnemu dirigentu Verdijevega orkestra Lü Jii, režiserki Patriziji Gracis, zborovodkinji Ine Meisters in drugim sodelavcem, sloni (v alternativni zasedbi glavnih vlog) na mladih pevcih, kar je bila sicer tvegana poteza, a se je se enkrat izkazala za uspešno zlasti pri izbiri interpretke vloge Lucije, ki jo je na premieri podajala komaj 22-letna bolgarska sopranistka Alexandrina Pendatchanska, ki je v tej vlogi tudi debutirala. Svojo Lucijo je od začetka do konca, zlasti

pa v prizoru blaznosti, gradila brez vsake zunanje teatralike, tako lastne nekdanjim velikim zvezdam, zato pa toliko bolj intimno doživljanje tako v lirčnih kot dramatičnih trenutkih. Tu in tam ji je razmeroma se majhen glasovni volumen sicer preprečeval linearnost vokalnega podajanja ob preglasovanju orkestra, je pa zato s svojim čistim in intonancno zanesljivim glasom in ze zdaj zavidljivo pevsko tehniko tudi v najtežjih vokalnih preskokih ustvarila lik, s katerim je dokazala, da je na poti k velikim dosežkom.

Sprico tako močne osebnosti so ostale vloge, ki pa tudi sicer niso enakovredno nosilne v

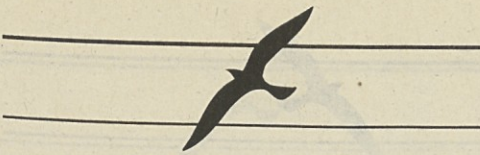
kontekstu drame, ostajale nekako v drugem planu, čeprav na dostojni ravni. To velja predvsem za glasovno sicer se ne povsem izdelanega portugalskega baritonista Cesarja Hernandesa v vlogi Edgarda Ravenswooda, ki pa razpolaga z dramatično barvitim glasom, za Marzia Gioissia v vlogi perfidnega lorda Enrica Asthona, kot za basista Umberta Chiumma v vlogi Raimonda Bidebenta. Pevsko manj izrazit je bil Roberto Benciveniga kot lord Arturo Bucklaw, v manjših vlogah Alise in Normanna sta nastopila se Ornella Bonomelli in Dario Zerail.

Dirigent Lü Jia je v svojem prvem soocenju s to melodramo italijanskega »ottocenta« vodil orkester s potrebno dramatično napetostjo, je pa na trenutke le dopuščal premočno zvočnost in posvecal premajhno skrb čistosti posameznih instrumentov. Izvrsno je svojo nalogo opravil zbor, ki ima v tem delu pomembno vlogo. Ustrezni je bil tudi kratek baletni vložek. Na sceni s posevnim stopnišcem cez vso sirino odra in z igro zavet in luci, se je režija Patrizie Gracis držala ze preizkušenih modelov.

Po uvodni zadržanosti, ko se orkester in pevci se niso sprostili, je občinstvo spremljalo predstavo z narasajocim zadovoljstvom in zlasti bolgarsko gostjo nagradilo z večmimutnim aplavzom za njeno na moč sugestivno podajanje prizora blaznosti. Velik aplavz je doživel tudi znameniti sekstet v drugem dejanju.

Lucija, ki jo je na premieri odlično podala bolgarska sopranistka Alexandrina Pendatchanska, v prizoru blaznosti.

Gledališča

Slovenija
LJUBLJANA

CANKARJEV DOM
DANES: ob 20. uri (Linhartova dvorana) E. Horvatin: Zenska, ki nenehno govori, (Cas subjektivnega) Poligon. Vstopnice 400 SIT.
Ob 20. uri (Ovalna dvorana) Strniša/Frey: Zabe. Koprodukcija Koreodrame in CD. Vstopnice 600 SIT.
V PRIHODNJIH DNEH: 31. t. m. ob 21. uri Strniša/Frey: Zabe. Vstopnina je 600 SIT.
2.4.: R.Marinkovic: Glorija. Gostuje PDG Nova Gorica.
Informacije na tel. 061/222-815.

DRAMA SNG

DANES: ob 19.30. uri A. Schnitzler: Anatol. Za izven in konto.
Ob 20. uri (Mala Drama) I.Cankar: Pisma Ani. Za izven in konto.
Informacije vsak delavnik od 11. do 12. ure ter uro pred predstavo na tel. 061/221-511.

OPERA IN BALET

DANES: ob 19. uri Strauss: Netopir. Za izven in konto.
Blagajna je odprta med 11. in 13. uro ter med 17. in 19. uro.
V PRIHODNJIH DNEH: 29. t. m. ob 15. uri Krapnova kobila, mladinska predstava.
30. t. m. ob 19. uri Čudežni mandarin in Carmen. Za red Torek I. in izven.
Rezervacije na tel. 331-950 samo med 9. in 11. uro.

MESTNO GLEDALISCE LJUBLJANSKO
DANES: ob 22. uri CABAreS, CABArei, gostuje Zijah Sokolović, znameniti sarajevski igralec, dobitnik številnih gledaliških nagrad in priznanj.
V PRIHODNJIH DNEH: 29. in 30. t.m. ob 20. uri Jagodic-Pokorn-Tadel: Klinika Tivoli d.o.o. Informacije in rezervacije od 10. do 12. ure in uro pred predstavo na tel. 061/210-852.

SLOVENSKO KOMORNO GLEDALISCE
JUTRI: ob 20. uri (Vodnikova domačija) E.Flisar: Jutri bo lepše. Informacije in rezervacije na tel. 061/193-395.

SENTJAKOBSKO GLEDALISCE
DANES: ob 19.30 uri J. Anouilh: Ljubi ticki (vse podrekaajo). Igra Jurij Soucek, kot gost. Za abonma red Sobotni in izven.
Prodaja vstopnic dva dni pred dnevom predstave od 17. do 19. ure, na dan predstave pa dve uri pred predstavo. Rezervacije po telefonu 061/312-860.

MARIBOR

SNG DRAMA
DANES: ob 19.30 uri premiera Inferno- La divina commedia. Pesnik: Dante Aleghieri. Dramatik: Nenad Prokić. Režiser: Tomaž Pandur.

V PRIHODNJIH DNEH: 3.4. ob 19.30 premiera Purgatorio- La divina commedia.
10.4. ob 19.30 premiera Paradiso-La divina commedia.

Igrajo: Brane Sturbej, Matjaž Tribuson, Ksenija Mišić, Livio Badurina, Radko Polić, Mile na Muhič, Peter Ternovšek, Rado Pavalec, Sonja Blaz, Anica Sivec, Anica Kumer, Rados bolčina, Irena Mihelič, Ivo Leskovec, Zvonko Funda, Irena Varga, Aljosa Rebolj, Franci Gačun, Ivica Knez, Nataša Sirk, Maja Adusa Vidmar, Alenka Cilensek, Lidija Simoncic, Jospina Babic in drugi.
Informacije na tel. 062/221-206.

JESENICE

GLEDALISCE TONE CUFAR
DANES: ob 19.30 uri A.Perhaj: Kretnica krivde. Predstava v izvedbi KD Primož Trubar iz Velkih Lasc. Tel. 064/81-260.

RAVNE NA KOROŠKEM

KULTURNI DOM
DANES: ob 19. uri A. P. Cehov: Snubač. Gostuje gledališče Loza. Za abonma in izven.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

GLEDALISCE ROSSETTI
DANES: ob 16.00 in ob 20.30 - Sandro Masimini - »My fair lady«. Predstava izven abonmaja. Za koncerta povpast. Prodaja vstopnic in rezervacije v gledališču Rossetti in pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Izkaznice niso veljavne. Ponovitev jutri, 28. t.m., ob 16.00.

NAPOVEDUJEMO: ob 30. t. m. do 1. aprila gostovanje gledališke skupine Teatro Eliseo z delom Thomasa Bernharda »Il nipote di Wittgenstein«. Režija Patrick Guinand. V glavni vlogi nastopa Umberto Orsini. Predstava izven abonmaja, za abonente povpast. Predpridaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063) in v gledališču Rossetti (tel. 54331).

DVORANA TRIPCOVICH

DANES: ob 20. uri (red L) bo na sporedu četrti predstava Donizettijeve opere Lucia di Lammermoor. Dirigent Lù Jia. Režija Patrizia Gracis. Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripcovich. nastopajo: Marzio Giossi, Alexandrina Pendatchanska, César Hernandez, Umberto Chiummo. Jutri peta ponovitev ob 16. uri (red D).

GLEDALISCE CRISTALLO

LA CONTRADA
DANES: ob 20.30 premierska predstava - gostovanje Alberta Lionella in Eriko Blanc z delom Sache Guitry »Mogli, figli e amanti«. Nastopajo: Aldo Alori, Anna Maria Bottini, Scene Umberto Bertracca, kostumi Grazia Alfonsi. Režija Alberto Lionello. Jutri ponovitev ob 16.30.

MILJE

GLEDALISCE VERDI
V PRIHODNJIH DNEH: v četrtek, 8. aprila, ob 21. uri za niz komicnega teatra: »Io sono una cooperativa«. V glavnih vlogah Lucia Vasi in Maurizio Milani.

VIDEM

GLEDALISCE LUIGI BON
DANES: ob 21. uri gostovanje gledališke skupine Quintino Ronchi s komedijo v furlanskem jeziku San Laurinz Zero A Cinc».

AVDITORIJ MENOSSI
Sant'Osvaldo - UL S. PIETRO
DANES: ob 20.30 niz komicnega teatra »Contatto comico«. Na sporedu bo »Uomo» Antonia Albasenja. Nastopajo Antonio Albanese, Fabio Amato, Fabio Modesti.

Koroška

CELOVEC

MESTNO GLEDALISCE
DANES: ob 19.30 - Kabale und Liebe, drama Friedericha Schillerja. Ponovitev jutri ob 15. uri.

ŠT. PRIMOŽ

KULTURNI DOM
DANES: ob 20. uri premiera Cankarjeve drame Hlapci v izvedbi Gledališča ob Dravi. Režija Peter Miltarov. Ponovitev jutri ob 14.30.

Glasba

Slovenija

LJUBLJANA

SLOVENSKA FILHARMONIJA

JUTRI: ob 11:uri Nedeljska matineja komornea ansambla Slovenicum. Dirigent: Uros Lajovic. Solisti: Primož Novsak, violina, Mile Kosi, viola, Susanne Basler, violoncelo. Prodaja vstopnic: Festival Ljubljana tel. 221-948, blagajna 226-544 in uro pre koncertom na prizorišču.
V PRIHODNJIH DNEH: 31.t.m. ob 19.30 (Klub CD) Zvoki šestih strun - Tomaž Rajterić, kitara. Vstopnina je 300 SIT.

CANKARJEV DOM
V PRIHODNJIH DNEH: 29. t. m. ob 21.30 uri (Klub CD) Workshop de Lyon Jazz- Paris la Nuit. Vstopnice 600, 800 SIT.

30. t. m. ob 19.30 uri (Gallusova dvorana) koncert Komornega orkestra Orpheus, New York. Program: Haydn, Beethoven, Rossini, Bartok. Orpheus Chamber Orchestra je po mnenju vseh pomembnih svetovnih glasbenih kritikov eden najboljših komornih orkestrrov na svetu. Vstopnina je 900 in 600 SIT.

Informacije na tel. 061/222-815.

OPERA IN BALET

V PRIHODNJIH DNEH: 29.t.m. ob 20. uri koncert sopranistke Paulette de Vaughn. V sodelovanju s Festivalom Ljubljana.

TIVOLSKI GRAD

V PRIHODNJIH DNEH: 30. t. m. ob 18. uri solistični večer kitarista Jerka Novaka.

Informacije na tel. 061/225-632.

MARIBOR

KAZINSKA DVORANA

V PRIHODNJIH DNEH: 29.t.m. ob 18. uri Koncertni večer profesorjev Srednje glasbene in baletne sole.

1.4. ob 19.30 uri peti abonmajske koncert- Komorni ciklus. Nastopa kvartet Martinu iz Prage.
2.4. ob 19.30 Koncert Musice Slovenice. Solistka: Natalija Vorobjova. Klavir: Janko Setinc.
Blagajna je odprta vsak dan, razen nedelje, od 11. do 16. ure ter uro pred predstavo. Informacije na tel. 062/221-206.

UNIONSKA DVORANA

V PRIHODNJIH DNEH: 30. in 31. t.m. ob 18. uri Rossini: Stabat Mater.

NOVINARSKI KLUB

JUTRI: ob 21. uri koncert Tomaza Pengova. Tel. 062/222-251.

VELENJE

KC IVAN NAPOTNIK

V PRIHODNJIH DNEH: 29. t. m. ob 19.30 uri koncert skupine Trio Ekos. Program: L. van beethoven, Max Bruch in Shing- Kuen Tzeng: Nostalgija-prvici izvajana skladba v Evropi. Vstopnice 400 SIT.

VRHNIKA

O.S. IVAN CANKAR

DANES: ob 20. uri celovečerni koncert slovenskih in tujih pesmi. Informacije Zveza kulturnih organizacij Vrhnika, tel. 061/753-648.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

GLEDALISCE MIELA
NAPOVEDUJEMO: v torek, 6. aprila, ob 20.30 abonmajske koncert Glasbene matice. Nastopili bodo gostje iz Minske - Jurij Likin (oboa), Sergej Gromov (violina), Ilia Zukovski (violoncelo), Jurij Gildjuk (klavir). Na programu Mendelssohn, Gazezlova, Djesevov, Rahmanoniv, Falik. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom koncerta v gledališču Miel.

GLEDALISCE ROSSETTI
V PRIHODNJIH DNEH: v ponedeljek, 29. t.m., ob 20.30 koncert Trzaskega koncertnega društva. Nastopil bo Richard Goode - Orpheus Chamber Orchestra. Na programu Hydn, Beethoven, Rossini in Sostakovic.

MILJE
GLEDALISCE VERDI
DANES: ob 22. ure dalje Dance the jazz. Nastopila bo glasbena skupina Radical Stuff & Lo Greco Bros.

OPČINE

PROSVETNI DOM
JUTRI: ob 10. uri koncert Tria Ekos, ki ga sestavljajo klarinetistka Lee I-Nin iz Tajvana, celistka Anthea Scott-Mitchell iz Avstralijske in pianistka Chiara Migliari iz Rima. Koncert organizirata KD Tabor v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev.

GORICA
POKRAJINSKI MUZEJ NA GORISKEM GRADU
Kongresna dvorana
DANES: ob 17.30 koncert dua kitaristov Marka Ferija in Maura Breganta. Na programu Turina, Rodrigo, Giuliani in De Falla.

CERKEV SV. IGNACIJA NA TRAVNIKU
DANES: ob 20.30 koncertna sezona Glasbene matice. Na programu bo Händlov Mesija, oratorij za soli, zbor in orkester. Nastopata Slovenski komorni zbor in Slovenski komorni orkester pod vodstvom Mirka Cudemana. Vstop prost.

FELETTU UMBERTO (Videm)

AVDITORIJ
V PRIHODNJIH DNEH: v ponedeljek, 29. t. m., ob 21. uri celovečerni koncert Johna Hammonda. Prodaja vstopnic v Felettu (Libreria Dori) in v Vidmu (Angolo della musica).

Alpe-Jadran
MESTRE
GLEDALISCE TONIOLO
V PRIHODNJIH DNEH: v ponedeljek, 29. t. m. celovečerni koncert kantavtorja Eugenia Finardija.

Razne prireditve

Slovenija
LJUBLJANA

CANKARJEV DOM
DANES IN V PRIHODNJIH DNEH: do 4.4. ob 18. in 20. uri (Kosovelova dvorana) Igra solz/ The Crying Game. Film Neila Jordana. vstopnina je 400 SIT.
V PRIHODNJIH DNEH: 30. t. m. ob 19. uri (sejna E3) predavanje Dorice Sever: Redovništvo kot izziv casa. Predavanje sodi v cikel Verska kulturna dediscina. Vabljeni.
30. t. m. ob 19. uri (Linhartova dvorana) Makalukorak naprej v alpinizmu inznianosti, predavanje z dokumentarnim, filmskim, slikovnim in tonskim gradivom alpinista Alesa Kunaverja. Vstopnice 350 SIT. Informacije na tel. 061/222-815.

KLUB K4

JUTRI: ob 22. uri You Suck. Video: Edward II. V PRIHODNJIH DNEH: 30.t.m. ob 20. uri Domdorf T Night. Promocija in degustacija čajev Sir Winston. Vroci telefon Kluba K4: 061/113-282.

KULTURNO-INFORMACIJSKI CENTER KRIZANKE

V PRIHODNJIH DNEH: 31. t. m. ob 10. uri predavanje z naslovom Prihodnost in realnost krajinskih parkov v Sloveniji.
31. t. m. ob 12. uri Predstavitve novih publikacij Zavoda republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediscine.

FILOZOFSKA FAKULTETA

V PRIHODNJIH DNEH: 30.t.m. ob 19.uri (pred 34) Vpliv tobaka na razvoj ljubljanske industrije. Predavanje dr. Jasne Fisher v okviru Humanističnega simpozija. Vabljeni.

CELJE

DVORANA PLESNEGA FORUMA
DANES: Predavanje o modi. Informacije na tel. 063/36-559.

KULTURNI DOM DPD SVOBODA
V PRIHODNJIH DNEH: vsako sredo do sredine aprila bo potekala Likovna sola za začetnike. 50-urni program vodi kustosinja Muzeja grafičnih umetnosti Anica Ferjančic. Prijave v sprejema Alica Javnsnik v Zdravstvenem domu Celje, tel. 063/27-721.

DOMŽALE

KNJIZNICA
V PRIHODNJIH DNEH: 31. t. m. ob 19. uri Misticna Indija, predavanje Dušana Osojnika z 200 diapozitivi.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

GLEDALISCE MIELA
Do ponedeljka, 19. aprila bodo v gledališču Miel predvajali filme angleških mojstrov Michaela Powela in Emérica Pressburgerja.

V PRIHODNJIH DNEH: 29. t.m., ob 18.00. 20.00 in 22.00: »Black Narcissus, i. D. Kerr, D. Farrar, J. Simons, Sabu; 5. aprila ob 18.00 in 20.30: »The red Shoes«, i. M.Shearer, L. Massine, F. Ashton; 19. aprila ob 18.00, 20.00, in 22.00: »The Tales of Hoffmann«, i. M. Shearer, L. Massine, L. Tcherina, F. Ashton. Zadnjo predstavo bosta komentirala Martin Scorsese in Bruce Eder.

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA
V PRIHODNJIH DNEH: v ponedeljek, 29. t.m., ob 18. uri bo v Avditoriju na sporedu »Ura z...« - Srečanje z Omello Bonomelli, ki ga prireja Gledališče Trieste. Vstopnice so na prodaj pri blagajni Dvorane Tripovich od 9-12 in od 16-19, ob ponedeljkih zaprti. Pri blagajni Muzeja Revoltella ob ponedeljkih od 17. ure dalje. Vstopnina 4.000 lir.

Za najmlajše

Slovenija

LJUBLJANA

KUD FRANCE PRESEREN
DANES: ob 17. uri O Bibi, ki je prehitro rasla. Marionetna lutkovna igra v izvedbi LŠ Kinetikon. Informacije na tel. 061/332-288.

KULTURNICA VALENTIN VODNIK
Vsako sredo ob 16. uri Cicipoj - glasbene igrice skozi pesem v zboru, pripravnica za glasbeno solo na različnih glasbilih. Vpisujejo deklice in dečke od 3. leta dalje. Vpis in informacije vsak dan od 9. do 19. ure. Tel. 061/558-973.

LUTKOVNO GLEDALISCE LJUBLJANA
DANES: ob 11. in 17. uri Svetlana Makarovič: Sapramiska. Za izven. Informacije na tel. 061/314-962.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI
DANES: 27.t.m. ob 14. uri Sobotno popoldne za otroke - H.C.Andersen: Snežna kraljica.

MARIBOR

LUTKOVNO GLEDALISCE
JUTRI: ob 11.uri Jozica Ros: Uganke. Vstopnice so na voljo uro pred predstavo pri gledališki blagajni. Rezervacije in informacije na tel. 062/26—748.

CELJE

OBCINSKA ZVEZA PRIJATELJEV MLADI-NE
DANES: Oblikovalna delavnica za najmlajše pod vodstvom Nade Mlinarevic. Prijave in informacije na tel. 063/29-254.

PORTOROŽ

AVDITORIJ
DANES: ob 16.uri Bingo, ameriški mladinski film.

KOČEVJE

MUZEJ
Do konca marca bo na ogled razstava V svetu lutkoposkus otroškega muzeja. Odprto od ponedeljka do petka od 9. do 13. in od 16. do 18. ure ter v soboto od 9. do 12. ure. Zaradi lažje razporeditve prosijo, da obiske skupin pravčasno sporočite na telefon 061/851-864.

Furlanija - Juljska krajina
TRST
KULTURNI DOM
V PRIHODNJIH DNEH: v sredo, 31. t. m., ob 11. uri ponovitev pravljice Cesarjeva nova oblačila. Režija Vladimir Jurc.

Koroška
SVEČE
PRI ADAMU
JUTRI: ob 16.00 - Kdo je napravil Vidku srajci-co. Otroška lutkovna skupina KPD Smihel.

Razstave

Slovenija
LJUBLJANA

CANKARJEV DOM
(Sprejemna dvorana)
Do 11. aprila je na ogled razstava Desetletje slikarstva - Avstrija 1980 - 1990 - Zbirka Schomer.

Do 25. aprila je na ogled razstava otroških ilustratorjev iz vsega sveta Podobe domišljije- Sarmede 92'.

NARODNA GALERIJA

Na ogled je razstava Marka Pernharta: Izbrane slike iz Slovenije in Koroške. Informacije na tel. 061/219-740.

GALERIJA GRAD TIVOLI

Na ogled je razstava Mlada slovenska grafika. Razstavljajo: Ortomir Frelih, Klementina Golija, Samuel Grajfoner, Gregor Kokalj, Karel Plemenitis, Nataša Ribic, Zora Stancic, Marija Slanić - Jensko in Petra Varl-Simoncic.

MESTNA GALERIJA

Do jutri je na ogled razstava dokumentarnih fotografij Mostar 92'- Ubijci.

Do 31. marca je na ogled razstava keramičnih objektov in mozaikov Jane Mihel in Majka Mulacka.

Do 31. marca je na ogled razstava sodobnega španskega slikarstva in kiparstva z naslovom Struktura in koncept. Svoja dela razstavljajo: Artur Aguilar, Jose Maria Alcover, Waldo Balart, Jose Maria Iglesias, Julian Gil, Paco Lopez, Luis Ventos in Ramon de Soto Y Arandiga. Informacije na tel. 212-896.

MODERNA GALERIJA

Do 31. marca je v zgornjih prostorih na ogled razstava Jozeta Slaka - Džoke.

Do 4. aprila si lahko ogledate razstavo fotografij Andrea Kertesza.

Galerija je odprta vsak dan, razen v ponedeljek, od 10. do 18. ure, ob nedeljah od 10. do 13. ure. Cena vstopnice za odrasle 100, za studente 50 SIT. Tel 061/214-106.

GALERIJA INSULA

Na ogled je razstava Jozefa Muhovica.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA
Na ogled je spominška razstava Riharda Jakopica.

Galerija je odprta vsak dan, razen sobote popoldan in nedelje, od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

GALERIJA KOMPAS

Na ogled je razstava slik akademskega slikarja Toma Vrana, ciklus slik z naslovom Praznovanje pomladi.

KULTURNI DOM SPAN-SKI BORCI
Do konca meseca je na ogled razstava unikatne keramike akademskega kiparja Roka Soucka. Razstava bo odprta vsak dan od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

Do 10. aprila si lahko ogledate razstavo slik Janeza Ambrožiča.

PREDSTAVNIŠTVO MURE
Na ogled je 1. razstava del članov Društva Likovnih Umetnikov Prekmurja in Prekije.

KIC KRIZANKE

Do 3. aprila bo na ogled razstava Krajinski park Lahinja.

VODNIKOVA DOMACIJA
Na ogled je razstava fotografij mojstra Rafaela Podolnika.

GALERIJA KAPELICA

Do 9.aprila je na ogled fotografiska razstava z naslovom Biti zenska avtorice Jasmina Vidmar. Odprto vsak dan od 11. do 17. ure, razen sobote in nedelje.

KUD FRANCE PRESEREN
Na ogled je razstava slik Marka Butine.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE
Do 13. aprila je na ogled fotografiska razstava Mateja Okorna: Akt in Primoža Predalica: Igra prod zrcalom - portreti slovenskih igralcev.

Do 31. marca si lahko ogledate slike, refleksije 1960-1975, Nandeda Vidmarja.

Do aprila si lahko ogledate razstavo Zliviljenje na listih 1945-1990.

Na ogled je razstava sibirskega slikarja Nikolaja Ribakova.

Muzej je odprt od torika do nedelje od 10. do 18. ure. Vstopnine ni. Tel. 061/323-968.

MARIBOR

UMETNOSTNA GALERIJA
Na ogled je retrospektivna fotografiska razstava z naslovom Veno Pilon, pariski fotograf.

RAZSTAVNI SALON ROTOVZ (Trg Borisa Kraigherja)
Na ogled je razstava del mariborskega grafika Simona Grajfonerja, nagrajenca raznih razstav, med drugim tudi letosnjega grafičnega bienala na Otocju.

MUZEJ NARODNE OSVOBODITVE
Na ogled je razstava Pohorje: smučanje - 30 let Zlate Lisice. Muzej je odprt od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure in v soboto od 9. do 12. ur. Tel. 062/111-671.

SLOVENJ GRADEC

GALERIJA LIKOVNIH UMETNOSTI
Na ogled je razstava Nove pridobitve za stalno zbirko Galerije

likovnih umetnosti Slovenj Gradec 1987-1992.

CELJE

LIKOVNI SALON
Na ogled je razstava Komedija na plakatu.

LIKOVNI SALON

Do 10. aprila si lahko ogledate pregledno razstavo Tihozitja, Gajmirja Antona Kosa.

VELENJE

KULTURNI CENTER IVAN NAPOTNIK
Na ogled je razstava akvarelov in monotipij Jureta Godca.

Belec v Zambiji (2)

Tudi zanikrna baraka je lahko vojaški objekt - Na zambijskih vlakih so vse žarnice dobile noge, zato svetijo kar s svečami

Po vseh ne prevec prijetnih srečanjih z domačini sem sklenil, da bom se isti dan odpotoval na jug, prej pa sem se malo sprehodil po mestu in tržnici. Med drugim sem posnel nekaj prodajalcev pletenih izdelkov in čistila cevčev. Mimoidoci so se prav lepo zabavali, ko sem se plazil po tleh, da bi ga ujel v objektiv z vsemi njegovimi steklenicami globina. Zmanjkalo mi je filma in vložil sem novega. Prvi, slepi posnetek sem sprožil v neko precej klavarno barako in odšel

proti cesti, nekaj sto metrov stran. Avtobus ni vozil, vlak pa naj bi odpeljal se le ob pol treh. Tudi ce ne dobim nobene stopa do Viktorijinih slapov, ga lahko se vedno ujame. »Hop Cefizel!« je rekel policaj, ki je pridrvel za mano in se postavil pred mene, »kaj si pa prej slikal?«

Po daljšem sprenevanju sva prisla do tega, da je bila baraka pomemben »military object« in da so me pravkar prijavili zavedni domačini. Danes pa res ni dan za umetnike! Na

policijo bo treba!

Namesto da bi mu predal aparat, kot je zahteval, sem mu raje priredil kratko predavanje o skrivnostih fotografiranja, menjavi filmov ter slepega prvega posnetka in mu molel stevec filma: »Poglej, da kaže ničlo!« Kot da bi zajcu razlagal o bobnu! Ko sem s tem prvim predavanjem pogorel, sem se vdal v usodo in začel z drugim, ki je dolejš se vedno vzgalo. Tisto o miroljubni neuvrscenosti, tradicionalnemu prijateljstvu in aktivni koekzistenci. Kljub

globoki ganjenosti se mozak ni dal. Tudi tisto, da nameravam stopati in da mi odzira dragocen čas, ni pomagalo. Malo me je skrbelo, da se me bo prijateljski policist na avtobusni postaji že počasi naveličal. A strah je bil odvec. Ne gremo tja, pač pa na glavno policijo, ki je nekaj kilometrov stran. Krasno! Tudi nahrbtnika mi ni hotel nesti.

Policijska postaja mi je ostala v spominu po ogromnih kupih zapršenih papirjev v vsaki pisarni. Hodila sva od enega uradnika do drugega. Vsak naslednji je bil bolj imeniten in je imel manj lukenj na puloverju kot prejšnji; moj policaj pa je bil pred vsakim bolj sključen in ponizen. Imel sem tudi občutek, da vsak naslednji bolj razume, o čem govorim, ko sem spet in spet ponavljal zgodbo o moji prijateljski in neuvrščeni domovini in o tem, da nisem južnoafriški vohun. Zadnji je bil ze pravi intelektualec. Brez težav je razumel stevec posnetkov na aparatu in tudi za neuvrscenost je ze slisal. Na kratko je se telefoniral na našo ambasado, preveril mojo neoporečnost, nadrl mojega spremljevalca in mi v znamenje miroljubne koekzistence prijatelj-

Prodajalci suhe robe na tržnici v Lusaki (Obe foto: Janin Klemencic)

ske podal roko.

Ko sem s crnim oblakom nad glavo prikrevljal nazaj do odcepa na jug, je bila ura že dvanaest. V naslednjih dveh urah sta mi ustavila dva kamioneta. Eden me je vabil v kabino, drugi pa na keson, a oba sta šla samo nekaj sto metrov daleč. Sklenil sem, da definitivno ni dan za umetnike in odšel na železniško postajo. Tam sem po dolgem času odkril popotnika z nahrbtnikom - nemskega studenta, ki mi je povedal, da ima vlak uro zamude. Če bi vedel, da bodo zamudo se dvakrat podaljšali, vsakic za eno uro, bi sel nazaj stopat, tako pa sem ostal pri Wolfgangu in skupaj sva prekinjala afriške železnice.

Namesto ob 14.30

smo torej odpeljali ob 17.30. Edina dva prosta sedeža sta bila polomljena. Se vedno bolje kot nič.

Malo pred sončnim zahodom sva ob mojem zemljevidu v nemščini resetala najino preteklo in prihodnje potovanje. Jaz sem bil namenjen v zimbabvijski Matabele, on pa v botsvanski Okavango. Pristopilo je oko postave in naju opozorilo, da so naju najino sopotniki pravkar prijavili. Najbrž so sklepali, da nactujeva, kako bova napadla in zavzela Viktorijine slapove ali pa kar vso Zambijo. Bolje bo, če se pogovarjava v angleščini.

Vse žarnice na vlaku so bile pokradene, zato so v vsakem vagonu prizgali nekaj sveč, kar je lepo prispevalo k int-

mnemu vzdušju. Manj nas je razveseljevalo dejstvo, da svece precej plapolajo, ker je bilo nekaj oken razbitih, zraka pa ze nemarno mrzel.

Okrog enajstih je Wolfgang zlezel v spalno vrečo, meni pa se moje ni ljubilo razmotavati. Saj moramo vendar vsak hip prispeti! Prispeli smo ob treh, pet minut zatem, ko sem tudi sam zlezel v spalko in se ravno začel tajati. Murphyjev zakon pa vedno deluje brez napake.

Prenocišče je bilo precej daleč, pa tudi našla ga verjetno ne bi sama. Za taksi sva dala vsak po pet kwachov. Vec kot dolar! Vsa prenočišča so bila nabit polna ali pa se nikogar ni dalo priklicati. Nazaj na postajo! Taksist je se-

veda dobro vedel, kaj dela in placala sva se pet kwachov. Kdo bi se pa prepiral ob pol starih zjutraj!

Wolfgang je imel dobro spalno vrečo in podložek iz penjene plastike, zato se je brez težav zleknil poleg domačinov, ki so ze spali pod nadstreškom na postaji, meni pa je preostalo zadostenje, da potujem z minimalno prtljago. S smetišča na drugi strani postaje sem privlekel dober meter dolgo desko in se spravil na tla v telefonsko celico, v kateri pa je od telefona ostal samo se napis na vratih, dve metli in kanta. V celico sem za vsak primer vzel se Wolfgangovo prtljago in zadržnil vrečo. Lahko noč Afrika, kjerkoli ze si!

(Konec)

V Zambiji tudi takšen »dežnik« prav pride

JEDILNIK

SLAVKO ADAMIJE

goveja juha
vampi s fizolom
slan krompir
jabolčni kompot

Vampi s fizolom

SESTAVINE:

500 g očiscenih, kuhanih vampov, 120 g suhega, belega fizola v zrnju, sol, poper, malo moke, maslo za pecenje; za omako: 3 dl rdečega vina, majhna cebula, 1 dl juhe, 80 g masla, kis, sol, poper
CAS PRIPRAVE: 45 minut

Fizol namočimo cez noc in ga naslednji dan skuhamo do mehkega. Za omako zavremo rdece vino in juho, dodamo sesekljano cebulo in počasi kuhamo tako dolgo, da ostane le se 1 dl tekočine.

Očiscene in kuhane vampe se enkrat prevremo v vodi, ki smo ji dodali jušno kocko. Vampe nato odcedimo, narežemo na rezance, posolimo, popopravimo in potresemo z malo moke. V prvi segrejemmo maslo in na maslu vampe zlatorumeno zapечemo z vseh strani.

Fizol odcedimo in ga v kozici pregrejemo na maslu. Solimo, popramo in dodamo sesekljani cesen.

V vroco vinsko omako zamesamo malo masla, solimo, popramo in dodamo nekaj kapljic kisa. Nato damo v omako popecene vampe in fizol. Takoj ponudimo.

VEGETARIJANSKI JEDILNIK

NEVA MIKLAJČIČ-PREDAN

zdrobovi cmoki
brstični ohrovt s korenjem v omaki
zelena solata

Zdrobovi cmoki

SESTAVINE:

60 g masla, 200 g pšeničnega zdroba, 6-7 dl mleka, sol, petersilj, jajce

V ponvi raztopimo maslo in na njem poprazimo zdrob. Mleko zavremo, ga odstavimo in ga prilijemo zdrobu. Kuhamo, dokler se testo ne loci od posode, nato ga ohladimo. Ohlajenemu zdrobu primesamo jajce. Z zlicko oblikujemo za lesnik velike cmoke in jih tri minute kuhamo v osoljeni vodi. S penavko jih poberemo iz vode, položimo v ogreto skledo, jih zabelimo s stopljenim maslom in potresemo s petersiljem.

EQUITANA '93

SASO KRUMPAK

Konji na ogled

Slovenija se je na letošnjem konjeniškem sejmu v Essnu v Nemčiji prvič predstavila kot Slovenija in ne kot kobilarna Lipica

Crede islandskih ponijev je vzvalovila po parkurju hale 6 na konjeniskem sejmu Equitana v Essnu. »Die Erde lebt« (Zemlja živi) je naslov točke, s katero se začena večerna gala predstava. Sledijo jim andaluzijski konji, nas lipiski jezdec Alojz Lah s svojim Maestosom Thaisom, ki vedno znova prejema bučne cestitke občinstva.

V več kot dve uri in pol dolgi predstavi se zvrsti 25 najbolj uspešnih točk. Crni dragulji - mistični frizijski konji, lipiska visoka sola

in neprekosljivi Monsieur Pignon, ki s svojim vrhunsko zdresiranim konjem osvoji srce vsakega. Svoje seveda pripevajo tudi reflektorji in glasba.

Posebna pozornost je namenjena tako imenovanim tölrtarjem, konjem, ki poleg običajnih hodov (korak, kas, galop) obvladajo se tölrt, svojevrsten stiritakten tek, pri katerem se noge iste strani hkrati dvigneta, a zaporedoma spustita (najprej zadnja, nato prednja). Pri takšnem hodu je manj trenenja, zato je bolj varen in tudi bolj primeren za

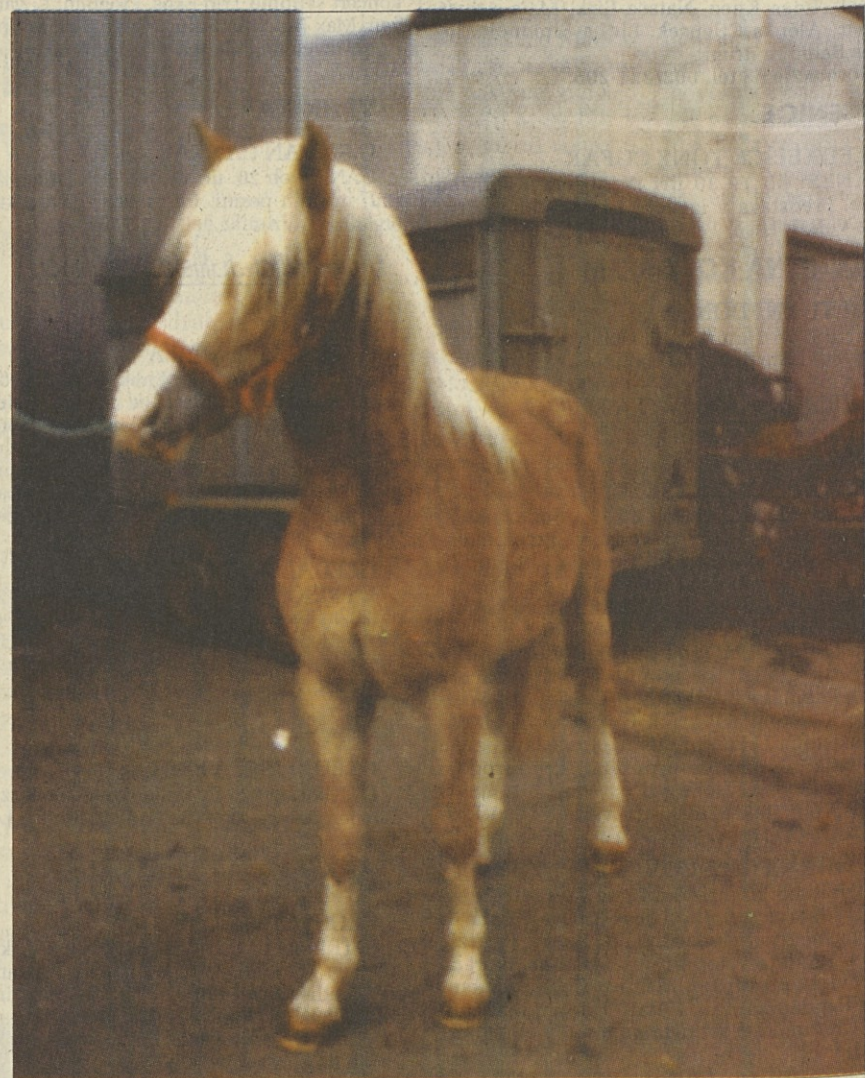
težke terene. Razvili so ga islandski poniji, od njih ga je s krizanjem prevzel american saddlebreed horse in se nekateri drugi konji.

Videlo se je, kako veliko Nemcem pomenijo poniji. Shetlandski ponji, welsh, connemara, haflinger in islandski ponji so gotovo najpriimernejši konji za otroke, vse bolj pa tudi za menjujejo hladnokrvne konje pri lažjih delih. In prav teh na sejmu ni bilo opaziti. Nekaj nemških hladnokrvnih konj, dva boulonnaise, kaksen belgijec in zgodbe je bilo konec. Zato

je bil pravo presenečenje in vsesplosna atrakcija slovenski hladnokrvni konj, pasma, za katero dvomim, da je kdo od navzočih sploh kdaj slisal!

Se večje pohvale so bili delezni nasi lipicanci, tako da je bil slovenski razstaveni prostor vseskozi v sredisču dogajanja. In ce smo do sebe vedno samo kritični, lahko tokrat s ponosom pohvalimo naš razstaveni prostor. V oči je zbadlo ze dejstvo, da se prvič ni predstavila samo kobilarna Lipica, temvec so se ob njej reklamirali tudi slovenski kmečki turizem in nasi največji rejko-turistični centri (Brdo, Otocec, Krumpak).

Crna kuhinja v kotu, domac prigrizek, kozarcek »močnega« in potica so privabljali obiskovalce. »Slovenija se je tokrat prvič predstavila kot Slovenija in ne kot kobilarna Lipica,« je povedal av-

tor ideje Andrej Znidarsic, ki je tudi sam lastnik turistične kmetije v Zaplani na Notranjskem. Slovenija je tako končno stopila na pot dežel z razvitim kmečkim turizmom: Irske, Anglije, Walesa, Skotske, Francije in Nemcije.

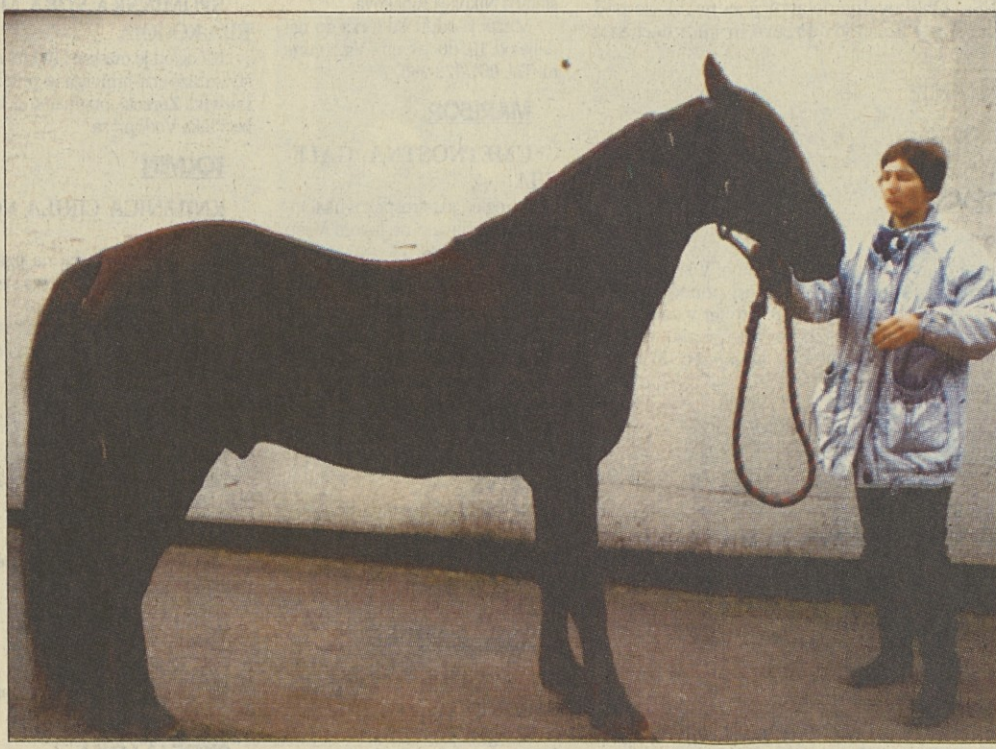
Razstavljenih je bilo sorazmerno malo konj (okoli 300), vendar so bili vsi sampioni, ki so ze sodelovali na različnih prireditvah. Na sejmu so veliko pozornosti namenili komercialnim dobrinam: ja-

stavliali so celo Mercedes, Volkswagen, Opel in Luftansa, ki imajo s konjenistvom kaj malo skupnega.

Vseh devet dni, kolikor je trajal sejem, so se vrstile razprave in forumi. Posebno dobro so bila obiskana predavanja gospe Linde Lington - Jones, zenske, ki je postala pravi doktor Doolittle konjskega sporta. Samo z rokami zdravi preutrujenost, bolečine, bolezni, pa naj gre za macko, psa, simpanza ali nosoroga. Njena ljubezen pa so seveda konji. Izdala je ze ducat knjig, posnela nic koliko videofilmov,

predavala po celem svetu, pomagala nestim konjem, ljudi, ki jo prosijo za pomoč, pa je vedno vec.

Vse bolj se uveljavlja tudi nacelo, da bi konje učili brez brzde, lonze, bica in drugih pomagala, brez katerih se nam zdaj zdi, da ne bi slo. V Ameriki so vzgijali ze vec kot sto konj na popolnoma blag, naraven način in rezultati so izredni. Konji niso plašni in gospodarja ubogajo na vsak migljaj. Vrnimo konjem njihovo prosto gibanje, njihovo naravno eleganco, da bomo res lahko rekli »Zemlja živi!«

JUTRI

28. marca

Komaj začeti procesi demokratizacije velikega ruskega imperija, ki so sprožili plaz odcepitve, se nadaljujejo po vse bolj nepredvidljivem scenariju.

Veliko je dejavnikov, ki določajo smer dogodkov. Ekonomska kriza gotovo ni zadnji, predvsem pa ne edini. Se najbolj prihaja do izraza shizofrenost položaja, da prihaja do kratkega stika med parlamentom, ki to ni, in demokratičnim predsednikom, ki to ne more biti, ce hoče delovati.

Dejansko se premalo zavedamo, da je Jelcin prvi demokratično izvoljeni predsednik Rusije v zgodovini! Zveni neverjetno, a je res. Potem si moremo zlahka zamisliti, da ljudstvo, ki ga poleg vsega tare se skrajna revščina in brezperspektivnost, nima in niti ne more imeti konstruktivnega in urejenega odnosa do svoje lastne oblasti. Tako je možen paradoks, da bo Jelcin, ki je 28. marca 1991 užival nedeljene simpatije in podporo množic na Rdečem trgu, ze jutri moral oditi in prepustiti oblast trdorokcem, demokratom z malo začelnico, ki hudo zaudarjajo po nečem ze videnem. Toda, lačno ljudstvo ima svoje zakone.

Mi bi si morali od srca zeleti, da Jelcin ostane. Njegovega padca si prevec zelijo tisti, ki jim položaj v nekdanji Jugoslaviji niti približno ne ustreza.

ODDAJE V SLOVENŠČINI

SLOVENIJA 1	
09.05	Tedenski izbor
09.15	Jakec in carobna lucka, 24/26 del angleske risane serije
09.25	Radovedni Tacek: Oblak
10.00	Erazem in potepuh, 4/5 del otroške nadaljevanke
10.10	Oscar Junior: Zala
11.00	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
11.00	Ubijalski magnum, ameriški film
13.00	Poročila
13.05	Tednik, ponovitev
13.55	Filmsko popoldne
14.25	Popolna tujca, 23/28 del am. naniz., ponov., VPS 1400
14.25	Občutek za smrt, 1/6 del angleske nad., pon., VPS 1430
15.20	František Cap: V znaku sidra, češki film (CB), VPS 1520
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Potovanje po človeškem telesu, 8., zadnji del nemške poljudnoznanstvene serije, VPS 1710
18.00	RPL
18.45	TV mernik
19.12	Zrebanje 3 x 3, VPS 1912
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Utrip
20.30	Eurosong '93: Finalisti se predstavijo, VPS 2025
21.35	Na dnu, 4/5 del brazilske nadaljevanke, VPS 2130
22.30	TV dnevnik 3, vreme, VPS 2220; sport
23.15	Sobotna noč
00.35	Nočni videomeh
00.35	Joan Baez na koncertu (do 01.35)

SLOVENIJA 2	
07.45	Tedenski izbor
09.20	Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke
09.20	Sportna sobota
13.30	Planica: finale SP v smučarskih skokih - ekipno, prenos
13.30	Are: SP v alpskem smučanju, veleslalom ženske, posnetek
14.50	Are: SP v alpskem smučanju, veleslalom moški, posnetek
16.20	Planica '93, posebna oddaja
16.40	Kosarka, NBA liga: Lakers - Pistons, posnetek
17.35	Operne zgodbe: Ernani, 10., zadnja oddaja
18.25	Zgodbe iz skolje, ponovitev
19.00	W.Fend: Moja knjiga o džungli, 24/27 del nemške poljudnoznanstvene serije
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Blaznost, 1/5 del angleske dokumentarne serije
21.05	Slike iz Secuana: Trznice, 1. oddaja
21.35	Poglej in zadeni
23.10	Sova
23.40	'Alo, 'alo!, 4/18 del angleske nanizanke
23.40	Občutek za smrt, 2/6 del angleske nadaljevanke
00.30	Crni lunj, francoski film (do 01.50)

KANAL A	
09.00	RIS, risanke in spoti
09.25	Ninja zelve, 51. del
10.00	New York's Finest, ponovitev filma
11.30	Rock starine, ponovitev 7. oddaje o starem rocku
13.30	Jazzbina, ponovitev 7. oddaje o jazzu
19.00	Srečni Luka, 13. del
20.00	Risanka
20.15	Dnevnoinformativni program in vreme
20.30	Modna dežela, oddaja o modi
21.00	Film
22.40	Dnevnoinformativni program, ponovitev
22.55	Poročila v angleščini: Deutsche Welle
23.20	Video Grom, glasbena oddaja z Anjo Rupel
00.45	Erotična uspravanka
01.05	Erotični film
02.30	Video strani

KOPER	
18.00	Globus

RAI 1	
7.20	Filma: Questa pazza, pazza Londra, 8.50 Il richiamo dei boschi
10.20	Videl bos
10.50	Film: Quattro bassotti per un danese (kom.)
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Rubrika: Check-up
13.25	Izzrebanje lota
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Aktualno: Prizma
14.25	Nogomet: angloitalijanski turnir
16.20	7 dni v Parlamentu
16.50	Variete: Disney Club
18.00	Dnevnik 1 in lota
18.15	Rubrika: Più sani più belli (R. Lambertucci)
19.25	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme in dnevnik
20.30	Tribuna za referendum
20.40	Variete: Saluti e baci
23.00	Nocni dnevnik
23.15	TG 1 - Posebnosti
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Filmske novosti
0.35	Film: Ginger in Fred (kom., r. F. Fellini)

RAI 2	
6.55	Aktualno: Mattina 2, vmes (8.00,9.00, 9.55) kratke vesti
10.00	SP v smučanju
11.40	Rai 2 na kvadrat
12.00	Aktualno: Scrupoli
13.00	Dnevnik 2, rubrika Dribbling in vreme
14.10	Nad.: Quando si ama, 14.35 Santa Barbara
15.20	Odprti prostor in Videl bos
16.10	Izzrebanje lota
16.15	TGS Parquet, vmes IP v odbojki in kosarki
18.45	Nan.: L'ispettore Tibbs
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventientini
20.40	Film: Gemelle (krim., ZDA '91, i. Stephanie Kramer, F. Forrest)
22.20	Kronika v živo
23.30	Dnevnik
23.45	Aktualno: Senza scrupoli (vodi E. Sampò)
1.15	Nocni sport

RAI 3	
6.45	Rubrika o kmetijstvu
9.15	Neonews in Videl bos
10.00	Komorna glasba
11.30	Dok.: Alpe-Jadran
12.00	Dnevnik ob 12-ih
12.15	Prep 20 leti
12.30	SP v smučanju
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	Okolje Italija
15.15	Sportna oddaja
18.10	Sportni tednik
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti
19.45	Tribuna za referendum
19.55	Aktualno: Insieme, 20.15 Lo dico al TG 3
20.30	Ultimo minuto
22.30	Dnevnik ob 22.30
22.45	Aktualno: Harem

RETE 4	
6.25	Nan.: Druzina Adams, 6.50 Bradford, 7.40 Jeffersonovi
8.10	Nad.: General Hospital, Marilena, 9.55
10.50	Ines, 10.50 Amanda, 11.50 Celeste, vmes (9.30) vesti
12.45	Il pranzo è servito
13.30	TG 4 vesti
14.00	Buon pomeriggio
14.05	Nad.: Sentieri, 16.05
16.05	Anche i ricchi piangono, vmes (15.05) rubrika o lepoti
17.00	Kviz: Io, tu e mamma
17.30	TG 4 vesti
17.35	Kviz: Tra moglie e marito
18.15	Nad.: La signora in rosa, vmes (19.00) vesti
19.50	Kviz: Il nuovo gioco delle coppie
20.30	Nan.: Il ritorno di Colombo
22.30	Parlamento in
23.20	Koncert v Scali
0.20	Aktualno: 4 x 7

CANALE 5	
6.30	Na prvi strani
8.35	Nan.: Un dottore per tutti
9.05	Aktualno: Sabato 5, 10.30 Nonsolomoda, 11.00 Anteprima
11.30	Variete: ore 12
13.00	Nan.: Brothers
13.25	Sgrabi quotidiani
13.35	Aktualno: Forum giovani, 14.30 Amici
15.30	Kviz: Lingo
16.00	Otroski variete
18.00	Extralarge prihaja
18.05	Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Striscia la notizia
20.40	Variete: La corrida (vodi Corrado)
23.00	Film: Piccoli equivoci (kom., It. '89, i. Lina Sastri, Nancy Brilli), vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1	
6.30	Otroski variete
9.15	Nanizanke
12.45	Odprti studio
13.00	Otroski variete
13.45	Nan.: Agli ordini papà
14.15	Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Unomania
16.05	Glasba: TopVenti
16.30	Nan.: Ultraman
17.05	A tutto volume
17.30	Variete: Mitico
18.05	Nan.: Tarzan
18.30	Variete: Ma mi faccia il piacere
19.00	Sport in UnoMeteo
19.15	Varieteja: Rock & Roll, 20.00 Karaoke
20.30	Nan.: Star Trek
22.30	Film: Senza un colpo in canna (dram., ZDA '89, i. Sam Jones)
0.30	Odprti studio in Sport

TMC	
7.00	Evropski dnevnik: Euronews
9.00	Sportna rubrika: Snežni planet
9.45	Risanke
10.00	SP v smučanju: ženski in moški veleslalom, 1. tek
11.45	Rubrika o motorjih
13.00	Crono (vodita Renato Ronco in Maria Leitner)
12.30	SP v smučanju: ženski veleslalom, 2. tek, 13.30 moški veleslalom, 2. tek
14.00	Sport Show (vodi M. Sbardella), vmes (15.00) kolesarstvo Pariz-Orange, 17.00, Kosarka NBA Action
17.50	Dok.: San Francisco
18.40	Vreme in TMC News
19.00	Film: American Graffiti 2 (kom., ZDA '79)
21.15	Srečanje z Diegom Abatantuonom
22.00	TMC News in sport
22.30	Film: Stringi i denti e vai (vestern, ZDA '75)
0.35	Variete: Turno di notte

ITALIA 7	
7.30	Risanke
11.15	Filmske novosti
12.00	Glasba in show
12.30	Borsaffari
13.10	Nan.: Brothers
14.00	Nad.: Aspettando il domani, Il tempo della nostra vita
15.20	Weekend
16.30	Dezelni programi
17.15	Risanke
19.00	Nan.: Brothers, 19.30 Samurai
20.30	Film: La calata dei barbari (pust., Nem. '70, i. Orson Welles)
22.20	Nan.: Glitter
23.35	Profondo News
0.45	Film: Alamo (pust., ZDA '55, i. Sterling Hayden, Ernest Borgnine)

TELEFRIULI	
16.55	Kratke vesti
17.00	Dok.: Gulliver
17.30	Rubrika: Mavrica
18.00	Italia Cinquestelle
19.00	Vecerne vesti
19.30	TG posebnosti
20.15	Rubrika: Coldirettamente
20.30	Film: Katie, la ragazza del paginone (dram.)
22.30	Nočni dnevnik

TELE 4	
(Se povezuje s sporedi Italia 1)	
14.00	Lastne oddaje:
19.30	Dogodki in odmevi

Koper	
13.00	Mannix, ameriška tv nanizanka
13.50	Upornik z Jave, ameriški pustolovski film
15.20	Nocni sodnik, naniz.
15.45	Carobna svetilka
16.00	Klic zle zemlje, angleški mladinski tv film
17.00	Ponovitev koncerta slovenske Filharmonije
18.10	Glasbeni utrinek
18.20	Globus
19.00	TV dnevnik
19.25	Verska oddaja
19.35	Mannix, ameriška tv nanizanka
20.30	Walkabout, angleški film po romanu Jamesa Vancea Marshalla - o bratu in sestri, ki se po tragičnem naključju znajdetata sama sredi avstralske pusca-ve...
22.05	TV dnevnik
22.15	Stanje stvari, vodi Natasha Melon
23.15	Vohuna, ameriška nanizanka
00.05	Horoskop

Avstrija 1	
09.00	Cas v sliki
09.05	Hooperman, pon.
10.30	Gospod Roberts, am. komedija
13.10	Nebeski valcek, nemški film
15.10	Pred izbiro poklica
15.35	Ko so zivali zapustile gozd: Smrtna tišina
17.00	Mini cas v slikah
18.05	Slika Avstrije
18.30	Prijatelji: Blodnje
19.30	Cas v sliki, vreme
20.00	Sport
20.15	Kdor reče A
21.50	Zlata dekleta
22.15	Smrtonosna prednost, ameriška psihološka serijavka
00.05	Donova zabava, avstralski film
01.30	Poročila/Ex libris
01.35	Tisoč mojstrov

Avstrija 2	
09.55	Finale - veleslalom, Z in M, iz Aareja
15.00	Imate radi klasiko?
16.00	Poročila iz parlamenta
17.00	Ljuba družina
17.45	Kdo me hoče: Zivali iščejo dom
18.00	Nogomet
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Nogomet
22.00	Cas v sliki
22.25	Rodni kraj: Ponosna leta, 10. del
23.50	Manekenka in vohljac, serija
00.40	Poročila/Ex libris
00.50	Tisoč mojstrov

Hrvaška 1	
08.00	TV koledar
09.00	Dobro jutro, Hrvaška
10.30	Edukan, solski koncertni spored
11.30	Magija, pon. 11. dela
12.00	Poročila
12.05	Preživeti v divjini, ponovitev 4. dela
12.35	Adamsovi, pon. hum. nanizanke
13.05	Me je kdo iskal?, ponovitev
14.25	Poročila
14.30	Prima, magazin
15.30	Zabavnoglasbena oddaja
16.00	Poročila
16.15	Televizija o tv
18.00	Poročila
18.05	TV razstava
18.20	Santa Barbara, 362. del amer. nadaljev.
19.05	V zacetku je bila beseda
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik 1
20.00	TV tednik
20.20	Božji smeh, angleški film
22.00	Preteklost v sedanjosti
22.35	Dnevnik 2
23.05	Slika na sliko
23.45	Poročila v angleščini
23.50	Poročila
00.00	Sanje brez meja

Hrvaška 2	
09.35	TV koledar
09.45	Planica, finale smučarskih poletov
13.30	Trije musketirji, ponovitev ris. filma
14.30	Finale, veleslalom, Z, M, iz Aare
16.30	Plavanje, Hrvaska-Slovenija, prenos
18.45	Svet zivali
19.30	Dnevnik 1
20.05	Feather o jazzu, 6/26 del
20.15	Svet sredi šestdesetih, 5/14 del
21.45	V avtobusu, 30/51 del
22.30	Sever-severozahod, ameriški film
02.30	Horoskop (do 02.35)

Madžarska	
06.10	Dobro jutro
08.20	Verski program
08.30	Spored za otroke
12.00	TV magister
13.30	Lajna, ansambel General
14.05	Serijski film
14.55	Tenis, Davisov pokal
16.30	Intervju, Eva Ruttkai
17.05	Udarite po trebuhu, nova igra
18.10	Nova moda, magazin
19.40	Gledališce Raya Brandburyja, kanadski film
19.30	Svetovni dan gledališca, Crni Peter, opere-ta
22.40	Gledališce Raya Brandburyja, kanadski film
23.05	Bongo, zrebanje loterije
00.20	Dnevnik

SATELIT

SUPER	
6.30	Hello Austria:8.00 Poročila; 8.30 Financial; 9.00 Super Shop; 10.30 Mix; 13.00 Youthquake; 13.30 Eco record; 14.30 Talkin' Jazz; 15.30 Travel magazin; 16.00 Divja Amerika; 16.30 Po letu 2000; 17.00 Videofashion; 17.30 Close to the Edge; 18.30 The Image Bank; 19.00 Filmska matineja; 19.45 Cheers for Miss Bishop (ZDA 1941); 21.30 Filmski magazin; 22.00 Poročila; 22.30 High Aspirations; 23.00 Media Television; 23.30 Scena; 24.00 The Killer Shrews (sm., ZDA 1959); 2.00 China News Europe; 5.00 The Mix.

SKY ONE	
7.00	Nevarni zlati; 7.30 Rin Tin Tin; 8.00 Fun factory; 13.00 Rokoborba; 14.00 Rich Man, Poor Man (ZDA, i. Nick Nolte); 15.20 Addamsovi; 15.45 Facts of Life; 16.15 Risanke; 17.00 Knights and Warriors; 18.00 Rokoborba; 19.00 Beverly Hills 90210; 20.00 Class of '96; 21.00 Neresene skrivnosti (vodi Robert Stack); 22.00 Cops I; 22.30 Cops II; 23.00 Ameriška rokoborba; 24.00 Saturday Night Live.

EUROSPORT	
8.30	Ford Ski Report; 10.00 SP v alpskem smučanju; 14.15 SP v smučarskih skokih; 16.50 Formula 1 za VN Brazilije; 18.10 SP v alpskem smučanju; 19.00 SP v smučarskih skokih; 20.00 Tenis: pokal Davis; 22.00 Nogomet: kvalifikacije za SP Avstrija-Francija; 24.00 Boks; 1.00 Formula 1 za VN Brazilije.

FilmNet	
7.00	K-TV; 9.00 Effenbensjögarna; 11.00 Världens Bästa Karlsson; 12.35 Inside skiing; 13.00 Short Time; 14.45 Skatkammarön; 17.00 K-TV; 18.15 Vilda Västers Legender; 19.15 Cadillac Man; 21.00 Eve of destruction; 22.35 Hollywood Babylon; 23.00 Tiffanas Onsenfilm; 1.15 Night Club Channel; 3.00 Blood Oath; 5.00 De Sista Aren.

MTV	
8.00	Awake On The Wild Side; 11.00 The Big Picture; 11.30 Yol; 13.30 XPO; 14.30 Video; 17.30 Week in rock; 18.00 The Real World; 18.30 The Big Picture; 19.00 Braun European Top 20; 21.00 Saturday Night Live; 21.30 MTV Sports; 22.00 The Soul of MTV; 23.00 Partyzone; 1.00 Video; 3.00 Nocni video.

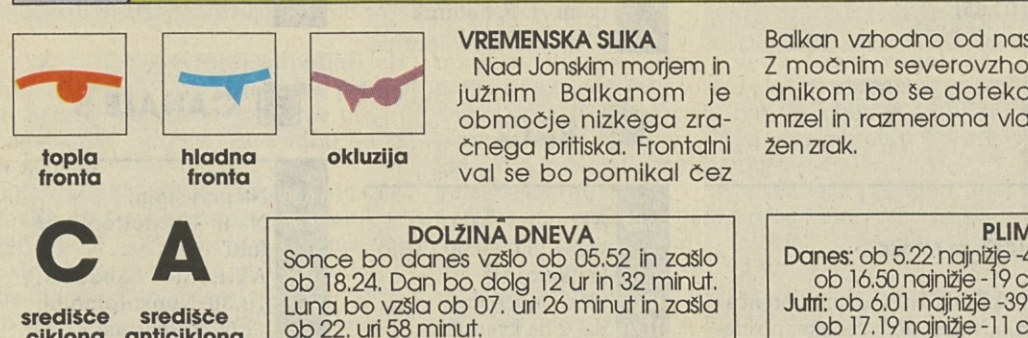
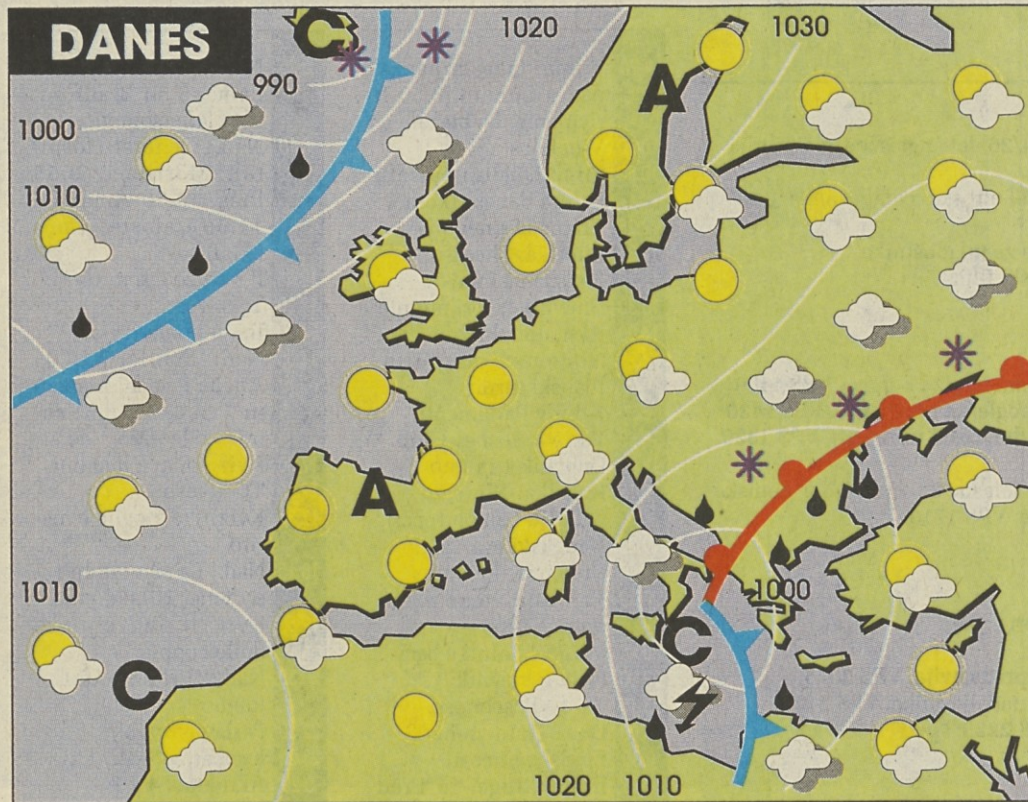
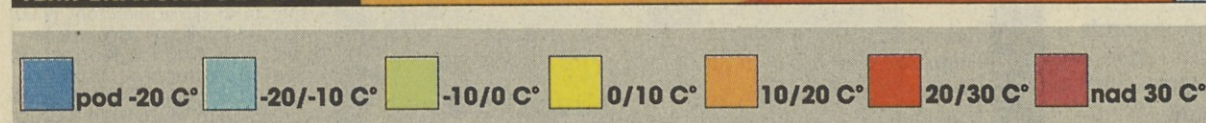
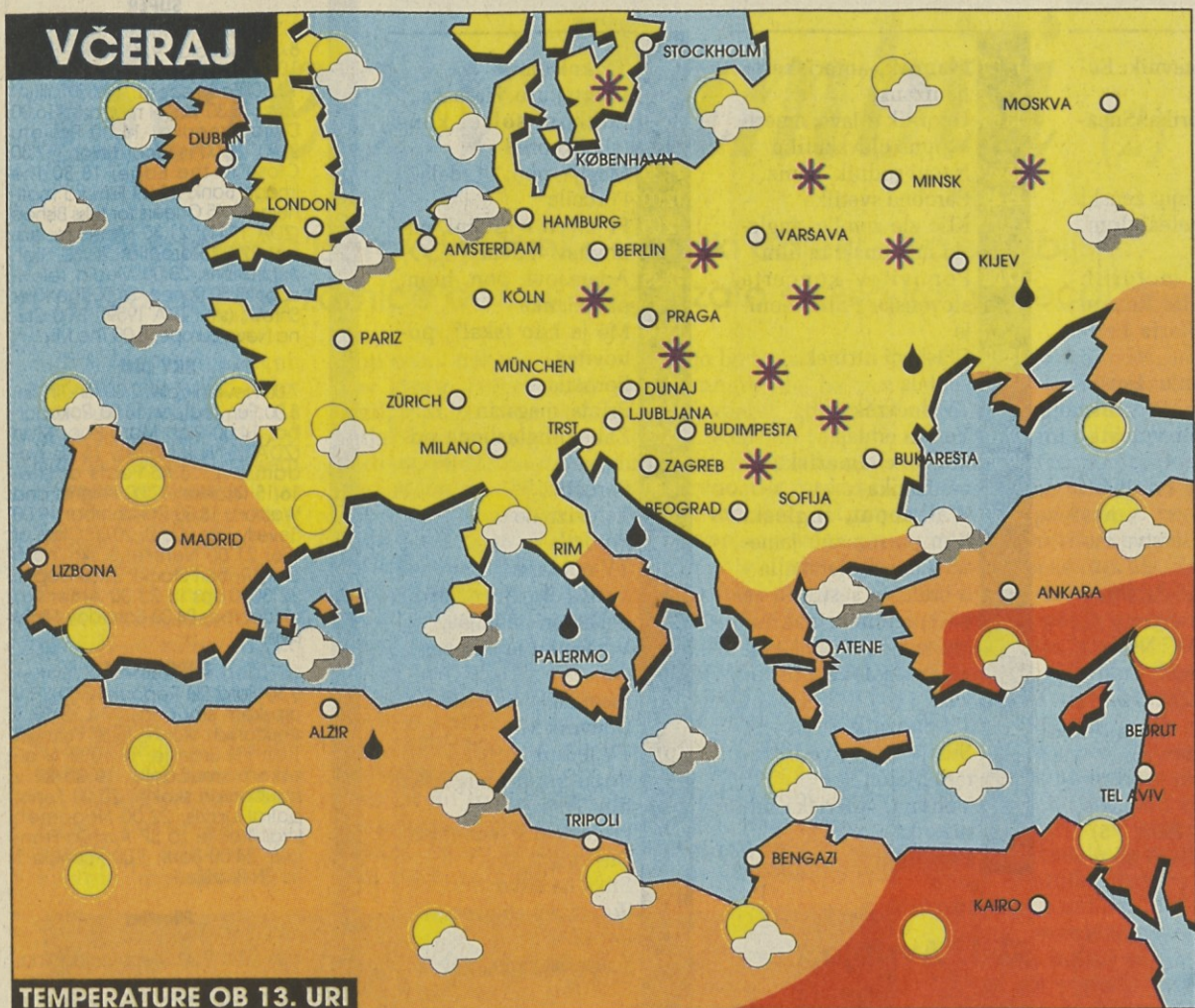
SKY MOVIES	
7.00	Pregled programa: 9.00 Silver Lode; 11.00 Krull; 13.10 The Last Remake of Beau Geste; 15.00 Joe Dancer - Murder One, Dancer 0; 17.00 Ironclads; 19.00 Frankenstein: The College Years; 21.00 Terminator 2: Judgement Day; 23.15 Marked for Death; 0.50 Two Moon Function; 3.40 State of Grace; 5.50 Fugitive Among Us.

MOVIE CHANNEL	
7.30	One Hour With You; 9.00 Apache; 10.40 Return to Green Acres; 12.25 Peter and Pompey; 14.10 Cobra Woman; 15.25 Las Vegas Hillbillys; 17.00 A Shock to the System; 18.30 Xposure; 19.00 Swallows and Amazons; 21.00 Cold Dog Soup; 23.00 Dying Young; 1.00 The Other Side of Love; 3.25 Dead Reckoning.

PRO 7	
5.45	Serije: Lassie, 6.10 V kraljestvu divjih zivali, 6.55 Tisoč milj prahu, 7.45 Pogrešani med dvema svetovoma; 8.45 Kaktus Jack (vestern, ZDA 1979); 10.40 Hrošč na lovu (kom., Nem. 1973); 12.10 Mash; 12.40 Booker; 13.35 Zivali znanih ljudi; 13.45 V kraljestvu divjih zivali; 14.35 Človek z druge zvezde; 15.35 Sestanek v Hondurasu (pust., ZDA 1953); 17.00 Blagoslovljena dvojica; 17.30 Ponos in strast (pust., ZDA 1965); 20.00 Poročila; 20.15 Nezadržna dvojica (It. 1978, i. Terence Hill, Bud Spencer); 22.35 Ceta ubijalec (ZDA 1989, i. Gene Hackman, Joanna Cassidy); 0.40 Nero Wolfe; od 1.35 do 4.35 Poročila in ponovitve.

SAT 1	
5.25	Ponovitve: nogomet; 6.55 Risanke in igre; 10.00 Gospodski forum; 10.30 Kalo sreče; 11.15 V džungli podzemlja (krim., ZDA 1990); 12.55 Tenis: Davisov pokal Rusija-Nemčija; 16.45 5 krat 5; 17.20 Pojdi na vse; 18.00 Nogomet; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Izdaj

EVROPA / PRECEJ SONČNO

VREMENSKA NAPOVEDI
HIDROMETEOROLOŠKEGA
ZAVODA SLOVENIJE

TEMPERATURE

PO SVETU

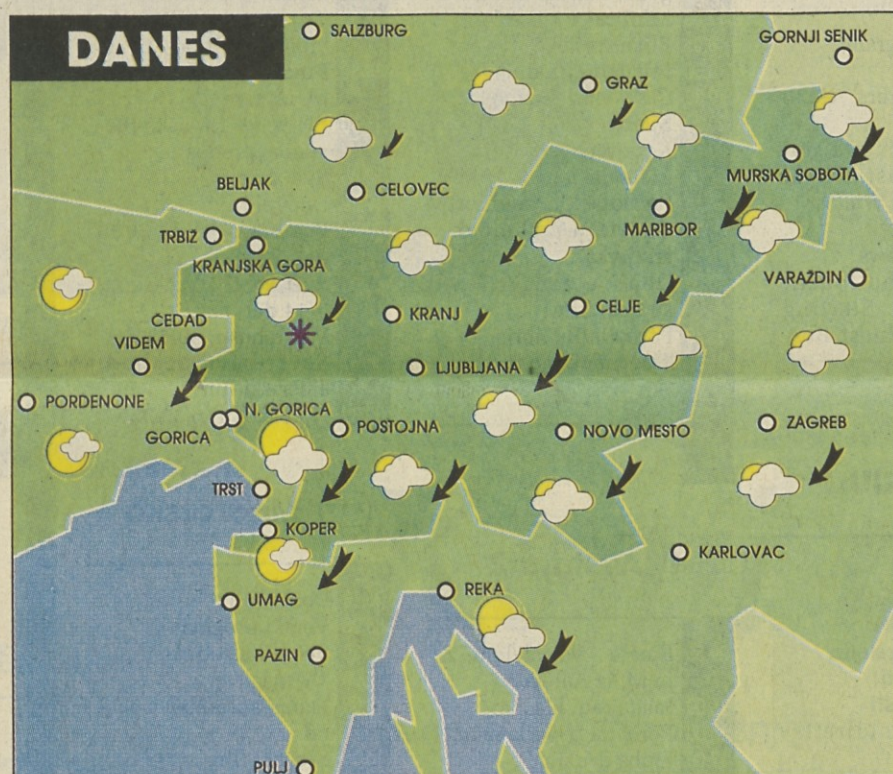
HELSINKI	-3/6
OSLO	-3/5
STOCKHOLM	-2/7
KØBENHAVN	1/7
MOSKVA	-2/4
BERLIN	5/6
VARSAVA	0/6
LONDON	-1/10
AMSTERDAM	2/8
BRUSELJ	2/8
BONN	2/9
FRANKFURT	2/9
PARIZ	3/10
DUNAJ	1/8
MÜNCHEN	-1/5
ZÜRICH	-2/7
ZENEVA	2/7
RIM	5/16
MILAN	1/8
BEOGRAD	3/7
NICA	4/12
BARCELONA	6/15
BUKARESTA	4/8
CARIGRAD	9/19
MADRID	-2/12
LIZBONA	9/20
ATENE	11/19
LARNAKA	9/12
TUNIS	11/21
ALŽIR	7/15
MALTA	13/23
JERUSALEM	6/21
KAIRO	10/24

ALPE-JADRAN / VETROVNO IN HLADNO

TEMPERATURE

VČERAJ
OB 7. IN OB 13. URI

LJUBLJANA	1/7
TRST	6/9
CELOVEC	-1/6
BRNIK	1/7
MARIBOR	2/6
CELJE	1/6
NOVO MESTO	1/5
NOVA GORICA	6/10
MUR. SOBOTA	2/6
PORTOROŽ	5/9
POSTOJNA	-/-
IL. BISTRICA	2/3
KOČEVJE	0/3
ČRNOMELJ	2/3
SL. GRADEC	0/4
BOVEC	3/6
RATECE	-8/1
VOGEL	-8/-5
KREDARICA	-16/-14
VIDEM	3/10
GRADEC	2/6
MONOSTER	1/5
ZAGREB	4/5
REKA	5/6

V SLOVENIJI: Delno jasno bo s spremenljivo oblačnostjo. V hribovitih krajih bodo posamezne snežne plohe. Pihal bo močan severovzhodnik, na Primorskem pa močna burja. Temperature bodo od 1 do 6, na Primorskem do 8°C.

SOSEDNJE POKRAJINE: V Furlaniji ter v Istri in Hrvatskem Primorju bo delno jasno, drugod spremenljivo do pretežno oblačno. Ponekod bodo snežne plohe, na Hrvatskem pa bo občasno rahlo snežilo. Hladno bo.

OBLACNOST

pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60

VETER

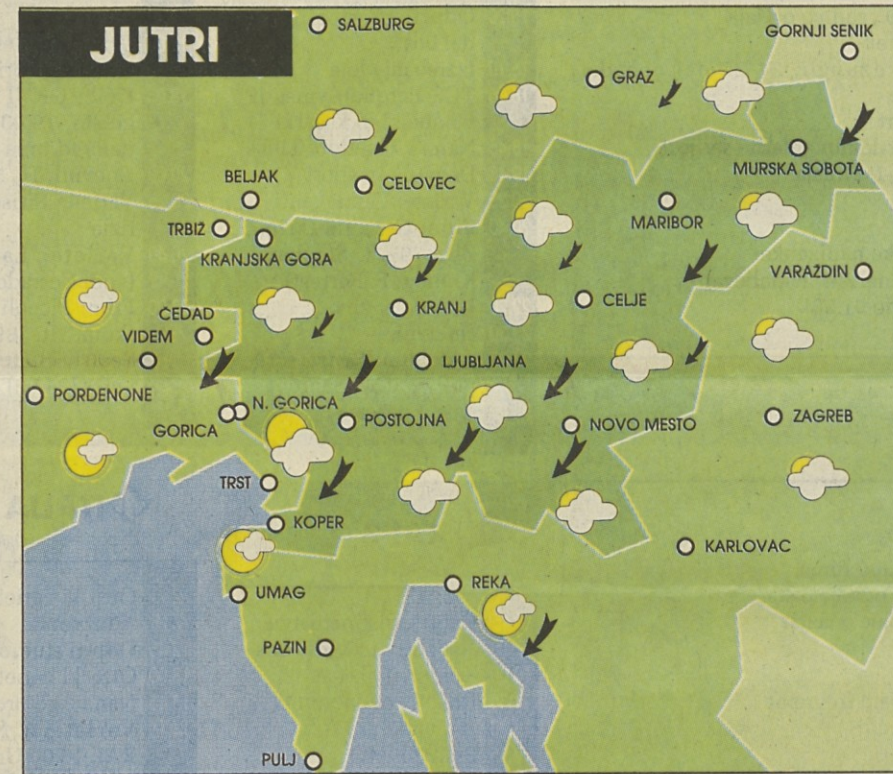
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

DEŽ/SNEG
mm na dan

pod 5	pod 5
5-10	5-10
10-30	10-30
30-60	30-60
nad 60	nad 60

NEVIHTE

5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

V SLOVENIJI: Na vzhodu bo razmeroma oblačno, drugod delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Pihal bo severovzhodnik, na Primorskem močna burja. Se bo hladno.

OBTETI: V ponedeljek bo sončno in mrzlo, veter bo oslabil.

ONESNAŽENOST
ZRAKA

Povprečne 24-urne koncentracije SO₂ v mikrogramih na m³ zraka:

Ljubljana	73
Maribor	62
Celje	56
Trbovlje	69
Hrastnik	24
Zagorje	39
Šoštanj	13

Kritična 24-urna koncentracija SO₂ je 375 mikrogramov na m³ zraka.

STANJE VODA

Višina vode v cm ob 7. uri:

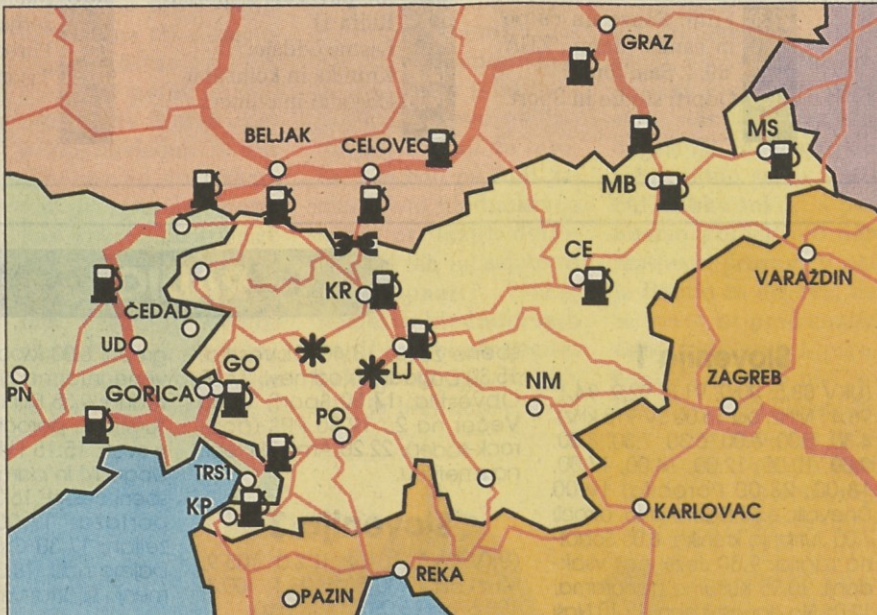
Mura, G. Radgona:	142
Drava, H. E.	170
Sava Radovljica:	40
Sava Radeče:	136
Sora Suha:	—
Ljubljanica Moste:	96
Savinja Laško:	114
Krka Podbočje:	111
Kolpa Radenci:	115
Soča Solkan:	—

HOROSKOP

Piše:
Aleksandra Zorc Berce

- OVEN 21-3/20-4**: Veliko prednost pred tekmeči v službi ste dosegli že včeraj, danes pa se ne smete zaleteti in se svojeglavo in na hitro odločati, kajti se vedno potrebujete potrditev nadrejenega.
- BIK 21-4/20-5**: Se danes se počutite v devetih nebesih zaradi popularnosti, ki ste jo dosegli včeraj, ne pricakujte pa, da boste brez truda tudi na domači fronti tako uspešni.
- DVOJČKA 21-5/21-6**: Nekdo vas bo prosil za nasvet v zvezi z denarjem. Čeprav vsi kazalci temu ne bodo naklonjeni, dobro premislite, preden odgovorite, kajti sesti cut vas morda ne vara.
- RAK 22-6/22-7**: Spoznali boste osebo, ki vas bo dobesedno spravila na kolena. Ze po kratkem pogovoru bo jasno, da nima nobenega smisla skrivati svojih pravih čustev.
- LEV 23-7/23-8**: Vnaprej ne nacrtnajte ničesar, kajti prav ideje, ki vam bodo v trenutku padle na pamet, bodo tiste, ki bodo dale najboljše rezultate, zato počakajte na preblist!
- DEVICA 24-8/22-9**: Če se odpravljate kam daleč, se pred odhodom prepričajte, da ste s seboj vzeli vse potrebno in da vas tam čakajo tisti, s katerimi ste zmenjeni.
- TEHTNICA 23-9/22-10**: Vsa vaša današnja dobronamernost bo ze navsezgodaj naletela na tak odziv, da si je preprosto ne boste mogli več dovoliti. Rezultat bo precej zolcna izmenjava mnenj.
- SKORPIJON 23-10/22-11**: Jutro obeta ponovitev oziroma nadaljevanje včerajšnjih prijetnih trenutkov, zato bo najbolje, da danes zanemarite vse drobne detajle, ki vas sicer spravljajo ob živce.
- STRELEC 23-11/21-12**: Preveč osebno ste vzeli besede, ki so bile izrečene nasploh. V vsakem primeru naj vam to ostane kot opozorilo, da vaše obnašanje ni neopazeno.
- KOZOROG 22-12/20-1**: Začetek vikenda ni ravno blešec, vendar so načrti, ki jih imate v mislih, prav gotovo nekaj, česar se lahko veselite. Če boste odpotovali, se prej temeljito pripravite.
- VODNAR 21-1/19-2**: Sploh ne veste, česa bi se danes lotili. Na voljo vam je namrec delo, ki je povsem službene narave, in pa partnerjev predlog, da se prepustite uživanju.
- RIBI 20-2/20-3**: Morda boste morali nekoliko spremeniti ali celo odpovedati načrte za vikend, zaradi vaše lastne finančne situacije ali pa prijatelja, s katerim ste želeli preživeti vikend.

CESTE / MOKRE IN SPOLZKE

Ceste so mokre in spolzke, na posameznih odsekih tudi poledenele, predvsem na višje ležečih delih pa zasnežene. Na avtocesti Ljubljana-Razdrto je sneg že očiščen, vendar je nevarnost poledice zaradi rahle burje in nizkih temperatur. Na primorskem in novogoriškem območju promet ovira tudi burja, ki zaenkrat še ne povzroča večjih težav v prometu. Na mejnem prehodu Ljubelj so za vsa vozila obvezne verige. Promet je sicer v notranjosti in na mejnih prehodih tekoč.

SLOVENIJA

Kope	-20
Vrhe	-20
Lontovž	-20
Stari vrh	-20
Rogla	-35
Kanin	-80
Cerkno	-35
Soriška planina	-35
Vogel	-20
Kobla	-20
Mariborsko Pohorje	-25/35
Kranjska gora	-30/40
Pokljuka	-30/40
Rog - Črna gora	-30/40
Prvine	-30/40
Jezerko	-30/40
Ulovka	-30/40
Knavec	-30/40
Črni vrh	-30/40

FURLANIJA-JK

Cimolais	-20
Claut	-20
Plancajva	-20
Zabnice/Ovčja vas	-20
Raibl	-20
Forni Avoltri	-20
Forni di Sopra	-20
Paluzza-Timau	-20/30
Paulara	-20/30
Pontebba	-20/30
Pradibosco	-20/30
Prato Carnico	-20/30
Zoncolan	-20/30
Sauris	-20/30
Sella Chianzutan	-20/30
Nevejsko sedlo	-20/30
Visarje	-20/30
VENETO	-20/30
Sappada	-20/30

KOROŠKA

Podkloster	-35
Bad Kleinkirchheim	-20/50
Pilberk/Peca	-30
Slovenji Plajberk	-30
Dobrač	-30
Nassfeld/Mokrine	-60/80
Spittal/Goldeck	-5/55
Heiligenblut	-20/140
Katschberg	-60/80
Koralpe/Golica	-30
Kötschach/Mauthen	-20/30
Malnitz	-10/150

AVSTRILIJA

Arberg	-35/330
Seefeld	-20/70
Kitzbühel	-10/75
Obertauern	-120/220
Zell am See	-20/100
Schladming/Planai	-10/100

V VEDNOST

Vreme
v minulem
tednu

Minuli teden se je končalo dolgotrajno, natanko sto dni trajajoče obdobje, ko nismo zabeležili omembe vredne količine padavin. Nevarnost požarov je mimo in tudi v gorah je zapadlo nekaj novega snega, tako da se kopici vodna zaloga za pomladne mesece. S padavinami je prišla tudi močna ohladiitev. Minuli konec tedna je bilo se sončno in zelo toplo, najvišje dnevne temperature so se dvignile do 24°C, kar je zelo blizu najvišjim doslej izmerjenim temperaturam za ta letni čas. Topel jugozahodni veter pa je tako v soboto kot v nedeljo že napovedoval spremembo vremena. Vetrovno vreme in predvsem malomarnost sta bila vzrok za veliko število požarov v naravi. Prva oslabljena hladna fronta je prešla Slovenijo ze v noči na torek, vendar padavin v večjem delu Slovenije se ni bilo. Zaradi oblačnega vremena je bilo ze hladneje, nad 20°C se je ogrelo le v vzhodnih krajih, kjer je bilo v začetku tedna se nekaj sonca. Pravo poslabšanje z močnejšimi padavinami nas je od severa in zahoda zajelo v sredo. Hladna fronta je dosegla naše kraje, občutno se je ohladilo. V nižjih plasteh ozračja je od severovzhoda pritekal k nam zelo hladen zrak, v višji plasteh pa so z jugozahodnimi vetrovi k nam pritekale vedno nove količine vlažnega zraka in pogoji za nastanek padavin so bili izpolnjeni. V sredo in četrtek je bilo oblačno s padavinami, meja sneženja se je v četrtek spustila do nadmorske višine okoli 500 metrov. Včeraj se je od severozahoda delno razjasnilo, zaradi zelo hladnega zraka v višinah so se predvsem v hribovitih krajih pojavljale snežne plohe. Zaradi velike razlike v zračnem pritisku med Alpami in osrednjim Sredozemljem je v Sloveniji in okolici pihal močan severovzhodni veter, na Primorskem pa burja, ki je v Vipavski dolini v sunkih preseгла hitrost 100 km na uro.

Janez Markosek